

Nieuwegein

Programmabegroting 2026-2029

Inhoudsopgave

Programmabegroting 2026-2029	1
1. Algemeen	4
1.1 Leeswijzer	5
1.2 Bestuurlijk perspectief	8
1.3 Financieel perspectief	10
1.4 Sluitende Meerjarenbegroting	20
2. Programmaplan	21
2.1 Bestuur en Dienstverlening	22
2.2 Wonen en Economie	33
2.3 Leefomgeving en Veiligheid	47
2.4 Vrije tijd	71
2.5 Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	81
2.6 Bedrijfsvoering	111
2.7 Algemene dekkingsmiddelen	127
3. Paragrafen	136
3.1 Lokale heffingen	137
3.2 Financiering	144
3.3 Weerstandsvermogen, risicobeheersing & kengetallen	148
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	155
3.5 Verbonden partijen	159
3.6 Grondbeleid	177
3.7 Parkeerexploitatie	181
3.8 Bedrijfsvoering	183
3.9 Wet Open overheid	190
4. Financiële begroting	191
4.1 Overzicht van baten en lasten	192
4.2 Overzicht reservemutaties	195
4.3 Overzicht voorzieningenmutaties	203
4.4 Overzicht incidentele baten en lasten	208
4.5 Geprognosticeerde balans	212
4.6 Begrotingscijfers per taakveld	213
4.7 Investerings	216

5. Overige gegevens.....	229
5.1 Inleiding	230
5.2 Kerngegevens.....	230
5.3 Landelijke basisset indicatoren.....	231
Bijlage: Voortgang ombuigingen	233

1. Algemeen

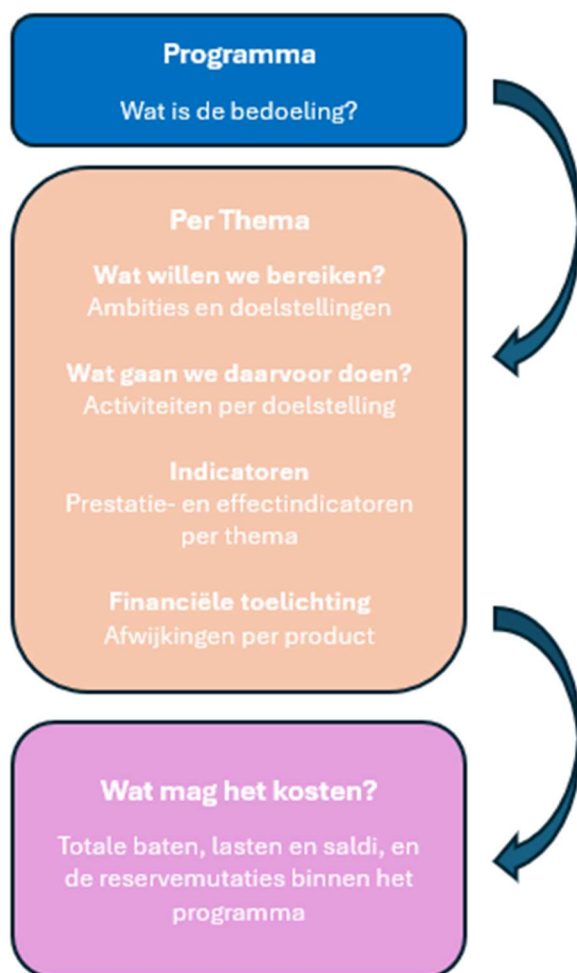
1.1 Leeswijzer

Opzet programma's

We hebben gekozen voor een begroting die 7 programma's bevat:

Programma 1	Bestuur en Dienstverlening
Programma 2	Wonen en Economie
Programma 3	Leefomgeving en Veiligheid
Programma 4	Vrije tijd
Programma 5	Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming
Programma 6	Bedrijfsvoering
Programma 7	Algemene dekkingsmiddelen

Per programma volgen we de onderstaande opzet.

W-vragen

De door ons gebruikte systematiek sluit aan bij de vastgestelde richtlijnen. De W-vragen pellen als het ware af, van het te bereiken doel in 2026 naar welke activiteiten nodig zijn om dit doel te behalen en vervolgens welke middelen nodig zijn voor het bereiken van het doel. Om de begroting

niet te omvangrijk te maken focust de begroting zich vooral op nieuwe doelen en activiteiten en op de (inhoudelijke en financiële) veranderingen ten opzichte van de vorige begroting.

Per programma beschrijven we eerst de ambitie van dat programma. Wat is de bedoeling? Wat willen we bereiken met onze inspanningen? Daarna volgen per thema de W-vragen.

1e W-vraag: Wat willen we bereiken?

Het antwoord op deze vraag richt zich op de ambitie die we hebben bij het thema. Wat is het doel/ zijn de doelen binnen het thema en vervolgens toegespitst op de doelen die we in 2025 willen bereiken of beïnvloeden.

2e W-vraag: Wat gaan we daarvoor doen?

Dit bevat de activiteiten in 2026 waar in de bestuursrapportage en de jaarstukken voortgang en resultaat op wordt aangegeven. Dit is een deel van de activiteiten binnen een programma, namelijk die activiteiten waar we een extra impuls aan geven in het komende jaar. De 'going concern' activiteiten voeren we wel uit, maar benoemen we niet expliciet in de begroting.

Indicatoren

De indicatoren zijn per begrotingsthema weergegeven. Er zijn twee soorten indicatoren: prestatie-indicatoren (P) die iets zeggen over de vraag of we hebben gedaan wat we zouden doen, deze staan onder de doelen. En effectindicatoren (E) die iets zeggen over de vraag of we met onze inspanningen bereiken wat we wilden bereiken, deze staan onder de ambitie.

Financiële toelichting

Hier staan toelichtingen op de financiële ontwikkelingen binnen het thema. De structuur van de boekhouding is voorgeschreven door het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Hier komt de term 'producten' terug die u niet in de tekstuele toelichting bij de programma's zult terugvinden. Deze verplichte structuur maakt het leggen van een solide financiële verbinding tussen boekhouding en ambities en doelstellingen lastig. Met de toelichting hebben wij dit wel zo veel als mogelijk aan elkaar verbonden.

De bedragen die in de kolom 'Begroting 2025' zijn opgenomen, betreffen de bedragen van de gewijzigde begroting na bestuursrapportage en de resultaatbestemming 2024. We maken inzichtelijk welke budgetten gemoeid zijn met de verschillende activiteiten en werkzaamheden die binnen een thema/product plaatsvinden. Voor een aantal middelen die specifiek genoemd zijn in het coalitieakkoord geldt dat deze gedurende de gehele raadsperiode beschikbaar zijn, maar vanwege de beschikbare incidentele middelen verwerkt zijn in de specifieke jaarschijven. Verder zijn de interne doorbelastingen opnieuw beoordeeld. Dit leidt tot verschuivingen tussen begrotingsprogramma's met als doel om het inzicht te verbeteren.

3e W-vraag: Wat mag het kosten?

Dit bevat de samenvatting van de financiële effecten op programmaniveau en staat aan het einde van het programma. Hier worden ook de reservemutaties opgenomen binnen het programma getoond en benoemd. De raad stelt de begroting vast op programmaniveau, vandaar dit overzicht van het totale programma.

Omdat alle kosten voor bedrijfsvoering op het programma Bedrijfsvoering zijn verantwoord en er geen doorbelasting naar de andere programma's plaatsvindt, ontstaat in sommige gevallen de

situatie dat baten op een product de lasten lijken te overschrijden. Dit komt onder andere voor bij de onderdelen Riolering, Afval en Begraafplaatsen. Voor die onderdelen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen voor een uitgebreide toelichting.

De bedragen in de tabellen zijn afgerond op duizendtallen. Daardoor kan het voorkomen dat totaalstellingen niet volledig aansluiten.

1.2 Bestuurlijk perspectief

Voor u ligt alweer de laatste programmabegroting die wij in deze raadsperiode aan u presenteren. Een begroting waarin wij, met u, voor de komende vier jaar een stabiele basis hebben gelegd om verder te bouwen aan onze stad en de opgaven die er zijn. Dit verder bouwen begint begin volgend jaar na de gemeenteraadsverkiezingen en de bestuurswissel die daarop volgt. Terwijl begin 2026 ook gebruikt zal worden om de ambities uit de lopende raadsperiode verder te verankeren in beleid waarmee we deze een vervolg kunnen geven in de komende jaren. Denk daarbij voor de langere termijn aan de activiteiten in de Centrale As en laaggeletterdheid. We doen in deze begroting tevens een voorstel voor het beschikbaar houden van resterende middelen op een aantal onderdelen na de huidige raadsperiode.

We kijken met tevredenheid op een aantal ontwikkelingen die in de stad plaatsvinden en waar de komende jaren op wordt voortgebouwd. Ondanks de onrust in de wereld, in ons eigen land en soms ook lokaal, slagen wij er als gemeente in om verder te bouwen aan een stad waar het goed en veilig wonen en werken is. Die veiligheid willen wij ook voor onze bestuurders en medewerkers en vandaar dat wij in 2026 extra inzetten op de weerbare overheid.

Om verder te kunnen bouwen is het nodig dat de kaders daarvoor helder zijn. Vanuit de omgevingsvisie en verschillende omgevingsprogramma's werken we verder aan de groei van de stad inclusief bijbehorend kwaliteitskader dat daarvoor ontwikkeld is. En waarbij we ondernemers en ontwikkelaars blijven stimuleren tot verduurzaming.

De activiteiten in en rondom de Centrale As worden met de middelen vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), de nieuwe ronde Kansrijke Wijk, de regiodeal en de woondeal voortgezet. En dat geldt ook voor de instandhouding van al hetgeen in Nieuwegein inmiddels in de openbare ruimte is gerealiseerd. Actualisatie van de beheerplannen staat voor 2028 op de rol en de financiële effecten die daarmee samenhangen vormen één van de pijlers voor het onderzoek naar Duurzaam Financieel Evenwicht (DFE) dat wij in het eerste kwartaal van 2026 aan u presenteren.

In het sociaal domein wordt de verbindende lijn uit de Koers Sociaal Domein steeds meer zichtbaar. Samen met de Omgevingsvisie vormt deze koers het richtsnoer voor de toekomst van onze stad. De landelijke trend van stijging van de uitgaven voor jeugdhulp en voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), speelt ook in Nieuwegein. Mede hierom bevatte de Kadernota 2026 al voorstellen die bijdragen aan een sluitende meerjarenbegroting. Ook zijn er in de Kaderraad van 10 juli 2025 besluiten genomen over het versterken van het voorliggend veld en zijn er moties aangenomen over bijvoorbeeld meerjarige afspraken met maatschappelijke partners. De onlangs verschenen monitor sociale kracht laat zien dat deze extra investeringen noodzakelijk zijn. De uitwerking en implementatie van dit alles heeft een plek gekregen in de voorliggende begroting.

Bovenstaande ontwikkelingen leunen sterk op een organisatie waarin de beschikbaarheid van personeel op sommige beleidsterreinen een uitdaging blijft en daarmee een risico vormt voor onze realisatiekracht. En we kunnen al lang niet meer om de toenemende digitalisering binnen onze organisatie (maar ook samenleving) heen. De ontwikkelingen gaan daarvoor te snel, maar bieden ook veel kansen. De middelen die via de Kadernota 2026 beschikbaar zijn gesteld worden gebruikt om de I-visie handen en voeten te geven, om het datagedreven werken te stimuleren en om te

blijven voldoen aan de (toenemende) eisen op het gebied van informatieveiligheid. Want met de kansen nemen ook de risico's toe.

De financiële basis, die in de Kadernota 2026 is gelegd, stelt ons in staat op al deze terreinen verder te werken. Tegelijkertijd hebben we in het traject Sluitende Meerjarenbegroting (SMB) gezien dat voor de verdere toekomst het blijven monitoren van onze financiële positie noodzakelijk blijft. De actualisatie van de beheerplannen is hiervoor al kort even genoemd, maar ook het programma Parels van de wijken (onderwijshuisvesting) vraagt na 2029 om extra middelen voor kapitaallasten en de noodzakelijke tijdelijke huisvesting. We weten nu nog niet wat de totale financiële impact van de tijdelijke huisvesting op de langere termijn zal zijn, wel weten we dat deze, vanwege een korte afschrijvingstermijn, aanzienlijk is. In de kadernota 2027 hebben we inzicht in de benodigde investeringen en het effect hiervan op de begroting. Daarnaast stijgen de kapitaallasten in deze begroting al vanwege de noodzakelijke indexering van de investeringskredieten van de onderwijshuisvesting.

En dan hebben we de onzekerheden over de kostenontwikkelingen binnen het sociaal domein, of ten aanzien van de middelen die we van het Rijk ontvangen nog niet genoemd. Genoeg reden om via actualisatie van het Duurzaam Financieel Evenwicht mogelijke scenario's voor de ontwikkeling van het begrotingssaldo op de langere termijn in kaart te brengen en aan u te presenteren. Zodat wij u en ook een nieuwe raad in staat stellen om toekomstige besluiten in de juiste context te wegen en te nemen. In de financiële paragraaf, die hierna volgt, gaan we in op het perspectief voor 2029 dat op basis van alle voorstellen uit de Kadernota 2026 is ontstaan.

De behandeling van de begroting staat gepland voor de raadsvergadering van 6 november en in aanloop daarnaartoe gaan wij met u in gesprek tijdens de Avond voor de Stad. Wij wensen u ook dit jaar weer veel succes bij de voorbereiding op die gesprekken.

Nieuwegein, 30 september 2025

1.3 Financieel perspectief

In deze paragraaf geven wij een toelichting op de financiële hoofdlijnen van de meerjarenbegroting 2026-2029. Hierbij is het beginpunt het meerjarenperspectief zoals gepresenteerd in de Kadernota 2026, dat dankzij de genomen ombuigingsmaatregelen een positief saldo laat zien.

Sinds het vaststellen van de kadernota zijn de hierin opgenomen ontwikkelingen verwerkt en bijgesteld, is de investeringsplanning geactualiseerd en hebben zich meerdere nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Deze zaken leiden tot mutaties in het meerjarig begrotingssaldo. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het begrotingssaldo op hoofdlijnen weergegeven.

Tot slot is het structureel begrotingssaldo weergegeven. Op basis hiervan kan worden beoordeeld in hoeverre de begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Ontwikkeling saldo na kadernota	2026	2027	2028	2029
Saldo kadernota 2026	1.495.000	550.000	278.000	296.000
Algemene ontwikkelingen	-403.000	-768.000	-355.000	-1.896.000
Nieuwe ontwikkelingen	1.122.000	1.304.000	1.330.000	1.438.000
Begrotingssaldo 2026-2029	2.214.000	1.086.000	1.253.000	-162.000

Hierin zien we dat het meerjarig begrotingssaldo van 2026 tot en met 2028 verbetert. In 2029 is er echter sprake van een verslechtering die met name voortkomt uit de algemene ontwikkelingen. Onderstaand zijn de verschillende onderdelen verder toegelicht.

Algemene ontwikkelingen

Algemene ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering (werkelijk effect meicirc.)	-16.000	-23.000	12.000	-1.095.000
Algemene uitkering (septembercirculaire)	-6.000	-114.000	-112.000	-113.000
Kapitaallasten	248.000	67.000	-249.000	-381.000
Treasury (rentelasten en -baten)	-372.000	-441.000	251.000	-50.000
Technische correctie - renteopbrengsten	-257.000	-257.000	-257.000	-257.000
Totaal Algemene ontwikkelingen	-403.000	-768.000	-355.000	-1.896.000

Algemene uitkering (werkelijk effect meicirculaire): In de kadernota is de algemene uitkering geraamd op basis van de meicirculaire 2025. De werkelijke stand zoals die is verwerkt in deze begroting wijkt voor de jaren 2026 tot en met 2028 iets af van de raming zoals opgenomen in de kadernota. Voor het jaar 2029 is er een grote negatieve afwijking. Hier zit een verschil van € 1,1 miljoen tussen de verwachte hoogte van de algemene uitkering zoals ingeschat bij de kadernota en de daadwerkelijk berekening op basis van de meicirculaire. Dit is nadelig voor het begrotingssaldo. Zoals gebruikelijk is 2028 als basis gebruikt voor de nieuwe jaarschijf 2029. Hierin is door de specifieke opbouw van dit nieuwe begrotingsjaar een afwijking ontstaan, mede veroorzaakt door de toenemende complexiteit en fluctuaties binnen de algemene uitkering tussen jaren. Om dit in de toekomst te voorkomen zullen we bij de Kadernota de algemene uitkering in nieuwe begrotingsjaren berekenen op basis van een eerste inschatting voor dat jaar zelf en vervolgens een

feitelijke doorrekening van de meicirculaire, ook over het nieuw toegevoegde begrotingsjaar, en niet meer op basis van het voorgaande jaar.

Algemene uitkering (septembercirculaire): Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds verschenen. Vanwege de demissionaire status van het kabinet is die beleidsarm. Wel wordt de algemene uitkering naar beneden bijgesteld als gevolg van een lagere raming van het prijseffect van het Bruto binnenlands product (BBP), dat als maatstaf wordt gebruikt voor de indexering van het gemeentefonds. Dit kan worden opgevangen binnen de ruimte voor indexeringen die nog niet in de begroting was verdeeld. Wel ontstaat vanaf 2027 een budgettair effect door verlaging van de uitkeringsfactor, als gevolg van de ontwikkeling van de landelijke maatstaven voor de verdeling. Daarnaast worden er bedragen toegevoegd voor verschillende taken. Deze worden in eerste instantie toegevoegd aan de hiervoor bestemde stelpost. In volgende P&C-producten in 2026 doen wij voorstellen voor de toekenning van die middelen aan de betreffende producten.

Ontwikkeling kapitaallasten: Door uitstel van een aantal investeringen, zoals aangegeven bij de bestuursrapportage 2025, zijn de kapitaallasten in de jaren 2026 en 2027 lager dan eerder geraamd. Dit effect is groter dan de inschatting zoals opgenomen in het traject SMB. In het kader van het Duurzaam financieel evenwicht onderzoeken wij verder in hoeverre de planning van de investeringen die nu zijn opgenomen reëel is. Wij verwachten dat een verdere aanpassing van de planning gaat leiden tot verlaging van de kapitaallasten in de eerstkomende jaren. Vanaf 2028 nemen de kapitaallasten toe als gevolg van indexering van kredieten en nieuwe (vervangings)investeringen. Voor een belangrijk deel betreft dit effecten van de planning van de nieuwbouw van onderwijshuisvesting en tijdelijke huisvesting in dat kader. Daarnaast verwachten we een verdere toename van kapitaallasten bij het actualiseren van de beheerplannen.

Treasury (rentelasten langlopende leningen): De rentelasten nemen in met name 2026 en 2027 toe ten opzichte van de primitieve begroting. Ondanks de SMB-maatregel om bij het maken van de liquiditeitsprognose uit te gaan van risicovollere inschattingen (verwachte besparing € 300.000) blijft de verwachte financieringsbehoefte groot. Als gevolg hiervan zullen eerder nieuwe leningen aangetrokken moeten worden, wat leidt tot een stijging van de rentelasten op korte termijn. In 2028 is echter een voordeel te zien doordat de nieuwe ramingen lager uitvallen dan waarmee rekening werd gehouden. Dit hangt hoofdzakelijk samen met investeringen uit dat jaar, die later in de tijd worden gerealiseerd dan eerder verwacht.

Correctie renteopbrengsten: In de begroting waren te hoge rentebaten opgenomen. Dit betrof de doorbelasting aan het grondbedrijf. Dit is een baat voor de 'algemene dienst'. De doorbelasting was te hoog ingeschat en is in deze begroting gecorrigeerd. Dit heeft een structureel nadelig effect op het saldo van € 257.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Lokale heffingen	377.000	570.000	609.000	798.000
Uitvoering participatiewet	611.000	611.000	611.000	611.000
Verhuuropbrengsten grondbedrijf	85.000	64.000	103.000	103.000
Programmakosten Parels in de wijken	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Onttrekking reserve Scholen en maatsch. vastgoed	100.000	100.000	100.000	100.000
Onderwijshuisvesting	-197.000	-199.000	-196.000	-253.000
Maatschappelijke ontwikkeling	85.000	103.000	120.000	173.000
Storting reserve verhoogde instroom statushouders	147.000	147.000	147.000	147.000
Werkbudget project Groot Merwede	-200.000	-	-	-
Onttrekking reserve Grondbedrijf	200.000	-	-	-
Overig	14.000	8.000	-64.000	-141.000
Totaal Nieuwe ontwikkelingen	1.122.000	1.304.000	1.330.000	1.438.000

Lokale heffingen: de ontwikkeling van de lokale heffingen heeft per saldo een positief effect op het begrotingssaldo van € 377.000 oplopend naar een kleine € 800.000.

- Dit voordeel wordt in hoofdzaak veroorzaakt door een per saldo hogere toerekening aan afvalstoffenheffing en rioolheffing. Het voordelig effect loopt op van een kleine € 130.000 naar € 550.000 in 2029.
- Daarnaast worden er structureel hogere inkomsten begroot voor precario (€ 63.000) op basis van de inkomsten over de afgelopen jaren.
- Er wordt € 184.000 aan areaaluitbreiding geraamd voor de OZB op basis van de meest recente informatie van de BghU over de ontwikkeling in 2025. Op dit moment is geen rekening gehouden met aanvullende areaaluitbreiding in 2026.

Uitvoering Participatiewet: Op dit onderdeel is een positief effect te zien van ruim € 600.000. Dit betreft met name de positieve bijstelling van de uitvoeringskosten WIL ten opzichte van de stand bij de kadernota en de bijstelling van de bijbehorende uitkering Participatiewet (BUIG).

Verhuuropbrengsten grondbedrijf: De netto-huurinkomsten van het grondbedrijf waren geschat op € 600.000 per jaar, maar zijn bij het actualiseren van de begroting ingeschat op een hoger bedrag. Ten opzichte van de benoemde besparing levert dit een aanvullende positieve bijdrage op van € 85.000 in 2026 tot € 100.000 in 2029.

Programmakosten Parels van de wijken: Voor de realisatie van het programma Parels van de Wijken is een budget nodig om kosten te dekken die niet aan de investeringen kunnen worden doorberekend. Voorbeelden hiervan zijn kosten voor communicatie en participatie, externe advisering en onderzoekskosten en representatie. Voor de periode van 2026 tot en met 2029 wordt hiervoor jaarlijks € 100.000 beschikbaar gesteld ten laste van de reserve Scholen en maatschappelijk vastgoed.

Onderwijshuisvesting: De bijstelling van onderwijshuisvestingskosten heeft een nadelig effect op het begrotingssaldo van een kleine € 200.000 oplopend naar ruim € 250.000. Het nadelige effect wordt

met name veroorzaakt door extra huisvestingskosten Cals college. Vanwege de groei van het aantal leerlingen op het Cals college is het noodzakelijk om het aantal klaslokalen uit te breiden. Dit wordt gerealiseerd in een naastgelegen kantoorpand, huurkosten bedragen € 250.000 per jaar. Deze school wordt niet op korte termijn vernieuwd of vervangen, waarmee deze kosten in ieder geval de komende 10 jaar gemaakt zullen worden. In de jaren 2026-2028 wordt het nadelig effect beperkt door hogere huurinkomsten.

Maatschappelijke ontwikkeling (bijstellingen ten opzichte van indexatie): De budgetten voor maatschappelijke ontwikkeling zijn in eerste instantie geïndexeerd op basis van de algemene uitgangspunten. Dit is hoger dan de verwachte prijsontwikkeling in 2026 en de werkelijke aanpassing van het prijsniveau op grond van de subsidievoorwaarden. Hierdoor is een bedrag van € 85.000 in 2026 oplopend tot € 175.000 in 2029 niet benodigd voor indexering.

Storting reserve verhoogde instroom statushouders: Deze reserve is ingesteld om middelen beschikbaar te hebben voor inburgering voor een groter aantal statushouders dan waarop eerder was gerekend. De reserve is door een aantal jaarlijkse stortingen inmiddels voldoende om, samen met de rijksmiddelen voor dat doel de kosten voor inburgering te kunnen dekken. De jaarlijkse storting ad € 147.000 is dan ook niet meer benodigd.

Werkbudget project Groot Merwede: Ten behoeve van het project Groot Merwede wordt voor 2026 een verhoging van het werkbudget voorgesteld van € 200.000. Dit in aanloop naar het koersdocument, zodat de voorbereidende werkzaamheden voortgezet kunnen worden. Dit kan worden gedekt door een onttrekking aan de reserve Grondbedrijf.

Overig: Tot slot hebben de resterende bijstellingen per saldo een voordelig effect in 2026 van afgerond € 14.000. Hierin zitten onder andere de beperkte bijstellingen van de ODU en BghU, en diverse andere bijstellingen van bestaande budgetten. Dit voordeel slaat in 2028 om in een nadeel van € 65.000, oplopend tot € 142.000 in 2029.

Niet zichtbaar in bovenstaande tabel:

Parkeren: De parkeerexploitatie is bijgesteld naar de meest actuele inzichten. Per saldo leidt dit tot een verbetering van het verwachte resultaat ten opzichte van de stand bij de Kadernota 2026. Als gevolg van de SMB-maatregel om het resultaat parkeren voortaan ten gunste te laten komen van het begrotingssaldo, heeft deze verbetering een positief effect op het begrotingssaldo. Dit is verwerkt in het perspectief, maar verdeeld over meerdere regels en daarmee niet expliciet zichtbaar. Door dit positieve saldo wordt het aanloopverlies uit de afgelopen jaren op het onderdeel Parkeren geleidelijk goedge maakt. In de paragraaf Parkeerexploitatie (3.7) wordt de meerjarige ontwikkeling van het verwacht resultaat parkeren verder toegelicht.

Structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo van baten en lasten	-1.378.000	-468.000	-2.627.000	-2.989.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.592.000	1.554.000	3.879.000	2.826.000
Begroot resultaat na reservemutaties	2.214.000	1.086.000	1.253.000	-162.000
Incidentele baten en lasten (incl. incidentele reservemutaties)	-1.920.000	-781.000	-4.403.000	-3.249.000
Structureel begrotingssaldo	331.000	344.000	-3.110.000	-3.372.000

Deze tabel laat het structurele begrotingssaldo zien. Deze is opgebouwd op basis van het reguliere begrotingssaldo, gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten en reservemutaties. Dit saldo toont aan in hoeverre de structurele lasten gedekt kunnen worden door de structurele baten. Een structureel en reëel evenwicht is één van de eisen van de toezichthouder. De berekening is opgenomen in paragraaf 4.4 van deze begroting.

Hieruit blijkt dat de begroting in de jaren 2026 en 2027 structureel sluitend is. Vanaf 2028 is de begroting als geheel wel sluitend, maar zijn de structurele lasten hoger dan de structurele baten, waardoor de begroting nu niet structureel sluitend is. De onzekerheid over de mate van financiering vanuit het Rijk en de wijze waarop - vaak via incidentele tijdelijke regelingen - maken het ook moeilijker om op termijn een structureel evenwicht te bereiken.

Een negatief structureel saldo in de meerjarenbegroting staat een positief oordeel van de toezichthouder niet in de weg, zolang het begrotingsjaar zelf wel structureel sluitend is. Wel is dit een aandachtspunt dat we zullen betrekken bij het traject Duurzaam financieel evenwicht (DFE), waarover wij in het eerste kwartaal van 2026 zullen rapporteren. Uiteindelijk zal ook voor de jaren 2028 en 2029 een structureel sluitende begroting moeten worden opgesteld.

Middelen raadsperiode 2022-2026

Bij de bestuursrapportage 2025 is inzicht gegeven in de huidige en verwachte besteding van de middelen die voor deze bestuursperiode beschikbaar zijn gesteld. Hieruit blijkt dat een groot gedeelte van deze middelen is besteed, maar op een aantal onderdelen naar verwachting nog middelen zullen resteren aan het eind van de bestuursperiode. Deze bedragen vallen in beginsel vrij. Tegelijkertijd zien wij dat het voor een aantal onderdelen gewenst is dat deze middelen beschikbaar blijven voor het beoogde doel.

Het gaat daarbij om de volgende onderwerpen, met daarbij de inschatting van het bedrag dat, naar de huidige inzichten, aan het eind van de periode resteert:

Ommetjesnetwerk (€ 50.000): De beoogde activiteiten zijn uitgevoerd binnen bestaande budgetten, een gedeelte van deze middelen was om die reden al vrij komen te vallen, voor het nu verwachte restant geldt dat dit ook vrij kan komen te vallen.

Extra capaciteit jongerenwerkers (€ 580.000): Omdat er bekostiging vanuit subsidies mogelijk was, zijn deze middelen in de afgelopen jaren beperkt benut. Vanwege de noodzaak tot investeringen in jeugd en inzet in het voorliggend veld is het gewenst om deze middelen ook na de bestuursperiode beschikbaar te houden. Dit zou dan een aanvulling zijn op de structureel beschikbaar gestelde middelen (€ 200.000).

Cameratoezicht (€ 6.000): In de afgelopen periode is bij een beperkt aantal geschikte situaties gebruik gemaakt van cameratoezicht, tevens is een gedeelte van de middelen reeds vrijgevallen. Mogelijk zal er zich in de komende maanden nog een situatie voordoen waarbij het gewenst is om cameratoezicht in te zetten. De resterende middelen voor dit doel kunnen komen te vervallen aan het eind van deze bestuursperiode.

Versterking in aanvulling op het programma Preventie met gezag (€ 2.020.000): Het programma Preventie met gezag en ook het Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) zijn vertraagd in de opstartfase en hierbij kon bovendien gebruik worden gemaakt van beschikbaar gestelde Rijksmiddelen. Hierdoor worden de gemeentelijke middelen beperkt aangewend gedurende de huidige bestuursperiode. We verwachten dat de inzet van deze middelen vooral in de komende jaren bij kan dragen aan de realisatie van de opgave, daarom is het gewenst om deze middelen ook na de bestuursperiode beschikbaar te houden voor dit doel.

Intensivering aanpak ondermijning op bedrijventerreinen (€ 13.600): Dit project is in uitvoering, naar huidige verwachting zal er een bedrag resteren zodra dit gereed is. Het restant kan komen vrij te vallen aan het eind van de bestuursperiode.

Uitvoering maatregelenmix gericht op bestrijding van armoede (€ 398.500): In lijn met eerdere toezeggingen en besprekingen is het gewenst dat de resterende middelen op dit onderdeel beschikbaar blijven voor het beoogde doel. Dit is een incidentele aanvulling op de structureel beschikbaar gestelde middelen van € 150.000 per jaar.

Impuls historische kernen (€ 40.000): Deze middelen willen we inzetten als co-financiering op het gebied van 'de Sterke Lekdijk'. Dit project wordt door HDSR getrokken en heeft vertraging opgelopen tot naar verwachting 2027. Daarmee worden deze middelen naar verwachting niet uitgegeven gedurende deze bestuursperiode en is het wenselijk deze ook daarna beschikbaar te houden voor dit doel.

Raadsagenda (€ 515.000): Middelen beschikbaar gesteld voor de raadsagenda worden naar verwachting beperkt besteed, waardoor een restant van € 515.000 wordt verwacht aan het eind van de huidige bestuursperiode. Dit betreft budget van de raad.

Tot slot volgt er op een aantal onderdelen nog een voorstel binnen de begrotingscyclus van 2025 om middelen om te zetten. Hiermee kunnen deze voor een ander doeleinde worden benut in de vorm van bijvoorbeeld een reserve ter dekking van kapitaallasten. Het gaat hierbij om de middelen die initieel waren beoogd voor het verstrekken van duurzaamheidssubsidies (particulieren € 660.000 en ondernemers € 541.000) en subsidies op het gebied van klimaatadaptieve maatregelen (€ 308.000). Doordat er Rijksmiddelen beschikbaar waren, zijn de gemeentelijke middelen beperkt benut.

In onderstaande tabel is het totaaloverzicht van de middelen beschikbaar gesteld voor deze raadsperiode met bijbehorende (verwachte) besteding en voorstel voor het verwachte restant na afloop van de bestuursperiode. Het totaal van de middelen waarvan wij voorstellen om die beschikbaar te houden na de periode komt, naar de huidige inzichten, op € 3.038.500.

Besteding middelen raadsperiode 2022-2026 (bedragen x € 1.000)	S/I	Beschikbaar budget	Verwachting besteed of vrijgevallen bij einde bestuursperiode	Verwacht restant bij einde bestuursperiode 2026	Voorstel
Prettig wonen in de stad					
Inzet verhuiscoach	I	10.000	10.000	-	
Nieuwe locatie statushouders/vluchtelingen	I	60.000	60.000	-	
De ondernemende en werkende stad					
Plek voor start ups	I	150.000	150.000	-	
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	S	20.000	20.000	-	
Integraal loket voor ondernemers	S	110.000	110.000	-	
Budget voor projecten (beschut werk, project parttime werken, evaluatie maatregelenmix, onderzoek pilots (basisbaan, regelvrije bijstand)	I	110.000	110.000	-	
Investeren in Lokaal Werkteam (focus op mensen met afstand tot arbeidsmarkt)	S	250.000	250.000	-	
Uitwerking ambities Utrecht Talent Alliantie naar Nieuwegeinse situatie	I	40.000	40.000	-	
De bereikbare en duurzame stad					
Plan van aanpak Stadsdistributie	I	100.000	100.000	-	
Subsidie verduurzaming voor particulieren	I	850.000	850.000	-	- Vanwege beschikbaarheid van middelen van het Rijk, is er tot nu toe nog minder uitgegeven ten laste van deze gemeentelijke middelen. In de begrotingscyclus 2025 wordt een voorstel gedaan voor inzet ten behoeve van activiteiten verduurzaming, zoals aangegeven in de bestuursrapportage
Subsidie verduurzaming voor ondernemers	I	850.000	850.000	-	- Vanwege beschikbaarheid van middelen van het Rijk, is er tot nu toe nog minder uitgegeven ten laste van deze gemeentelijke middelen. In de begrotingscyclus 2025 wordt een voorstel gedaan voor inzet ten behoeve van activiteiten verduurzaming, zoals aangegeven in de bestuursrapportage.
Energiearmoede	I	850.000	850.000	-	
De groene en schone stad					
Subsidie klimaatadaptieve maatregelen	I	725.000	725.000	-	- Vanwege beschikbaarheid van middelen van het Rijk, is er tot nu toe nog minder uitgegeven ten laste van deze gemeentelijke middelen. In de begrotingscyclus 2025 wordt een voorstel gedaan voor inzet ten behoeve van activiteiten verduurzaming, zoals aangegeven in de bestuursrapportage

Besteding middelen raadsperiode 2022-2026 (bedragen x € 1.000)	S/I	Beschikbaar budget	Verwachting besteed of vrijgevallen bij einde bestuursperiode	Verwacht restant bij einde bestuursperiode 2026	Voorstel
Kwaliteitsimpuls groen in de stad	I	750.000	750.000	-	Activiteit is binnen de reguliere werkzaamheden uitgevoerd. Restant kan vrijvallen.
Oplossing voor hondenpoep/zwerfvuil	I	10.000	10.000	-	
Ommetjesnetwerk	I	100.000	50.000	50.000	
De inclusieve en betrokken stad					
Inclusiebeleid/regenboogagenda	S	60.000	60.000	-	
Pilot burgerforum	I	150.000	150.000	-	
Startpakket in meerdere talen	I	30.000	30.000	-	
Ondersteunen sociaal maatschappelijke initiatieven	I	40.000	40.000	-	
De gezonde stad					
Uitvoering gezondheidsagenda	S	235.000	235.000	-	
Sportparkmanagement Parkhout	S	40.000	40.000	-	Vanwege beschikbaarheid van middelen van het Rijk, zijn deze gemeentelijke middelen nog niet gebruikt. We zien noodzaak tot investeringen in jeugd, inzet voorliggend veld in de komende jaren. Deze middelen dienen dan ook na de bestuursperiode beschikbaar te blijven voor dit doel.
AED's, leren reanimeren	S	30.000	30.000	-	
De veilige stad					
Extra capaciteit jongerenwerkers	S	600.000	20.000	580.000	
Pilot camaratoezicht op hotspots	I	300.000	294.000	6.000	
Flexibiliseren diensttijden BOA's	I	100.000	100.000	-	
Versterking in aanvulling op programma Preventie met gezag	I	2.400.000	380.000	2.020.000	
Intensivering aanpak ondermijning, focus op bedrijventereinen	I	60.000	46.400	13.600	Project heeft door opstartfase en inzet rijksmiddelen minder beroep gedaan op gemeentelijke middelen. We verwachten dat inzet gemeentelijk middelen vooral in de komende jaren bij kan dragen aan de realisatie van de opgave. Deze middelen dienen dan ook na de bestuursperiode beschikbaar te blijven voor dit doel.
					Project wordt uitgevoerd, restantmiddelen kunnen na periode vrijvallen.

Besteding middelen raadsperiode 2022-2026 (bedragen x € 1.000)	S/I	Beschikbaar budget	Verwachting besteed of vrijgevalen bij einde bestuursperiode	Verwacht restant bij einde bestuursperiode 2026	Voorstel
Publiekscampagne cybercriminaliteit	I	40.000	40.000	-	
De sociale en ondersteunende stad					
Fysieke ontmoetingsplekken in de openbare ruimte	I	100.000	100.000	-	
Extra inzet POH Jeugd	S	180.000	180.000	-	
Deltaplan laaggeletterdheid	I	1.100.000	1.100.000	-	
Jongerenperspectieffonds	I	240.000	240.000	-	
Ontwikkeling maatregelenmix gericht op bestrijding armoede	S	180.000	180.000	-	
Uitvoering maatregelenmix gericht op bestrijding armoede	S	450.000	51.500	398.500	Conform eerdere toezeggingen voorstel om deze restantmiddelen ook na bestuursperiode beschikbaar te houden voor armoedebestrijding.
Stadsgeldbeheer	I	300.000	300.000	-	
De culturele en levende stad					
Stadspromotie incl Utrecht Regio	I	90.000	90.000	-	
Impuls historische kernen	S/I	40.000	-	40.000	Vertraging in de uitvoering met andere partijen, Bedrag dient beschikbaar te blijven ter dekking van cofinanciering.
Financien & organisatie					
Raadsagenda/besteedbaar door de raad	I	700.000	185.000	515.000	Betreft budget van de raad
Strategische advisering	I	375.000	375.000	-	
Totaal		12.825.000	9.181.900	3.643.100	

1.4 Sluitende Meerjarenbegroting

Met de kadernota 2026 is een einde gekomen aan het bij de begroting 2024 gestarte traject Sluitende Meerjarenbegroting (SMB). De eerste maatregelen waren verwerkt in de begroting 2025. In de kadernota 2026 is nog een aantal maatregelen verwerkt die het meerjarige saldo positief beïnvloeden. Hierdoor hebben we bij de Kadernota 2026 een sluitend meerjarenperspectief kunnen presenteren.

Het huidige meerjarenperspectief is tot en met 2028 sluitend en laat zien dat we daarna nog een financiële uitdaging hebben. Zoals ook in het bestuurlijk perspectief aangegeven, weten we dat de kapitaallasten verder gaan toenemen als gevolg van nieuwbouw van onderwijshuisvesting en het onderhoud van voorzieningen in onze ruim 50 jaar oude stad.

We weten dus dat we een aantal van de maatregelen die nu niet zijn verwerkt opnieuw moeten overwegen voor een duurzaam financieel evenwicht. Na de vaststelling van deze begroting beginnen we met het project Duurzaam financieel evenwicht en gaan we bestuurlijk hierover het gesprek met elkaar aan.

2. Programmaplan

2.1 Bestuur en Dienstverlening

Wat is de bedoeling van dit programma?

Het programma bestuur en dienstverlening richt zich op het versterken van:

- Democratisch bestuur: waaronder gemeenteraad, verkiezingen, burgerparticipatie.
- Dienstverlening aan inwoners: zoals klantcontactcentra (KCC), digitale loketten, publieksbalies.
- Organisatieontwikkeling: zoals interne processen, personeelsbeleid, ICT en innovatie.
- Communicatie en participatie: het betrekken van inwoners bij beleid en besluitvorming.

We versterken het democratisch bestuur door in te zetten op een transparante, toegankelijke en betrokken gemeente. Zo zoeken we in Nieuwegein doorlopend naar mogelijkheden om de Nieuwegeinse samenleving optimaal te betrekken bij bestuurlijke keuzes en duidelijk te maken waarom we keuzes maken.

We hechten veel waarde aan een goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en instellingen. Een dienstverlening die hen past en die effectief en efficiënt is. We doen dit digitaal waar mogelijk en persoonlijk waar het moet. Ook de aankomende jaren blijven we werken aan onze dienstverlening door te letten op een goede service, bereikbaarheid en toegankelijke en transparante, begrijpelijke communicatie.

Als organisatie kun je alleen meebewegen op datgene wat inwoners nodig hebben door ook intern te investeren en te werken aan optimale processen, een effectief personeelsbeleid, ICT-vraagstukken en innovatie op het gebied van datagedreven werken, AI en informatieveiligheid. Hier zal de komende jaren actief op worden ingezet.

Het werken aan een communicatief vaardige organisatie is essentieel voor zowel interne- als externe processen. Intern werken we aan begrijpelijke, eenduidige, betrouwbare en digitaal toegankelijke communicatie zodat we onze inwoners, ondernemers en organisaties optimaal kunnen informeren en betrekken. Daarnaast zetten we participatietrajecten in om samen met inwoners, ondernemers en organisaties na te denken over oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken in onze stad.

Wat doen we samen?

De belangrijkste samenwerkingspartner voor de gemeente is de samenleving zelf. Het kennen van onze inwoners, ondernemers, organisaties en wijken en buurten organiseren wij via wijkcoördinatoren. Maar ook door datagedreven te werken, het monitoren van de MOR-meldingen, klachten, bezwaren en social mediaberichten. Dit geeft ons waardevolle inzichten in wat er leeft in de stad en hoe inwoners, ondernemers en organisaties onze dienstverlening en ons beleid ervaren.

We zetten de aankomende jaren actief in op een verbeterslag in de dienstverlening binnen onze organisatie door innovatie, slimmere aansturing en door een intensivering in de samenwerking tussen verschillende afdelingen en teams.

Thema Bestuur

De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders (B&W) zetten zich elke dag in om Nieuwegein beter te maken. Dat doen ze op basis van plannen die zijn vastgelegd in de programmabegroting: een overzicht van wat de gemeente wil bereiken en hoe ze dat gaat doen.

Om goede keuzes te maken, doorloopt het bestuur een zorgvuldig proces. Eerst wordt informatie verzameld (beeldvorming), daarna wordt besproken wat belangrijk is (oordeelsvorming), vervolgens worden besluiten genomen (besluitvorming), uitgevoerd (realisatie) en achteraf uitgelegd (verantwoording). Zo blijft het bestuur transparant en betrouwbaar.

De gemeente vindt het belangrijk om goed in contact te staan met haar inwoners. Hun mening telt. Door inwoners te betrekken bij plannen en besluiten, kan het bestuur beter inspelen op wat er leeft in de stad. Zo maken we beleid dat aansluit bij de wensen en zorgen van Nieuwegeiners.

Vertrouwen in de (lokale) overheid is niet vanzelfsprekend. Daarom werkt de gemeente aan een bestuur dat zichtbaar is, eerlijk handelt en stevig in de schoenen staat. Zo zorgen we voor stabiliteit en continuïteit in het beleid—ook op de lange termijn.

Ambitie 1: Inwoners gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Een goed functionerende lokale democratie begint bij betrokken inwoners. Stemmen is een belangrijke manier waarop inwoners invloed kunnen uitoefenen op het bestuur van hun gemeente. We willen het vertrouwen in de lokale overheid versterken en de opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen bevorderen. Dat doen we door gerichte communicatie, het vergroten van de zichtbaarheid van de gemeenteraad en het stimuleren van politieke participatie, met extra aandacht voor jongeren en moeilijk bereikbare groepen.

Doelstelling(en):

1. We werken aan het zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk maken voor alle stemgerechtigden om te kunnen stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.
2. We faciliteren verkiezingsuitingen in de stad.
3. We werken hierin samen met alle politieke groeperingen in de stad.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We beleggen in verkiezingstijd en in de aanloop bijeenkomsten om in gesprek te gaan met alle politieke groeperingen.
D1-A2	We onderzoeken de inzet van een stemtool en kijken of er alternatieven zijn die beter passen bij onze doelen.
D1-A3	We zetten actief in op voorlichting zodat alle inwoners weten waar ze kunnen stemmen in welk tijdsbestek.
D2-A1	We organiseren een verkiezingsavond.
D2-A2	We ondersteunen partners in de stad bij het organiseren van verkiezingsdebatten.

Ambitie 2: Het stadsbestuur handelt integer en streeft daarbij naar stabiliteit en zichtbaarheid.

We leven in een tijd waarin vertrouwen in het lokale bestuur niet vanzelfsprekend is. Dat vraagt een extra investering in de relatie. Met inwoners, ondernemers en instellingen. Maar ook onderling. Een inwoner maakt vaak geen onderscheid tussen een raadslid, een wethouder of een ambtenaar.

Zij zijn samen 'de gemeente'. Jongeren hebben de toekomst en kunnen de lokale democratie nieuw elan geven door mee te doen en inzichten en ideeën te delen.

Doelstelling(en):

1. We werken aan de continuïteit en stabiliteit van het lokale bestuur.
2. Een zichtbaar integer bestuur draagt bij aan het vertrouwen van inwoners.
3. We werken als bestuur (gemeenteraad en college van B&W) aan zichtbaarheid in de stad.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Voor zowel de gemeenteraad als het college van B&W wordt een inwerkprogramma ontwikkeld en uitgevoerd.
D1-A2	Voor zowel raad als college worden overdrachtdossiers gemaakt.
D2-A1	Tijdens de startconferentie aan het begin van de nieuwe raadsperiode bespreken we met elkaar hoe we werken aan zichtbaarheid.
D2-A2	In de introductieperiode worden onderlinge afspraken gemaakt hoe we blijvend aandacht besteden aan bestuurlijke integriteit in de bestuursperiode 2026-2029.
D2-A3	Er wordt voor kandidaat wethouders een integriteitsscreening uitgevoerd.

Ambitie 3: Het stadsbestuur maakt werk van sociale veiligheid en is weerbaar.

Het is niet vanzelfsprekend dat er vertrouwen is in de lokale overheid. Ondanks de hiervoor beschreven aanpak merken wij dat de omgangsvormen tussen inwoners/ondernemers en de gemeente verharder. In toenemende mate hebben ook bestuurders te maken met vormen van agressie. Dat is meestal geen fysieke agressie maar wel ongepast druk uitoefenen op bestuurders om een bepaald besluit wel of juist niet te nemen. Het is daarom belangrijk dat we op dit thema ook een ambitie formuleren. Ook bij de ambtelijke organisatie is deze trend waar te nemen. In programma Leefomgeving en Veiligheid en programma Bedrijfsvoering leest u hierover meer.

Doelstelling(en):

1. Gemeenteraad en college van B&W zijn weerbaar en er is aandacht voor de sociale veiligheid, offline en online.

Activiteiten 2026	
D1-A1	In het introductieprogramma is er veel aandacht voor weerbaarheid en sociale veiligheid.
D1-A2	In de introductieperiode worden onderlinge afspraken gemaakt hoe we blijvend aandacht besteden aan weerbaarheid in de bestuursperiode 2026-2029.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Waardering voor het bestuur van de gemeente door inwoners (1)	42%	55%	55%
E	2	Waardering voor het bestuur van de gemeente van ondernemers (2)	3,3	3,5	3,5
E	3	Waardering ruimte voor participatie door inwoners (2)	3,2	4,0	4,0
E	4	Waardering ruimte voor initiatieven door inwoners (2)	3,4	4,0	4,0

E	5	Waardering ruimte voor initiatieven door ondernemers (2)	3,2	4,0	4,0
E	6	Waardering uitvoeringstaken van regionale samenwerkingsverbanden waar we aan deelnemen (2)	3,5	3,5	3,5

1. Percentage dat veel of heel veel vertrouwen heeft.

2. Gemeten op schaal van 1 (laag) tot 5 (hoog).

Financiële toelichting

Product Bestuur

In het onderdeel Bestuur in de begroting zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo worden hier de personele kosten voor het college en de raad geraamd. Daarnaast is er een budget geraamd voor ondersteuning van de gemeenteraad en de rekenkamer. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Inwoners gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen](#)
- [Ambitie 2: Het stadsbestuur handelt integer en streeft daarbij naar stabiliteit en zichtbaarheid.](#)
- [Ambitie 3: Het stadsbestuur maakt werk van sociale veiligheid en is weerbaar](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Bestuur				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.257	2.908	2.903	2.916	2.959
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	3.257	2.908	2.903	2.916	2.959

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met bijna € 350.000 afnemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Ideeënmarkt, lagere lasten € 560.000

Voor uitvoering van projecten die voortkomen uit de ideeënmarkt was tot en met 2025 incidenteel geld beschikbaar gesteld. In de begroting 2026 is hiervoor geen nieuw budget opgenomen, waardoor de begrote lasten op dit onderdeel in 2026 lager zijn.

Gemeenteraadsverkiezingen, hogere lasten € 70.000

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen zijn er in de begroting onder andere extra communicatie-, representatie- en opleidingskosten gebudgetteerd.

Daarnaast was er in 2025 een incidenteel budget van € 50.000 beschikbaar voor het burgerberaad. Dit budget komt te vervallen per 2026, waardoor de lasten op dit onderdeel lager zijn.

Personeelskosten, hogere lasten € 80.000

Indexatie salariskosten c.q. vergoeding college- en raadsleden.

Toevoeging aan de voorziening, hogere lasten € 130.000

In 2025 was de jaarlijkse storting in de voorziening voor de pensioenvoorziening voor politieke ambtsdragers (APPA) verlaagd. In 2026 is weer het reguliere bedrag opgenomen. De werkelijke mutatie in de voorziening kan per jaar sterk wijzigen door onder meer de renteontwikkeling.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Strategie en samenwerking

In het onderdeel Strategie en samenwerking zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo worden hier de kosten voor Intergemeentelijke samenwerking (voornamelijk bijdrage VNG) begroot, evenals de budgetten voor de realisatie van de Sustainable Development Goals.

De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: Het stadsbestuur handelt integer en streeft daarbij naar stabiliteit en zichtbaarheid.](#)
- [Ambitie 3: Het stadsbestuur maakt werk van sociale veiligheid en is weerbaar](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Strategie en samenwerking				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	422	435	444	455	467
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	422	435	444	455	467

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden niet toegelicht.

Product Wijkgericht samenwerken

In het onderdeel Wijkgericht samenwerken zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo worden hier de kosten voor wijknetwerken (initiatieven in de wijk) begroot, evenals een budget voor het project buurtbemiddeling. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: Het stadsbestuur handelt integer en streeft daarbij naar stabiliteit en zichtbaarheid.](#)
- [Ambitie 3: Het stadsbestuur maakt werk van sociale veiligheid en is weerbaar](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Wijkgericht samenwerken				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	243	253	259	267	273
Baten	105	109	111	114	118
Saldo	138	144	148	153	156

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden niet toegelicht.

Thema Dienstverlening

De dienstverlening van de gemeente Nieuwegein staat de komende jaren in het teken van vernieuwing, samenwerking en maatwerk. Maatschappelijke ontwikkelingen zoals digitalisering, nieuwe wet- en regelgeving, vergrijzing, toenemende participatie, bezuinigingen en hogere verwachtingen van inwoners hebben directe invloed op hoe Nieuwegein haar rol als overheid vormgeeft. De gemeente beweegt mee met deze veranderingen en ontwikkelt zich van een sturende naar een meer faciliterende en ondersteunende organisatie. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen worden gestimuleerd om eigen initiatieven te ontplooien, waarbij de gemeente hen actief begeleidt en ondersteunt.

Om haar dienstverlening toekomstbestendig, efficiënt en klantgericht te houden, herijkt de gemeente Nieuwegein in 2026 haar dienstverleningsvisie. Deze nieuwe visie wordt richtinggevend voor alle medewerkers en zorgt voor een uniforme werkwijze binnen de organisatie.

Vanuit een nieuwe afdelingsstructuur wordt gewerkt aan een samenhangende en duidelijke visie op dienstverlening, inclusief bijbehorende normen. Deze vormen het kader voor professioneel en consistent handelen binnen de hele organisatie.

De gemeente Nieuwegein investeert verder structureel in het verbeteren van haar dienstverlening door:

- processen te optimaliseren en verder te digitaliseren;
- dienstverlening eenvoudiger en toegankelijker te maken;
- medewerkers en inwoners actief te betrekken bij verbetertrajecten;
- gebruikersfeedback en data te benutten voor slimmer werken;
- samenwerking te zoeken met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven om kennis te delen en innovatieve oplossingen te realiseren.

Bij al deze inspanningen staat de menselijke maat centraal. Technologie ondersteunt waar mogelijk, maar persoonlijk contact blijft beschikbaar waar nodig.

Door continu te reflecteren, te leren en te verbeteren — binnen de geldende financiële kaders — bouwt de gemeente Nieuwegein aan een wendbare, betrouwbare en toekomstgerichte organisatie waarin de behoeften van inwoners leidend zijn.

Ambitie 1: Processen optimaliseren en verder digitaliseren.

De gemeente staat voor de uitdaging om haar interne processen toekomstbestendig te maken. Door werkprocessen te optimaliseren en verder te digitaliseren, vergroten we onze wendbaarheid, verhogen we de efficiëntie en verbeteren we de kwaliteit van onze dienstverlening.

Digitalisering is geen doel op zich, maar een middel om slimmer, sneller en veiliger te werken. Daarbij zetten we in op datagedreven besluitvorming, het verminderen van administratieve lasten en het versterken van digitale vaardigheden binnen de organisatie.

We werken vanuit het principe: digitaal waar mogelijk, persoonlijk waar nodig. Digitale dienstverlening is 24/7 beschikbaar, zodat inwoners hun zaken zelfstandig en op een gewenst

moment kunnen regelen. In lijn met de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (vanaf 1 januari 2026) streven we ernaar om het volledige proces — van aanvraag tot afhandeling — digitaal in te richten.

Tegelijkertijd zorgen we voor een passend alternatief voor wie geen gebruik kan of wil maken van digitale middelen. Telefonisch zijn we snel en gemakkelijk bereikbaar, en persoonlijk contact blijft beschikbaar voor wie dat nodig heeft.

De inzet van kunstmatige intelligentie biedt kansen om processen te verbeteren en dienstverlening te versnellen. Tegelijkertijd erkennen we de risico's die gepaard gaan met het gebruik van AI. Daarom onderzoekt Nieuwegein in 2026 zorgvuldig hoe AI op een veilige, betrouwbare en ethisch verantwoorde manier kan worden toegepast in de gemeentelijke dienstverlening.

Doelstelling(en):

1. Gebruikersfeedback en data gebruiken voor slimmer werken.
2. Verhogen van de efficiëntie van interne werkprocessen (YouForce, Uitrol Teams etc.)
3. Verminderen van administratieve lasten voor medewerkers.
4. Versterken van datagedreven werken binnen de organisatie.
5. Verhogen van digitale veiligheid en privacybescherming.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Analyse MOR-meldingen, sociale media, klachten ombudsfunctionaris en bezwaren analyseren en inzetten voor verbetering van processen.
D1-A2	Inzetten van klantreizen.
D2-A1	Implementatie van een nieuw MOR meldingssysteem.
D3-A1	Optimaliseren van interne communicatie via migratie huidige Huisnet en uitrollen MS Teams.
D3-A2	Procesoptimalisatie digitale dienstverlening in verband met Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer.
D4-A1	Inzet datagedrevenwerken en generatieve AI.
D5-A1	Trainingen voor medewerkers in digitale vaardigheden en cybersecurity.

Ambitie 2: Onze dienstverlening eenvoudiger en toegankelijker maken.

Nieuwegein is een open en laagdrempelige gemeente. Onze producten en diensten zijn beschikbaar via meerdere kanalen: digitaal, aan de balie, telefonisch en per post.

We werken vanuit het principe: digitaal waar mogelijk, persoonlijk waar nodig. Digitale dienstverlening is 24/7 beschikbaar, zodat inwoners hun zaken zelfstandig en op een gewenst moment kunnen regelen.

Tegelijkertijd zorgen we voor een passend alternatief voor wie geen gebruik kan of wil maken van digitale middelen. Telefonisch zijn we snel en gemakkelijk bereikbaar, en persoonlijk contact blijft beschikbaar voor wie dat nodig heeft.

Om onze dienstverlening toekomstbestendig, efficiënt en klantgericht te houden, herijkt de gemeente Nieuwegein in 2026 haar dienstverleningsvisie. Deze nieuwe visie wordt richtinggevend voor alle medewerkers en zorgt voor een uniforme werkwijze binnen de organisatie.

In de nieuwe visie zullen in ieder geval de onderstaande uitgangspunten worden verwerkt. Onze dienstverlening sluit aan op de leefwereld van inwoners, ondernemers en organisaties. We hanteren drie serviceprincipes:

- Betrouwbaar: afspraken nakomen en duidelijkheid bieden.
- Eenduidig: consistente informatie via alle kanalen.
- Begrijpelijk: heldere taal en duidelijke instructies.
- Digitaal toegankelijk: digitale dienstverlening is zo toegankelijk als mogelijk

We zorgen ervoor dat het voor inwoners duidelijk is:

- waar ze moeten zijn;
- wat er van hen verwacht wordt;
- wat zij van de gemeente mogen verwachten.

Servicenormen zijn transparant en vormen een leidraad voor onze dienstverlening.

Naast het herijken van de dienstverleningsvisie investeert Nieuwegein in continue verbetering van haar dienstverlening. We doen dit door o.a.:

- structureel behoeften en ervaringen van gebruikers te onderzoeken;
- actief feedback te verzamelen via klantreizen, gebruikersonderzoek en ombudsfunctionaris;
- reacties op sociale media en MOR-meldingen te monitoren.
- inwoners, ondernemers en organisatie te betrekken bij verbetertrajecten

Doelstelling(en):

1. Wij leveren goede en passende manier van dienstverlening die aansluit bij de hulpvraag.
2. Medewerkers en inwoners actief betrekken bij verbetertrajecten.
3. Samenwerking zoeken met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven om kennis te delen en innovatieve oplossingen te realiseren.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We onderzoeken waar met behulp van AI (kunstmatige intelligentie) onze dienstverlening verbeterd kan worden.

Ambitie 3: Wij beheren een betrouwbare Basisregistratie Personen (BRP) en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.

Wij gaan door op de ingeslagen weg met het verminderen van administratieve lasten voor inwoners, instellingen en ondernemers. Een voorbeeld van een vereenvoudigd proces is de mogelijkheid om al digitaal een verlenging van een rijbewijs aan te vragen (DAR).

De Basisregistratie Personen (BRP) is dé basisregistratie voor persoonsgegevens. Van iedere levensloop registreren wij administratief de belangrijkste aspecten, zoals geboorte, gezag, verhuizing, vertrek naar het buitenland, huwelijk en overlijden. De BRP vormt de basis voor afgifte van reisdocumenten, rijbewijzen, verklaringen en uittreksels, alsmede voor de stempas bij verkiezingen.

Data uit de BRP worden verplicht gebruikt binnen de gehele overheid. Wij zorgen ervoor dat de BRP actueel is. Hierbij werken wij samen met overheidsdiensten, afnemers en ketenpartners.

De problematiek rondom woonfraude en ondermijning, maar ook de taak om de BRP op orde te houden, krijgt ook in 2026 veel aandacht.

Doelstelling(en):

1. Wij beheren betrouwbare basisregistraties.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We controleren actief op woonfraude.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Waardering algehele gemeentelijke dienstverlening door inwoners (1)	3,5	4,0	4,1
E	2	Waardering algehele gemeentelijke dienstverlening door ondernemers (1)	3,4	4,0	4,1
E	3	Waardering dienstverlening via digitale faciliteiten door inwoners (1)	3,6	4,0	4,1
E	4	Waardering dienstverlening via digitale faciliteiten door ondernemers (1)	3,4	4,0	4,1
E	5	"De medewerker verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende" door inwoners (2)	54%	65%	65%
E	6	"De medewerker verraste mij aangenaam met de service die hij/zij verleende" door ondernemers (2)	45%	65%	65%
E	7	Zelfevaluatie Kwaliteit Basisregistratie Personen (BRP)	85%	95%	95%

1. Gemeten op schaal van 1 (laag) tot 5 (hoog).

2. Percentage dat veel of heel veel vertrouwen heeft.

Financiële toelichting

Product Burgerzaken

In het onderdeel Dienstverlening in de begroting zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo worden hier de kosten van verkiezingen en ontvangen leges voor reisdocumenten en rijbewijzen in verantwoord. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 3: Wij beheren een betrouwbare Basisregistratie Personen \(BRP\) en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Burgerzaken				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.035	1.206	1.135	1.168	1.204
Baten	1.433	1.642	1.769	1.827	1.889
Saldo	-398	-436	-635	-659	-685

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met ruim € 170.000 toenemen en de baten met bijna € 210.000 toenemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Leges reisdocumenten aan het Rijk, € 77.000 hogere lasten en € 196.000 hogere baten

De opbrengsten voor reisdocumenten lopen in meerjarenperspectief op. Voor 2026 worden € 196.000 meer baten verwacht dan in 2025. Daar tegenover staan ook hogere afdrachten van € 77.000 aan het Rijk die samenhangen met de leges.

Kosten verkiezingen, € 75.000 hogere lasten

De hogere kosten voor verkiezingen in 2026 ten opzichte van 2025 betreft de aanmelding van extra kosten voor het organiseren van gemeenteraadsverkiezingen 2026 zoals opgenomen in de Kadernota 2026 (€ 70.000, het restant betreft indexatie).

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Klantcontacten en voorlichting

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Klantcontacten en voorlichting				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	149	139	143	147	139
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	149	139	143	147	139

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden niet toegelicht.

Product Vergunningverlening

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Vergunningsverlening				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	4	5	5	5	5
Baten	58	60	62	65	67
Saldo	-53	-56	-58	-60	-62

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden niet toegelicht.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bestuur	3.843	3.921	3.596	3.606	3.638	3.699
Dienstverlening	1.434	1.188	1.350	1.282	1.320	1.348
Totaal lasten	5.276	5.109	4.945	4.888	4.958	5.047
Bestuur	122	105	109	111	114	118
Dienstverlening	1.700	1.491	1.703	1.832	1.892	1.956
Totaal baten	1.823	1.596	1.811	1.943	2.005	2.073
Saldo van lasten en baten	3.454	3.514	3.134	2.945	2.953	2.974
Storting in reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal van het programma	3.454	3.514	3.134	2.945	2.953	2.974

2.2 Wonen en Economie

Wat is de bedoeling van dit programma?

De omgevingsvisie Nieuwegein Verstedelijkt en Vergroent is de leidraad in al ons handelen en vertalen we (pro-)actief in de omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en in ruimtelijke projecten. Bij dit programma is voor beide thema's wonen en economie bij de ambities aangesloten bij de vier speerpunten van de *Omgevingsvisie Nieuwegein Verstedelijkt en Vergroent*. Hierdoor heeft het thema Wonen een iets andere opbouw dan bij voorgaande programmabegrotingen.

Wonen

Nieuwegein is een groene, duurzame en veilige stad in de stedelijke regio Utrecht. In Nieuwegein kunnen de huidige en volgende generaties in goede gezondheid wonen, werken, ondernemen en recreëren. Zij zijn trots op hun stad en voelen zich verbonden aan hun stad.

Het woningaanbod sluit aan bij de vraag van onze inwoners. De kwaliteit van de omgeving is aantrekkelijk met groene buurten waar men zich thuis voelt en met City als een levendige en duurzame binnenstad. Nieuwegein is een stad die voortbouwt op haar geschiedenis met historische dorpsgezichten en waardevolle cultuurhistorie en archeologie. We zetten slim in op de energietransitie en de verduurzaming en zorgen ervoor dat onze stad de gevolgen van de klimaatverandering aan kan.

Economie

Ondernemers krijgen de ruimte duurzaam te ondernemen en er is voldoende werkgelegenheid. In de samenwerking met het bedrijfsleven werken we intensief samen voor herstructurering, intensivering en verduurzaming van de bestaande werklocaties.

Relatie met andere programma's van de Programmabegroting

We maken gebruik van de kennis en kunde in onze eigen organisatie en in de regio om tot het best mogelijke resultaat te komen. Met de inzet op vijf kritische succesfactoren die richting geven aan Groei van de stad hebben we een integrale aanpak ontwikkeld. Hiermee wordt wonen verbonden met de andere thema's in de stad, zoals voorzieningen vrije tijd en kwaliteit van leefomgeving en veiligheid.

Onze inspanningen voor de ontwikkeling van de stad verbinden we (waar mogelijk) met het programma Leefbaarheid en Veiligheid. We willen daarmee de leefbaarheid in de wijken en de bestaanszekerheid van inwoners in de Centrale As mede versterken.

Erfgoed wordt zowel behandeld in het programma Wonen & Economie als in het programma Vrije Tijd.

Thema Wonen

Met de uitkomsten van het onderzoek naar de Groei van de stad heeft Nieuwegein de instrumenten en het afwegingskader om te sturen op een samenhangende integrale groei van de stad volgens de doelen van de omgevingsvisie: een duurzaam, gezond en veilig stedelijk leven.

Bij de verdere ontwikkeling van de stad wordt ingezet op vijf kritische succesfactoren zoals die zijn vastgesteld in Grip op de Groei van de stad (2023-172).

Deze vijf kritische succesfactoren zijn leidend in de aanpak en sturing op de integrale ontwikkeling van de stad en wat de stad aankan. Aan de basis van deze vijf kritische succesfactoren ligt de vastgestelde omgevingsvisie voor Nieuwegein.

Ambitie 1: Verbonden met de stad, verbonden met elkaar.

"Verbonden met de stad" gaat over wat Nieuwegein bijzonder maakt. Wat is typisch voor Nieuwegein? Waar zijn mensen trots op? En waarom voelen ze zich thuis in de stad?

We willen dat inwoners trots zijn op Nieuwegein en zich verbonden voelen met hun stad. Daarom werken we aan een prettige leefomgeving. Dat doen we op twee manieren: we maken een aantal bestaande buurten mooier en fijner om in te wonen en we zorgen goed voor het erfgoed (oude gebouwen en plekken met een verhaal) in de stad.

Ook actualiseren we de bestaande plannen en brengen we eerder gekozen richtingen bij elkaar. Dit doen we voor de buurten Nypelsplantsoen, Herenstraat/Kruyderlaan en Merwestein. Voor deze buurten is geld beschikbaar van de Rijksoverheid via het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Voor de hele stad passen we het bestaande beleid over de ruimtelijke kwaliteit aan. We kijken daarbij goed naar oude structuren en erfgoed. Deze zijn belangrijk voor de identiteit van Nieuwegein. Ze maken de stad herkenbaar en geven inwoners iets om trots op te zijn.

We willen monumenten en historische plekken behouden. Waar mogelijk maken we ze ook duurzamer. Zo zorgen we ervoor dat inwoners zich meer verbonden voelen met hun stad en haar geschiedenis.

Doelstelling(en):

1. Wijken zijn leefbaar en aantrekkelijk om in te wonen.
2. Behoud van Nieuwegeinse erfgoed.
Zie ook programma Vrije Tijd Ambitie 3. We vergroten de aantrekkingskracht van Nieuwegein op inwoners, toeristen en recreanten.
3. Met de ruimtelijke projecten en investeringen dragen we bij aan de versterking van de woonkwaliteit van de inwoners in de Centrale As.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We actualiseren het beleid met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit en erfgoed door een omgevingsprogramma Ruimtelijke kwaliteit op te starten.
D1-A2	We grijpen kansen aan om de ruimtelijke kwaliteit zoals vastgelegd in de omgevingsvisie op te nemen in verschillende projecten.
D1-A3	Wij leggen de - door de de Omgevingswet verplichte - basisgeluidemissie van de lokale (spoor)wegen vast. Met deze basisgeluidemissie bewaken wij de toename van het geluid.
D2-A1	Bij herbestemmingen van erfgoed zetten we in op het behoud van monumentale status / cultuurhistorische waarde.
D2-A2	We werken verder aan het stimuleren van verduurzaming van monumenten door monumenteigenaren hierover te informeren.
D3-A1	We maken plannen om de ruimtelijke kwaliteit van de buurten Nypelsplantsoen, Herenstraat / Kruyderlaan en Merwestein te verbeteren.

Ambitie 2: Fijne en groene stad met een levendig centrum.

Nieuwegein heeft groene en ruime woonwijken. Rondom het centrum wordt nog veel gebouwd en vernieuwd. We willen dat het ook in de toekomst prettig wonen blijft in de bestaande wijken. En dat er in nieuwe gebieden ook fijne, groene plekken komen die passen bij Nieuwegein.

De stad groeit. Er komen steeds meer mensen wonen. Daarom is het belangrijk dat de leefbaarheid en veiligheid goed blijven. Nieuwe plannen worden daarom eerst getoetst aan de vijf criteria uit Groei van de stad. Er is een digitaal model gemaakt dat helpt bij deze toetsing, dat nog verder wordt ontwikkeld. Dit model kijkt niet alleen naar één plek, maar ook naar de invloed op de buurt, wijk en hele stad.

We kijken niet alleen naar nieuwe plannen, maar ook naar het verbeteren van bestaande wijken. Het programma Betere Buurten richt zich nu op de Centrale As van de stad. Op plekken waar het nodig is, verbeteren we de openbare ruimte en de sociale structuur. Nu nog lopen de Betere Buurten-projecten Muntenbuurt, Gebouwendriften, Kerkveld e.o. en Zuilenstein.

De volgende buurt om aan te pakken wordt gekozen binnen de Centrale As. Dit gebeurt samen met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Voor de toekomstige uitbreiding van de stad werken we aan het gebied Groot Merwede. Voor Nieuwegein gaat het dan vooral om de A12-zone. We maken plannen voor de ontwikkeling van dit gebied. Daarbij hoort ook het project Groen groeit mee. Het gebied Laagraven-oost wordt ingericht als groen buitengebied voor inwoners. Dit doen we samen met andere betrokken partijen.

Een fijne stad heeft ook een leefbaar, bruisend en duurzaam centrum. Een plek waar mensen wonen, winkelen, uit eten gaan of naar de bioscoop. Daarom bouwen we verder aan City. Er zijn inmiddels ruim 800 woningen al opgeleverd, wat betekent dat er nog circa 1.400 worden ontwikkeld de komende jaren.

City wordt ook beter bereikbaar door de ontwikkeling van het duurzaamste OV-knooppunt van Nederland, het faciliteren van deelautomobiliteit en de realisatie van betere fietsverbindingen, waaronder de Doorfietsroute. Deze betere bereikbaarheid maakt het mogelijk om het autogebruik juist wat te beperken. Dit zal vragen om een paradigmashift bij een deel van de inwoners omdat het aantal parkeerplekken achter zal blijven bij het aantal nieuw te realiseren woningen. Hierover zal in de beginfase goede en heldere communicatie moeten zijn.

Op systeemniveau wordt qua duurzaamheid gewerkt aan het hergebruik van water (Circulair Water), aan een verantwoord energieverbruik (hybride Warmte-KoudeOpslag systemen) en het duurzaam ontwikkelen van de (woon)gebouwen. Om hittestress tegen te gaan en de leefbaarheid in ons centrum te verbeteren, gaat er een forse vergroening plaatsvinden. Enerzijds door de realisatie van veel meer (publiek toegankelijke) daktuinen en anderzijds door beter kwalitatief openbaar groen.

De wijk Rijnhuizen wordt verder ontwikkeld. Er komen nieuwe woningen. Ook wordt het gebied ingericht, bijvoorbeeld met het Oeverpark. Daarnaast starten we met de bouw van definitieve voorzieningen die nodig zijn in deze nieuwe wijk.

Naast deze grote projecten zijn er ook veel kleinere ontwikkelingen. Denk aan de verdere invulling van de Zeepfabriek, die Rijnhuizen en City met elkaar verbindt. Ook in Blokhoeve-west gebeurt

veel, zoals de bouw van een nationaal klimcentrum. Verder worden het Middenblok Blokhoeve, Deventerschans en de Pinguïnlocatie opgeleverd.

Doelstelling(en):

1. Integraal werken aan de inrichting van de stad via de aanpak Groei van de Stad met digitale ondersteuning.
2. Verhogen van de ruimtelijke kwaliteit in de stad waardoor de leefbaarheid en veiligheid verbetert.
3. Een gebiedsoverstijgende benadering van ruimtelijke initiatieven in het gebied van City, als de meest duurzame binnenstad van Nederland, en de goede aanhechting met omliggende wijken.
4. De stad doorontwikkelen met plannen voor actief stedelijk leven in Groot Merwede met voldoende buitenstedelijk groen.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Groei van de Stad: We onderzoeken hoe we het digitale model van Nieuwegein breder kunnen toepassen en bekostigen vanuit gebiedsontwikkeling of innovatiesubsidie.
D1-A2	Groei van de Stad: In het kader van de Groei van de stad sturen we erop dat ieder woningbouwproject bijdraagt aan de ontwikkeling van de stad, volgens de vijf kritische succesfactoren. Indien mogelijk zetten hiervoor het digitale model in.
D1-A3	Groei van de Stad: We monitoren en informeren de raad jaarlijks over de Groei van de stad.
D2-A1	Betere Buurten: De herinrichting van de Muntenbuurt wordt afgerond.
D2-A2	Betere Buurten: De uitvoering van de herinrichting van de wijk Zuilenstein wordt gestart.
D2-A3	Betere Buurten: De herinrichting van de wijk Kerkveld en omgeving is in uitvoering en zal doorlopen in 2027.
D2-A4	Betere Buurten: Er wordt een keuze gemaakt welke volgende Betere Buurt in de Centrale as wordt opgepakt.
D2-A5	Rijnhuizen: Er is een begin gemaakt met de aanleg van het Oeverpark Rijnhuizen.
D2-A6	Rijnhuizen: De grens van 1.750 opgeleverde woningen in Rijnhuizen is bereikt.
D2-A7	Rijnhuizen: De bouw van de wijksupermarkt Rijnhuizen is begonnen.
D2-A8	Rijnhuizen: Het buurtcentrum en eerste lijnszorgvoorziening Rijnhuizen heeft een vaste locatie gekregen.
D2-A9	Zeepfabriek: Er is een nieuwe stap gezet in het activeren en 'placemaken' van het Zeepfabriek-complex.
D2-A10	Zeepfabriek: De planuitwerking van het Ontwikkelkader Zeepfabriek wordt afgerond.
D2-A11	Omgevingswet: We inventariseren hoe we ervoor staan met de keuzes en ambities uit de omgevingsvisie.
D2-A12	Omgevingswet: Tot 2032 werken we jaarlijks voor enkele gebieden om de oude bestemmingsplannen om te vormen naar het nieuwe stelsel van het omgevingsplan onder Omgevingswet.
D3-A1	City: Het nieuwe OV-knooppunt wordt opgeleverd en in gebruik genomen.
D3-A2	City: Er wordt gestart met de bouw van de ABC locatie.
D3-A3	City: De bouw van C3 (hoek Kapittelstede en Zuidstedeweg) - ontwikkeling Woonin - start.
D3-A4	City: De vergroening van het Stadsbalkon start en wordt afgerond.
D3-A5	City: De Doorfietsroute wordt opgeleverd.
D3-A6	City: De openbare ruimte van de Doorslagzone wordt opgeleverd.
D3-A7	City: In het kader van toekomstplan Nijpelsplantsoen wordt flat 2 opgeleverd en start groot onderhoud flat 3.

Activiteiten 2026	
D3-A8	Herenstraat-Kruyderlaan: We gaan aan de slag met het ontwikkelkader Van Bentumkwartier.
D3-A9	Kauwenhof: De Lidl-locatie Kauwenhof komt in gemeentelijk bezit. Samen met het gezondheidscentrum wordt gewerkt aan de planvoorbereiding voor nieuwbouw bestaande uit woningen, gezondheidscentrum, buurtplein en cafetaria.
D4-A1	Groot Merwede: We bereiden een gebiedsvisie Groot Merwede voor, waarbij de gebiedsvisie de doorvertaling is van de ruimtelijke keuzes die in lokaal en regionaal verband worden gemaakt.
D4-A2	Groot Merwede: We starten met noodzakelijke onderzoeken als voorbereiding op de gebiedsontwikkeling Groot Merwede.
D4-A3	Groot Merwede: We maken bestuurlijke afspraken over regionale gebiedsontwikkeling en Hoogwaardig openbaar vervoer (Merwedelijk) samen met rijk en regiopartners.
D4-A4	Groot Merwede: Een aantal concrete projecten in Laagraven Oost uit het uitvoeringsprogramma Groen Groeit Mee (2025-101) is gerealiseerd.
D4-A5	Groot Merwede: Er is een Visie op het landschapspark Laagraven ontwikkeld als uitloophet voor onder andere de verstedelijkingsopgave in Groot Merwede.

Ambitie 3: Een toekomstbestendige stad voor jong en oud.

Met het bouwen van extra woningen accommoderen we de steeds groeiende woningvraag. We zetten ons de komende decennia in op het energieneutraal en circulair maken van de stad en om de effecten van klimaatverandering te beperken. Dat zorgt voor uitdagingen op het gebied van wonen en duurzaamheid. Daarover gaat 'Een toekomstbestendige stad voor jong en oud'.

Er zijn grote uitdagingen op het gebied van wonen, duurzaamheid, klimaat en hergebruik van materialen (circulariteit). In verschillende plannen hebben we onze doelen opgeschreven. Daardoor kunnen we nu beter sturen op wat we willen bereiken.

We letten goed op wat mensen nodig hebben om fijn te kunnen wonen. Ook vinden we het belangrijk dat woningen betaalbaar zijn. We zorgen voor: voldoende sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen voor starters, betaalbare huurwoningen in het middensegment, voor mensen die te veel verdienen voor sociale huur, maar geen huis kunnen kopen, woningen voor ouderen, zoals gelijkvloerse woningen met genoeg ruimte. Zo kunnen zij verhuizen en komt hun oude woning vrij voor anderen. Ook is er aandacht voor veel verschillende aandachtsgroepen en stellen we alles in het werk om hen een woonplek te bieden in onze stad.

Niet alleen nieuwbouw is belangrijk. We willen ook dat bestaande woningen klaar zijn voor de toekomst. Daarom helpen we bewoners met het isoleren van hun woning, gaan we in gesprek met verenigingen van eigenaren (VVE) om samen hele appartementencomplexen aan te pakken en richten we een loket in waar mensen terecht kunnen voor hulp en advies.

We willen ook dat woningen zonder aardgas kunnen. In verschillende wijken praten we met bewoners over een goed alternatief. Hiervoor maken we wijkuitvoeringsplannen.

We kijken ook naar het klimaat in de stad. Op verschillende plekken nemen we maatregelen tegen hitte en wateroverlast. We doen dit zoveel mogelijk tegelijk met andere werkzaamheden in de openbare ruimte.

Voor wat betreft circulariteit zal de focus liggen op het verbeteren van afvalscheiding en aandacht hiervoor bij inkooptrajecten. Daarnaast zal het omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen Woningbouw worden geactualiseerd met meer aandacht voor circulariteit.

Doelstelling(en):

1. Onze woningvoorraad sluit aan bij de veranderende woningbehoefte. Zo is tweederde van de nieuwe woningen betaalbaar.
2. Ouderen en kwetsbare inwoners kunnen beter zelfstandig wonen.
3. De woningvoorraad is kwalitatief goed en toekomstbestendig.
4. In 2040 is Nieuwegein energieneutraal en in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
5. Nieuwegein wordt een circulaire stad: slimmer en zuiniger omgaan met grondstoffen.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Woningbouw: Via de locatiescan wonen sturen we op de ambities uit het omgevingsprogramma wonen.
D1-A2	Woningbouw: We sturen op het percentage betaalbare woningbouw, waarbij we naast sociale huur met name aandacht hebben voor (lage) middenhuur en betaalbare koop.
D1-A3	Woningbouw: We werken regionaal aan een nieuwe huisvestingsverordening, waarin we aandacht hebben voor het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en meer kansen voor hen die nog geen woning hebben.
D2-A1	Woningbouw: Het project flexwonen aan de Acaciastraat wordt opgeleverd.
D2-A2	Woningbouw: We realiseren de taakstelling statushouders en huisvesting van aandachtsgroepen, hiervoor realiseren we ook creatieve woonvormen zoals woningdelen en doorstroomlocaties.
D2-A3	Woningbouw: Voor inwoners organiseren we de Dag van het Wonen en een open dag voor senioren, Wonen voor later. Verder hebben we het woonloket voor algemene woonvragen.
D3-A1	Energietransitie: Stadsbrede isolatieaanpak voor grondgebonden koopwoningen waarbij inwoners met (kans op) energie armoede de meeste hulp en subsidie krijgen wordt geoptimaliseerd.
D3-A2	Energietransitie: Onze VvE-isolatieaanpak inclusief het VvE+loket is operationeel. Diverse VvE's starten met het verduurzamingsproces onder begeleiding van het VvE+loket.
D3-A3	Energietransitie: Huurders worden geholpen met kleine energiebesparende maatregelen bijvoorbeeld via de Energiebox en FIXbrigade.
D4-A1	Energietransitie: Wijktraject Gebouwendriften aardgasvrij: De haalbaarheidsfase voor de ontwikkeling van een warmtenet wordt afgerond en alle 22 VvE's hebben een besluit genomen over de te nemen isolatiemaatregelen voor hun complex.
D4-A2	Energietransitie: Wijktraject Vreeswijk aardgasvrij: In samenwerking met WarmVreeswijk, inwoners en stakeholders is het Warmteuitvoeringsplan (WUP) opgesteld.
D4-A3	Energietransitie: We bereiden een warmteprogramma voor om daarin gebieden aan te wijzen die we in de komende 10 jaar aardgasvrij gaan maken.
D4-A4	Energietransitie: De gebiedsgerichte isolatieaanpak wordt uitgebreid om de isolatieopgave te versnellen en inwoners beter te ondersteunen. De gebieden in 2026 zijn: Vreeswijk, Zandveld en Fokkesteeg waarmee ruim 5.000 huishoudens bereikt worden
D4-A5	Klimaatadaptie: We updaten het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie.
D4-A6	Klimaatadaptie: We nemen klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte in de Betere Buurten en de gebiedsontwikkeling Rijnhuizen, vervangen 2.000 m2 aan verharding door groen en continueren de uitvoering van het Omgevingsprogramma klimaatadaptatie 2023-2026
D5-A1	Circulaire Stad: De focus bij de uitvoering van het Omgevingsprogramma Circulaire Stad ligt op het verbeteren van huishoudelijke afvalscheiding en bij minimaal 2 inkoopgerelateerde trajecten ligt de focus op circulair.
D5-A2	Circulaire Stad: Het Omgevingsprogramma Duurzaam Bouwen Woningbouw is geactualiseerd op circulariteit, biobased-materiaalgebruik en netbewust bouwen.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	2	1	Taakstelling huisvesting statushouders	116	170 (schatting) (1)	120
P	2	2	Flexwoningen voor spoedzoekers en statushouders	0	50	50
P	3	1	Aantal monumenten	43	43	43
P	4	1	Hoeveelheid van grijs naar groen gerealiseerde m2.	2.000	2.000	2.000

1. Taakstelling huisvesting statushouders; De opgave van het Rijk is in de loop van 2025 voor Nieuwegein 110 geworden

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Tevredenheid over de omgevingskwaliteit en fysieke leefomgeving (voorzieningen) (1)	3,7	3,7	3,7
E	2	Tevredenheid over omgevingskwaliteit en fysieke leefomgeving (woonwijk) (1)	4,1	4,1	4,1
E	3	Tevredenheid over het woningaanbod in Nieuwegein (1)	2,8	2,7	2,8
E	4	Algemene tevredenheid over de kwaliteit van de woning (1)	4,0	4,0	4,0
E	5	Aantal woningen uitbreiding woningvoorraad	617	1.250	900
E	6	Aantal sociale huurwoningen	8.727	9.050	9.250
E	7	Het percentage aanbod betaalbare sociale huur ten opzichte van het totale aanbod	78%	70%	70%
E	8	Uitbreiding aantal toegevoegde nultreden woningen en woningen voor verzorgd wonen	185	559	210
E	9	Uitbreiding aantal middeldure huurwoningen	25	54	16
E	10	Aantal geïsoleerde huizen via NIP	287	200	300
E	11	Aantal verleende subsidies	212	200	200
E	12	Mate van energieneutraliteit (2)	PM	14%	
E	13	Percentage sociale huur nieuwbouw	-	-	30%

1. Gemeten op een schaal van 1 tot 5 (1 is zeer ontevreden, 5 is zeer tevreden).

2. $\text{Energieneu-} \text{traliteit} = \frac{\text{opgewekte duurzame energie}}{\text{energiegebruik}} * 100 \%$

Financiële toelichting

Product Grondzaken

Het product Grondzaken bevat de budgetten gerelateerd aan het Grondbedrijf. Dit betreft de totale lasten en baten vanuit de diverse grondexploitaties en daarnaast ook kleinere budgetten voor onder andere het snippergroen en verhuurde gronden. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambities:

- [Ambitie 1: Verbonden met de stad, verbonden met elkaar](#)
- [Ambitie 2: Fijne en groene stad met een levendig centrum](#)
- [Ambitie 3: Een toekomstbestendige stad voor jong en oud](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Grondzaken				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	29.291	38.601	31.421	22.906	24.377
Baten	29.297	38.556	31.578	23.076	24.482
Saldo	-6	45	-157	-170	-105

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat de lasten en baten in 2026 toenemen. Het verschil tussen deze jaren hangt samen met de verwachte jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de verschillende grondexploitatieprojecten.

Hiernaast wordt voor Groot Merwede het werkbudget in 2026 met € 200.000 verhoogd, vooruitlopend op het koersdocument, van € 400.000 naar € 600.000, zodat de voorbereidende werkzaamheden kunnen worden voortgezet.

Het verwachte saldo op het product Grondzaken bedraagt € 45.000 negatief. In het kader van het traject Sluitende Meerjarenbegroting (SMB) is besloten om de structurele netto huurinkomsten van het Grondbedrijf, begroot op € 685.000 in 2026, niet langer ten gunste te laten komen aan het Grondbedrijf, maar aan de algemene dienst. Daarnaast worden de tijdelijke huuropbrengsten (€ 75.000) vanuit het pauselandchap Galecopperzoom ten gunste gebracht van de reserve bijdrage Merwedelijk en ontwikkeling Groot Merwede.

Dit betekent dat ondanks het (kleine) negatieve resultaat op dit programma er een reserve-onttrekking van € 805.000 wordt begroot. Hierin is nog geen rekening gehouden met eventuele winstnemingen of bijstellingen van voorzieningen.

Voor een uitgebreide toelichting op het product Grondzaken wordt verwezen naar de [paragraaf Grondbeleid](#) (3.6).

Product Duurzaamheid

Het product Milieu en klimaatadaptatie omvat de budgetten voor onder andere de energietransitie, duurzaamheid en klimaatadaptatie, evenals de baten en lasten voor de subsidies Energiearmoede in de wijk (tot 2028), programma circulariteit en Nationaal Isolatieprogramma (tot 2027). Ook het bouw- en milieutoezicht is onderdeel van dit product, hier valt onder andere de bijdrage aan de Omgevingsdienst Utrecht onder.

De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambitie:

- [Ambitie 3: Een toekomstbestendige stad voor jong en oud](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Duurzaamheid				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	4.791	3.982	3.647	3.681	3.716
Baten	1.792	479	1.879	1.877	1.882
Saldo	2.999	3.503	1.768	1.805	1.834

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten en baten met ongeveer € 800.000 en € 1.300.000 afnemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Handhaving milieu en bouwen, € 50.000 hogere baten en € 132.000 hogere lasten

Op het product Handhaving milieu en bouwen stijgen de lasten in 2026 (ten opzichte van 2025) met € 132.000. Door het vervallen van de bijdrage van de provincie voor bodemtaken stijgt de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft een effect van € 33.000 hogere lasten. Verder zijn er taken overgaan van de gemeente naar de Omgevingsdienst Utrecht, wat de gemeente € 90.000 kost. Het resterende deel betreft het effect indexaties.

De baten worden € 50.000 hoger ingeschat. Dit als onderdeel van de maatregel risicovoller ramen uit het traject Sluitende Meerjarenbegroting.

Wet betaalbare huur, € 134.000 lagere lasten

Bij de kadernota 2022 waren er tot en met 2025 incidentele middelen beschikbaar gesteld die voor 2026 dus niet meer beschikbaar zijn. Hierdoor dalen de lasten in 2026 met € 134.000.

Duurzaamheid, € 1.364.000 lagere baten en € 478.000 hogere lasten

De stijging van de begrote kosten houdt verband met de opvolger van de rijksuitkeringen CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid ter mede-uitvoering van het Klimaatakkoord) en NIP (Nationaal isolatie programma) en de uitvoering hiervan.

Doordat de uitkering CDOKE in 2026 wordt verstrekt via de algemene uitkering in plaats van als specifieke uitkering nemen de baten op dit programma af. Dit is voor de begroting budgetneutraal, omdat het leidt tot een hogere algemene uitkering (programma Algemene dekkingsmiddelen). De middelen CDOKE worden door het rijk jaarlijks verstrekt tot en met 2030. Na 2030 is het onzeker of de uitkering wordt voortgezet.

Energietransitie, € 173.000 hogere lasten

De lasten op het onderdeel energietransitie zijn in 2026 € 173.000 hoger dan de bijgestelde begroting 2025. Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2025 incidenteel minder middelen benodigd zijn om de activiteiten uit te voeren. Vanaf 2026 wordt verwacht dat het budget weer volledig benodigd zal zijn.

Klimaatadaptatie, € 654.000 lagere lasten

De lasten op het gebied van klimaatadaptatie zijn in 2026 ca. € 741.000 lager dan de begroting in 2025. Dit hangt hoofdzakelijk samen met incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor deze raadsperiode (€ 654.000). Daarnaast betreft een deel van de lagere lasten (€ 87.000) een saldo-

neutrale verschuiving tussen het programma Bedrijfsvoering en het programma Wonen en economie. Hiermee wordt deze personele inzet centraal verantwoord binnen het programma Bedrijfsvoering.

Verduurzaming ondernemers, € 791.000 lagere lasten

Ook voor dit onderwerp geldt dat de begrote lasten in 2026 lager zijn dan in 2025. Dit hangt samen met middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de huidige raadsperiode ten behoeve van verduurzaming bij ondernemers.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Natuur en dier

Dit product bestaat uit het Natuurkwartier, Milieu Educatie Centrum, BuitenWijs en Dierenwelzijn. Samen met inwoners en organisaties maken we inwoners bewust van het belang van de Nieuwegeinse natuur en dierenwelzijn onder andere via natuur- en milieueducatie vanuit het Natuurkwartier en Milieu Educatie Centrum. Met meer bewustwording waarderen inwoners hun fysieke leefomgeving meer en gaan daar bewuster mee om. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambities:

- [Ambitie 2: Fijne en groene stad met een levendig centrum](#)
- [Ambitie 3: Een toekomstbestendige stad voor jong en oud](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Natuur en dier				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	247	256	261	265	269
Baten	91	95	97	99	103
Saldo	156	161	164	166	165

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden niet toegelicht.

Product Ruimtelijk ontwikkeling wonen

Dit product bestaat uit het programma Betere Buurten, stedenbouw, vergunningverlening in de fysieke leefomgeving, woonbeleid en starters-, verzilveringen en het beleefbaar en zichtbaar maken van Nieuwegeins erfgoed. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambities:

- [Ambitie 1: Verbonden met de stad, verbonden met elkaar](#)
- [Ambitie 2: Fijne en groene stad met een levendig centrum](#)
- [Ambitie 3: Een toekomstbestendige stad voor jong en oud](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Ruimtelijke ontwikkeling wonen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.667	5.076	4.807	4.770	4.780
Baten	2.979	2.992	2.804	2.706	2.710
Saldo	688	2.084	2.004	2.063	2.070

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat de lasten toenemen en de baten afnemen in 2026. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Betere Buurten, € 88.000 lagere lasten

In de kadernota is bij het onderdeel Sluitende Meerjarenbegroting het budget voor het programma Betere Buurten naar beneden bijgesteld met ca. € 50.000. Aanvullend zien we een aanpassing in de kapitaalslasten van € 38.000.

Regio deal Muntenbuurt, € 418.000 lagere baten en lagere lasten

Het programma regio deal Muntenbuurt is tot en met 2025 begroot, waarbij subsidie vanuit het rijk werd verkregen. Wij zijn in gesprek om te komen tot een nieuwe regiodeal. Wanneer een beschikking wordt afgegeven door het rijk zullen de middelen worden opgenomen in de begroting.

Omgevingsvergunningen, € 485.000 hogere baten en € 1.949.000 hogere lasten

De hogere lasten betreffen voor € 1,5 mln. een saldo-neutrale aanpassing tussen het programma Bedrijfsvoering en het programma Wonen en economie.

Door de begroting transparanter en inzichtelijker te maken worden de personele kosten vanaf deze begrotingsperiode programmatisch toegerekend. Waar de personele kosten (excl. inhuur) voorheen extracomptabel werden toegerekend, zijn deze nu opgenomen binnen de desbetreffende programma's. Bij de personele kosten stellen wij ook voor om deze structureel ruimer te begroten en minder gedurende het jaar omhoog bij te stellen.

De legesinkomsten zijn sterk afhankelijk van het moment waarop vergunningen voor grote bouwprojecten verleend worden. Hierdoor waren de inkomsten in 2024 bijvoorbeeld erg hoog. De extra kosten aan toezicht drukken vervolgens op de daaropvolgende jaren. Dit effect wordt opgevangen door de egaliseringsreserve. Wij gaan uit van 100% kostendekking als gemiddelde over een langere periode. De tarieven mogen niet structureel meer dan kostendekkend zijn. De reserve heeft zich gevuld met de resultaten van de periode 2018-2024 en zal normaliter afnemen in de daaropvolgende periode. Het theoretische evenwicht in baten en lasten lag in de periode tussen € 2,6 en € 2,7 mln. Daarom hebben wij voor de periode 2026-2029 eveneens waarden binnen deze bandbreedte opgenomen voor de inkomsten. Dit is enkel om de beoogde tendens inzichtelijk te maken. De daadwerkelijke waarden worden zo goed als mogelijk gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Plankosten, € 58.000 lagere baten en € 38.000 lagere lasten

Voor 2026 zijn de inkomsten uit de flexpoolmiddelen (subsidie voor activiteiten die bijdragen aan het versnellen van woningbouw) evenals de lasten vooralsnog naar beneden bijgesteld. De provincie heeft toegezegd om deze middelen grotendeels te blijven verstrekken voor de komende

jaren. Zodra de hoogtes bekend zijn, nemen we deze op in de begroting. De lasten waren deels al naar beneden bijgesteld, daarom is de daling in lasten niet gelijk aan de daling van de inkomsten.

Ruimtelijke kwaliteit, € 77.000 lagere lasten

Dit betreft een saldo-neutrale correctie tussen het programma Bedrijfsvoering en het programma Wonen en economie. De doorbelasting van personele inzet vanuit het programma is beëindigd. In plaats daarvan worden deze kosten centraal verantwoord binnen het programma bedrijfsvoering, om de begroting meer overzichtelijk en transparanter te maken.

Thema Economie

Een sterke en toekomstbestendige economie is niet vanzelfsprekend. Dat geldt ook voor onze regio. De wereld verandert steeds. Ondernemers en overheden moeten daar goed op letten. Door bijvoorbeeld vergrijzing is er steeds vaker een tekort aan goede werknemers. Om onze welvaart te behouden, moeten we zorgen dat bedrijven meer kunnen produceren met minder middelen. Dit betekent dat we zuinig moeten omgaan met dingen zoals ruimte, en dat we bedrijven helpen om te vernieuwen en goed te kunnen werken.

Wij zetten ons in voor een toekomstbestendige economie via beleid, samenwerking en goede dienstverlening. Zo zorgen we voor eerlijke kansen voor ondernemers. We willen een betrouwbare partner zijn en een omgeving bieden waarin ondernemers goed kunnen werken. Daardoor kunnen zij blijven vernieuwen, wat zorgt voor groei in productiviteit.

Ambitie 1: Nieuwegein is een bedrijvige stad in een sterke regio.

Nieuwegein bevindt zich in het hart van de sterke Metropoolregio Utrecht. Het bedrijfsleven kenmerkt zich door veelzijdigheid waarbij we zien dat de sectoren transport en logistiek en de zorg oververtegenwoordigd zijn. De bedrijventerreinen draaien goed, maar een aandachtspunt is dat we moeten voorkomen dat hier verval optreedt.

We werken in de regio samen aan een bedrijvige stad in een sterke regio.

We willen dat bedrijven en kantoren op de juiste plek komen. Ook zorgen we ervoor dat de gebouwen en gebieden van goede kwaliteit blijven. Als er meer banen bijkomen in de regio, dan is dat ook goed voor de werkgelegenheid in Nieuwegein en voor de Nieuwegeiners.

Startende ondernemers, zoals creatieve bedrijven, zijn belangrijk voor de stad. Ze zorgen voor nieuwe ideeën en energie. We vinden het belangrijk om te weten wat er speelt bij ondernemers en in ondernemersnetwerken. Met ons accountmanagement sluiten we hier goed bij aan.

Als ondernemers, winkeliers of vastgoedeigenaren plannen hebben die passen bij de vijf criteria van Groei van de stad, dan denken wij graag mee. We zeggen dan: ja, mits het past. Voor bedrijventerreinen betekent dit: zuinig en slim omgaan met de ruimte.

Omdat de stad groeit, neemt de behoefte aan voldoende en een gevarieerd winkelaanbod toe. Winkelcentra zijn daarbij het sociale hart van een wijk. We volgen de ontwikkelingen in onze winkelcentra goed.

De ontwikkeling van City is ook belangrijk. We blijven samenwerken met partners in de binnenstad, zoals Wereldhave, De Kom, de Bibliotheek en Stichting Markten. Samen zorgen we

ervoor dat de binnenstad levendig en aantrekkelijk blijft. Zo blijven bezoekers langer en trekken we ook nieuwe bezoekers aan.

Tot slot voeren we acties uit het plan Omgevingsprogramma Horeca uit. We zorgen dat vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. Ook letten we op gezondheid en duurzaamheid in de horeca.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein heeft een gezond ondernemersklimaat.
2. Ondernemers ondernemen niet alleen voor zichzelf, maar ook voor een welvarend Nieuwegein en Utrecht10 regio.
3. We hebben een gevarieerd winkelaanbod dat aansluit op de klantvraag.
4. Onze bedrijventerreinen zijn toekomstbestendig.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Wij brengen in beeld welke factoren het ondernemersklimaat van Nieuwegein kunnen verbeteren of frustreren.
D1-A2	Wij ontwikkelen maatregelen die de ondernemer kunnen laten ondernemen en ook een positieve bijdrage leveren aan de stad.
D1-A3	We gaan het netwerk tussen jonge ondernemers met de gemeente vergroten en de onderlinge verbinding versterken
D2-A1	Wij werken als deelnemer in Heart of Health-regio aan het identificeren van de banen van de toekomst via de Utrecht Talent Alliantie.
D3-A1	Om de sterke winkelstructuur in stand te houden willen we eigenaren en winkeliers bewegen te blijven investeren in de herontwikkeling van hun winkelcentrum.
D3-A2	Gezamenlijk met onze partners in de Stichting Binnenstadsmanagement organiseren wij op maat gesneden campagnes en evenementen in City.
D4-A1	We ondersteunen bedrijven op met name de bedrijventerreinen Plettenburg-De Wiers en Het Klooster naar een collectieve aanpak van netcongestie.
D4-A2	Met actief accountmanagement willen wij aansluiten op het verduurzamen van bedrijfstvastgoed of bedrijfsprocessen. Wij willen bedrijven vanuit best practices van andere bedrijven en kennis van de procedures verleiden om te investeren in verduurzaming.
D4-A3	Wij verleiden bedrijven om vanuit best practices van andere bedrijven en kennis van de procedures te investeren in verduurzaming.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Tevredenheid ondernemers over ondernemersklimaat (1)	3,4	3,7	3.7
E	2	Tevredenheid over het winkelaanbod (1)	4,0	4,0	4.0
E	3	Ontwikkeling aantal bezoekers Cityplaza (2)	102%	104%	105%
E	4	Aantal arbeidsplaatsen	50.800	52.000	51.000
E	5	Bedrijfsvestigingen in Nieuwegein	7.800	7.600	7.800
E	6	Arbeidsplaatsen in U10-regio (3)	654.000	675.000	700.000
E	7	Aantal nieuwe bedrijven op Het Klooster	2	2	1
E	8	Aantal toeristenovernachtingen	44.854	33.245	45.000

1. Gemeten op schaal van 1 (laag) tot 5 (hoog).

2. 2014 = 100%

3. U10 bestaat uit 16 gemeenten.

Financiële toelichting

Product Economisch beleid

Het product Economisch beleid bestaat uit toekomstbestendige bedrijfsterreinen, binnenstadsmanagement, onze bijdrage aan de regionale samenwerking Economic Board Utrecht (EBU) en andere onderdelen voor de uitvoering van de economische visie Nieuwegein.

De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambitie:

- [Ambitie 1: Nieuwegein is een bedrijvige stad in een sterke regio.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Economisch beleid				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	236	250	256	264	270
Baten	14	14	15	15	16
Saldo	222	235	242	249	254

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Economie	308	236	250	256	264	270
Wonen	27.982	37.996	47.914	40.136	31.621	33.141
Totaal lasten	28.290	38.232	48.163	40.392	31.885	33.411
Wonen	30.332	34.160	42.122	36.358	27.758	29.177
Economie	39	14	14	15	15	16
Totaal baten	30.371	34.174	42.136	36.372	27.773	29.193
Saldo van lasten en baten	-2.081	4.059	6.027	4.020	4.112	4.219
Storting in reserves	3.628	735	75	75	75	75
Onttrekking aan reserves	9.222	592	455	147	94	-3
Totaal van het programma	-7.675	4.202	5.648	3.948	4.093	4.296

Op dit programma worden de volgende reservemutaties geraamd:

- In 2026 wordt vanuit de inkomsten vanuit het pauzelandschap Galecopperzoom een bedrag van € 75.000 gestort in de reserve bijdrage Merwedelijk en ontwikkeling Groot Merwede.
- In 2026 wordt een bedrag van € 447.100 onttrokken aan de reserve Omgevingswet voor uitvoering van (nieuwe) wettelijke taken, die niet uit legesinkomsten gedekt kunnen worden.
- Er wordt € 7.700 onttrokken aan de reserve startersleningen voor de kosten van deze leningen.

2.3 Leefomgeving en Veiligheid

Wat is de bedoeling van dit programma?

Leefomgeving

De openbare ruimte is onze woon-, werk- en leefomgeving en daarmee van groot belang voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Nieuwegein. Wij streven ernaar de openbare ruimte toegankelijk en aantrekkelijk te maken en zo te behouden voor huidige en toekomstige generaties – jong en oud – als omgeving om in te wonen, recreëren en werken. We behouden en versterken de kwaliteit van de openbare ruimte en stellen de gebruiker en/of functie centraal. We doen dat samen met collega's, inwoners, gebruikers en partners.

Veiligheid

Nieuwegein is een veilige gemeente waar de huidige en volgende generaties graag zijn. Samen kunnen we Nieuwegein veiliger maken. Door een nauwe en effectieve samenwerking met partners, inwoners en ondernemers realiseren we een veilige en weerbare gemeente. We richten ons daarbij op het tegengaan van georganiseerde ondermijnende criminaliteit, het voorkomen van jonge aanwas en het doorbreken van criminele doorgroeiers. Ook versterken we de digitale veiligheid en handelen we adequaat bij maatschappelijke onrust. Tegelijkertijd blijven we inzetten op onze reguliere veiligheidsaanpak, zoals de lokale persoonsgerichte aanpak, crisisbeheersing en het tegengaan van woon- en adresfraude.

Relatie met andere programma's

'Leefomgeving' heeft een belangrijke relatie met het programma 'Wonen en Economie' waar het gaat om Betere Buurten, (betaald) parkeren, spelen, Omgevingswet, Actieplan geluid, afval, duurzaamheid. En met het programma 'Vrije tijd' als het gaat om spelen en sport en bewegen. Verder willen we ook de aandacht voor het omgaan met hemel- en afvalwater onder ontwikkelaars en inwoners vergroten. Hiervoor gebruiken we de instrumenten geschreven op de omgevingsprogramma's 'Duurzaam Bouwen: Woningbouw', Wonen 2024-2040' en 'Klimaatadaptatie 2023-2026: Samen klaar voor klimaatverandering'. Op deze wijze dragen wij zorg voor goede en voldoende voorzieningen op het gebied van riolering en waterhuishouding, die goed te beheren zijn.

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

We werken vanuit het programma Leefomgeving en Veiligheid mee aan de aanpak voor de opgaven in de Centrale As (oostelijk Batau en de wijken Zuilenstein, Jutphaas-Wijkersloot, Merwestein en Fokkesteeg), in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid binnen het programma Versterking Eigen kracht. Vanuit deze aanpak wordt langjarige inzet geboden om zo de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren, het perspectief voor de jeugd te verbeteren en voor onze inwoners bestaanszekerheid te vergroten. Dit doen we als gemeente niet alleen, maar we werken hier vanuit een samenwerkingsalliantie met verschillende organisaties in de stad. Samen met deze partijen werken we aan ons uitvoeringsplan en bezien we op welke wijze bestaande activiteiten bij kunnen dragen aan het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de Centrale As.

Domeinoverstijgende veiligheidsthema's

Veiligheidsthema's zijn vaak domeinoverstijgend. Overlast en criminaliteit zijn onder andere zichtbaar in de buitenruimte en raken daarom aan de programmaonderdelen van het Programma

Wonen en Economie. Hierbij zijn de Omgevingswet, aansluiting bij de omgevingsprogramma's en een gezond ondernemersklimaat belangrijke elementen. In het bijzonder werken we in het kader van het project toekomstbestendige bedrijventerreinen aan het weerbaar houden van bedrijven op het bedrijventerrein Plettenburg-De Wiers.

Digitale criminaliteit wordt steeds meer een onderdeel van het dagelijks leven. Denk bijvoorbeeld aan ransomware-aanvallen, waarbij gegevens worden versleuteld en alleen tegen betaling weer beschikbaar worden gesteld of aan phishing waarbij criminelen proberen je bankgegevens en identiteit te stelen. Het is daarom belangrijk dat inwoners en ondernemers zich bewust zijn van deze risico's en zich hiertegen kunnen beschermen. Naast het verhogen van het bewustzijn en de weerbaarheid van inwoners en ondernemers op het gebied van digitale veiligheid, zullen ook medewerkers van de gemeente Nieuwegein voldoende basisvaardigheden nodig hebben om digitaal veilig te werken. Dit speerpunt is reeds onderdeel van het programma 'Samenwerken aan ICT' van de afdeling Support, dat zich richt op het waarborgen van interne digitale veiligheid.

Een bijzonder aandachtspunt is de relatie met het Programma Versterking Eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming waar met name rond de thema's huiselijk geweld/kindermishandeling, complexe multiproblematiek en preventie van jeugdcriminaliteit samenwerking tussen het sociaal- en veiligheidsdomein van waarde is. Ook kan vroegtijdig signaleren en inzetten van interventies voorkomen dat casussen in het sociaal domein escaleren naar het veiligheidsdomein.

Daarnaast is er ook een relatie tussen het thema gezondheid en veiligheid met betrekking tot het tegengaan van drugsgebruik. Naast de nadelige gezondheidseffecten van drugsgebruik, draagt de drugsgebruiker ook bij aan het in stand houden van criminaliteit. Belangrijke speerpunten zijn het voorkomen dat Nieuwegeinse jeugd drugs gaat gebruiken en/of in de drugscriminaliteit belandt. Vanuit het programma Veiligheid dragen we bij aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma integrale preventie middelengebruik 2025-2026.

Wat doen we samen?

Leefomgeving

U10

Via de U10-bestuurstafel mobiliteit werken we aan de uitvoering van de doelen uit de 'Mobiliteitsvisie grootstedelijk Utrecht':

- Kiezen voor het verantwoord accommoderen van de mobiliteitsgroei.
- Kiezen voor de meest geschikte vervoerwijze per gebied.
- Kiezen voor kwaliteit voor de fietser.
- Kiezen voor kwaliteit voor de OV-reiziger.
- Kiezen voor een gezamenlijke aanpak van leefbaarheid en bereikbaarheid bij de grote weg.

Projecten als Ring Utrecht, noordelijke Randweg Utrecht (NRU) en aanpak A27.

Daarnaast wordt ook de regionale inzet richting het Rijk veelal via de U10 verricht.

Coöperatie ParkeerService

Onze gemeente is één van de 13 leden van de Coöperatie ParkeerService. ParkeerService verzorgt in onze stad een groot deel van de operationele zaken met betrekking tot het betaald parkeren. De omvang van dit dienstenpakket wordt ieder jaar vastgelegd in een Uitvoeringsovereenkomst. Dit betreft zowel afspraken over de werkzaamheden als de bijbehorende kosten.

Afval en grondstoffen

We werken samen met RMN en de andere RMN-gemeenten aan het verbeteren van de inzameling van afval en grondstoffen en aan een toekomstbestendige organisatie. Ook werken we samen met de AVU (Afvalverwijdering Utrecht). Dit is een gemeenschappelijke regeling die verantwoordelijk is voor het aanbesteden en beheren van contracten voor de verwerking van afval en grondstoffen.

Riolering en water

Het (afval)watersysteem houdt niet op aan de gemeentegrenzen en daarom werken we regionaal samen in het Netwerk Water & Klimaat. De partijen van het netwerk zijn het waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, 14 gemeenten, de provincie en de Veiligheidsregio. Belangrijke thema's zijn de opgave als gevolg van de klimaatverandering, duurzaamheid en kostenbesparing.

Veiligheid

Het waarborgen en vergroten van de veiligheid binnen Nieuwegein, kan niet zonder samenwerking met lokale, regionale en landelijke partners.

Een voorbeeld van een lokale integrale aanpak is de Aanpak Nypels. Vanuit de uitgangspunten 'Anders doen op het Nypelsplantsoen' en 'dat doen wat nodig is' zetten we samen met onder andere Woonin, politie, stichting JoU, WIL en Geynwijs in op leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken rond het Nypelsplantsoen.

Een ander voorbeeld van de lokale integrale aanpak is het bondgenotennetwerk van Nieuwegein. Het bondgenotennetwerk is in 2024 gezamenlijk met de politie opgestart met als doel het opbouwen van relaties met sleutelfiguren in de stad. De sleutelfiguren zijn geen professionals, maar inwoners die actief zijn en een achterban hebben bij bijvoorbeeld een stichting of sportclub. Tijdens de bijeenkomsten met de bondgenoten halen we, met de focus op openbare orde en veiligheid, op wat het sentiment is en wat er speelt in de wijken van Nieuwegein op het gebied van o.a. radicalisering, polarisatie en overlast. Ook fungeren onze bondgenoten als klankbord op het moment dat er sprake is van landelijke, regionale of lokale ontwikkelingen die mogelijk de openbare orde in Nieuwegein kunnen verstoren.

Maar, problematiek op het gebied van de openbare orde en veiligheid stopt vaak niet bij de gemeentegrenzen. We zetten daarom in op goede samenwerking met onze buurgemeenten en regionale/landelijke partners zoals Bureau RVS, het RIEC en het Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht. In het kader van Preventie met Gezag wordt er samengewerkt met andere manifestgemeenten en specifiek in Midden-Nederland intensiever met Utrecht, Almere en Lelystad. Vanuit het Rijk is het ministerie van Justitie en Veiligheid betrokken bij de beide programma's.

Ook is de gemeente Nieuwegein één van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regelingen Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht (wordt waarschijnlijk ODU) en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De RUD voert milieutaken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De VRU geeft uitvoering aan een adequate risico-/ crisisbeheersings- en brandweerorganisatie en draagt daarmee bij aan een veilige leefomgeving in Nieuwegein.

Thema Leefomgeving

Onder dit thema valt het onderhoud en verbetering van de openbare ruimte. We hanteren hierbij de onderstaande verdeling in ambitiegebieden.

- Riolering en waterhuishouding (Blauw)
- Openbaar groen, spelen en dierenwelzijn (Groen)
- Mobiliteit, wegen, kunstwerken (Grijs)
- Afval en grondstoffen (Wit)
- Parkeren

In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u meer informatie lezen over de beheerplannen en het assetmanagement met als basis de in 2023 door de raad vastgestelde [Nota kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2024-2027](#).

Ambitie 1: Nieuwegein heeft een goede waterhuishouding.

De gemeente Nieuwegein heeft drie zorgplichten: het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater, het inzamelen en verwerken van afstromend hemelwater en het voorkomen van belemmering in een gebied door overtollig grondwater waardoor inwoners minder hinder of overlast hebben.

Om aan deze plichten te voldoen voeren wij de acties uit die zijn beschreven in het [Gemeentelijk Rioleringsplan \(GRP\) 2024-2027](#). Wij werken aan een watersysteem met voldoende capaciteit met aandacht voor de waterkwaliteit. Wij gebruiken het meerjarenplan waterkwaliteit als leidraad. Er zijn diverse reparaties aan de riolering benodigd. Er worden aanpassingen gedaan op basis van hydraulische berekeningen en inspecties. Daarnaast is een aantal installaties toe aan renovatie.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein heeft voldoende kwalitatief water.
2. De riolering is goed onderhouden.
3. De waterhuishouding is toegerust op de huidige en toekomstige situatie.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Wij vragen, via de media, bij inwoners en ondernemers aandacht voor het goed gebruik van de riolering.
D1-A2	We voeren baggerwerkzaamheden in meerdere locaties uit conform het baggerplan 2024-2027. Dit betreft ongeveer 5 km watergangen.
D1-A3	We sporen aansluitingen van huishoudelijk afvalwater die op het regenwaterriool zijn aangesloten op en herstellen deze.
D2-A1	We voeren werkzaamheden uit om het oorspronkelijk functioneren ten aanzien van waterdichtheid, stabiliteit en afstroming van de riolen te herstellen.
D2-A2	We voeren onderzoek uit om de constructieve sterkte van delen van het hoofdriool te bepalen.
D3-A1	We passen, zowel bij het reguliere onderhoudsprogramma als nieuwe projecten, klimaat adaptieve maatregelen toe.

Ambitie 2: Een stad die kwalitatief goede en voldoende voorzieningen en groen biedt om te kunnen recreëren, ondernemen en te verplaatsen of verblijven.

Gemeente Nieuwegein is een groene natuurvriendelijke gemeente. We willen dit blijven en dit verder ontwikkelen. Nieuwegein is trots op haar bomen, groen en natuur. In een tijd waarin vele functies om ruimte vragen, is het de uitdaging om bomen en groen te behouden. Een nog grotere

uitdaging is het om dit te versterken en uit te breiden, met name in relatie tot toekomstige woningbouw, klimaatadaptatie, gezondere leefomgeving en andere ontwikkelingen zoals energietransitie. Ook in de ruimtelijke opgave waar Nieuwegein voor staat is het de uitdaging voldoende ruimte te reserveren voor een gezonde (biodiverse) leefomgeving voor alle inwoners van Nieuwegein.

Bomen en groen vervullen belangrijke functies als het gaat om een gezonde leefomgeving. Ze dragen onder andere bij aan:

- gezondheid van mens en dier;
- verbeteren van lichamelijke en geestelijke gezondheid;
- voedselvoorziening;
- luchtzuivering;
- verkoeling;
- waterhuishouding;
- herkenbaarheid;
- biodiversiteit;
- ruimte voor recreatie;
- waarde van onroerend goed.

Om te zorgen voor een gezondere en robuuste leefomgeving hebben we het omgevingsprogramma 'Natuur in de Stad' opgesteld. Inmiddels hebben we dit uitgebreid met het onderdeel bomen zodat er één integraal omgevingsprogramma is voor alles wat 'groeit en bloeit'. Deze aanvulling wordt naar verwachting eind 2025 vastgesteld.

(buiten)Spelen en ontmoeten

Het doel is om inwoners uit te dagen om buiten te spelen en te bewegen. Buiten spelen en bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl. Spelen en bewegen in de openbare ruimte geeft ook kans op ontmoeting en ontmoeting heeft weer een sociale (veiligheids-) functie.

Het doel bereiken we door te streven naar voldoende, conform de Speelvisie Nieuwegein 2019-2029, aantrekkelijke en uitdagende voorzieningen en aanleidingen voor jong en oud om naar buiten te gaan.

In 2026 worden de (onderhouds)werkzaamheden volgens ["Beheerplan spelen en bewegen Gemeente Nieuwegein 2024-2027"](#) uitgevoerd.

Doelstelling(en):

1. Het (openbare) groen (inclusief de bomen) draagt bij aan een gezondere leefomgeving.
2. Het openbare groen (inclusief de bomen) is adequaat onderhouden.
3. We vergroten het aandeel groen (en bomen) in de stad.
4. In toenemende mate is ons groen verbonden (Natuurnetwerk Nieuwegein), inheems, divers en robuust.
5. We vergroten de actieve betrokkenheid van inwoners zodat deze zich mede-eigenaar voelen van ons groen.
6. Er zijn voldoende en goed onderhouden mogelijkheden om te spelen voor iedere leeftijdscategorie.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We gaan verder met de uit te voeren aanbevelingen uit het omgevingsprogramma Natuur in de Stad. Een van deze aanbevelingen (maatregel 5.2-1.6) gaat over het oplossen van knelpunten in het Natuurnetwerk Nieuwegein. Ook is het Soortenmanagementplan in de afrondende fase en deze zal in Q1 2026 inzetbaar zijn.
D1-A2	We maken een uitvoeringsplan voor de BasisKwaliteitNatuur.
D2-A1	We onderhouden de openbare ruimte op basis van de integrale onderhoudsbestekken groen en het onderhoudsbestek bomen.
D2-A2	Het maken van een meerjarenonderhoudsplan vooruitlopend op de beheerplannen van 2027.
D3-A1	Aanpak knelpunten in Natuurnetwerk Nieuwegein op basis van de inventarisatie uit 2025.
D6-A1	Aanpak speelbuurten volgens 'Beheerplan spelen en bewegen Gemeente Nieuwegein Beheer en onderhoud 2024-2027' binnen kaders 'Speelvisie Nieuwegein 2019-2029'.

Ambitie 3: We zorgen voor minder druk op de bereikbaarheid, het verkeer in Nieuwegein verloopt veilig, vlot en comfortabel.

Mobiliteit

De Mobiliteitsvisie Nieuwegein 2030 (2021-067) is, samen met het bijbehorende Mobiliteitsprogramma Nieuwegein 2030 (2021-386), de gidslijn voor de uitvoer van mobiliteitsprojecten in de komende jaren. Het programma bevat een uitgebreid pakket aan maatregelen om de mobiliteit en bereikbaarheid van Nieuwegein de komende jaren te verbeteren. We willen dat zo veel mogelijk mensen gebruik maken van andere vervoersvormen dan de auto. In 2026 gaan we verder met onder andere de realisatie van fietsstraten, doorfietsroutes en de inrichting van schoolzones bij nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast blijven we inzetten op versnelling van het openbaar vervoer door het wegnemen van knelpunten en uitbreiding van het project 'Bus halteert op rijbaan'.

Verder werken we aan een goede bereikbaarheid van City, rekening houdend met de regionale functie van de binnenstad, bezoekers en (nieuwe) bewoners. Het doel is dat City met verschillende vervoersvormen snel, comfortabel en veilig te bereiken is vanuit alle wijken en de regio. We stimuleren daarbij het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer. Dat verbetert de bereikbaarheid, verbetert de gezondheid en draagt bij aan duurzaamheid.

Wegen

Het doel van het wegennet is om het verkeer veilig, vlot en comfortabel te laten doorstromen. De focus bij wegen is driedelig. Allereerst is er de voorbereiding en de uitvoering van een aantal, voor een deel al lopende, (grootschalige) asfaltwerkzaamheden die gebaseerd zijn op het beheerplan wegen. Daarnaast continueren we buurtgerichte aanpak van de elementenverhardingen. Dit houdt in dat we ook in 2026 het groot onderhoud aan de elementenverhardingen samenvoegen tot één groot totaalproject waarin we een aantal buurten aanpakken.

Samen met team Groen en Klimaatadaptatie continueren we ook het verkleinen van het verhardingsareaal door op een aantal plaatsen verharding om te vormen naar groen.

Kunstwerken

Civiele kunstwerken zorgen voor een goede doorstroom van verkeer over land of water. Iedereen die door Nieuwegein "reist", of het nu gaat om wandelen, met de fiets, de auto of de boot, maakt

gebruik van de civiele kunstwerken in Nieuwegein, zowel voor economische als recreatieve doeleinden.

Onderhoud heeft als doel om de civiele kunstwerken in optimale conditie te houden. Het betreft het uitvoeren van eenmalige werkzaamheden om de civiele kunstwerken in degelijke staat te brengen zodat ze voldoen aan de gestelde eisen.

Openbare verlichting

Het doel van de openbare verlichting is om optimaal bij te dragen aan de verkeersveiligheid, sociale veiligheid en de leefbaarheid van de openbare ruimte. We verduurzamen de openbare verlichting door 2000 armaturen te vervangen.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein is goed bereikbaar.
2. In Nieuwegein staan naar behoefte elektrische laadpalen en we werken toe naar laadpleinen.
3. Het gebruik van duurzame vervoersmodaliteiten groeit harder dan het gebruik van de auto. Onder andere door het realiseren van goede voorzieningen voor langzaam verkeer en het aanbieden van snel en frequent openbaar vervoer.
4. Bestrating, inclusief kunstwerken, straatmeubilair en openbare verlichting, blijven in goede conditie.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We passen 13 VRI's aan of vervangen ze voor IVRI's.
D2-A1	We realiseren laadpalen en snelladers op strategisch gelegen plaatsen, zoals winkelcentra, buurtcentra en laadpleinen.
D2-A2	Nieuwe laadpalen worden zoveel mogelijk geclusterd bij bestaande laadpalen.
D3-A1	We stimuleren en faciliteren deelauto-aanbieders om het aantal deelauto's uit te breiden. Dat doen we zowel in het hoogstedelijke City, als in de overige woonwijken in de stad.
D3-A2	We realiseren een fietsstraat op de Nedereindseweg tussen Duetlaan en Diepenbrocklaan / Zwanenburgstraat als onderdeel van het project Betere Buurten Kerkveld.
D3-A3	We realiseren een fietsstraat op de Nedereindseweg / Het Sluisje tussen Diepenbrocklaan / Zwanenburgstraat en de Herenstraat.
D3-A4	We realiseren het Nieuwegeinse deel van de DoorFietsRoute IJsselstein-Nieuwegein-Utrecht. Het gedeelte van deze route dat over de Herenstraat gaat wordt tegelijkertijd vergroend en heringericht, passend bij het beschermd dorpsgezicht, inclusief de openbare verlichting.
D3-A5	We realiseren het Nieuwegeinse deel van de DoorFietsRoute Houten-Nieuwegein-Lage Weide.
D3-A6	We leggen vrijliggende fietspaden aan op de Buizerdlaan tussen de bushalte Randijk en de Kuifmees.
D3-A7	We realiseren een 2e zuid-noord fietsroute tussen de Sweelincklaan en de Noordstedeweg via de Duetlaan-Nedereindseweg en Mendes da Costalaan. De gehele Mende da Costalaan wordt ingericht als fietsstraat en de oversteek over de Richterslaan wordt veiliger gemaakt.
D3-A8	We realiseren schoolzones bij nieuwe ontwikkelingen.
D3-A9	We nemen deel aan een driejarige proef met regionale deeltweewielers.
D3-A10	Roadblocker Utrechtsestraatweg wordt vervangen en aangepast aan een nieuw aan te leggen fietsoversteek als onderdeel van de nieuwe doorfietsroute.
D3-A11	Op de Plettenburgerbaan bij het kruispunt met de 's Gravenhoutseweg / Zuidstedeweg worden de voorsorteerstroken gewijzigd en wordt een busstrook aangelegd waardoor de buslijnen geen vertraging meer ondervinden.

Ambitie 4: Afval: zo min mogelijk en zo verantwoord mogelijk.

Het Grondstoffeninzamelplan (GIP) 2021–2024 is met twee jaar verlengd en loopt nu door tot eind 2026. Het GIP heeft als ambitie de hoeveelheid restafval te verminderen en zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen te verbeteren.

Met het GIP wordt ingezet op een betere scheiding van afvalstromen, om te voorkomen dat waardevolle grondstoffen verloren gaan door verbranding. We ondersteunen inwoners bij het juist scheiden van afval en leveren daarmee samen een bijdrage aan de transitie naar een circulaire economie.

Dit doen we door inwoners te faciliteren en te stimuleren om afval beter te scheiden, met als doel de hoeveelheid restafval verder te verminderen. De nadruk ligt daarbij op het scheiden van GFT- afval, aangezien hiervan nog altijd een aanzienlijk deel in het restafval belandt.

Op deze manier worden inwoners actief betrokken bij een schonere nettere openbare ruimte op het gebied van afvalbeheer, evenals bij het (duurzame) beheer ervan.

In het najaar van 2025 wordt/is er een aanpak voor bijplaatsingen opgesteld, de uitvoering van deze aanpak zal grotendeels in 2026 worden opgestart. Het is van belang dat deze maatregelen doorlopend ingezet worden. Daarom zullen de maatregelen die effectief blijken, structureel worden opgenomen in de begrotingen vanaf 2027.

Doelstelling(en):

1. We verlagen de hoeveelheid restafval en stimuleren hergebruik.
2. We verhogen de kwaliteit en kwantiteit van de gescheiden afvalstromen.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We voeren een communicatiecampagne uit om afvalscheiding te stimuleren.
D1-A2	We voeren verbetermaatregelen uit op het recyclestation ten behoeve van de capaciteit en circulariteit. Bijvoorbeeld samenwerking met de kringloop en het invoeren van een toegangscontrole.
D1-A3	We starten met het schrijven van een volgende versie van het GIP. Dit zal aansluiten op de doelstellingen van het omgevingsprogramma circulaire stad.
D2-A1	We werken samen met RMN een voorstel uit voor de inzameling van luiers en incontinentiemateriaal.
D2-A2	We zoomen verder in op de oorzaken van bijplaatsingen en verbeteren de monitoring om gerichte interventies toe te kunnen passen.

Ambitie 5: Parkeren; voldoende mogelijkheden met oog voor verschuiven van de auto naar andere mobiliteitsoplossingen.

De parkeerexploitatie is het financiële instrument waarin de (geprognosticeerde) kosten en opbrengsten uit het garageparkeren, het straatparkeren en het fietsparkeren zijn opgenomen. Zie daarvoor ook de paragraaf parkeren.

Betaald parkeren in de gemeentelijke parkeergarages is hoofdzakelijk verbonden met een bezoek aan de binnenstad. Daartoe is ook in de schil van de binnenstad parkeerregulering van kracht, om parkeeroverlast van gebiedsvreemde parkeerders te voorkomen en de parkeerplaatsen beschikbaar te houden voor bewoners. Bewoners van nieuwe woningen (die na 1 juni 2024 zijn opgeleverd) parkeren in de eigen parkeergarage van het woongebouw, of maken gebruik van alternatieve

vormen van mobiliteit. Voor de buurten die direct grenzen aan de binnenstad wordt onderzocht in welke mate bijstelling van parkeerregulering past bij de ontwikkelingen.

Bezoekers die met de auto komen worden slim en efficiënt naar de parkeergarages geleid. Ook fietsers/scooters faciliteren we op de hoofdroutes met stallingsinformatie. In verschillende parkeervoorzieningen bieden we services zoals oplaadmogelijkheden en deelvervoer. De geplande afname van de parkeercapaciteit op straat in City wordt steeds meer zichtbaar. Daarbij houden we vraag en aanbod in balans door het toepassen van de instrumenten van de bestaande parkeerregulering, zoals het aanpassen van tijden en tarieven. Daarbij is een belangrijk onderdeel het stimuleren van parkeren in de parkeergarages en in de fietsenstallingen ten opzichte van het parkeren op straat. Mogelijk voegen we extra gereguleerde parkeerzones toe als er een ongewenst waterbedeffect optreedt.

Aanpassingen in ons mobiliteit- en parkeerbeleid, maar ook dat van de stad Utrecht, hebben een effect op de parkeerdruk. Daarom is er een onderzoek naar deze effecten en de kaders voor de uitbreiding van parkeerregulering in de gehele stad gestart. Indien daartoe aanleiding is wordt dit onderzoek in 2026 vervolgd.

Voor wat betreft de fiets wordt er verder gewerkt aan de uitbreiding van de nieuwe (tijdelijke) stallingsvoorzieningen in de binnenstad, inclusief de vindbaarheid en de benutting daarvan. Dit koppelen wij aan het hoofdfietsnetwerk uit het (herijkte) mobiliteitsbeleid inclusief de logische locaties waar van dit netwerk naar andere modaliteiten kan worden overgestapt en vice versa.

Doelstelling(en):

1. De parkeerdruk is in balans.
2. Iedereen parkeert op een passende plek.
3. Bestuurders weten snel en makkelijk de garages te vinden.
4. De parkeerexploitatie laat een stabiel beeld zien.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We geven invulling aan de detaillering van de parkeerafspraken met CityPromenade over een deelautoconcept in de parkeergarage Theater.
D1-A2	Er wordt een vervolg gegeven aan de inzet van deelmobiliteit op logische locaties in City. Indien mogelijk kan dit ook in bestaande of nieuwe parkeervoorzieningen gefaciliteerd worden.
D1-A3	Het parkeerdrukonderzoek bij verschillende bus- en tramhaltes naar aanleiding van betaald parkeren in heel Utrecht wordt vervolgd.
D2-A1	We stimuleren in City het gebruik van gebouwde parkeervoorzieningen.
D2-A2	We kijken integraal naar de benodigde aanpassing van het parkeerroute-informatiesysteem.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
P	2	1	Percentage afwikkeling van meldingen openbare ruimte binnen 14 dagen/aangegeven normtijd	76,4%	67%	70%
P	2	2	Percentage vervolgmeldingen	0,22%	<5%	<3%

P	5	1	Gemiddelde verblijfsduur van een bezoeker in een parkeergarage uitgedrukt in minuten (1).		75	75
P	5	2	Betalingsbereidheid straatparkeren.		99%	99%
P	5	3	Benchmark regionale parkeertarieven (2)		Uurtarief in Nieuwegein ligt maximaal 10% hoger dan het gemiddelde reguliere uurtarief in parkeergarages in de regio	Uurtarief in Nieuwegein ligt maximaal 10% hoger dan het gemiddelde reguliere uurtarief in parkeergarages in de regio

1. De gemiddelde verblijfsduur is het aantal minuten dat een kortparkeerder gemiddeld met zijn of haar voertuig in een openbare parkeergarage aanwezig is.

2. De afwijking van het standaard uurtarief in de parkeergarages in de binnenstad van Nieuwegein ten opzichte van het reguliere uurtarief in de parkeergarages in de regio.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Tevredenheid bewoners met de openbare ruimte inzake voorzieningen (1)	3,5	3,5	3,5
E	2	Tevredenheid bewoners met de openbare ruimte inzake onderhoud voorzieningen (1)	3,3	3,3	3,3
E	3	De mate waarin bewoners een actieve bijdrage leveren aan de inrichting van de openbare ruimte	29%	28%	28%
E	4	Groeipercantage gebruik Openbaar Vervoer	15,3%	3%	8%
E	5	Hoeveelheid restafval per persoon	nnb	175 kg	175 kg
E	6	Scheidingspercentage afval	nnb	57%	57%

1. Gemeten op een schaal van 1 (zeer ontevreden) tot 5 (zeer tevreden).

Financiële toelichting

Product Begraafplaatsen

Binnen het product Begraafplaatsen zijn budgetten opgenomen voor kosten die betrekking hebben op Begraafkosten. De baten hebben betrekking op de begraafrechten (verordening Lijkbezorgingsrechten).

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Begraafplaatsen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	87	160	76	78	71
Baten	339	448	478	499	515
Saldo	-252	-288	-402	-421	-444

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat de lasten in 2026 met € 73.000 en de baten met € 109.000 toenemen.

Via de kadernota 2026 is aankondiging gedaan op de raming van de kosten en opbrengsten voor 2026.

In 2026 is er sprake van hogere kosten voor het ruimen van graven op de begraafplaats Noorderveld (€ 85.000) en zijn de kapitaallasten € 12.000 lager. De opbrengsten van de begraafrechten hebben we weer realistischer begroot en geïndexeerd.

Op dit product zijn alleen de directe kosten zichtbaar. De lasten die worden toegerekend vanuit andere producten staan toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen.

Product Civieltechnische werken

Binnen het product Civieltechnische werken zijn budgetten opgenomen voor onder andere het beheer van Civiele kunstwerken (onderhoudskosten) conform het vastgestelde beheerplan 2024-2027. Daarnaast is bij dit product ook het budget voor onderhoud openbare roltrappen/liften en walstroombeheer (tijdelijke energievoorziening binnenvaartschepen bij aanmeren) opgenomen.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Civieltechnische werken				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.397	1.641	1.711	1.771	1.782
Baten	0	20	20	20	20
Saldo	1.397	1.621	1.691	1.751	1.762

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de baten met € 20.000 en de lasten met € 244.000 toenemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Brugbediening, hogere baten € 20.000

Met de provincie Utrecht is overeengekomen dat met ingang van 2026 vijf provinciale bruggen worden bediend vanuit de bediencentrale op de gemeentewerf. Dit levert een structurele inkomst op van € 20.000 per jaar.

Inspectie geluidschermen, hogere lasten € 50.000

In 2024 hebben wij het omgevingsprogramma Geluid vastgesteld. Hierin zijn middelen opgenomen die nodig zijn voor een bouwkundige inspectie van de bestaande geluidschermen aan de A.C. Verhoefweg. De kosten van dit onderzoek bedragen € 50.000. Wij zijn voornemens dit onderzoek in 2026 uit te voeren en de eenmalige kosten ten laste te brengen van de reserve betere buurten en beheerplannen.

Kapitaallasten, hogere lasten € 175.000

Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 175.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025. Dit heeft voornamelijk te maken met kapitaallasten van kredieten uit het Meerjaren investeringsplan (MIP) van 2023/2024 waarvan de verwachte afronding

is doorgeschoven naar 2025 (€ 45.000), doorschuiven afronding van het project centrale brugbediening (€ 90.000), latere afronding opwaardering geluidscherm Zandveldseweg (€ 20.000) en de kapitaallasten van vervanging walstroomkasten in 2025 (€ 15.000).

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Huisvuil

Binnen het product Huisvuil zijn budgetten opgenomen voor het verzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Deze activiteiten zijn ondergebracht in de Gemeenschappelijke Regeling RMN/AVU.

Het Grondstoffen inzamelplan Nieuwegein 2021-2024 (dat met 2 jaar is verlengd) is het kader waarbinnen het afvalbeleid wordt gevoerd. Deze kosten vormen, samen met enkele toerekeningen uit andere producten en programma's, de basis voor de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Huisvuil				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	9.310	10.196	10.511	10.784	11.095
Baten	11.644	12.776	13.243	13.595	13.961
Saldo	-2.334	-2.580	-2.732	-2.811	-2.866

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de baten met ruim € 1,1 miljoen en de lasten met bijna € 0,9 miljoen toenemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Deelnemersbijdrage Gemeenschappelijke Regeling RMN/AVU, hogere lasten € 722.000

Deze bijstelling is gebaseerd op de ontwerpbegroting 2026 van RMN. De begroting van de AVU is onderdeel van de begroting van RMN en hier dus in opgenomen. De belangrijkste oorzaken van deze verhoging zijn toegenomen personele lasten door ingeschatte cao-verhoging, toegenomen kapitaallasten door investeringen en toename van de verwerkingskosten.

Interne doorberekeningen, hogere lasten € 60.000

De doorbelasting van directe personeelskosten aan de afvalstoffenheffing is hoger omdat in het vorige tariefsmodel voor de begroting van 2025 nog rekening was gehouden met een veel lagere inzet van de Projectadviseur afval en schone woonomgeving. Daarnaast zijn de loonkosten hoger door indexatie.

De lasten voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing zijn € 16.000 naar boven bijgesteld.

Diverse kosten, hoger lasten € 80.000

In de begroting is standaard budget opgenomen voor diverse andere kosten (onder andere reconstructie kosten bij het plaatsen van ondergrondse containers, kosten bakfiets afvalscheidingsstation, extra kosten die samenhangen met de inzet van RMN bij de jaarwisseling,

communicatiekosten voor eigen campagnes, etc.). In 2025 is de begroting voor dit onderdeel naar beneden aangepast.

Zie [paragraaf 3.1.7 Lokale heffingen](#) voor een nadere toelichting.

Opbrengst afvalstoffenheffing, hogere baten € 1.600.000

De baten stijgen met € 1,6 miljoen naar € 11,9 miljoen als gevolg van een aanpassing van het tarief van de afvalstoffenheffing en de bijstelling van het areaal. Zie paragraaf 3.1.7 Lokale heffingen/afvalstoffenheffing.

Onttrekking aan voorziening, lagere baten € 425.000

In de begroting is nog een onttrekking uit de voorziening van € 835.000 begroot om de kostenstijging op te vangen. Dit is lager dan in 2025 (€ 1,26 miljoen). Deze voorziening is bedoeld ter egalisatie van het tarief. Door deze onttrekking dempen we de stijging van het tarief. Zie paragraaf 3.1.7 Lokale heffingen/afvalstoffenheffing.

In totaal is hiermee voor 2026 bijna € 12,8 miljoen aan baten begroot. Dit is de optelsom van € 11,9 miljoen afvalstoffenheffing, € 40.000 textielinzameling en € 835.000 onttrekking aan de voorziening.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Op dit product zijn alleen de directe kosten zichtbaar. Voor een overzicht van de lasten die worden toegerekend vanuit andere producten wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. De baten zijn gekoppeld aan de totale lasten (directe en indirecte lasten), en de mutatie in de voorziening.

Product Kabels en leidingen derden

Binnen het product Kabels en Leidingen zijn budgetten opgenomen voor hoofdzakelijk de baten van legesinkomsten. De lasten bestaan uit doorberekening van personeelskosten senior beheerder Kabels en Leidingen en enkele ondersteuningskosten.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Kabels en leidingen derden				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	126	147	149	150	151
Baten	315	350	371	383	396
Saldo	-189	-204	-222	-233	-245

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat de lasten in 2026 met € 20.000 en de baten met € 35.000 toenemen.

De loonkosten van de adviseur kabels en leidingen worden gefinancierd vanuit de leges en komen ten laste van dit programma. In de voorgaande jaren is deze doorbelasting niet geïndexeerd. Dit is nu aangepast, inclusief een opslag van 4% voor overige personeelskosten.

Met het vaststellen van de nieuwe regeling AVOI zijn ook de nieuwe legestarieven van kracht. Deze betekenen een extra inkomst van € 25.000 per jaar vanaf 2027. In 2026 wordt € 19.000 extra opgehaald. De leges komen voor rekening van de netbeheerders en de kans bestaat dat zij die kosten in hun tarieven naar de gebruikers doorberekenen (zie kadernota 2026). Aanvullend hierop zijn de opbrengsten met € 15.000 opgehoogd vanwege onder andere indexatie van de tarieven.

Product Openbaar groen

Binnen het product Openbaar Groen zijn budgetten opgenomen voor het onderhoud en beheer van openbaar groen conform het beheerplan 2024-2027.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Openbaar groen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	5.581	5.077	5.111	5.274	5.387
Baten	120	30	30	30	30
Saldo	5.461	5.047	5.081	5.244	5.357

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de baten met € 90.000 en de lasten met ruim € 500.000 afnemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Bestekken voor beheer en onderhoud openbaar groen Noord en West, hogere lasten € 100.000

Vanaf 2025 hebben wij nieuwe (duurdere) bestekken voor het integrale groenonderhoud voor West en Noord, zoals ook benoemd in de kadernota. Het gaat in totaal om een bedrag van € 445.000 structureel. Via een begrotingswijziging was in 2025 al € 345.000 opgenomen.

Indexatie onderhouds- en beheerkosten, hogere lasten € 170.000

Door indexatie is de begroting 2026 voor onderhouds- en beheerkosten van het openbaar groen € 170.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025.

Kwaliteitsinspectie openbaar groen, hogere lasten € 80.000

Een inspectie biedt objectieve informatie over de kwaliteit van groenvoorzieningen. Dit helpt om de conditie van bomen en groenvakken te beoordelen en te beslissen waar vervanging of verbeteringen nodig zijn. De kosten van de inspectie bedragen € 80.000 incidenteel en voorgesteld wordt deze te dekken uit de reserve betere buurten en beheerplannen.

Groenonderhoud Het Klooster, hogere lasten € 21.000

Het groenbeheer van Het Klooster wordt uitgevoerd door gemeente Nieuwegein. In de begroting is hiervoor € 65.000 gereserveerd. Met Het Klooster zijn afspraken gemaakt om het groenbeheer zelf te gaan uitvoeren (parkmanagement). De laagste inschrijving op de aanbesteding bedraagt € 125.000. Via de bestuursrapportage is in de begroting 2025 hiervoor € 39.000 opgenomen. Vanaf 2026 is structureel rekening gehouden met de meerkosten van € 60.000.

Kwaliteitsimpuls groen in de stad, lagere lasten, € 480.000

In de begroting is er voor de jaren 2023-2025 incidenteel budget beschikbaar gesteld voor 'Kwaliteitsimpuls groen in de stad' (2023: € 325.000, 2024: € 325.000, 2025: € 100.000). Een groot deel van het budget voor 2023 en 2024 is toegevoegd aan het budget voor 2025. In de begroting 2026 is hiervoor geen budget opgenomen.

Claim meerkosten groenonderhoud, incidentele uitgave in 2025 van € 367.000

De begroting 2025 is € 367.000 hoger in verband met een betaalde schadevergoeding in dat jaar. Deze had betrekking op meerkosten voor het groenonderhoud en is in 2025 afgewikkeld. Door deze incidentele kosten is de aangepaste begroting 2025 hoger dan de begroting 2026 en verder.

Kapitaallasten investeringen, hogere lasten € 45.000

Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 45.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025.

Interne doorrekening vervallen, lagere lasten € 80.000

Een interne doorbelasting van een toezichthouder groen is niet meer begroot en onderdeel van de personeelsbegroting (lagere lasten bij Groen € 80.000, hogere lasten bij programma bedrijfsvoering, dus programma overstijgend per saldo budgetneutraal).

Subsidies groenbeheer, lagere baten € 90.000

In de begroting 2026 is rekening gehouden met € 30.000 aan te ontvangen subsidies voor groenbeheer van Fort Vreeswijk, fort Jutphaas, Kerkveld en De Batterijen. In 2025 was sprake van een incidentele bate van € 90.000.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Openbare verlichting

Binnen het product Openbare verlichting zijn budgetten opgenomen voor het onderhoud en beheer van de openbare verlichting conform de Beslisnotitie Exploitatie Openbare Verlichting 2025-2027 (2024-183).

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Openbare verlichting				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.525	1.574	1.663	1.720	1.749
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	1.525	1.574	1.663	1.720	1.749

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met € 50.000 toenemen. Dit hangt samen met toegenomen kapitaallasten ten opzichte van 2025. Vanaf 1 januari 2025 is gemeente Nieuwegein eigenaar van het volledige areaal en zelf verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en vervanging van de verlichting. In 2026 zijn dan ook voor het eerst kapitaallasten begroot over de geplande investeringen in 2025.

Product Parkeren

Het product parkeren bestaat uit lasten en baten van garageparkeren, fietsparkeren en de lasten van straatparkeren. De baten van straatparkeren staan in het programma algemene dekkingsmiddelen onderdeel belasting. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 5: Parkeren; voldoende mogelijkheden met oog voor verschuiven van de auto naar andere mobiliteitsoplossingen.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Parkeren				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	5.431	6.524	6.665	7.043	7.134
Baten	4.209	5.130	5.319	5.495	5.678
Saldo	1.222	1.394	1.346	1.548	1.455

In de tabel zijn de baten van straatparkeren niet meegenomen, welke vermeld staan bij programma algemene dekkingsmiddelen. Voor een complete en uitgebreide toelichting op het product Parkeren wordt verwezen naar de [paragraaf Parkeerexploitatie \(3.7\)](#).

Baten, toename € 900.000

In de raming van de inkomsten is rekening gehouden met het wegvallen van de bezoekersstromen vanuit het Antonius ziekenhuis. Daartegenover staat een verwachte stijging van het aantal bezoekers als gevolg van de ontwikkelingen in het stadscentrum (City), die naar verwachting in 2026 circa 5% hoger ligt dan in 2024. Deze inschatting is gebaseerd op actuele trends en planologische ontwikkelingen. De begroting houdt rekening met deze gewijzigde bezoekersaantallen en is gecorrigeerd voor prijsindexatie. Bij paragraaf "Algemene dekkingsmiddelen" zijn de baten voor het onderdeel straatparkeren opgenomen (€ 0,4 mln. hogere baten).

Lasten, toename € 1.100.000

De oorspronkelijke begroting is opgesteld door een extern bureau. In de actualisatie voor 2025 is geconstateerd dat hierin een aantal posten ontbraken of onderschat waren. Zo zijn de structurele onderhoudskosten naar boven bijgesteld op basis van de resultaten 2024. Met deze aanpassing sluit de begroting beter aan op de werkelijke uitvoeringsbehoefte en de financiële werkelijkheid.

Product Riolering

Binnen het product Riolering zijn budgetten opgenomen voor de uitvoering van het geactualiseerde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2024-2027, inclusief baggerwerkzaamheden. Deze kosten vormen, samen met enkele toerekeningen uit andere producten en programma's, de basis voor de berekening van de rioolrechten.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Riolering				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	4.223	4.402	4.683	4.962	5.071
Baten	6.189	6.412	6.963	7.341	7.607
Saldo	-1.967	-2.010	-2.280	-2.379	-2.536

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de baten met ruim € 220.000 en de lasten met € 180.000 toenemen.

Het verschil op het gebied van de lasten tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

- Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 20.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025.
- De doorbelasting van directe personeelskosten aan de rioolheffing is € 25.000 hoger door indexatie van de loonkosten.
- Voorbereidend onderzoek onderhoud stamriool (eenmalige kosten € 50.000, zie kadernota 2026)
- De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Opbrengsten rioolheffing en overige baten, hogere baten € 220.000

Vanuit het oogpunt van kostendekkendheid is gestreefd naar aansluiting van de totale (directe en indirecte) kosten met de opbrengsten. De opbrengsten uit de rioolheffing komen dan uit op € 6,3 mln, een stijging van bijna € 0,2 mln. ten opzichte van vorig jaar.

In totaal is hiermee voor 2026 bijna € 6,4 miljoen aan baten begroot. Dit is de optelsom van € 6.320.000 rioolheffing en € 90.000 huisaansluiting/vergoeding derden.

Op dit product zijn alleen de directe kosten zichtbaar. Voor een overzicht van de lasten die worden toegerekend vanuit andere producten wordt verwezen naar de [paragraaf 3.1.7 Lokale heffingen](#).

Product Schoon

Binnen het product Schoon zijn budgetten opgenomen voor plaagdierenbestrijding, straatreiniging en gladheidsbestrijding.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Schoon				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	745	700	844	871	895
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	745	700	844	871	895

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met € 45.000 afnemen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

In de kadernota 2026 is als technische maatregel het uitgangspunt opgenomen om bepaalde 'risicobudgetten' minder conservatief te begroten. In dit kader is het budget voor gladheidsbestrijding met € 30.000 naar beneden bijgesteld en verlaagd van € 130.000 naar € 100.000.

De kosten van personele inzet van straatreiniging die toegerekend kunnen worden aan de afvalstoffen- en rioolheffing is € 20.000 hoger.

De begroting voor reinigingskosten City is voor 2026 met € 115.000 verlaagd. Omdat het te reinigen gebied door bouwactiviteiten tijdelijk kleiner is, wordt het budget de laatste paar jaren niet volledig benut. Ten opzichte van de begroting 2025 is de begroting 2026 nu € 36.000 lager. De begroting 2025 zal in de 2de technische wijziging nog naar beneden bijgesteld worden. Deze wijziging is vooralsnog alleen voor 2026 doorgevoerd, omdat nog moeilijk is in te schatten welke gebieden voor welke perioden ontoegankelijk blijven voor reiniging.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Speelvoorzieningen en kinderboerderij

Binnen het product Speelvoorzieningen en kinderboerderij zijn budgetten opgenomen voor onder andere het onderhoud en beheer van speelvoorzieningen, de kinderboerderij IJsselstee en dierenweides.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Speelvoorzieningen en kinderboerderij				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	355	361	472	540	542
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	355	361	472	540	542

De verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Verkeersmaatregelen

Binnen het product Veiligheid zijn budgetten opgenomen voor Verkeersregelininstallaties (VRI), bewegwijzering, straatmeubilair, mobiliteit en verkeersmaatregelen. Beheer en onderhoud vindt plaats conform beheerplannen 2024-2027.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Verkeersmaatregelen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.133	1.183	1.329	1.361	1.365
Baten	496	495	505	519	537
Saldo	637	688	824	842	828

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met € 50.000 toenemen. De baten blijven gelijk.

Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 35.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025. Dit heeft te maken met vervanging van VRI's waarvan de afronding is doorgeschoven naar 2025.

In het kader van het traject Sluitende meerjarenbegroting (SMB) is in de kadernota 2026 het voorstel opgenomen om de bestaande reclamecontracten maximaal te benutten. Door meer reclamevoorzieningen te plaatsen (mits de afnemer dit wil) denken we maximaal € 20.000 meer inkomsten te kunnen genereren. Dit is verwerkt in de begroting.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Product Wegen

Binnen het product Wegen zijn budgetten opgenomen voor onderhoud en beheer van het wegennet in de gemeente Nieuwegein. Beheer en onderhoud vindt plaats conform het beheerplan 2024-2027.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Wegen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2.212	2.553	3.103	3.568	3.588
Baten	0	0	1	3	3
Saldo	2.212	2.553	3.102	3.565	3.585

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met € 340.000 toenemen.

Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 300.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025.

Dit heeft voornamelijk te maken met kapitaallasten van kredieten uit het Meerjaren investeringsplan (MIP) van 2024 waarvan de verwachte afronding is doorgeschoven naar 2025 (€ 250.000). Daarnaast zijn kredieten voor uitvoering van Beter Buurten overgeheveld van het programma Wonen en Economie naar het programma Leefomgeving en Veiligheid (effect kapitaallasten voor begroting 2026 € 50.000, zie ook de toelichting in 1ste technische begrotingswijziging en bestuursrapportage 2025).

De overige verschillen op dit product worden veroorzaakt door de indexatie van de jaarlijkse onderhoudskosten of zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Thema Veiligheid

Onze ambities op het gebied van veiligheid zijn:

1. Voorkomen van criminaliteit, openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties.
2. Voorbereid zijn om adequaat en effectief te handelen bij crises en rampen die zich (kunnen) voordoen.
3. Beheersen van milieu en veiligheidsrisico's bij onder meer het bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en inrichtingen.

Ambitie 1: Voorkomen van criminaliteit, dreigende openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties.

De gemeente is benaderbaar, betrouwbaar en zichtbaar in de stad aanwezig om bij te dragen aan een veilige omgeving. Mede op basis van veiligheids- en maatschappelijke ontwikkelingen en veiligheidscijfers handelen we samen met onze (veiligheids-)partners, inwoners en ondernemers preventief, proactief en wanneer noodzakelijk reactief om de stad veilig te houden en veiliger te maken. De samenwerking met onze (veiligheids-)partners is hecht en goed, waarbij het gezamenlijk vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van professionals, inwoners en ondernemers centraal staan. Een voorbeeld van een programma waar deze elementen terugkomen is Preventie met Gezag (PmG). Met dit programma vindt integrale samenwerking plaats om jongeren uit de criminaliteit te houden.

Doelstelling(en):

1. We verkleinen de kansen voor georganiseerde ondermijnende criminaliteit in de gemeente.
2. We voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of (niet verder) afglijden in de drugscriminaliteit.
3. We versterken de weerbaarheid van inwoners en ondernemers in Nieuwegein tegen digitale en gedigitaliseerde criminaliteit.
4. We zijn met samenwerkingspartners voorbereid om adequaat en effectief te handelen wanneer er ontwikkelingen zijn die tot maatschappelijke onrust en/of openbare ordeverstoringen (kunnen) leiden.
5. De aanpak woon-en adresfraude draagt bij aan het beschermen van de woningvoorraad, een eerlijke woonruimteverdeling en een betere doorstroming.

Activiteiten 2026	
D1-A1	De bewustwording van medewerkers vergroten we door bijeenkomsten, presentaties en trainingen te organiseren over georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
D1-A2	De weerbaarheid van onze maatschappelijke partners, zoals inwoners, ondernemers en partnerorganisaties versterken we door gerichte communicatie en campagnes.
D1-A3	We versterken onze aanpak van ondermijning door ons bestuurlijk instrumentarium aan te scherpen en waar mogelijk uit te breiden, zoals de APV en Bibobbeleid.
D1-A4	Met gebiedsgerichte en branchegerichte controles houden we zicht op ondermijning in de gemeente. Dit doen we met onze partners, zoals politie, AVIM, NLA, douane.

Activiteiten 2026	
D2-A1	Het programma Preventie met Gezag wordt uitgevoerd conform het uitvoeringsplan 2024-2026. Vanaf 2026 geldt een nieuw uitvoeringsplan voor de periode juni 2026 - dec 2029. We zetten met dit programma continue in op de drie pijlers: • Beeld op orde • Preventie • Aanpakken en Oppakken
D3-A1	We zetten driemaal een lokale communicatiecampagne op die zich richt op de geprioriteerde doelgroepen (ouderen, jongeren en ondernemers).
D3-A2	We voeren viermaal de Echt of Nep-campagne uit.
D3-A3	Van de ondernemersbijeenkomst over digitale veiligheid maken we een jaarlijks terugkerende activiteit.
D4-A1	We breiden ons lokaal bondgenotennetwerk uit met inwoner(s) die een ander netwerk vertegenwoordigen/ achterban hebben dan de huidige bondgenoten.
D4-A2	We wisselen kennis uit met onze partners om zo meer zicht te krijgen op lokale objecten en locaties die kwetsbaar kunnen zijn in het kader van maatschappelijke onrust.
D5-A1	We breiden de samenwerking met externe partijen uit, zoals woningcorporaties en politie maar ook met bijvoorbeeld uitzendbureaus die kamers verhuren.
D5-A2	We evalueren de werking van het systeem (PGA-x) waarin we digitaal werken om alle signalen en acties te verwerken.

Ambitie 2: Voorbereid zijn om adequaat en effectief te handelen bij crises en rampen die zich (kunnen) voordoen.

In geval van een crisis of ramp zijn we in staat om de taken op het gebied van bevolkingszorg adequaat uit te voeren. Hiertoe beschikt de gemeente over (lokale)bevolkingszorgfunctionarissen die getraind en vakbekwaam zijn. Daarnaast zijn andere disciplines via de crisisstructuur van de VRU aangehaakt.

We werken nauw samen met onze veiligheidspartners waaronder de VRU. Dit doen we niet enkel op het moment dat er zich een crisis of ramp voordoet, maar ook aan de voorkant zoals bij het voorkomen van een crisis en bij het vergroten van bewustwording en de zelfredzaamheid van onze inwoners.

Doelstelling(en):

1. We richten ons Lokale Team Bevolkingszorg in volgens de kwaliteitsadviezen uit de doorontwikkeling bevolkingszorg 3.0.
2. We werken volgens het programma Veerkracht en Weerbaarheid van de VRU, waarmee we onder andere de zelfredzaamheid van de inwoners van Nieuwegein met betrekking tot een mogelijke crisis vergroten.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Medewerkers binnen het lokale team bevolkingszorg volgen het Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) programma van de VRU.
D2-A1	We starten met de uitvoering van de actiepuntenlijst die vanuit het programma Veerkracht en Weerbaarheid voor gemeenten wordt opgesteld.

Ambitie 3: Beheersen van milieu- en veiligheidsrisico's bij onder meer het bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en inrichtingen.

We werken verder aan een schoon, heel en veilig Nieuwegein met zo min mogelijk overlast en waar zoveel mogelijk incidenten worden voorkomen.

Toezicht op bouwwerken met veel gebruikers, minder redzame personen en/of brandgevaarlijke situaties is belangrijk. Ook nieuwe ontwikkelingen op de verschillende terreinen van toezicht moeten worden opgepakt.

Doelstelling(en):

1. We hebben constructief veilige bouwwerken en inrichtingen en beheersen de milieurisico's binnen de gemeente.
2. Door versterkte samenwerking op toezichtstaken voorkomen we overlast bij en van activiteiten in de bebouwde omgeving.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We monitoren het uitvoeringsprogramma voor vergunningen, toezicht en handhaving dat is opgesteld op basis van het Omgevingsprogramma VTH. Hierin is onder meer toezicht op bestaande bouw, opstellen van BLCV-plannen en afval een belangrijk onderdeel.
D1-A2	De Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB) geldt vanaf 1 januari 2024. De bouwprojecten onder deze wet zijn sinds 2025 van start gegaan. We evalueren de bestaande toezicht-strategie en passen deze aan waar dat nodig is.
D2-A1	We versterken de samenwerking in het toezicht en houden integrale controles op diverse onderwerpen.
D2-A2	We monitoren de nieuwe omgevingsdienst en denken actief mee als er zaken bijgestuurd moeten worden.
D2-A3	We maken een integraal kader voor BLVC-plannen.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Het aantal (bewustwordings)trainingen en bijeenkomsten gericht op het vergoten van de weerbaarheid tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit van onze organisatie.	8	≥6	≥6
P	1	2	Het aantal besproken signalen in het ondermijningsoverleg	52	≥60	≥70
P	1	3	Minimaal aantal controles gericht op georganiseerde ondermijnende criminaliteit.	7	≥8	≥8
P	1	4	Het aantal interventies omtrent digitale veiligheid gericht op een specifieke doelgroep.	5	≥5	≥7
P	1	5	Adrescontroles	150	≥100	≥100
P	1	6	Het aantal trainingen over radicalisering.		≥3	≥3
P	1	7	Het aantal bondgenotennetwerk bijeenkomsten.		≥4	≥4
P	2	1	Het aantal keer dat partners en burgers proactief geïnformeerd zijn over de rol van de gemeente en hun eigen rol (zelf-/ samenredzaamheid) bij een grootschalig incident of crisis.	6	≥4 (1 per kwartaal)	≥4
P	2	2	Het aantal multidisciplinaire crisisoefeningen.	-	-	1
P	3	1	Aantal themagerichte controles milieu	60	≥50	≥50

Financiële toelichting

Product Veiligheid

Binnen het product Veiligheid zijn budgetten opgenomen voor onder andere het integrale veiligheidsbeleid, stadstoezicht en de bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan de volgende ambities:

- [Ambitie 1: Voorkomen van criminaliteit, dreigende openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties.](#)
- [Ambitie 2: Voorbereid zijn om adequaat en effectief te handelen bij crises en rampen die zich \(kunnen\) voordoen.](#)
- [Ambitie 3: Beheersen van milieu en veiligheidsrisico's bij onder meer het bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en inrichtingen.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Veiligheid				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	7.062	5.976	5.567	5.742	5.872
Baten	2.173	933	282	284	288
Saldo	4.889	5.043	5.285	5.458	5.584

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met bijna € 1,1 miljoen afnemen en de baten met meer dan € 1,2 miljoen. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Integrale veiligheid, lagere lasten € 111.000

Voor integrale veiligheid dalen de lasten in 2026 met € 111.000. Dit heeft met name te maken met incidentele budgetten in 2025 van ongeveer 87.000 (budgetoverheveling vanuit 2024). Verder is een afname te zien van materiële lasten en kapitaallasten, gezamenlijk effect van ongeveer € 30.000.

Preventie met gezag, lagere lasten € 1.222.000 en lagere baten € 841.000

De baten en lasten voor preventie met gezag dalen aanzienlijk in 2026 ten opzichte van 2025. Dit komt doordat de SPUK Preventie met Gezag loopt tot en met mei 2026. Op het moment van opstellen van de begroting 2026 hebben we een nieuwe aanvraag ingediend. Hier kunnen we niet op vooruit lopen en om die reden zijn de middelen uit een mogelijke vervolg SPUK niet in de begroting opgenomen.

Stadstoezicht, lagere lasten € 31.000 en lagere baten € 400.000

In 2025 zijn er incidentele lasten geraamd. Deze keren niet terug in 2026, waardoor de lasten dalen met ongeveer € 31.000.

Verder vindt er een verschuiving plaats van Stadstoezicht naar het product Bedrijfsvoering (€ 400.000). Dit hangt samen met de toerekening van personele inzet aan parkeertoezicht op

straat. Dit is voor de begroting saldoneutraal en middels deze correctie worden de kosten op de juiste plaats verantwoord.

Veiligheidsregio Utrecht (VRU), hogere lasten € 278.000

De bijdrage aan Veiligheidsregio stijgt met € 278.000 ten opzichte van 2025 als gevolg van loon- en prijsstijgingen. In het meerjarenperspectief van de gemeente was al rekening gehouden met de stijging van de bijdrage. In de kadernota 2026 is de bijdrage verder bijgesteld.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Leefomgeving	30.679	32.124	34.518	36.315	38.121	38.831
Veiligheid	5.787	7.062	5.976	5.567	5.742	5.872
Totaal lasten	36.466	39.186	40.494	41.882	43.862	44.703
Leefomgeving	24.051	23.312	25.662	26.929	27.884	28.748
Veiligheid	1.941	2.173	933	282	284	288
Totaal baten	25.991	25.485	26.594	27.211	28.168	29.036
Saldo van lasten en baten	10.475	13.701	13.899	14.671	15.694	15.667
Storting in reserves	492	325	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	11	-	-	-	-	-
Totaal van het programma	10.956	14.026	13.899	14.671	15.694	15.667

Reserve parkeren:

Nu het tekort niet langer oploopt kan het aanloopverlies geleidelijk worden goedge maakt. Volgend uit het besluit in de kadernota 2026 wordt het jaarresultaat parkeren niet langer toegevoegd of onttrokken aan de reserve parkeren. In plaats daarvan wordt dit direct verantwoord in het begrotingssaldo. Er vindt daarmee geen verrekening meer plaats met de reserve Parkeren. Dit betekent een wijziging ten opzichte van eerdere jaren. Het resultaat parkeren is verder inzichtelijk gemaakt in de paragraaf Parkeerexploitatie (3.7).

2.4 Vrije tijd

Wat is de bedoeling van dit programma?

Het programma Vrije Tijd draagt bij aan het welzijn van de inwoners van Nieuwegein door mogelijkheden te bieden voor zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding. Inwoners kunnen deelnemen aan een breed scala aan activiteiten, variërend van sport en cultuur tot erfgoed, evenementen en recreatie, wat bijdraagt aan sociale samenhang en een prettig leefklimaat. Via de Stadspas maken we deze activiteiten toegankelijk voor zoveel mogelijk mensen door financiële drempels weg te nemen. Onze ambitie is om van Nieuwegein een stad te maken die tegemoetkomt aan de behoeften van haar inwoners: een stad waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, energie opdoen en de vrijheid ervaren om samen activiteiten te ondernemen en voor elkaar klaar te staan. Zinvolle vrijetijdsbesteding speelt een cruciale rol in het welzijn van onze inwoners, draagt bij aan het versterken van hun eigen kracht én aan gemeenschapszin.

Relatie met andere programma's

Het programma Vrije Tijd en het programma Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning & Bescherming vormen de kern van het sociaal domein. In de Koers Sociaal Domein zijn deze thema's verder uitgewerkt als belangrijke pijlers voor een solide sociale infrastructuur.

Het programma Vrije Tijd richt zich op het creëren van mogelijkheden voor mensen om elkaar te ontmoeten, energie op te doen door zinvolle vrijetijdsbesteding, en de ruimte te voelen om samen activiteiten te ondernemen. Dit draagt bij aan gemeenschapszin, de eerste pijler uit de Koers Sociaal Domein. In het omgevingsprogramma Vrije Tijd hebben wij deze pijler verder uitgewerkt.

Communicatie

Er is veel te doen in Nieuwegein. Soms is het echter niet duidelijk voor inwoners waar zij informatie over het aanbod kunnen vinden. Dit bleek ook uit het Burgerakkoord van 2025. Voor inwoners is het cruciaal dat informatie toegankelijk, begrijpelijk en vindbaar is. Daarom leggen we dit jaar extra nadruk op het vergroten van de bekendheid van activiteiten in onze stad. Hier is ook aandacht voor binnen het thema Dienstverlening.

Cultureel erfgoed

Dit thema wordt zowel behandeld in het programma Wonen & Economie als in Vrije Tijd. Terwijl publiekrechtelijke aspecten en regelgeving in het programma Wonen & Economie worden besproken, richt het programma Vrije Tijd zich op de beleving door inwoners, toeristen en recreanten.

Gezondheid

Gezondheid heeft een relatie met alle programma's. Het is een belangrijk onderwerp in de Omgevingsvisie waarbij een gezonde leefomgeving centraal staat. In het omgevingsprogramma Gezondheid staat beschreven hoe we van Nieuwegein een gezondere stad willen maken. Gezondheid in brede zin is vaak de basis voor optimale participatie in de samenleving.

Leefomgeving

De ambitie om de openbare ruimte aantrekkelijker en uitdagender te maken voor spel, sport en beweging is gerelateerd aan het thema Leefomgeving van het programma Leefomgeving & Veiligheid. Dit betreft het gebruik en de betrokkenheid bij de openbare ruimte en het bieden van

voldoende en kwalitatief goede voorzieningen en groen om te recreëren, ondernemen en verblijven. De aspecten van sportaccommodaties vallen onder het programma Vrije Tijd, terwijl de optimalisatie van onderwijshuisvesting en sportaccommodaties beschreven staat in het programma Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning & Bescherming en de uit de investeringen voortvloeiende kapitaallasten zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering. De ontwikkeling van de Zeepfabriek is een voorbeeld van de relatie met het programma Wonen en Economie. Door deze integrale benadering binnen de Koers Sociaal Domein, streven we naar een Nieuwegein waar iedereen de kans krijgt om actief deel te nemen aan een gezonde, zinvolle en sociaal verbonden gemeenschap. Hoe groot we ook worden.

Wat doen we samen?

Veel activiteiten van het programma Vrije Tijd worden uitgevoerd door diverse organisaties en instellingen die financiële ondersteuning van de gemeente ontvangen. Bij deze verenigingen, instellingen en organisaties, die bijdragen aan de doelstellingen van het programma Vrije Tijd, zijn veel vrijwilligers actief.

We werken samen met partners als DE KOM, Bibliotheek Nieuwegein, Verbindion, sportverenigingen, Museumwerf Vreeswijk, Museum Warsenhoeck, Kunst Centraal en Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Daarnaast zetten we ons samen met eigenaren en gebruikers van forten en waterwerken en via het Pact van Ruigenhoek (een samenwerkingsverband van provincie, waterschappen, gemeenten, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten) in voor het behouden, ontwikkelen, verbinden en recreatief benutten van het Unesco Werelderfgoed Hollandse Waterlinie in Nieuwegein.

In het kader van stadsmarketing werken we samen met bijvoorbeeld het Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug & Vallei, Utrecht Marketing en Visit Gooi en Vecht. Met deze partners brengen we vier keer per jaar de Utrechtse Regio Recreatiekrant uit, waarbij we lokale partijen betrekken. We zijn aangesloten bij de regionale marketingorganisatie Visit Utrecht Region en vervullen hierin een actieve rol, in lijn met de ambities en wensen van Nieuwegein. Ook werken we samen met het Utrechtse Routebureau, dat verantwoordelijk is voor het onderhoud en beheer van wandel- en fietsroutenetwerken en knooppunten.

Thema Vrije tijd

Vrijtijdsbesteding speelt een cruciale rol in het welbevinden van mensen. Het biedt de mogelijkheid om actief bezig te zijn, te leren, nieuwe indrukken op te doen en te ontspannen. Bovendien bevordert het sociale verbindingen. Sport, recreatie, cultuur, erfgoed en evenementen trekken niet alleen veel bezoekers en gebruikers aan, maar worden ook ondersteund door een groot aantal vrijwilligers. Hierdoor heeft vrijtijdsbesteding een aanzienlijke meerwaarde voor onze stad. Als gemeente zorgen we voor de randvoorwaarden die nodig zijn om de infrastructuur voor vrijtijdsbesteding in stand te houden en te versterken. De inrichting van de fysieke leefomgeving stimuleert bewegen en een gezonde leefstijl. De beweeglinten zijn hier een goed voorbeeld van. Soms organiseren we zelf activiteiten, maar vaak faciliteren we anderen om dit te doen. Op deze manier dragen we bij aan een breed en divers aanbod van vrijetijdsactiviteiten.

Ambitie 1. Inwoners hebben de ruimte om in hun vrije tijd zelf en met anderen actief te zijn en initiatieven te nemen.

De rol van de gemeente hierin is dat we inwoners stimuleren om actief te zijn en initiatieven te nemen. Daarbij faciliteren wij en denken wij mee in mogelijkheden. We brengen initiatieven en mogelijkheden met elkaar in verbinding en hechten waarde aan inclusie en diversiteit binnen het vrijetijdsaanbod. Daarom zetten we ons in om activiteiten en evenementen toegankelijk te maken voor zoveel mogelijk inwoners, ongeacht achtergrond, leeftijd of mogelijkheden. We stimuleren initiatieven die bijdragen aan een samenleving waarin iedereen zich gezien en betrokken voelt. Door ruimte te bieden aan uiteenlopende culturele uitingen en herdenkingen, zoals Ketí Kotí, willen we inwoners inspireren om zelf ook activiteiten te organiseren die aansluiten bij hun eigen verhaal en gemeenschap.

We ondersteunen terugkerende evenementen zoals de herdenkingsavond Licht op Noorderveld, de herdenking op 4 mei, de viering van 5 mei, Koningsdag, de Indië-herdenking en Veteranendag. Om te bereiken dat inwoners zelf en met anderen actief zijn en initiatieven nemen, continueren we de subsidiemogelijkheden voor Geins Geluk, culturele initiatieven en erfgoedinitiatieven. Hiermee faciliteren en stimuleren we inwoners bij hun initiatieven, versterken we onderlinge contacten en proberen we ook inwoners te bereiken die minder snel meedoen.

Ook faciliteren we jaarlijks diverse muziekactiviteiten, waaronder Gluren bij de Buren. Dit huiskamerfestival biedt een laagdrempelige manier om met muziek als kunstvorm in aanraking te komen en bevordert de onderlinge verbondenheid tussen inwoners.

Daarnaast werken we aan de ontwikkeling van een evenemententerrein in Park Oudegein, met als doel een geschikte locatie te creëren voor zowel kleine als grote evenementen. Op deze manier willen we het aanbod van activiteiten vergroten, met speciale aandacht voor jongeren.

In 2025 hebben we drie activiteitendagen voor kinderen georganiseerd, een initiatief uit de Ideeënmarkt 2024. Dit bleek zo'n succes, dat we hebben besloten om dit jaar hobbydagen te organiseren met aanbieders van de Stadspas.

Doelstelling(en):

1. De openbare ruimtes in en om Nieuwegein worden verbeterd, waardoor de omgeving aantrekkelijker is om te recreëren en te ontmoeten.
2. We versterken de onderlinge contacten tussen inwoners door het faciliteren en organiseren van gemeenschapsevenementen en activiteiten.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We laten diverse technische onderzoeken uitvoeren voor de realisatie van het evenemententerrein in Park Oudegein.
D2-A1	Samen met lokale partijen organiseren we de viering van het jubileumjaar 55 jaar Nieuwegein.
D2-A2	We dragen bij aan de organisatie van het festival Ketí Kotí.
D2-A3	Samen met aanbieders van de Stadspas organiseren we Hobbydagen voor kinderen.

Ambitie 2. Inwoners kunnen gebruik maken van voorzieningen voor activiteiten die hen een zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding geven.

Wij streven ernaar dat alle inwoners van Nieuwegein gebruik kunnen maken van voorzieningen die bijdragen aan een zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding. We zorgen voor goede basisvoorzieningen die passen bij de maat en het karakter van Nieuwegein, zoals musea, culturele instellingen, sportaccommodaties, recreatieterreinen, theater en de bibliotheek.

Cultuur voor iedereen

Cultuurdeelname, zowel actief als passief, moet voor iedereen bereikbaar zijn. Daarom ondersteunen we culturele basisvoorzieningen zoals theater, kunstencentrum, bibliotheek en musea. De Nieuwegein Stadspas helpt financiële drempels weg te nemen door korting te bieden bij lokale sport- en cultuuraanbieders. Ongeveer 5.000 inwoners maken gebruik van deze kortingspas. Via het Stadspaspanel denken inwoners mee over de uitvoering van deze regeling, zodat het aanbod zoveel mogelijk aansluit bij hun behoeften. We zetten ons in om het bereik en gebruik van de Stadspas te verhogen en onderzoeken continu verbeteringsmogelijkheden.

Cultuureducatie voor kinderen

Cultuurdeelname speelt een grote rol in de vorming en ontwikkeling van kinderen. Daarom krijgen alle kinderen in Nieuwegein goed cultuuronderwijs, zowel binnen als buiten schooltijd. Diverse programma's laten hen kennismaken met cultuur. Cultuurcoaches verbinden culturele initiatieven aan scholen en zijn actief in de wijken, zodat ook kinderen voor wie kunst en cultuur minder vanzelfsprekend is, bereikt worden. Ze maken kennis met professionele kunst, bezoeken voorstellingen en nemen deel aan wijkorkesten. Via kunst- en erfgoedprojecten ontdekken ze hun lokale culturele omgeving en inspireren ze anderen om hier ook gebruik van te maken.

Bevorderen van sport en beweging

Om zoveel mogelijk mensen letterlijk in beweging te krijgen, zetten buurtsportcoaches zich in om inwoners aan het sporten en bewegen te krijgen en te houden. Dit draagt bij aan de vitaliteit van inwoners. We faciliteren ook de inzet van diverse verenigingen en stichtingen. Partners zoals Scouting Vreeswijk, Scouting Jutphaas, Bouwgein en Jeugdland richten zich op kinderen met als doel hen zelfstandigheid aan te leren, samenwerking te bevorderen, en hen creatief en actief bezig te laten zijn. Door middel van zeven beweeglinten in onze stad motiveren we inwoners op een laagdrempelige manier om in beweging te komen in hun eigen omgeving en op hun eigen niveau. Dit draagt bij aan ontmoeten, recreëren en een gezonde leefstijl.

Doelstelling(en):

1. We verbeteren de toegankelijkheid en vindbaarheid van activiteiten in Nieuwegein, zodat meer mensen hier gebruik van kunnen maken.
2. De voorzieningen en activiteiten (in de openbare ruimtes) in Nieuwegein nodigen uit om in beweging te komen.
3. We streven ernaar om de bestaande volwaardige en toegankelijke bibliotheekvoorziening in Nieuwegein te behouden en verder te versterken.
4. We verhogen het bereik en gebruik van de Nieuwegein Stadspas.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We geven uitvoering aan het Omgevingsprogramma Vrije Tijd.
D1-A2	We ontwikkelen en lanceren een gerichte social media campagne op platforms zoals Facebook, Instagram en LinkedIn om de website Zie meer in Nieuwegein te promoten.
D1-A3	We brengen de website Zie meer in Nieuwegein onder de aandacht via offline kanalen en in openbare ruimtes.
D2-A1	Wij promoten bij lokale sportverenigingen en gezondheidsorganisaties het gebruik van subsidie voor het organiseren van activiteiten die een gezonde leefstijl bevorderen.
D2-A2	Naast het continueren en doorontwikkelen van de Beweeglinten voor volwassenen en kinderen, breiden wij het aanbod uit met een bedrijfs-/organisatielint vanuit het Stadhuis en rondom het nieuwe sportcomplex Merwestein.
D3-A1	We stellen een beleidsplan op om onze visie op de zorgplicht en de inzet van beschikbare middelen voor de bibliotheekvoorziening uit te werken.
D4-A1	We breiden het Stadspas-aanbod voor jongeren uit en we stimuleren (commerciële) organisaties in Nieuwegein om ook bij te dragen aan het vergroten van het gebruik van de Stadspas.
D4-A2	Onder de pashouders en aanbieders van de Stadspas voeren we een betrokkenheidsanalyse uit met Citisens en houden we een tevredenheidsenquête.
D4-A3	We gaan naast het volwassen stadspaspanel ook starten met een jongerenpanel om de wensen op te halen en het gebruik van de pas onder jongeren te vergroten.

Ambitie 3. We vergroten de aantrekkingskracht van Nieuwegein op inwoners, toeristen en recreanten.

We streven ernaar dat Nieuwegein een aantrekkelijke en levendige stad is, waar ruimte is voor initiatieven en evenementen. Door een verbindende en coördinerende rol te vervullen, zorgen we voor een zo gevarieerd en aantrekkelijk mogelijk aanbod.

Het zichtbaar en beleefbaar maken van het erfgoed in Nieuwegein draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze stad. We willen de forten Jutphaas en Vreeswijk beter onder de aandacht brengen. Daarom verbeteren we de buitenruimte van fort Vreeswijk en de verbinding met Vreeswijk. Daarnaast werken we aan de restauratie van de remises op fort Jutphaas. Bovendien ondersteunen we jaarlijks evenementen zoals Open Monumentendag en de Nationale Archeologiedagen.

Om de aantrekkingskracht van onze stad te vergroten focussen we vanuit stadsmarketing op de beleving en het recreëren in de stad. Daarom voorzien we de website www.ZiemeerinNieuwegein.nl van actuele, nieuwe en seizoensgebonden informatie. Ook blijven we werken aan nieuwe koppelingen en samenwerkingen in de stad zodat de UIT-agenda op deze website een zo compleet mogelijk beeld geeft van activiteiten in Nieuwegein.

Doelstelling(en):

1. We versterken de beleving van erfgoed en historie in Nieuwegein voor bewoners en bezoekers.
2. We versterken de zichtbaarheid en samenhang van het vrijetijdsaanbod in Nieuwegein.

Activiteiten 2026	
D1-A1	De erfgoedsubsidie wordt in 2026 opnieuw uitgegeven, waarmee partijen in de stad hun activiteiten om het erfgoed zichtbaar te maken kunnen bekostigen.
D1-A2	We werken samen met de provincie en partijen in de stad aan een meer beleefbare Nieuwe Hollandse Waterlinie, door bijvoorbeeld de bergplaatsen op Fort Jutphaas op te knappen.
D1-A3	We onderzoeken op welke manier de museumfunctie van Warsenhoeck kan worden geoptimaliseerd en mogelijk uitgebreid (met de verbouwing van het Voorhuis van de monumentale boerderij zodat dit betrokken kan worden bij het bestaande museum Warsenhoeck).

Activiteiten 2026	
D1-A4	We renoveren de artillerieloods van Fort Vreeswijk, waarbij de erfgoedwaarde van het pand beter zichtbaar wordt.
D2-A1	Actueel en aantrekkelijk houden van de website Zie meer in Nieuwegein .
D2-A2	We werken actief samen met lokale organisaties, ondernemers en culturele instellingen om hun activiteiten zichtbaar te maken via de UITagenda.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Aantal beweeglinten	-	7	8
P	2	3	Aantal bezoekers theater	66.220	55.380	65.000
P	2	4	Aantal bezoekers Sport- en Evenementencomplex Merwestein	302.500	120.000 (1)	120.000 (1)
P	2	5	Aantal bezoekers zwembad Merwestein	189.500	120.000 (1)	120.000 (1)
P	2	6	Aantal sportverenigingen met sport en beweegactiviteiten als voorliggende voorziening voor inwoners met een beperking	15	16	16
P	2	7	Nieuwegein Stadspas: aantal aanbieders dat is opgenomen in het aanbod van de Stadspas	154	140	145
P	2	8	Nieuwegein Stadspas: kinderen uit gezinnen met problematische schulden hebben een stadspas	50%	50%	50%

1. Verbindion verbouwt Merwestein en is in 2025 en 2026 grotendeels gesloten. Enkele activiteiten, van o.a. de zwemverenigingen en de zwemlessen, worden in een aangepaste programmering aangeboden.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Inwoners hebben in Nieuwegein voldoende mogelijkheden om hun vrije tijd door te brengen (1)	4,1	4,3	4,3
E	2	Aantal subsidieaanvragen: Geins Geluk	44	40	40
E	3	Aantal bezoekers Stadshuis	-	-	500.000 (2)
E	4	Aantal deelnemers activiteiten gericht op Kennis en Informatie bibliotheek Nieuwegein	898	2.100	1.250
E	5	Aantal deelnemers activiteiten gericht op Educatie en Ontwikkeling bibliotheek Nieuwegein	7.238	7.500	7.500
E	6	Aantal deelnemers activiteiten gericht op Leesbevordering en Kennismaking met literatuur Ontwikkeling bibliotheek Nieuwegein	1.260	2.250	1.250
E	7	Aantal deelnemers activiteiten gericht op Ontmoeting en Debat Ontwikkeling bibliotheek Nieuwegein	1.584	1.200	1.500
E	8	Aantal deelnemers activiteiten gericht op Kunst en Cultuur Ontwikkeling bibliotheek Nieuwegein	1.434	500	1.000
E	9	Aantal bezoekers DE KOM (totaal)	220.000	250.000	220.000
E	10	Aantal bezoekende leerlingen kunstencentrum DE KOM	758	650	700

E	11	Deelnemers cultuureducatie: aantal leerlingen primair onderwijs (Kunstmenu, Cultuurprogramma, CMK)	5.284	5.400	5.522
E	12	Deelnemers cultuureducatie: aantal leerlingen voortgezet onderwijs (CKV)	1.014	985	974
E	13	Deelnemers cultuurcoach activiteiten: aantal leerlingen primair en voortgezet onderwijs	4.838	4.800	4.880
E	14	Aantal bezoekers culturele initiatieven	59.530	21.000	59.500 (4)
E	15	Aantal bezoekers / huishoudens Gluren bij de Buren	1.908	2.400 / 40	1.800/35
E	16	Aantal bezoekers museum Warsenhoeck en Museumwerf Vreeswijk	15.400 / 3.372	15.000 / 3.000	16.000/3.000
E	17	Totaal aantal deelnemers beweegactiviteiten	64.500	65.000	65.000
E	18	Aantal unieke deelnemers beweegactiviteiten	20.200	21.000	21.000
E	19	Aantal beweegactiviteiten in samenwerking	1.750	1.750	1.750
E	20	Nieuwegein Stadspas: percentage pashouders dat minimaal eenmaal gebruik heeft gemaakt van de Stadspas	43%	45%	45%
E	21	Aantal unieke bezoekers per maand website www.ZiemeerinNieuwegein.nl	40.400	7.000	58.200
E	22	Aantal bijdragers (verenigingen, organisaties, instellingen, etc.) aan de UITagenda op www.ZiemeerinNieuwegein.nl	12	15	18
E	23	Aantal betalende volwassen leden bibliotheek Nieuwegein	2.229	2.300	2.400
E	24	Aantal niet-betalende leden bibliotheek Nieuwegein	8.576	6.200	9.000

1. Gemeten op een schaal van 1 tot 5 (1 is zeer ontevreden, 5 is zeer tevreden).

2. Het aantal bezoekers is door de verbouwing van het Stadshuis flink toegenomen. Er is geen uitsplitsing meer mogelijk tussen bibliotheek, Stadswinkel, GGD etc. Het zijn de totale cijfers van bezoekers van het Stadshuis.

3. Er is een groei te zien in aantallen. In de jaren voor 2024 werden alleen de leerlingen geteld die deelnamen aan buitenschoolse activiteiten. Met ingang van 2024 nemen we alle leerlingen mee. De hoge aantallen worden verder verklaard doordat eenzelfde leerling aan verschillende activiteiten kan deelnemen. In het genoemde aantal is dus niet uitgegaan van unieke deelnemers.

4. Met ingang van 2023 is de subsidieregeling voor amateurkunst komen te vervallen. In plaats daarvan is een bredere subsidieregeling culturele initiatieven gekomen. Het verwachte aantal bezoekers is een inschatting van bezoekers aan grotere evenementen en kleinere voorstellingen.

Financiële toelichting

Product Cultuur

Het product Cultuur bevat onder meer de onderdelen subsidies voor de Bibliotheek Nieuwegein, DE KOM, de musea en culturele initiatieven. De baten betreffen de Rijksmiddelen Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Inwoners hebben de ruimte om in hun vrije tijd zelf en met anderen actief te zijn en initiatieven te nemen](#)
- [Ambitie 2: Inwoners kunnen gebruik maken van voorzieningen voor activiteiten die hen een zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding geven.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Cultuur				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	6.549	6.707	6.933	7.147	7.383
Baten	63	0	0	0	0
Saldo	6.486	6.707	6.933	7.147	7.383

De lasten voor het product Cultuur stijgen ten opzichte van 2025 met € 158.000, de baten zijn ongewijzigd. Dit wordt verklaard door het volgende;

Subsidies instellingen, hogere lasten € 196.000

De subsidies voor diverse (culturele) instellingen stijgen voornamelijk als gevolg van de toegepaste loon- en prijscompensatie. Dit betreft voor DE KOM (€ 110.000), Bibliotheek (€ 75.000) en Musea (€ 11.000).

Cultuurvisie, lagere lasten € 46.000

De afwijking wordt veroorzaakt doordat in 2025 incidentele budgetten zijn begroot voor diverse projecten (Plofsluis en Omgevingsvisie Vrije Tijd) die per 2026 dus komen te vervallen.

Het resterende verschil (€ 8.000) betreft een samenstel van diverse kleine verschillen, die niet nader worden toegelicht.

Sluitende meerjarenbegroting, lagere lasten € 59.000

Daarnaast is de bezuinigingsmaatregel voor het budget van cultuureducatie, die ook in 2025 al was verwerkt, structureel opgenomen.

Product Sport

Het onderdeel Sport bestaat uit de bijdrage aan Verbindion voor Sport- en Evenementencomplex Merwestein, de subsidie voor de buurtsportcoaches, sportstimulering, en de subsidies van het Rijk voor Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).

De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: Inwoners kunnen gebruik maken van voorzieningen voor activiteiten die hen een zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding geven.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Sport				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2.546	3.154	3.382	3.571	3.655
Baten	445	518	526	637	647
Saldo	2.101	2.635	2.856	2.935	3.008

De lasten voor het product Sport stijgen ten opzichte van 2025 met € 608.000, de baten stijgen met € 73.000. Dit wordt verklaard door het volgende.

Merwestein, hogere lasten € 588.000, hogere baten € 134.000

In de begroting 2026 is het oorspronkelijke budget voor de dienstverleningsovereenkomst opgenomen. De effecten van de tijdelijke sluiting, de verhuurbaten en de SPUK Sport BTW, zijn nog niet in de gemeentebegroting verwerkt, omdat de begroting van Verbindion in de aandeelhoudersvergadering van december vastgesteld wordt. De precieze effecten daarvan zijn nu nog niet bekend en nemen we daarom op in later document binnen de P&C cyclus 2026.

Sportstimulering, hogere lasten € 45.000

Het budget Sportstimulering 2026 is aangepast met de maatregel "Efficiëntere uitvoering sportstimulering" van de Sluitende meerjarenbegroting (€ 40.000). Ten opzichte van 2025 is dit budget hoger begroot, waardoor dit nu een afwijking geeft.

Buurtsportcoaches en Lokaal sportakkoord, lagere lasten € 25.000 en lagere baten € 60.000

De middelen voor SPUK-GALA voor deze budgetten zijn voor 2026 lager beschikt door het Rijk. Daarnaast heeft het Rijk de Spuk geïndexeerd en tegelijkertijd is het Rijk voornemens om deze SPUK te korten met 10%. De lasten en baten zijn hierop aangepast.

Het budget Buurtsportcoaches bevat tevens een gemeentelijk aandeel, dat is geïndexeerd.

De resterende verschillen betreft een samenstel van diverse kleine verschillen, die niet nader worden toegelicht.

Product Toerisme en recreatie

Het onderdeel Toerisme en Recreatie bevat de bijdrage aan het recreatieschap Stichtse Groenlanden, stadsmarketing en evenementen(beleid). De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Inwoners hebben de ruimte om in hun vrije tijd zelf en met anderen actief te zijn en initiatieven te nemen](#)
- [Ambitie 3: We vergroten de aantrekkingskracht van Nieuwegein op inwoners, toeristen en recreanten.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Toerisme en recreatie				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	628	529	508	579	588
Baten	57	30	30	31	32
Saldo	571	500	478	548	556

De lasten van dit product zijn € 99.000 lager, de baten zijn € 27.000 lager.

De lasten zijn voornamelijk lager als gevolg van in 2025 eenmalig begrote middelen voor aanleg voetpaden volkstuinen (€ 40.000), Ideeënmarkt (€ 50.000), en subsidies in het kader van 80 jaar vrijheid (zowel lasten als baten € 29.000), die in 2026 komen te vervallen.

De resterende verschillen betreft een samenstel van diverse kleine verschillen, die niet nader worden toegelicht.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Vrije tijd	8.943	9.723	10.389	10.823	11.297	11.626
Totaal lasten	8.943	9.723	10.389	10.823	11.297	11.626
Vrije tijd	669	565	548	557	668	679
Totaal baten	669	565	548	557	668	679
Saldo van lasten en baten	8.274	9.158	9.841	10.267	10.630	10.947
Storting in reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	46	-	-	-	-
Totaal van het programma	8.274	9.112	9.841	10.267	10.630	10.947

2.5 Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming

Wat is de bedoeling van dit programma?

Onze ambitie is dat mensen in Nieuwegein zoveel als mogelijk op eigen kracht, goed en gezond kunnen leven. En, wanneer dat (even) niet lukt, bieden wij ondersteuning en bescherming als dat nodig is. We bieden inwoners leermogelijkheden en ruimte om hun eigen keuzes te maken en op eigen kracht problemen op te lossen. Dit doen we om problemen te voorkomen (preventie) en bieden ondersteuning waar dat nodig is. En we bieden bescherming door in te grijpen als kinderen niet veilig kunnen opgroeien, als volwassenen niet voor zichzelf kunnen zorgen en/of anderen in gevaar brengen.

Nieuwegein is daarmee een stad waar mensen zich thuis voelen, elkaar respecteren, elkaar kunnen ontmoeten, energie hebben en ruimte voelen om met elkaar initiatieven te ontplooiën en voor elkaar iets te betekenen.

De speerpunten van de begin 2024 vastgestelde Koers Sociaal Domein vormen - ook al komen ze niet één op één terug in de Programmabegroting - wel de basis voor dit programma:

1. Het behouden en versterken van gemeenschapszin;
2. Vergroten van gelijke kansen op bestaanszekerheid;
3. Toekomstbestendige zorg en ondersteuning.

De drie speerpunten hebben een nadrukkelijke relatie met elkaar en voor al deze punten geldt dat we ongelijk investeren voor gelijke kansen. De sociale basis op orde geldt voor iedere inwoner. Voor een deel van onze inwoners is bestaanszekerheid niet vanzelfsprekend, daar hebben we extra aandacht voor. Als het met de eerste twee speerpunten goed gaat, kan dat bijdragen aan vermindering van het beroep dat op geïndiceerde zorg en ondersteuning wordt gedaan. Daarmee proberen we dus ook de uitgaven binnen de perken te houden. Overigens laten de uitkomsten van de Monitor Sociale Kracht (2024) een verslechtering zien ten aanzien van het gevoel van eenzaamheid en de mate waarin men sociale cohesie ervaart. Wij zien hierin het belang van een blijvende investering in ondersteuning van de informele sociale infrastructuur in onze buurten en wijken.

Dit laatste punt – de uitgaven – is zeker gezien het financieel perspectief na 2027 van groot belang. De landelijke trend van stijging van de uitgaven voor jeugdhulp en voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), speelt ook in Nieuwegein. Het programma Parels van de Wijken (voorheen Vitale Scholen) legt op termijn ook een groot beslag op onze financiële middelen. Mede hierom bevatte de Kadernota 2026 al voorstellen die bijdragen aan het streven naar een sluitende meerjarenbegroting. Ook zijn er in de Kaderraad van 10 juli 2025 besluiten genomen over het versterken van het voorliggend veld¹ (tijdelijk extra middelen) en zijn er moties aangenomen (bijvoorbeeld over meerjarige afspraken met maatschappelijke partners). De uitwerking en implementatie van dit alles vraagt ook in 2026 veel inzet van ons, opdat we bijdragen aan een gezondere financiële situatie voor onze gemeente.

De Koers Sociaal Domein geeft aan wat wij belangrijk vinden; wat zijn onze speerpunten voor de sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van Nieuwegein. Hoe we daarop inzetten, is en wordt meer

¹ Het 'voorliggend veld' is het netwerk van algemene, vrij toegankelijke voorzieningen in een wijk of gemeente, zoals welzijnswerk of maatschappelijk werk. Dit aanbod is beschikbaar voor inwoners zonder dat er een speciale indicatie of beslissing van een professional nodig is, en draagt bij aan het voorkomen of te verhelpen van problemen voordat ze erger worden.

geconcretiseerd in onderliggende beleidsdocumenten en uitvoeringsprogramma's. Denk bijvoorbeeld aan de beleidskaders Jeugd, Welzijn & Maatschappelijke Ondersteuning, Bestaanszekerheid, het deltaplan laaggeletterdheid Nieuwegein Basisvaardig, het uitvoeringsprogramma Inclusie en de omgevingsprogramma's Nieuwegein Gezond en Vrije Tijd.

Relatie met andere programma's

Het programma Vrije Tijd en het programma Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning & Bescherming (VEKOB) vormen de hoofdmoot voor het sociaal domein. De thema's Vrije Tijd en Versterking Eigen Kracht zijn belangrijke pijlers van de sociale basisinfrastructuur.

Met het programma Vrije Tijd ligt de relatie op mogelijkheden voor mensen om elkaar te ontmoeten, om energie te hebben door een zinvolle vrijetijdsbesteding en de ruimte te hebben en voelen om iets met elkaar te ondernemen. Een nuttige en prettige vrijetijdsbesteding draagt bij aan het versterken van de eigen kracht van onze inwoners én voorkomt risicogedragingen die de gezondheid negatief kunnen beïnvloeden (bijvoorbeeld middelengebruik, verleiding naar criminaliteit, verveling dat negatief effect heeft op mentaal welbevinden).

Voor wat betreft de optimalisatie van onderwijshuisvesting & sportaccommodaties geldt dat dit beschreven is in dit programma (de betreffende kapitaallasten zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering), de inhoudelijke aspecten van sportaccommodaties komen aan de orde in het programma Vrije Tijd.

Met het programma Wonen & Economie zijn er vanuit Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning en Bescherming verbanden met het realiseren van een goede leefomgeving die uitnodigt tot gezond leven. Daarnaast is er een sterke relatie als het gaat om de aanpak van energiearmoede. Dit gaat om een gecombineerde insteek van het bevorderen van energiebesparende maatregelen en het bestrijden van armoede. Verder zien we bij gezinnen waar ondersteuning wordt geboden dat ook gebrek aan een passende woonplek bijdraagt aan de hulp en ondersteuning die een inwoner nodig heeft.

Met het programma Leefomgeving & Veiligheid liggen er gezamenlijke opdrachten vanuit Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning en Bescherming ten aanzien van het verbeteren van de openbare ruimte voor ouderen en inwoners met een beperking. Een andere belangrijke relatie met veiligheid zien we in diverse inspanningen op de thema's huiselijk geweld/kindermishandeling, complexe multiprobleemgezinnen, lokale Persoonsgerichte Aanpak (PGA), mensenhandel, verward/onbegrepen gedrag met een gevaarrisico en preventie van jeugdcriminaliteit. De aanpak jonge aanwas is van het laatste een voorbeeld. Een integrale aanpak - waarbij we inzetten op het vroegtijdig signaleren van (potentiële) problematiek en daaraan gekoppelde interventies - kan helpen voorkomen dat complexe zorg casuïstiek in de (repressieve) veiligheidshoek terechtkomt. Een ander voorbeeld is de aanpak op verward/onbegrepen gedrag met een gevaarrisico. De twee steekincidenten in 2025 in Nieuwegein geven eens te meer aan dat we te maken hebben met een aantal knelpunten voor de hulp en ondersteuning in Nederland aan deze doelgroep. We zetten in op versterken van de samenwerking en het komen tot doorbraken.

Gezondheid heeft een relatie met alle programma's. Het is een belangrijk onderwerp in de Omgevingsvisie en de Betere Buurtenaanpak, waar met name aandacht is voor een gezonde leefomgeving. Daarom is in december 2023 het omgevingsprogramma "Nieuwegein Gezond" vastgesteld. Veel zaken hebben effect op de gezondheid van mensen en gezondheid in de brede zin is vaak een basis om optimaal mee te kunnen doen in de samenleving. Daarnaast is er ook een

relatie tussen het thema gezondheid en veiligheid met betrekking tot preventie van alcohol- en drugsgebruik en suïcidepreventie. Zowel inzet op preventie als op handhaving is hiervoor nodig.

Wat doen we samen?

Wij vinden het belangrijk te investeren in regionale samenwerking, zodat wij onze ambities kunnen realiseren en een sterke partner kunnen blijven in de regio. Dat doen wij ook voor het sociaal domein. Deels vindt die samenwerking plaats op het niveau van de Lekstroomgemeenten (naast Nieuwegein Vijfheerenlanden, Houten, IJsselstein en Lopik, maar ook maken wij gebruik van onze netwerken die zich op een grotere schaal richten, zoals samenwerking met andere partners uit de Health Hub Utrecht.

Vanaf 2013 werkt Nieuwegein in Lekstroomverband met andere gemeenten samen in het sociaal domein. Er is een samenwerkingsagenda Sociaal Domein vastgesteld, waarin gezamenlijke opgaven staan. Denk aan opgaven met betrekking tot wonen en zorg (waaronder Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen), Wmo, toezicht rechtmatigheid Wmo en jeugdhulp, doelgroepenvervoer, jeugd (inkoop), Passend Onderwijs en werk. Daarnaast is er sprake van een gezamenlijke regionale backoffice (RBL) voor de inkoop en administratie van de Jeugdhulp en Wmo en het tegengaan van zorgfraude, ondergebracht in gastgemeente Houten. In het Bestuurlijk Platform Sociaal Domein Lekstroom (BPSDL) nemen de wethouders sociaal domein deel. Voor de uitvoering van de regionale samenwerkingsagenda worden door Nieuwegein diverse projectleiders en coördinatoren aan de regio beschikbaar gesteld. De samenwerking binnen het Integraal Zorg Akkoord (IZA) maakt onderdeel uit van deze samenwerkingsagenda. In 2026 zal helder moeten worden wat deelname aan de IZA-programma's betekent voor het sociaal domein in Nieuwegein. Het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg bevordert de regionale samenwerking bij de inkoop van jeugdzorg, waardoor specialistische zorg toegankelijker moet worden. De nieuwe wet brengt een aantal verplichtingen met zich mee, waaronder het publiekrechtelijk formaliseren van de samenwerking in de jeugdhulpregio's. Veel taken in de nieuwe wet doen we al binnen de regio Lekstroom. We verwachten met relatief weinig aanpassingen aan de nieuwe wet te voldoen.

Op het gebied van werk en inkomen, zijn wij onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen we in het lokale werkteam, als onderdeel van Geynwijs. Werkcoaches van WIL in het lokale werkteam helpen inwoners actief aan betaald of onbetaald werk, zoals een werkervaringsplek, een reguliere baan (inclusief Social Return On Investment) of een garantiebbaan. Samen met WIL proberen we het gebruik van de minimaregelingen te vergroten en het hulpaanbod bij armoedeproblematiek te optimaliseren. Het vergroten van de bestaanszekerheid bij onze inwoners staat daarbij centraal, waarbij preventie een steeds belangrijkere rol heeft.

Rond huiselijk geweld en kindermishandeling werken we samen met Samen Veilig Midden-Nederland (waaronder Veilig Thuis Utrecht valt, waar iedereen advies kan vragen en vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling kan melden). Bij het structureel en in samenhang aanpakken van problematiek werken we met vele instellingen samen, waaronder bijvoorbeeld de woningcorporaties, WIL, politie en Movactor. Voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen werken we als Lekstroomgemeenten samen met centrumgemeente Utrecht.

Het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid sluit aan bij de grote opgaven in de zes wijken in de Centrale as. Wij werken in een alliantie van partijen, inwoners en andere partners samen aan een integrale aanpak die zich richt op drie samenhangende vraagstukken, namelijk leefbaarheid in

wijken en buurten, perspectief voor jeugd en bestaanszekerheid. De financiering van deze aanpak komt voor een deel vanuit geormerkte incidentele middelen vanuit de Regiodeal en de SPUK Kansrijke Wijk tweede tranche (2026-2028). Het budget voor het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid is opgenomen in het programma VEKOB.

We werken samen met de Provincie Utrecht en 22 andere Utrechtse gemeenten aan een grotere toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor mensen met een beperking, een betere aansluiting tussen doelgroepenvervoer en aanvullend openbaar vervoer en vernieuwing van het sociaal recreatieve Wmo-vervoer.

Thema Versterking eigen kracht

Onze inzet op het thema Versterking Eigen Kracht is erop gericht bij te dragen aan het geluk en welbevinden van onze inwoners. Wat is er nodig om hen in positie te brengen om zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en in hun levensonderhoud te voorzien? Wij dragen met een basis sociale infrastructuur bij aan zelfredzaamheid van al onze inwoners door activiteiten uit te voeren en voorzieningen te bieden op de terreinen welzijn, onderwijs, werk en inkomen. Hierbij ligt de nadruk op preventie. Samen met de inzet op het programma Vrije Tijd (nuttige en prettige vrijetijdsbesteding) biedt dit al onze inwoners de mogelijkheid om in hun kracht te komen en te blijven. Door een goede basis voor onze inwoners te bieden, voorkomen of beperken we de kosten voor hulp en zorg (bijvoorbeeld Jeugdhulp, Wet maatschappelijke ondersteuning en inkomensondersteuning). Het thema Versterking Eigen Kracht draagt samen met het programma Vrije Tijd in belangrijke mate bij aan het eerste speerpunt van de Koers Sociaal Domein: 'het behouden en versterken van gemeenschapszin'. Er zijn ook onderdelen van dit thema die bijdragen aan het speerpunt 'vergroten van gelijke kansen op bestaanszekerheid'.

Ambitie 1: Inwoners zijn in staat op eigen kracht en gezond te leven.

Om zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn en op eigen kracht (zo lang mogelijk) goed en gezond te kunnen leven, is de veerkracht van de samenleving van groot belang. Het versterken hiervan blijft een belangrijk thema. Samen met onze maatschappelijke partners en inwoners werken we aan het versterken van de sociale basis door ontmoeting te faciliteren en inwonersinitiatieven te ondersteunen. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande sociale netwerken in buurten en wijken. Vrijwillige inzet speelt hierin een cruciale rol; daarom stimuleren, faciliteren en waarderen we dit actief, zodat inwoners een sterk netwerk kunnen opbouwen en hiervan gebruik kunnen maken.

Essentieel voor zelfredzaamheid zijn goede voorzieningen en een gezonde leefomgeving. Om kinderen en jeugdigen te ondersteunen in het maken van een goede start, besteden we binnen dit thema ook aandacht aan adequate onderwijshuisvesting: een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Veel schoolgebouwen in Nieuwegein zijn ongeveer 50 jaar oud, wat de noodzaak onderstreept van (ver)nieuwbouw van onderwijsgebouwen en binnensportaccommodaties. Onder het programma Parels van de Wijken (voorheen Vitale Scholen) werken we de komende jaren aan deze opgave.

Vanuit het omgevingsprogramma Nieuwegein Gezond werken we aan een gezonde stad, met een focus op preventie en samenwerking op wijk- en buurtniveau. Gezond leven krijgt betekenis wanneer mensen zich veilig voelen en het thema concreet wordt. Daarom stellen we samen met inwoners en professionals gezondheidsagenda's op in verschillende wijken. Deze samenwerking versterkt de informatie- en kennislijnen tussen inwoners, initiatieven, wijkprofessionals en

kennispartners, wat bijdraagt aan het gezamenlijke inzicht in factoren die gezondheid in de wijk bevorderen. Zo kunnen inwoners eigen regie nemen over hun gezondheid en beter meedoen in de samenleving. Vanuit daar worden met name jongeren gestimuleerd om zelfbewust en gezonde keuzes te maken hoe ze hun leven invullen als het gaat om middelengebruik, mentale gezondheid en bewegen.

In Nieuwegein is 12% van de inwoners tussen de 15 en 65 jaar laaggeletterd. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde, maar overtreft het gemiddelde percentage van 5% in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht. Door de snelle digitalisering verwachten we een toename in de instroom van laaggeletterden. Met het deltaplan laaggeletterdheid Nieuwegein Basisvaardig, streven we ernaar dat de uitstroom van laaggeletterden jaarlijks hoger is dan de instroom, zodat we onder het landelijk gemiddelde percentage laaggeletterden komen.

Wij stimuleren zorgaanbieders om in de individuele begeleiding meer gebruik te maken van voorzieningen in het voorliggend veld en het netwerk van de inwoner. We blijven ons inzetten voor structurele samenwerking tussen organisaties in het voorliggend veld en formele zorgaanbieders, met een kritisch oog op het welzijnslandschap om overlap en versnippering te voorkomen. Ook in het kader van subsidies die wij verlenen, bewaken we deze samenhang.

Met het besluit over de Kadernota 2026 is er tijdelijk extra budget beschikbaar in 2026 en 2027 om het voorliggend veld te versterken. Begin 2026 willen we in beeld hebben hoe we deze middelen zo goed mogelijk gaan inzetten. Daarnaast hebben we met maatschappelijke organisaties afgesproken om vanuit de bij het traject Sluitende Meerjarenbegroting ingeslagen weg, verder in te zetten op optimalisatie van onze samenwerking.

Doelstelling(en):

1. Meer inwoners lossen hun problemen op in het gewone leven.
2. Meer inwoners ontmoeten elkaar en zijn van betekenis voor elkaar.
3. We hebben een kwalitatief inzicht in de brede gezondheid van inwoners met een plan van aanpak met gerichte preventieve maatregelen om de gezondheidsverschillen te verkleinen.
4. Samen met onze partners en de sportverenigingen werken we aan een gezonde en veilige sportomgeving.
5. We willen dat steeds meer inwoners voldoende basisvaardig zijn (dus minder laaggeletterden, hierbij hoort ook digitale vaardigheid).
6. We willen extra aandacht geven aan jongvolwassenen en ervoor zorgen dat er voor hen voldoende voorzieningen zijn omdat de overgang naar volwassenheid veel uitdagingen met zich meebrengt, zoals zelfstandig wonen, werken en studeren. In deze levensfase is de kans groter dat zij problemen ontwikkelen, zoals mentale klachten, eenzaamheid, schooluitval of van financiële aard.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We stimuleren inwoners bij het oplossen van problemen, gebruik te maken van hun netwerk. Waar dit niet of onvoldoende mogelijk is, kunnen zij gebruik maken van algemeen toegankelijke voorzieningen (normaliseren).
D1-A2	Om een bijdrage te leveren aan het normaliseren (meer oplossen in het gewone leven) blijven we bouwen aan de versteviging van het voorliggend veld. Onder andere door de inzet van maatjes, ervaringsdeskundigen, vrijwillige vervoersdiensten, bestrijden van eenzaamheid, netwerkversterking en activiteiten op buurtpleinen en buurtkamers.
D1-A3	Binnen het project <i>Gevoel van thuis-steun in de wijk</i> maken we samen met inwoners een plan over het samenleven in de buurt. We sluiten hierin aan bij bestaande activiteiten in de wijk, inwonersinitiatieven of daar waar bewoners zich anderszins organiseren.

Activiteiten 2026	
D2-A1	We faciliteren ontmoetingsplekken waarbij we aansluiten bij de behoeften, mogelijkheden en initiatieven van inwoners en we aandacht hebben voor kwetsbare wijken / buurten.
D2-A2	We onderzoeken de mogelijkheid van een zorg- & welzijnsvoorziening in Rijnhuizen.
D2-A3	Samenwerkingspartijen bundelen hun krachten in een netwerksamenwerking (coalitie) om eenzaamheid tegen te gaan.
D2-A4	We stimuleren organisaties om een groter vrijwilligerspotentieel te ontsluiten, bijvoorbeeld door in te spelen op de behoefte aan flexibilisering van vrijwilligers en door anders te kijken naar de talenten en mogelijkheden van vrijwilligers.
D2-A5	We onderzoeken de mogelijkheden om de samenwerking en samenhang tussen vrijwilligersorganisaties te versterken.
D2-A6	We onderzoeken de mogelijkheden om de samenwerking tussen formele en informele zorg te versterken.
D3-A1	We continueren, verbinden en borgen de gezondheidsagenda's in de wijken Jutphaas / Wijkersloot, Zuilenstein en Vitaal Nieuwegein Zuid, Rijnhuizen, Doorslag en Galecop. Daarmee verbinden we zorg en welzijn.
D3-A2	We werken verder met Stichting Hartslag en de wijkcoördinatoren aan een hartveilig Nieuwegein, waarbij we wijkgericht toewerken naar een dekkend AED-netwerk.
D3-A3	We zetten de huidige activiteiten en het aanbod van cursussen die gericht zijn op valpreventie voort. Deze vinden plaats bij fysiotherapiepraktijken verspreid over Nieuwegein. We besteden extra aandacht aan promotie om een grotere en meer diverse groep aan te spreken, waaronder inwoners met een migratieachtergrond, een lage sociaaleconomische positie of die in eerste instantie niet zelf gemotiveerd zijn.
D3-A4	We verkennen de mogelijkheden voor een gezonde voedselomgeving waarin gezondheid, duurzaamheid en toegankelijkheid centraal staan.
D3-A5	We zetten in op het verhogen van de vaccinatiegraad binnen de gemeente door middel van gerichte lokale interventies en communicatie op maat. Samenwerking met GGDru, huisartsen, scholen, consultatiebureaus en sleutelpersonen uit de stad staat centraal.
D4-A1	We zetten in op een veilige sportomgeving met aandacht voor discriminatie en grensoverschrijdend gedrag. We werken vanuit de 4 V's: verenigingsbrede gedragscode, vertrouwenscontactpersoon op vereniging, VOG voor vrijwilligers, en vakkundig geschoolde leraren.
D4-A2	We continueren de aandacht voor een verantwoord alcoholbeleid bij sportverenigingen en zetten daar extra op in via voorlichting, contactmomenten en eventuele controles.
D5-A1	In samenwerking met taalaanbieder Prago en de Bibliotheek Nieuwegein organiseren we over diverse thema's bijeenkomsten waarbij het aspect 'taal' meegenomen wordt. Door laaggeletterdheid niet centraal te stellen, verwachten we meer NT1 inwoners te bereiken.
D5-A2	Er worden meer taal oefenmomenten in de bibliotheek gecreëerd zodat nog meer inwoners met taal kunnen oefenen.
D5-A3	We gaan de samenwerking tussen de taalaanbieders stimuleren en verbeteren door het organiseren van het taalnetwerkbijeenkomsten.
D6-A1	Naast voldoende aanbod is vooral een outreachende aanpak nodig specifiek gericht op jongvolwassenen van 16 – 27 jaar waarbij preventie, aansluiten op passende vindplekken en een adequate vroegsignalering van belang is. Denk aan preventieteams op middelbare scholen, een aparte pagina voor jongeren (en hun ouders) die bijna 18 jaar zijn, samen met de jongvolwassene een Toekomstplan opstellen, etc.
D6-A2	We streven ernaar dat iedere kwetsbare jongvolwassene een duurzame steunfiguur heeft, bij voorkeur uit het eigen netwerk, die hen ondersteunt in deze belangrijke levensfase. Iemand die helpt bij het maken van gezonde keuzes, versterken van hun zelfredzaamheid en vroegtijdig signaleren van risico's, zoals dreigende schooluitval. Door de jongvolwassene op tijd in beeld te hebben en perspectief te bieden, hopen we grotere problemen zoals sociale uitsluiting of zelfs criminaliteit tegen te gaan.

Ambitie 2: Inwoners vinden de weg naar informatie, ondersteuning en hulp op alle levensterreinen.

De gemeente en veel van haar maatschappelijke partners kunnen inwoners ondersteunen bij het op eigen kracht leven. Er is een diversiteit aan mogelijkheden beschikbaar om hierbij te helpen (zeker niet alleen de gemeente biedt hulp, er zijn tal van instanties die dat ook doen). Het is van belang dat inwoners hun weg weten te vinden naar informatie, ondersteuning en hulp die

beschikbaar is. Dit doen we - afhankelijk van wat nodig is - in het algemeen en ook meer gericht op specifieke doelgroepen.

We zetten bijvoorbeeld in op het vergroten van het bereik van minimaregelingen, inkomensondersteunende maatregelen en hulp bij financiële problemen. De Wegwijzer Geldzaken is het platform waar informatie te vinden is over lokale, regionale en landelijke regelingen en over lokale organisaties waar inwoners om hulp kunnen vragen. We zetten in op het vergroten van de financiële bestaanszekerheid.

In het kader van de Wet Inburgering voeren we Brede Intakes uit en maken we voor elke inburgeraar een Plan Inburgering en Participatie (PIP). Tijdens de inburgering voeren we voortgangsgesprekken met de inburgeraar en passen we het traject aan waar nodig. Na vaststelling van het PIP wordt de statushouder (inburgeraar) gelijk aangemeld bij de taalaanbieder voor een intake en een zinvolle (taal)start. Er is veel aanbod beschikbaar, van daaruit werken we door en bekijken we vanuit de inburgeraar wat er nodig is op het gebied van taal en (extra)ondersteuning. Waar mogelijk combineren we (leer) werken met taalonderwijs.

Specifiek voor jongeren en hun ouders willen we de toeleiding naar hulp verbeteren door samen te werken aan oplossingen voor hulpvragen vanuit hun leefwereld en alle levensgebieden. Veel dagelijkse opvoed- en opgroeizorgen kunnen vaak worden opgelost door een sterk pedagogisch klimaat te creëren rondom de jongere en het gezin. We kunnen meer voor elkaar betekenen dan we nu doen, met name binnen het eigen netwerk (ruimer dan het gezin), in de buurt en met informele hulp zoals een mentor. De oplossing moet meer gezocht worden binnen onszelf en in de verwachtingen die we van elkaar en vanuit de maatschappij hebben, in plaats van direct jeugdhulp in te schakelen.

Daarnaast is het belangrijk om te normaliseren: iedereen is verantwoordelijk voor zijn of haar leven, en hoogte- en dieptepunten horen daar nu eenmaal bij. Naast normaliseren moeten we kijken naar achterliggende oorzaken van opvoed- en opgroei problemen: Is er voldoende inkomen? In hoeverre speelt de woonsituatie een rol? Zijn ouders voldoende geletterd? Hebben jongeren mantelzorgtaken? Is er een steunend netwerk? Zijn ouders zich bewust van hun rol in de opvoeding? Door deze vragen te beantwoorden kunnen we de kern van de problemen aanpakken en voorkomen dat hulpvragen verergeren.

Daarom is het belangrijk om het beleid op verschillende leefgebieden die jongeren raken te verbinden, zoals armoedebestrijding (financiële bestaanszekerheid), gezondheid, veiligheid, wonen, horeca en vrijetijdsbesteding. Zo kunnen we beter inspelen op de behoeften van jongeren en hun gezinnen.

Doelstelling(en):

1. De sociale kaart Zorg4Nieuwegein maakt het mogelijk dat inwoners en professionals (digitaal) goed geïnformeerd zijn over de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden. Fysieke informatieoverdracht is mogelijk via een aanspreekpunt op een ontmoetingsplek (bijvoorbeeld een buurtplein) en door Geynwijs. Door Zorg4 Nieuwegein zijn professionals ook beter in staat om informatie te verstrekken over beschikbare (in)formele ondersteuningsmogelijkheden.

2. Onafhankelijke cliëntondersteuning, een dienst waarbij de inwoner geholpen wordt in het vinden van de weg naar de juiste zorg en ondersteuning, vinden we belangrijk. We willen deze dienst (financieel) toekomstbestendig houden en zien kansen om dit meer te verbinden met informele partijen.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We verstevigen de website Zorg4Nieuwegein als platform voor samenwerking tussen en vindbaarheid van professionals van zorg naar welzijn. Daarnaast biedt Zorg4Nieuwegein een overzichtelijk zorg- en welzijnsaanbod voor de inwoner.
D2-A1	In projectvorm werken we samen met betrokkenen aan een optimale inrichting van Onafhankelijke Cliëntondersteuning. De uitkomsten van dit project worden in 2026 geïmplementeerd.

Ambitie 3: We bevorderen een positief opgroei- en opvoedklimaat waarin kwetsbaarheid ook wordt gezien als onderdeel van het gewone leven.

Om op eigen kracht te kunnen leven, is het van belang te werken aan een positief opgroei- en opvoedklimaat. Daarbij is het normaliseren van kwetsbaarheid belangrijk. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat (hulp)vragen tijdig worden opgepakt wanneer nodig om te voorkomen dat problemen uitgroeien tot ernstige problemen. Binnen een gezond en veilig opgroei- en opvoedklimaat geven wij ook aandacht aan seksuele gezondheid in samenhang met inclusie (bijvoorbeeld via programma's van de GGDrU en Pretty Woman).

Met het landelijk beschikbaar gestelde budget voor Onderwijskansenbeleid en de SPUK 'Ontwikkeling van het Jonge Kind' blijven wij ons in 2026 inzetten om (dreigende) taal- en ontwikkelingsachterstanden bij jeugdigen en hun ouders te verminderen. Dit geeft jonge kinderen meer kansen om voor en tijdens hun schoolloopbaan eventuele achterstanden in taal en ontwikkeling in te halen of te voorkomen, onder andere door middel van voor- en vroegschoolse educatie, professionaliseringstrajecten voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers, huisbezoeken en inzet op ouder en kind-activiteiten.

We zien enerzijds dat complexe hulpvragen toenemen waarbij aandacht nodig is voor de jeugdige zelf maar ook vraagstukken rond wonen en bestaanszekerheid. Ook zien we dat het nodig is om de ondersteuning die de gemeente kan bieden te begrenzen en aan te geven dat hoogte- en dieptepunten bij het leven horen en niet direct tot een hulpvraag aan de gemeente hoeven te leiden. Daarom hebben we vanuit de taskforce Jeugd in 2025 pilots opgestart en uitgebreid. Het betrof de uitbreiding van het spreekuur over relaties en scheidingen, de laagdrempelige Individuele Begeleiding door jongerenwerk en GWOS op het voortgezet onderwijs. Daarnaast is de peuter+groep en de samenwerking met het voorliggende veld en triageteam van Geynwijs gestart. In 2026 zetten we de succesvolle pilots voort en breiden we (verder) uit waar nodig.

Doelstelling(en):

1. We voorkomen dat gewone, alledaagse opgroei- en opvoedproblemen uitgroeien tot ernstige problemen.
2. Het voorliggende veld (voorzieningen waar jeugdigen en ouders zonder indicatie met hulpvragen terecht kunnen) ontwikkelen wij door zodat het beter aansluit bij de behoeften van jeugdigen en hun ouders.
3. We bevorderen een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn 0-18 jaar.

4. We willen ervoor zorgen dat jongeren met een beperking, steeds zelfstandiger kunnen gaan reizen op een veilige manier, zodat ze op een later moment helemaal geen ondersteuning meer nodig hebben. We willen hiermee werken aan het vergroten van de leefwereld en toewerken naar meer zelfvertrouwen.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We zetten de succesvolle activiteiten vanuit de Taskforce Jeugd voort in 2026. Met behulp van monitoring bepalen we het vervolg van het voortzetten of door ontwikkelen van de activiteiten en het toevoegen van nieuwe activiteiten. Dit is mede afhankelijk van de effecten op de uitgaven jeugdhulp.
D1-A2	We bouwen voort aan een sterke pedagogische omgeving samen met onze partners in de stad.
D1-A3	We voeren de pilot 'verrijkte schooldag' in het schooljaar 2025-2026 uit, bekostigd uit de SPUK Kansrijke Wijk (NPLV). Het vervolg op deze pilot in schooljaar 2026-2027 is mede afhankelijk van de middelen die het rijk beschikbaar gaat stellen in de tweede tranche SPUK Kansrijke Wijk.
D1-A4	We evalueren de pilot Brugfunctionaris op vier basisscholen. Op basis van de evaluatie bepalen we het vervolg.
D2-A1	We zetten de preventieve activiteiten rondom mentale weerbaarheid, opvoedondersteuning, financiële voorlichting, ontmoetingsplekken voor jeugdigen, talentontwikkeling, nuttige vrijetijdsbesteding, toekomstperspectief, pesten, ondersteuning bij scheidingsvraagstukken en het voorkomen van jeugdcriminaliteit voort. Dit zowel om de vraag naar jeugdhulp te voorkomen als ook de uitstroom te bevorderen.
D2-A2	Nieuwegeinse jeugdigen met ouders met psychische en/of verslavingsproblemen kunnen deelnemen aan ondersteuning die door de stad Utrecht beschikbaar is gesteld. Echter heeft de Utrechtse jeugd voorrang bij een wachtlijst t.o.v. omliggende gemeenten. Gezien het belang van laagdrempelig aanbod voor onze jeugdigen worden de mogelijkheden onderzocht voor vernieuwd aanbod in 2026.
D2-A3	We zetten de ondersteuning en samenwerking in de zorg voor kwetsbare ouders voort, tijdens en na de zwangerschap (aanpak Kansrijke Start) voort.
D3-A1	Samen met educatief verbinders zetten we de activiteiten uit het Uitvoeringsplan Onderwijskansenbeleid 2024-2028 voort, zoals voor- en vroegschoolse educatie, ouder-kind bijeenkomsten rondom taal, het programma Thuis in Taal, bibliotheek op school, maatwerkgroepen in de kinderopvang en de zomeracademie.
D3-A2	Samen met diverse partners zetten we in de wijken van de Centrale As de activiteiten voort uit het plan van aanpak SPUK 'Ontwikkeling van het Jonge Kind'. Hierbij is onder andere aandacht voor het bevorderen van deelname aan en voorkomen van uitval uit de peuteropvang, het professionaliseren van professionals, een peuter/kleutergroep, het werken met specialisten jonge kind bij Geynwijs en het intensiveren van bijeenkomsten voor ouders en kinderen in de centrale wijken.
D3-A3	Door middel van vroegtijdige signalering zetten we formele of informele ondersteuning in binnen het onderwijs aan jeugdigen die dat nodig hebben.
D3-A4	Met behulp van leerplicht implementeren we het nieuwe regionale aanwezigheidsprotocol op de scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Zo kunnen we zorgen en leerachterstanden vroegtijdig signaleren en voorkomen we dat jeugdigen thuis komen te zitten.
D4-A1	Binnen het leerlingenvervoer bieden we als alternatief fietstrainingen en e-bikes aan om op deze manier kinderen die hierin leerbaar zijn meer zelfstandigheid te laten ontwikkelen voor in de toekomst.

Ambitie 4: Nieuwegein is een inclusieve gemeente, waar iedereen zichzelf kan zijn en kan meedoen.

Wij streven naar een inclusieve stad waar iedereen naar eigen behoefte kan meedoen. In een inclusieve samenleving draait het om zowel de mogelijkheid, als de vrijheid om deel te nemen. Inclusie betekent dat iedereen de ruimte krijgt om mee te doen én dat deze deelname daadwerkelijk toegankelijk is. Dit omvat twee belangrijke aspecten: samenleven en toegang. Samenleven gaat over hoe we met elkaar omgaan en de openheid in onze houding naar anderen. Toegang betreft zowel fysieke als digitale toegankelijkheid, en omvat ook aspecten zoals het gebruik van begrijpelijke taal.

Doelstelling(en):

1. We werken samen aan de bevordering van emancipatie van de LHBTIQ+-gemeenschap, de implementatie van het VN-verdrag en de bestrijding van discriminatie en racisme welke tot sociale uitsluiting leiden.
2. Inwoners van Nieuwegein ervaren minder belemmeringen door meervoudige uitsluiting en voelen zich meer gezien en gehoord in hun diversiteit.
3. We willen seksuele gezondheid stimuleren.
4. We zetten ons actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen aan de samenleving.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We coördineren en faciliteren activiteiten als Ketí-Kotí, Week van Respect en de anti-discriminatie campagne waarbij we ons richten op omstanders en wat zij kunnen doen als zij getuige zijn van een incident.
D2-A1	Het toepassen van kruispuntdenken (1) bij beleidsontwikkeling en uitvoering, onder andere door training van medewerkers.
D3-A1	Wij gaan vanuit het Uitvoeringsprogramma Inclusie aan de slag met de handelingsperspectieven die eind 2025 uit het onderzoek van de GGDrU naar seksuele gezondheid (acceptatie en seksuele diversiteit Nieuwegein) naar voren komen.
D3-A1	We geven voorlichting over dementie en bieden dagactiviteiten en mantelzorgondersteuning aan voor deze specifieke doelgroep. Daarbij zetten we in op een integrale aanpak om ervoor te zorgen dat inwoners met dementie zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen.

1. Kruispuntdenken (intersectionaliteit) helpt om vormen van ongelijkheid in samenhang te begrijpen en meer doelgericht beleid te ontwikkelen. Mensen dragen niet één identiteit, maar bewegen zich op het snijvlak van meerdere sociale posities. Kruispuntdenken helpt om de gelaagdheid van uitsluiting te begrijpen. Hiermee kan de gemeente in haar (Inclusie)beleid bewuster aandacht geven aan meervoudige uitsluiting.

Ambitie 5: Verkleinen van de kansenongelijkheid van de inwoners van de centrale as.

Vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid willen we de leefbaarheid en veiligheid in de wijken en buurten in de centrale as (oostelijk Batau en de wijken Zuilenstein, Jutphaas-Wijkersloot, Merwestein en Fokkesteeg) verbeteren en de kansen voor de inwoners vergroten. We zetten ons hier langjarig voor in en doen dit als gemeente niet alleen: we werken hier samen vanuit een samenwerkingsalliantie met verschillende organisaties en met de inwoners van de stad op de thema's Perspectief voor de jeugd, Bestaanszekerheid en Wijken en Wonen.

Doelstelling(en):

1. We continueren onze bijdrage aan een duidelijke verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in de wijken van de centrale as, zoals beschreven in het uitvoeringsplan en het ambitiedocument. De totale aanpak heeft een doorlooptijd van 15 jaar.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Uitvoering geven aan de activiteiten zoals opgenomen in het vastgestelde Uitvoeringsplan.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Aantal geregistreerde Nieuwegeinse burgerhulpverleners bij HartslagNU	708	710	750
P	1	2	Aantal AED's in eigendom gemeente Nieuwegein	28	25	40
P	1	3	Aantal AED's in particulier eigendom (1)	61	110	110
P	1	4	Aantal huisbezoeken bij 75-plussers	132		- (2)
P	1	5	Aantal inwoners dat deelneemt aan valpreventieve cursus <i>In Balans, Vallen verleden tijd</i> of <i>Otago</i>	120	180	210
P	2	1	Aantal verschillende formele cursussen Laaggeletterdheid, lokaal	5	3	3
P	2	2	Aantal verschillende formele cursussen Laaggeletterdheid, regionaal	13	12	23
P	3	1	Het percentage voortijdige schoolverlaters van 12 tot 23 jaar in het voorgaande schooljaar	2%	- (3)	- (3)
P	3	2	Het aantal kinderen met een VVE-indicatie	113	- (3)	- (3)
P	3	3	Het aandeel kinderen met een VVE-indicatie dat hier gebruik van maakt	83%	- (3)	- (3)
P	3	4	Het aantal instromingen in het speciaal (basis) onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs	-	- (3)	- (3)
P	3	5	Het aantal jeugdigen dat bekend is met het voorliggend veld	-	- (3)	- (3)
P	3	6	Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van het voorliggend veld	-	- (3)	- (3)
P	3	7	Het aandeel jeugdigen en ouders die steun voelen van grootouders, vrienden of burens om bij te springen indien nodig	84%	- (3)	- (3)
P	3	8	Het aandeel ouders dat weet wie ze kunnen betrekken bij de opvoeding	96%	- (3)	- (3)
P	3	9	Het aandeel ouders dat zich gehoord en gesteund voelt door andere (mede)opvoeders	22%	- (3)	- (3)
P	3	10	Het aandeel jeugdigen en ouders dat toegang heeft tot laagdrempelige voorzieningen die ontmoetingen stimuleren zoals kinderboerderijen, speeltuinen, sportveldjes, buurtmoestuinen, bibliotheken of jongerencentrum	57%	- (3)	- (3)
P	3	11	Het aandeel jongeren dat voldoende weerbaar is	-	- (3)	- (3)
P	3	12	Het aantal lichte begeleidingstrajecten door Geynwijs	17	- (3)	- (3)
P	3	13	Het aandeel werkloze jongeren	3,5%	- (3)	- (3)

1. Aangemeld bij HartslagNU.

2. Momenteel wordt nog onderzocht hoe we de aanpak Eenzaamheid onder Ouderen kunnen borgen. Voorheen werd dit gefinancierd uit incidentele GALA-middelen.

3. Deze indicator komt uit het Beleidskader Jeugd. Vanuit het beleidskader stellen we geen streefwaarden centraal. Deze indicatoren worden wel gemeten, zodat de realisatie na afloop van het jaar kan worden aangegeven. Dit geldt voor alle prestatie-indicatoren die onderdeel uitmaken van ambitie 3, 'We bevorderen een positief opgroei- en opvoedklimaat waarin kwetsbaarheid ook wordt gezien als onderdeel van het gewone leven' (dus op P3 1 t/m 13).

Financiële toelichting

Product Gezondheid

In het onderdeel Gezondheid zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de bijdragen voor de Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) betaald en de activiteiten voor lokale gezondheid (Gezond en Actief Leven Akkoord/GALA). De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Inwoners zijn in staat op eigen kracht en gezond te leven.](#)
- [Ambitie 3: We bevorderen een positief opgroei- en opvoedklimaat waarin kwetsbaarheid ook wordt gezien als onderdeel van het gewone leven.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Gezondheid				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	9.449	5.730	3.885	3.979	4.062
Baten	3.308	2.406	483	483	483
Saldo	6.141	3.324	3.402	3.496	3.579

De lasten van het product Gezondheid nemen af met € 3.719.000, de baten nemen af met € 902.000. Dit wordt verklaard door het volgende.

Bijdrage Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU), hogere lasten € 86.000

De gemeentelijke bijdrage aan de GGDrU 2026, die is bestemd voor de uitvoering van Publieke Gezondheidstaken en kennis- en adviesfunctie, is vastgesteld op € 3.433.000. Binnen dit product leidt dit tot een toename van € 86.000, voornamelijk als gevolg van indexering lonen, prijzen en volumemutaties.

Gezondheid, lagere lasten, lagere baten € 268.400

De daling van de lasten heeft betrekking op de verlaging van de rijksmiddelen van de SPUK-Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Een deel van deze budgetten zijn niet structureel toegekend, dit geeft ten opzichte van 2025 een verlaging van € 205.000. Daarnaast voert het Rijk een korting van 10% op deze middelen door. Dit effect bedraagt circa € 65.000, en is verwerkt op zowel de lasten als de baten.

Nationaal programma Leefbaarheid & Veiligheid, lagere lasten € 3.537.000, lagere baten € 631.000

Het nationaal programma Leefbaarheid en veiligheid bestaat voor een groot deel uit de subsidie Kansrijke wijk. De eerste tranche van deze subsidie eindigt in 2026, sommige onderdelen lopen echter tot uiterlijk 2025. Dit leidt tot lagere lasten en lagere bijbehorende baten (subsidie) van € 631.000.

Daarnaast is er in 2025 sprake van een incidentele programmamiddelen, beschikbaar gesteld vanuit het Rijk (€ 500.000) en beschikbaar voor deze raadsperiode (€ 2.400.000). Vanwege de incidentele aard zijn deze niet in 2026 begroot, maar kunnen in een later stadium nog worden overgeheveld om zo te besluiten deze middelen voor dit doeleinde beschikbaar te houden.

Overige verschillen ten opzichte van de begroting 2025 binnen dit product zijn vanwege de geringe omvang niet verder toegelicht.

Product Monitoring en onderzoek

In het onderdeel Monitoring en onderzoek zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de bijdrage voor onderzoekskosten en facilitaire uitgaven betaald, zoals de Monitor Sociale Kracht. Ook in 2026 monitoren we onze inzet en sturen bij waar nodig. Altijd met het doel te onderzoeken of we de juiste dingen doen voor de inwoner en wat dit bijdraagt aan de doelstellingen voor de stad die in dit programma zijn benoemd. We maken daarvoor zoveel mogelijk gebruik van onderzoeken die we al langer inzetten (zoals de Monitor Sociale Kracht) omdat we hiermee ontwikkelingen over een langere tijd in beeld krijgen. Daarnaast kijken we hoe elders beschikbare informatie ons kan helpen en werken we samen met de kennisinstellingen die zich in onze regionale netwerken bevinden. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema bij aan alle ambities.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Monitoring en onderzoek				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	147	153	157	162	166
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	147	153	157	162	166

De lasten van het product Monitoring en onderzoek nemen toe met € 6.000. Vanwege de geringe omvang wordt deze stijging verder niet toegelicht.

Product Onderwijs

In het onderdeel Onderwijs zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de bijdragen voor leerlingenvervoer, laaggeletterdheid, vroegschoolse educatie, en de algemene kosten voor onderwijshuisvesting betaald. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

[Ambitie 3: We bevorderen een positief opgroei- en opvoedklimaat waarin kwetsbaarheid ook wordt gezien als onderdeel van het gewone leven.](#)

De kapitaallasten vanuit het programma Parels van de Wijken voor scholen en sportaccommodaties zijn niet binnen dit product begroot, maar zijn begroot binnen het onderdeel Vastgoed van het programma Bedrijfsvoering.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Onderwijs				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	6.076	5.536	5.619	5.675	5.781
Baten	3.427	3.312	3.357	3.364	3.450
Saldo	2.649	2.224	2.262	2.310	2.331

De lasten van het product Onderwijs nemen af met € 640.000, de baten nemen af met € 115.000. Dit wordt verklaard door het volgende.

Nationaal Programma Onderwijsvertragingen (NPO), lagere lasten en baten € 250.000

De incidentele Rijksmiddelen voor het wegwerken van Onderwijsachterstanden als gevolg van corona (NPO-middelen) zijn in 2025 volledig besteed. Dit geeft een afwijking op de lasten en de baten van € 250.000.

Laaggeletterdheid, lagere lasten € 790.000

Het budget Laaggeletterdheid 2026 is begroot exclusief de tijdelijk ter beschikking gestelde middelen over de raadsperiode 2023 - 2026 (Deltaplan Laaggeletterdheid). Ten opzichte van de begroting 2025 geeft dit een verschil van € 790.000.

Voor het Deltaplan Laaggeletterdheid is over de gehele bestuursperiode 2022 tot met 2026 € 1.100.000 beschikbaar gesteld. Omdat de bestedingen jaarlijks fluctueren, worden niet uitgegeven middelen overgeheveld. Zo is in 2024 een bedrag van € 700.000 meegenomen naar 2025. Eventuele niet bestede middelen ultimo 2025 zullen ook beschikbaar moeten blijven voor de resterende periode in 2026 (in lijn met de looptijd van het Deltaplan).

Regionale Leerplicht Doorstroompunt, hogere lasten € 52.800 en hogere baten € 64.300

In afwachting van de definitieve beschikkingen door het ministerie van OCW, houden we voor het doorstroompunt rekening met een geïndexeerde stijging ten opzichte van 2025. Nieuwegein handelt als centrumgemeente voor de regio Lekstroom en heeft naast de baten uit de specifieke uitkering ook baten uit het doorbelasten van de kosten voor administratieve taken naar de andere deelnemende gemeenten.

Onderwijskansenbeleid (OKB), hogere lasten € 67.800 en hogere baten € 67.800

De besluitvorming over de begroting Onderwijskansenbeleid 2026 vindt eind dit jaar door het college plaats, aan de hand van de dan bekende informatie over de te verstrekken subsidies, inkoopkosten en de omvang van de middelen uit de beschikking OKB 2026 van het Rijk. De effecten worden budgetneutraal verwerkt.

Om die reden zijn de oorspronkelijk begrote budgetten uit de meerjarenschijf 2026 aangehouden. Aanpassingen worden in de Bestuursrapportage 2026 verwerkt.

Onderwijshuisvesting, hogere lasten € 250.000

In het kader van de huisvestingsverordening Onderwijs is een aanvraag voor uitbreiding klaslokalen voor het Cals ingediend, als gevolg van groei van het aantal leerlingen. Over deze aanvraag nemen wij in het najaar een (positief) besluit. De uitbreiding wordt gerealiseerd door

huur van een naastgelegen voormalig kantoorpand. De jaarlijkse huurkosten schatten wij in op € 250.000 en zijn vooruitlopend alvast verwerkt in deze begroting.

Programmamakosten Parels van de Wijken, hogere lasten € 100.000, hogere baten € 100.000

Voor de realisatie van het programma Parels van de Wijken is een budget nodig om kosten te dekken die niet aan de projecten kunnen worden doorberekend. Voorbeelden hiervan zijn kosten voor communicatie en participatie, externe advisering en onderzoekskosten, representatie e.d. Vooralsnog zijn deze (incidentele) kosten over de periode 2026 - 2029 begroot. Deze worden gedekt uit de reserve Scholen en maatschappelijk vastgoed.

Overige verschillen, € 22.000

Binnen het product zijn diverse kleine financiële verschillen ten opzichte van de begroting 2025 (zoals indexering van baten en lasten), die vanwege de omvang niet verder worden toegelicht.

Product Welzijn en deelname

In het onderdeel Welzijn & Deelname zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de subsidies voor inwonersinitiatieven en diverse partners betaald. Ook de kosten voor inburgering en de maatschappelijke kosten voor de opvang van Oekraïense ontheemden vallen onder dit onderdeel. Daarnaast zijn middelen voor De inclusieve en betrokken stad vanuit het coalitieakkoord opgenomen. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Inwoners zijn in staat op eigen kracht en gezond te leven.](#)
- [Ambitie 2: Inwoners vinden de weg naar informatie, ondersteuning en hulp op alle levensterreinen.](#)
- [Ambitie 4: Nieuwegein is een inclusieve gemeente, waar iedereen zichzelf kan zijn en kan meedoen.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Welzijn en deelname				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	10.122	11.422	11.449	10.483	10.666
Baten	3.404	3.968	3.898	3.073	3.073
Saldo	6.718	7.454	7.551	7.409	7.592

De lasten en baten voor het product Welzijn stijgen met respectievelijk € 1.300.000 en € 561.000. Dit wordt verklaard door het volgende.

Inburgering, hogere lasten € 110.000

In het kader van de Sluitende meerjarenbegroting is het Inburgeringsbudget 2025 eenmalig afgeraamd. Die incidentele aframing is in 2026 niet haalbaar; de middelen zijn nodig om de taakstelling voor de inburgering te kunnen halen.

Opvang Oekraïners, lagere lasten € 237.000 en lagere baten € 237.000

De kosten voor Opvang Oekraïners (maatschappelijke- en huisvestingskosten) zijn voor 2026 begroot op basis van de geschatte realisatie 2025. Dit geeft een afwijking van € 237.000 lagere lasten. De vergoedingen van het Rijk worden gelijk aan de lasten begroot, waardoor het effect budgetneutraal is. De inschatting is dat de (verlaagde) normvergoeding toereikend is om de kosten te dekken.

Opvanglocaties Celsiusbaan, hogere lasten € 773.000 en hogere baten € 825.000

De lasten en baten voor de opvanglocatie Celsiusbaan worden begroot op € 825.000. In 2025 is door resultaatbestemming eenmalig een bedrag van € 52.000 (taakmutatie Vluchtelingen) begroot, waardoor er op de lasten ten opzichte van 2025 een afwijking ontstaat van € 773.000. Omdat de gemeente deze kosten volledig kan declareren bij het COA, zal dit budgetneutraal verlopen.

Subsidies Welzijn Vrijwilligers en Inwonersinitiatieven, hogere lasten € 644.000

In de raadsvergadering van 10 juli 2025 over de Kadernota 2026 is het amendement A 60 "Extra voorinvestering voorliggende veld" opgenomen. Hiervan is € 400.000 toegevoegd aan het budget Welzijnssubsidies in afwachting van een nader bestedingsplan. Daarnaast is ook besloten om structureel geld vrij te maken voor de extra formatie Buurtpleinen voor subsidie aan Movactor van € 100.000. Daarnaast bestaat de stijging ook uit de effecten van de loon- en prijsindicatie op de Vrijwilligers- en Welzijnssubsidies van circa € 164.000.

Het budget voor Inwonersinitiatieven is € 20.000 lager vastgesteld, in verband met tijdelijk beschikbaar gestelde middelen voor deze raadsperiode. Ten opzichte van 2025 leidt dit tot hogere lasten van € 644.000.

De overige verschillen op de lasten en baten zijn een samenstel van meerdere voor- en nadelen, elk van geringe omvang en worden niet nader toegelicht.

Thema Ondersteuning

We willen dat iedereen kan meedoen in Nieuwegein, daarom moeten we zorgen voor gelijke kansen voor iedereen. Soms betekent dit ook ongelijk investeren, juist omdat niet iedereen dezelfde kansen heeft. Bestaanszekerheid, zoals voldoende inkomen, een veilige woning en toegang tot basisvoorzieningen, is daarbij een belangrijke voorwaarde. (Gezondheids)achterstanden hangen vaak samen met maatschappelijke problemen die langere tijd duren en elkaar kunnen versterken. Denk aan werkloosheid, een laag inkomen, schulden, een ongezonde leefomgeving en een gebrek aan sociale relaties. We staan voor de uitdaging om toekomstige effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Maar ook om hardnekkige problematiek, die soms van generatie op generatie overgaat, te doorbreken. Wij zetten ons in voor het creëren van gelijke kansen en het bieden van perspectief, door het wegnemen of verminderen van sociaal maatschappelijke oorzaken voor deze achterstanden en door het versterken van de bestaanszekerheid van inwoners.

Het thema Versterking Eigen Kracht en het programma Vrije Tijd zijn gericht op alle inwoners van Nieuwegein, terwijl de thema's Ondersteuning en Bescherming vooral betrekking hebben op inwoners die extra hulp nodig hebben. Het doel van deze thema's is om ervoor te zorgen dat inwoners (weer) zelfredzaam (op eigen kracht) zijn, met bestaanszekerheid als stevige basis. Deze thema's spelen vooral in op de Koers Sociaal Domein-speerpunten gelijke kansen op bestaanszekerheid en toekomstbestendige zorg & ondersteuning.

Ambitie 1. Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.

Wanneer mensen het niet op eigen kracht redden, zorgen we ervoor dat passende ondersteuning beschikbaar is. Hiervoor werken we samen met diverse maatschappelijke partners zoals Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) en de sociaal raadslieden.

Doelstelling(en):

1. We versterken de bestaanszekerheid van inwoners met een laag inkomen.
2. Voor inwoners moet het eenvoudig en toegankelijk zijn een beroep te doen op onze regelingen.
3. Inwoners die ondersteuning willen worden tijdig en passend geholpen.
4. We versterken het gebruik van algemene en collectieve voorzieningen zodat inwoners zo snel mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Zij hoeven dan minder gebruik te maken van (dure) maatwerkvoorzieningen.
5. We willen weten wat beter kan in ons beleid en in de uitvoering.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We stellen een uitvoeringsprogramma Bestaanszekerheid op volgens het beleidskader Bestaanszekerheid.
D1-A2	We werken samen met WIL en de Lekstroomgemeenten aan een eenduidig, bereikbaar en effectief minimabeleid met gezamenlijke uitgangspunten.
D1-A3	We implementeren de eerste fase van het geharmoniseerde minimabeleid binnen de Lekstroomregio.
D2-A1	We voeren een ambtshalve toekenning in voor de Individuele Inkomenstoeslag (IIT).
D2-A2	We gaan inwoners benaderen die recht hebben op minimaregelingen maar er nog geen gebruik van maken.
D3-A1	We verkennen samenwerkingsmogelijkheden met organisaties in de stad die inwoners met geldzorgen ondersteunen. Daarbij inventariseren we bestaande initiatieven, brengen we in kaart welke diensten en expertises beschikbaar zijn en onderzoeken we hoe deze partijen gezamenlijk kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van één centraal loket voor advies en hulp bij geldzorgen.
D3-A2	We stimuleren het aanbod van formele en informele partijen zodat inwoners tijdig passend advies en ondersteuning krijgen. Waar mogelijk gebeurt dit laagdrempelig in de wijken.
D4-A1	We bieden de Was- en strijkservice aan als algemene voorziening.
D4-A2	Het sociaal team Geynwijs voert pilots uit, waarbij triage wordt toegepast in samenwerking met partijen in de sociale basis en eerstelijnszorg, en het team - waar mogelijk - zelf lichte individuele ondersteuning biedt aan inwoners.
D4-A3	We onderzoeken hoe de samenwerking tussen sociale basis en eerstelijnszorg, zoals bij buurtplein De Componist, kan worden toegepast op andere buurtpleinen en welke randvoorwaarden nodig zijn voor een optimale toeleiding naar welzijn en zorg.
D4-A4	We bieden individuele begeleiding, waar mogelijk, in groepsvorm aan.
D6-A2	We starten een pilot over gebruik van Deelscootmobielen.
D5-A1	We toetsen ons beleid en de uitvoering aan de ervaringen van cliënten. In 2025 hebben we de cliëntervaringsonderzoeken op een nieuwe wijze ingericht. In 2026 voeren we een evaluatie uit, doen eventueel aanpassingen en gebruiken de resultaten voor verbetering van onze dienstverlening.

Ambitie 2. We verbeteren de inzet van geïndiceerde hulp, zodat de inwoner de juiste hulp ontvangt bij (complexe) hulpvragen.

In 2024 is het percentage jongeren dat jeugdhulp ontving iets gedaald. Wel zagen we dat er steeds vaker zwaardere zorg nodig was, omdat de hulpvragen complexer worden. Dit leidt tot langere en

intensievere trajecten, een trend die ook in 2025 lijkt door te zetten. In 2025 hebben we de doorbraakmethode van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) in Nieuwegein toegepast. Daaruit blijkt dat (zware) jeugdhulp soms wordt ingezet terwijl de oplossing in een ander domein zit. Denk bijvoorbeeld aan armoede, huisvesting of de mentale gezondheid van de ouders. In 2026 richt Geynwijs zich daarom nog meer op de brede uitvraag en integraal werken. Zo zorgen wij ervoor dat de (jeugd)hulp die we inzetten zo effectief mogelijk is. Ook is de verwachting dat de jeugdhulpkosten hierdoor dalen, door de kern van de hulpvragen aan te pakken en de problemen niet te 'dichten' met jeugdhulp. We werken daartoe ook meer samen met het domein wonen.

De regionale backoffice Lekstroom heeft in 2025 een aantal ontwikkelingstrajecten gestart om de monitoring van de jeugdhulp te verbeteren. In 2026 gebruiken wij de uitkomsten van deze trajecten om nog meer datagedreven te werken zoals beschreven in het Beleidskader Jeugd. De signalen en kansen die hieruit komen bespreken we met Geynwijs en haar partners om bij te sturen waar nodig. We blijven doorgaan met de lopende transformatieactiviteiten. Zo zetten we de beweging 'zo thuis mogelijk' voort, die gekoppeld is aan de transformatieopdracht binnen jeugdhulp met verblijf. We dragen hieraan actief bij vanuit Geynwijs en monitoren de voortgang van deze gewenste ontwikkeling nauwgezet. We blijven ook de samenwerking zoeken met gecontracteerde aanbieders door regionaal een ontwikkeltafel te organiseren, gericht op de transformatie van de zwaarste vorm van specialistische GGZ.

Daarnaast blijven we in gesprek met aanbieders en onderwijsinstellingen om te onderzoeken hoe we de ondersteuning in de kinderopvang en het reguliere onderwijs kunnen uitbreiden. In deze gesprekken willen we op basis van data-analyse gericht inzetten op het voorkomen en verkorten van zwaardere jeugdhulptrajecten.

Daarnaast blijven we de landelijke ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd volgen, met het oog op de eisen en kansen om Geynwijs verder te versterken als een 'stevig lokaal team'. Dit doen we in samenhang met een eenduidige werkwijze binnen de Lekstroom-regio. We maken gebruik van regionaal leveranciersmanagement om de kwaliteit en de duur van de jeugdhulptrajecten van onze gecontracteerde aanbieders te monitoren en waar nodig bij te sturen. Ook starten we in 2026 met de voorbereidingen op de nieuwe inkoop jeugdhulp.

Doelstelling(en):

1. Geynwijs ontwikkelt door in de richting van 'stevige lokale teams' aansluitend op de landelijke hervormingsagenda Jeugd zodat ze meer lichte hulp zelf kunnen bieden en meer integraal en intensiever samenwerken met het voorliggend veld en jeugdhulpaanbieders.
2. Door casusregie stuurt Geynwijs samen met jeugdhulpaanbieders, jeugdigen en gezinnen op afschalen en tijdige uitstroom van geïndiceerde jeugdhulp.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We blijven het vakmanschap van de sociaal professionals van Geynwijs versterken. De opbrengsten van de externe deskundigheid wordt geborgd.
D1-A1	Met de transformatietafel Specialistische GGZ is de laatste twee jaar regionaal ingezet op minder specialistische GGZ door bij toeleiding en bij uitstroom. In 2026 kijken we naar de werkzame elementen en borgen we deze.
D2-A2	We werken in de regio samen om de inkoop van de jeugdhulp vanaf medio 2027 voor te bereiden.
D2-A3	Geynwijs zet de expertise van de Voordeur vaker en tijdig in om uithuisplaatsingen zo veel mogelijk te voorkomen, verkorten en te versterken. Door in 2026 actief in blijven te zetten in de samenwerking van de Voordeur en Geynwijs verwachten we ons doel te bereiken.

Activiteiten 2026	
D2-A4	Op basis van wat we in 2025 hebben geleerd van de doorbraakmethode van IPW (Instituut voor Publieke Waarden), vervolgen we in 2026 onze inzet om breder te kijken. Daartoe stellen we onder meer een doorbraaktafel in en breiden we uit met een professional Wonen & Zorg.

Ambitie 3. Onze inwoners met een beperking of (tijdelijke) problematiek kunnen met passende ondersteuning zo zelfstandig mogelijk in de stad (blijven) wonen.

Sinds de invoering van de participatiesamenleving ligt de nadruk sterk op eigen verantwoordelijkheid. Er zijn inwoners die hierbij vastlopen en om verschillende redenen niet volledig kunnen meedoen. Voor hen willen we maatwerkoplossingen bieden, zodat ook zij, op hun eigen manier, kunnen deelnemen en bijdragen aan de Nieuwegeinse samenleving. Voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid die in de wijk komen wonen vanuit Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang is het belangrijk onderdeel uit te maken van de samenleving. We zetten in op (community) begeleiding en zorgen ervoor dat zorgmijders blijvend voldoende ondersteund worden. Zodat deze inwoners gezien worden en achteruitgang op tijd gemeld wordt.

Doelstelling(en):

1. We willen dakloosheid zoveel mogelijk voorkomen.
2. Het Outreachteam signaleert een stijging van het aantal zorgmeldingen over kwetsbare zorgmijders ouderen met multiproblematiek die vaak kampen met onder andere een psychische en chronische lichamelijke problematieken. Voor deze doelgroep is specifieke ondersteuning nodig (outreaching).
3. Om dakloosheid en financiële problemen te voorkomen is het nodig vroegtijdig in te zetten op het tegengaan van schulden. En na te gaan wat kwetsbare inwoners zelf kunnen en wat aanvullend nodig is.
4. Bij uitstroom uit Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen naar wonen in de wijk is het belangrijk dat er voldoende begeleiding aanwezig is zodat de inwoner, in deze grote verandering, ondersteund wordt naar een zo zelfstandig mogelijk leven. Deze inzet is ook nodig ter voorkoming van dakloosheid en bij ernstige psychiatrische problemen zodat inwoners niet afglijden.
5. Met het opstellen van een Woonconvenant verbeteren we de samenwerkingsafspraken met de drie woningcorporaties. De afspraken zijn gericht op het aanbrengen, onderhouden, repareren en bekostigen van woningaanpassingen in het kader van de Wmo in, aan of bij huurwoningen. Dit betekent voor zowel onze eigen uitvoering als voor de inwoner, het proces soepeler en sneller zal verlopen en levert dus efficiency voordelen op.
6. We bieden passende ondersteuning aan volwassen inwoners en naasten/professionals die te maken hebben met suïcidaliteit.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We breiden het aantal gemengde woonvormen met een community aanpak (die zich ook richt op de interactie met de buurt) uit. In 2026 worden bijvoorbeeld de woningen aan de Coltaan opgeleverd met een gemengd wonen 'light' concept.
D1-A2	We realiseren op verschillende plekken in Nieuwegein wonen met (tijdelijke) ondersteuning voor jongeren, spoedzoekers, uitstromers uit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en (dreigend) daklozen.
D1-A3	We breiden het aantal tijdelijke woonplekken via het concept Pitstopwoning uit.
D1-A4	We onderzoeken het toevoegen van woonplekken via particulieren en leegstandsbeheer voor tijdelijke huisvesting van spoedzoekers.

Activiteiten 2026	
D1-A5	We faciliteren een doorbraaktafel op het gebied van wonen-zorg en veiligheid voor inwoners die tussen het wal en schip vallen.
D2-A1	We realiseren passende ondersteuning voor mensen die tussen wal en schip vallen door een combi van OGGZ-wijkverpleging van het Leger des Heils en gespecialiseerde ambulante trajectbegeleiding.
D3-A1	We voeren een aanbesteding uit voor (preventief) budgetbeheer.
D4-A1	We maken een afwegingskader voor Sociaal Professionals om voldoende begeleiding bij uitstroom in te zetten.
D5-A1	Samen met de wooncorporaties werken we in de lijn van het woonconvenant.
D6-A1	Vanuit Project Levenslijn Nieuwegein werken we samen met maatschappelijke partners aan passende ondersteuning vanuit professionals en ervaringsdeskundigen voor naasten. Vanuit dit project werken we aan een wegwijzer, inrichting steunpunt voor naasten en training en bekendheid onder professionals.
D6-A2	We stellen een integrale suïcidepreventie aanpak op.

Ambitie 4. Mantelzorgers kunnen hun taak aan.

Veel Nieuwegeinse verlenen mantelzorg aan hun naasten. Wij waarderen deze inzet en stimuleren dat inwoners dit op een goede manier kunnen blijven doen. Om hen hierbij te ondersteunen en om te voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken, zorgen we dat zij advies en hulp kunnen krijgen van bijvoorbeeld Mantelzorg Nieuwegein. Met de extra middelen vanuit het Rijk in het kader van het Gezond Actief Leven Akkoord, zetten we in op een verdere verbetering van mantelzorgondersteuning, bijvoorbeeld door professionals handvatten te geven hoe mantelzorgers te (h)erkennen in een hulpvraag en hoe hen (verder) te helpen en door het bieden van respijtzorg.

Doelstelling(en):

1. Mantelzorgers spelen een cruciale rol in de zorg voor hun naasten, maar deze verantwoordelijkheid kan emotioneel en fysiek zwaar zijn. We willen tijdige en passende ondersteuning bieden, zodat mantelzorgers hun zorgtaken kunnen volhouden zonder zelf uit balans te raken. Denk hierbij aan praktische hulp, emotionele begeleiding en (informele) respijtzorg. Zo dragen we bij aan hun welzijn én aan duurzame zorg.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We ronden de realisatie van het logeerhuis aan de Mondriaanlaan af.
D1-A2	We sluiten een zorgovereenkomst met Stichting Logeerhuis.
D1-A3	We zorgen voor de bekendheid van het logeerhuis onder mantelzorgers en professionals.
D1-A4	We evalueren de pilot formele respijtzorg aan huis
D1-A5	We verkennen de (financiële) haalbaarheid van een steunpunt mantelzorg in het ziekenhuis.
D1-A6	We vergroten de bekendheid van mantelzorgondersteuning en zoeken daarbij aansluiting bij plekken waar mantelzorgers komen.
D1-A7	We onderzoeken de mogelijkheden om het formele respijtzorgaanbod te versterken.
D1-A8	Als gevolg van vergrijzing en de toenemende druk op zorg verwachten we een toename van het aantal mantelzorgers, een toename van de zorgzwaarte die mantelzorgers bieden en mogelijk veranderende ondersteuningsbehoeften van mantelzorgers. We monitoren deze ontwikkelingen met onze partners en zorgen dat onze mantelzorgondersteuning blijft aansluiten bij de behoeften van mantelzorgers.

Ambitie 5. Inwoners met een bijstandsuitkering vinden (on)betaald werk.

Financiële bestaanszekerheid is een belangrijke voorwaarde om op eigen kracht te kunnen leven. Daarnaast is deelnemen aan de maatschappij van belang om goed en gezond te kunnen leven, ieder naar zijn of haar eigen kunnen. We werken er daarom aan om zoveel mogelijk mensen (on)betaald werk te laten vinden, waarbij een belangrijke doelgroep inwoners met een bijstandsuitkering is.

Doelstelling(en):

1. Een verbeterde dienstverlening voor inwoners die (nog) niet meedoen naar vermogen.
2. Een verhoging van de doorstroom vanuit Arbeidsmatige Activering naar (regulier) werk.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Meer kwetsbare mensen aan het werk: Herinrichting sociale infrastructuur werk door middel van het regionale programma Sociale Infrastructuur Lekstroom Werkt (SILW). Nieuwegein werkt in samenwerking met WIL, het WSP en de andere WIL-gemeenten aan vernieuwing van de sociale werkinfrastructuur. Hierin ligt de focus op inwoners met een bijstandsuitkering en statushouders.
D1-A2	Kwaliteitsslag begeleiding jongeren: Verkenning herinrichting Jongerenloket Lekstroom in de lijn van SILW.
D1-A3	Structurele verbetering van de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt: Uitbreiding instrumentarium via Wet van school naar duurzaam werk.
D1-A4	Structurele verbetering van de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt: Bovenregionaal programma voortijdig schoolverlaters.
D1-A5	Verhoging participatiegraad inactieve inwoners: Meer aandacht voor werken in deeltijd. Hierbij wordt ook de groep statushouders, met of zonder uitkering, bedoeld.
D1-A6	Verhoging participatiegraad uitkeringsgerechtigden: Structureel in verbinding met mensen met een uitkering doormiddel van project Iedereen in Beeld uitgevoerd door één vaste medewerker.
D1-A7	Meer inzet op groepsgewijze activiteiten door middel van (ingekochte) trainingen, zoals Samen Doen.
D2-A1	De samenwerking tussen Werk - Wmo verbeteren bij Arbeidsmatige Activering door afspraken te maken over de regiefunctie in het traject van de arbeidsmatige activering.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Het percentage jongeren, 0-18 jaar, dat ondersteuning (geïndiceerde jeugdhulp) heeft ontvangen	13,6	14% (1)	- (1)
P	1	2	Het percentage jongeren in de leeftijd tot 27 jaar dat na begeleiding door WIL en RMC vanuit het Jongerenloket onderwijs volgt of werkt	38%	38% (1)	- (1)
P	2	1	Het aantal uit-huis-geplaatste kinderen dat verblijft in essentiële functies (YEPH) of gezinsvormen (exclusief logeren)	147	130 (1)	- (1)
P	2	2	Aantal onderwijsvrijstellingen van de leerplicht	42	25 (1)	- (1)
P	2	3	Aantal afgeronde onderzoeken rechtmatigheid (Lekstroombreed)	-	4	4
P	2	4	Het aandeel jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar)	-	- (1)	- (1)
P	2	5	Het aantal 0-18-jarigen met een J-GGZ behandeling	-	- (1)	- (1)

P	2	6	De tevredenheid van jeugdigen/ouders met de kwaliteit van de hulp (passend bij de vraag, betrokkenheid informele netwerk, samenwerking met andere partijen)	-	- (1)	- (1)
P	2	7	Het aandeel inwoners met een positief oordeel over Geynwijs (vriendelijkheid, behulpzaam, deskundig, luisteren goed en zoeken de beste oplossing)	-	- (1)	- (1)
P	3	1	Aantal tijdelijke woonplekken via het concept Pitstopwoning.	-	-	2
P	3	2	Aantal inwoners die ondersteuning ontvangen van gespecialiseerde ambulante trajectbegeleiding en OGGZ wijkverpleging	-	-	35
P	3	3	Aantal op verschillende plekken in Nieuwegein gerealiseerde wonen met (tijdelijke) ondersteuning voor jongeren, spoedzoekers, uitstromers uit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en (dreigend) daklozen.	-	-	20
P	5	1	Aantal plaatsingen van inwoners met een bijstandsuitkering dat betaald werk vindt (2)	276	200	300
P	5	2	Aantal plaatsingen van inwoners met een bijstandsuitkering dat onbetaald werk vindt	122	150	150

1. Deze indicator komt uit het Beleidskader Jeugd. Vanuit het beleidskader stellen we geen streefwaarden centraal. Voor de monitoring zijn voor 2025 de streefwaarden 2024 overgenomen.

2. Hieronder vallen fulltime, parttime werk en de banenafspraken. De cijfers zijn deels cumulatief; dat geldt voor de aantallen banenafsprakenbanen en beschut. Bij deze twee betreft het een optelsom over de afgelopen jaren. Voor wat betreft de reguliere banen is het een jaarcijfer dat berekend wordt over één jaar. Ook hebben wij de groep inwoners uit Nieuwegein in werk met LKS, die wordt begeleid door het team Werkdienstverlening van WIL, meegeteld bij het totaal.

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	Inwoners met een beperking of een tijdelijke problematiek gaan zelfstandig wonen vanuit een intramurale setting	-	35	49

Financiële toelichting

Product Arbeidsdeelname

In het onderdeel Arbeidsdeelname zitten budgetten voor re-integratie die hun basis hebben in het lokale jaarplan. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.](#)
- [Ambitie 5: Inwoners met een bijstandsuitkering vinden \(on\)betaald werk.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Arbeidsdeelname				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.291	1.002	1.004	1.008	1.038
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	1.291	1.002	1.004	1.008	1.038

Re-integratie, lagere lasten € 290.000

De lasten van dit product nemen met € 290.000 af ten opzichte van vorig jaar. Dit is het gevolg van een verschuiving van een deel van het budget naar de uitvoeringskosten WIL. Dit betreft medewerkers die voorheen ten laste van het re-integratiebudget extern werden ingehuurd. Deze medewerkers zijn nu bij WIL in dienst. De lagere lasten in het re-integratiebudget worden staan tegenover de hogere lasten voor de organisatiekosten van WIL, die op een andere plaats in de begroting staan. Over de periode 2023-2026 zijn tijdelijke extra middelen uit de raadsperiode begroot van € 500.000. Deze zijn beschikbaar voor investeringen in het Lokaal Werkteam. Voor 2026 is daardoor € 150.000 boven het reguliere budget voor het Lokaal Werkteam beschikbaar.

Product Armoedebeleid

In het onderdeel Armoedebeleid zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de Nieuwegein Stadspas betaald, de collectieve zorgverzekering, de individuele minimaregelingen en de uitkeringen voor energiearmoede. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.](#)
- [Ambitie 5: Inwoners met een bijstandsuitkering vinden \(on\)betaald werk.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Armoedebeleid				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	5.320	3.554	3.647	3.693	3.789
Baten	157	0	0	0	0
Saldo	5.163	3.554	3.647	3.693	3.789

De lasten voor het product Armoedebeleid dalen ten opzichte van 2025 met € 1.321.000, de baten dalen met € 157.000. Dit is hieronder toegelicht.

Plan van Aanpak Energiearmoede, lagere lasten € 1.141.000 en lagere baten € 157.000

De middelen uit het Plan van Aanpak Energiearmoede 2023 - 2025 (raadsnummer 2023-279) zijn merendeels tot en met het jaar 2025 begroot. Ten opzichte van 2025 zijn de lasten en baten € 1,1 miljoen respectievelijk € 157.000 lager. Mogelijk niet bestede middelen in 2025 vloeien terug naar de reserve Bestrijding Energiearmoede, zodat deze beschikbaar blijven voor andere initiatieven ten behoeve van armoedebestrijding.

Inkomensondersteuning en collectieve zorgverzekering, hogere lasten € 94.000

Voor de individuele minimaregelingen en de collectieve zorgverzekering volgen we de begroting WIL 2026. Er wordt gestreefd naar meer lokale dienstverlening en harmonisatie van het minimabeleid.

Incidentele middelen Armoedebestrijding, lagere lasten € 740.000

Diverse budgetten voor armoedebestrijding zijn in 2025 incidenteel begroot. Dit betreft de volgende budgetten, waarbij de herkomst van deze incidentele middelen is weergegeven:

- Algemene kosten Armoedebestrijding € 66.000 (raadsperiode);
- Budgetbeheer € 145.000 (raadsperiode);
- Maatregelenmix € 298.000 (raadsperiode);
- Jongerenperspectieffonds € 68.000 (regulier overheveling);
- Preventie ondernemers € 163.000 (incidentele middelen-voorheen TONK).

Het resterende verschil (hogere lasten € 20.000) is een samenstel van diverse kleine voor- en nadelen, die niet verder worden toegelicht.

Product Inkomensvangnet

In het onderdeel Inkomensvangnet zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel met name de bijdrage voor de WIL betaald. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.](#)
- [Ambitie 5: Inwoners met een bijstandsuitkering vinden \(on\)betaald werk.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Inkomensvangnet				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	33.211	32.983	34.038	34.101	34.906
Baten	22.012	22.449	23.149	23.195	24.002
Saldo	11.199	10.534	10.889	10.906	10.904

Bijstand, lagere lasten € 808.000 en hogere baten € 434.000

Voor de gebundelde uitkeringen Participatiewet (BUIG P-wet) wordt door het Rijk een beschikking afgegeven op basis van een door het Rijk zelf opgestelde berekening, waarbij wordt uitgegaan van een vergoeding aan de gemeente volgens een norm-aantal voor de uitkeringen. De hoogte van dat bedrag wordt door het Rijk in de loop van het jaar aangepast. Wij volgen voor de baten de laatste bekende stand van die vergoeding. We begroten de lasten voor de uitkeringen neutraal; we gaan uit van aan de vergoeding gelijke uitkeringslast.

Organisatiekosten WIL, € 740.000 hogere lasten

WIL geeft jaarlijks de begroting af die ook nog een separaat goedkeuringstraject doorloopt. We volgen hier de begroting van WIL. Voor 2026 en volgende jaren is rekening gehouden met de structurele CAO-ontwikkeling en hogere kosten voor met name ICT. Daarnaast is er een deel van het re-integratiebudget verschoven naar de organisatiekosten WIL.

Binnen het product zijn diverse kleine financiële verschillen ten opzichte van de begroting 2025 (zoals indexering van baten en lasten), die vanwege de omvang niet verder worden toegelicht.

Product Maatwerkvoorziening 18-

In het onderdeel Maatwerkvoorziening 18- zitten budgetten voor diverse onderdelen. Met name worden uit dit onderdeel de verschillende kosten voor Jeugdzorg betaald. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: We verbeteren de inzet van geïndiceerde hulp en \(jeugd\)bescherming, zodat de inwoner de juiste hulp ontvangt bij \(complexe\) hulpvragen.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Maatwerkvoorziening 18-				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	24.400	24.716	25.390	25.634	26.408
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	24.400	24.716	25.390	25.634	26.408

De lasten van dit product nemen met € 315.000 toe. Na de onverwacht hoge kostenstijging in 2024 zien we in we vooralsnog geen aanleiding om de ingeslagen weg met de taskforce jeugd te wijzigen.

Voor de begroting van 2026 houden we vast aan de lijn die in de kadernota is ingezet dat we de geprognosticeerde uitgaven van 2025 vermeerderen met de verwachte stijging als gevolg van de prijsindex.

Product Maatwerkvoorziening 18+

In het onderdeel Maatwerkvoorziening 18+ zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo worden uit dit onderdeel diverse kosten in het kader van de WMO betaald, zoals hulp bij het huishouden, vervoershulpmiddelen en woningaanpassingen. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 1: Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.](#)
- [Ambitie 3: Onze inwoners met een beperking of een tijdelijke problematiek kunnen met passende ondersteuning zo zelfstandig mogelijk in de stad \(blijven\) wonen.](#)
- [Ambitie 4: Mantelzorgers kunnen hun taak aan.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Maatwerkvoorziening 18+				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	17.914	18.474	16.324	16.403	17.165
Baten	1.408	1.747	421	431	446
Saldo	16.507	16.727	15.903	15.972	16.719

De lasten van dit product nemen met € 560.000 toe en de baten nemen toe met € 340.000. Dit wordt naast de indexeringen als volgt verklaard.

Beschermd Wonen, lagere lasten € 330.000 en hogere baten € 332.000

Op 1 januari 2024 werd de Wmo uitgebreid met de taak Beschermd Wonen (BW). Via het Regioplan, de samenwerkingsovereenkomst, de werkbegroting en een uitvoeringsprogramma hebben we afspraken gemaakt over de verdeling van de financiële middelen en de rollen en taken in de samenwerking. De gemeente ontvangt op basis van het objectieve verdeelmodel het budget om zorg en ondersteuning te realiseren. Voor Nieuwegein gaat het voor 2026 vooralsnog om een bedrag van € 1.328.000.

Wmo-voorzieningen, hogere lasten € 230.000

Vanuit de taskforce Voorzieningen (waaronder de Wet maatschappelijke ondersteuning) zijn we de afgelopen periode bezig geweest met de uitdaging de kosten van Wmo te beheersen. Hier gaan we mee verder, al is een deel van de daaruit voortgekomen maatregelen vooralsnog getemporeerd. We zien wel een meer bescheiden groei van de kosten dan de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Met de geprognosticeerde cijfers van 2025 als basis, verwachten we een relatief kleine toename van de kosten in 2026 en zien we vooralsnog geen aanleiding af te wijken van de lijn uit de kadernota 2026.

Product Toegang Ondersteuning

In het onderdeel Toegang Ondersteuning zitten budgetten voor diverse onderdelen. Zo wordt uit dit onderdeel de Regionale Backoffice Lekstroom (RBL) betaald. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: We verbeteren de inzet van geïndiceerde hulp en \(jeugd\)bescherming, zodat de inwoner de juiste hulp ontvangt bij \(complexe\) hulpvragen.](#)
- [Ambitie 3: Onze inwoners met een beperking of een tijdelijke problematiek kunnen met passende ondersteuning zo zelfstandig mogelijk in de stad \(blijven\) wonen.](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Toegang ondersteuning				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	988	1.022	1.041	1.066	1.091
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	988	1.022	1.041	1.066	1.091

De lasten zijn € 34.000 hoger. Dit komt zo goed als volledig door de geïndexeerde kosten voor RBL.

Thema Bescherming

Zoals bij het thema Ondersteuning al is beschreven bevat dat thema en het thema Bescherming die activiteiten die erop gericht zijn inwoners (weer) zelfredzaam te laten zijn. In het uiterste geval vormen mensen een gevaar voor zichzelf of anderen. In dat geval moeten we inwoners tegen zichzelf of anderen beschermen. Dat doen we niet alleen, maar met verschillende partijen die hierop expertise hebben. Voor wat betreft de Koers Sociaal Domein heeft het thema Bescherming vooral betrekking op het speerpunt toekomstbestendige zorg & ondersteuning, er zijn ook raakvlakken met het speerpunt gelijke kansen op bestaanszekerheid.

Ambitie 1: Inwoners met onbegrepen gedrag worden indien nodig beschermd tegen zichzelf als ze niet voor zichzelf kunnen zorgen. En zo nodig tegen anderen.

Sommige inwoners kunnen niet op eigen kracht varen en hebben onvoldoende aan enkel ondersteuning. Voor hen is het noodzakelijk dat we meer bieden in de vorm van bescherming. Voor hen zelf of om andere Nieuwegeinse inwoners te beschermen. Sinds 2018 beschikt de gemeente over een eigen outreachteam om zorgmijders te benaderen, op basis van ingekomen meldingen van professionals in de stad. In 2025 is een gemeentelijk meldpunt in de plaats gekomen voor het regionale meldpunt bij de GGDrU. Hierachter zit het outreachteam. Dat is een schakel minder, zorgt voor het sneller kunnen oppakken van meldingen en geeft inzicht in alle meldingen over deze doelgroep (het regionale meldpunt zette een deel door naar reeds betrokken hulpverlenende instanties).

(Vroeg) signaleren betekent tijdig contact maken met een inwoner om ernstiger zorgen te voorkomen of het voorkomen van drang en dwang indien er sprake is van gevaar. Bij het meldpunt gaat het om melden van reguliere meldingen en meldingen voor de wet verplichte GGZ. Tijdig melden betekent ook tijdig voldoende bemoeizorg/ondersteuning inzetten om te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen, risicogedrag vertonen etc. Een aandachtspunt is de verbinding met de inwoners m.b.t. signaleren; samenwerken aan begrip bij onbegrepen gedrag. Niet alleen partner organisaties kunnen melden; bewoners zijn de ogen en oren in de wijk! Zie ook het thema ondersteuning met inzet op ontwikkelen van community aanpak en gemeenschapszin. In 2025 zijn we opgeschrikt door twee steekincidenten door inwoners met onbegrepen gedrag. Het toont aan dat we in de samenwerking met andere betrokken partijen dergelijke excessen niet altijd kunnen voorkomen. We hebben ons in 2025 sterk gemaakt om knelpunten die wij zien en buiten onze invloedssfeer liggen in een brede tafel met o.a. de ministeries aan te kaarten en te komen tot een actiegericht lerend netwerk. Ook zijn routes uitgelijnd om in geval van concrete casuïstiek op te schalen daar waar het stagneert in de gewenste oplossingen door middel van procesregie of een doorbraaktafel. We zetten dit in 2026 voort.

Doelstelling(en):

1. Het doel is om ervoor te zorgen dat inwoners weten van het bestaan van het lokale meldpunt én dat ze het ook daadwerkelijk gebruiken wanneer ze zich zorgen maken over iemand met onbegrepen gedrag.

- Er zijn knelpunten in het systeem en aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag en gevaarrisico die kunnen leiden tot (fatale) incidenten. Het is nodig om dit op landelijk niveau op te pakken. We willen hierin een aanjagende rol aannemen en dit verbinden dit met (de verbeterlagen in) de lokale praktijk.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We vergroten de bekendheid van het gemeentelijk meldpunt voor personen met onbegrepen gedrag door het meldpunt toegankelijk in te richten en actief onder de aandacht te brengen bij inwoners en professionals.
D2-A1	We organiseren een bestuurlijke netwerktafel om de samenwerking tussen wonen- zorg en veiligheid te verbeteren en dragen lokaal zorg voor doorbraken die tevens voorbeeld zijn in de lobby die gevoerd wordt.
D2-A2	We organiseren een doorbraaktafel wonen, zorg en veiligheid.
D2-A3	We ondersteunen een lobby naar het Rijk voor de aanpak van structurele knelpunten in de aanpak van onbegrepen gedrag met gevaarrisico.
D2-A4	We bevorderen een adequate gegevensdeling i.v.m. de aanpak van onbegrepen gedrag (met een gevaarrisico) en verkleinen hiermee het risico op incidenten.

Ambitie 2: De veiligheid van jeugdigen die thuis (tijdelijk) onveilig opgroeien wordt zoveel mogelijk zonder de inzet van jeugdbeschermingsmaatregelen hersteld.

Deze ambitie houdt verband met het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Een jeugdbeschermingsmaatregel is een zwaar middel, waarbij ouders geen volledige zeggenschap meer hebben over de besluiten die zij voor hun kind nemen. We willen de inzet van dit middel zoveel mogelijk voorkomen of verkorten. Want hierbij zijn dan ook veel andere partijen betrokken (SAVE jeugdbescherming, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, rechter).

Het voorkomen/verkorten van maatregelen is geen doel op zich; onderliggend doel is het verbeteren van het welzijn van de jeugdige en zijn gezin. We denken dat hierin nog winst te behalen is, door op lokaal niveau anders te werken met gezinnen. Dat laat onverlet dat daar waar het in het vrijwillig kader niet lukt om de jeugdige duurzaam te beschermen de route naar jeugdbescherming openblijft. De activiteiten in het kader van de relatie- en scheidingsdesk (investeren in het voorliggend veld, waaronder maatjesprojecten en spreekuur) dragen ook bij aan deze ambitie. Want voor ongeveer 70% van de jeugdbeschermingsmaatregelen is een complexe scheiding de onderliggende oorzaak.

Doelstelling(en):

- Het verminderen van het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen ten opzichte van 2025.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We werken verder aan het verkorten en voorkomen van jeugdbeschermingsmaatregelen, onder andere door het voortzetten van de activiteiten in het kader van de relatie- en scheidingsdesk.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Het aantal meldingen bij outreachteam en het meld- en adviespunt bezorgd (MAB, bij de GGDrU)	398	450	400 (1)
P	1	2	Aantal jeugdbeschermingsmaatregelen (ondertoezichtstelling en voogdij)	-	130	125

P	2	1	Het aandeel jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	-	- (2)	- (2)
---	---	---	--	---	-------	-------

1. De streefwaarde voor 2026 hebben we afgestemd op de gerealiseerde waarde van 2024. Bij de streefwaarde van 2025 hebben we wellicht abusievelijk meldingen bij outreachteam en MAB, dubbel geteld.

2. Deze indicator komt uit het Beleidskader Jeugd. Vanuit het beleidskader stellen we geen streefwaarden centraal.

Met deze indicatoren willen we vooral trends signaleren en analyseren (wat zijn de mogelijke verklaringen) om vervolgens te kijken waar in de uitvoering, in de samenwerking tussen partijen, in beleid wellicht daarop gereageerd kan worden.

Financiële toelichting

Product Veiligheid en Zorg

In het onderdeel Veiligheid & Zorg zitten budgetten voor Samen Veilig. De activiteiten die vanuit de budgetten in dit onderdeel betaald worden, dragen in dit thema met name bij aan:

- [Ambitie 2: De veiligheid van jeugdigen die thuis \(tijdelijk\) onveilig opgroeien wordt zoveel mogelijk zonder de inzet van jeugdbeschermingsmaatregelen hersteld](#)

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Veiligheid en zorg				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.597	3.535	3.710	3.893	4.008
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	3.597	3.535	3.710	3.893	4.008

De lasten van dit product nemen met € 62.000 af. Dit wordt als volgt verklaard.

In 2025 is in de subsidieverlening aan Samen Veilig Midden-Nederland (SVMN) verwerkt dat de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren aan de caseloadverlagingen in 2025. Dat is in 2026 niet aan de orde. In 2025 wordt dit product opnieuw aanbesteed. Het is nog onduidelijk welke financiële gevolgen dit zal hebben. Waarschijnlijk is dat de kosten voor Nieuwegein zullen stijgen, maar het is nog niet duidelijk hoeveel en wanneer.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bescherming	2.741	3.597	3.535	3.710	3.893	4.008
Ondersteuning	81.102	83.124	81.751	81.445	81.904	84.398
Transformatieagenda	85	0	0	0	0	0
Versterking eigen kracht	21.982	25.794	22.841	21.110	20.298	20.674
Totaal lasten	105.909	112.515	108.127	106.264	106.095	109.080
Versterking eigen kracht	12.514	10.140	9.686	7.738	6.921	7.006
Ondersteuning	26.090	23.577	24.196	23.570	23.626	24.448
Transformatieagenda	85	0	0	0	0	0
Totaal baten	38.688	33.716	33.882	31.308	30.546	31.454
Saldo van lasten en baten	67.221	78.799	74.244	74.956	75.548	77.625
Storting in reserves	1.511	147	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	427	954	180	12	12	12
Totaal van het programma	68.305	77.992	74.065	74.944	75.536	77.613

Op dit programma worden de mutaties in een aantal reserves geraamd. Het gaat hierbij om een jaarlijkse storting in de reserve Opvang verhoogde instroom statushouders op basis van de inkomsten van het Rijk. De onttrekking betreft met name de reserve Woonwijken, die tot en met 2026 wordt ingezet.

Reserve Opvang verhoogde instroom statushouders

Ten behoeve van het product Inburgering wordt een bedrag van € 12.000 aan deze reserve onttrokken.

Reserve Woonwijken

Voor het Programma woonwijken 2022 - 2026 wordt in 2026 een bedrag van € 167.500 onttrokken.

2.6 Bedrijfsvoering

Wat is de bedoeling van dit programma?

Bedrijfsvoering zorgt ervoor dat iedereen binnen de organisatie zijn/haar werk goed kan doen. In een organisatie die slim georganiseerd en ingericht is. In een fijne en passende omgeving met de juiste middelen en kennis. Bedrijfsvoering draagt daarbij maximaal bij aan 'de bedoeling' van de gemeente: een bloeiende Nieuwegeinse samenleving.

Bedrijfsvoering richt zich op effectiviteit door te doen wat slim is en efficiency door dat slim te doen. Bedrijfsvoering omvat zowel de beleidsontwikkeling als het beheer van de volgende onderdelen: financiën, personeel, organisatieontwikkeling, ICT, informatiehuishouding, communicatie, onderzoek, juridische zaken en het beheer van onze maatschappelijke accommodaties. Het definiëren en nastreven van deze visie binnen bedrijfsvoering helpt om haar doelen te bereiken, de kwaliteit van dienstverlening voortdurend te verbeteren en de algehele efficiëntie en effectiviteit van de totale organisatie te versterken.

Het ontwikkelen van de organisatie richt zich op het heden én op de toekomst. Het vraagt om anticiperen op voortdurend wijzigende omstandigheden. Bedrijfsvoering is een integraal onderdeel van de organisatie.

Thema Bedrijfsvoering

Zoals in de visie omschreven kent bedrijfsvoering diverse onderdelen en zowel beleidsmatige ontwikkeling als beheerfuncties. Veel van de activiteiten van bedrijfsvoering zijn 'going concern' zoals de personeels- en salarisadministratie, het voeren van de boekhouding en het beheren van een grote diversiteit aan ICT-middelen en software. In de navolgende thema's lichten wij de onderwerpen toe die voor 2026 extra of andere inspanning vragen.

Ambitie 1: Een passende en prettige (digitale) werkomgeving

Na de aanpassingen van ons werkplekconcept en het Stadshuisconcept zijn er goed op het gebruik afgestemde inrichtingen ontstaan die we in 2026 in beheer hebben. De beheerkosten van het Stadshuis zijn hierdoor per saldo wel gestegen (zie financiële toelichting). Bij de jaarrekening 2026 hebben we hier volledig zicht op en kunnen we hier conclusies aan verbinden.

In 2025 zijn we vanuit Support gestart met de organisatiebrede uitrol van MS Teams en SharePoint Online als digitale samenwerkingsomgeving. In 2026 zullen de laatste afdelingen overgaan en zal dit project afgerond worden.

Ook zullen we in 2026 starten met de verdere optimalisatie van audiovisuele middelen in de vergaderruimtes, waarbij de meerjarige ambitie is om alle vergaderruimtes te voorzien van gebruiksvriendelijke en passende middelen om hybride te overleggen en samenwerken optimaal te faciliteren.

Doelstelling(en):

1. De diversiteit aan werkplekken draagt bij aan het verstevigen van de samenwerking onderling en faciliteren van de verschillende behoeften.
2. Medewerkers beschikken over een digitale samenwerkingsomgeving in SharePoint en Teams en weten hoe ze die optimaal kunnen inzetten.
3. We zorgen dat de bezoekers- en werkomgeving in goede staat zijn en blijven.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We starten met de vervanging van onze audiovisuele middelen in de vergaderruimtes.
D2-A1	We ronden de uitrol van MS Teams en SharePoint Online bij de verschillende organisatieonderdelen af.
D2-A2	We voorzien de organisatie van een duidelijke instructie voor de opslag van informatie en gegevens in de verschillende systemen die we gebruiken.
D2-A3	We stellen in afstemming met de organisatie nieuwe richtlijnen en kaders op voor gebruik van onze verschillende communicatiemiddelen zoals chatdiensten, MS Teams en mail.
D3-A1	Het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en Meerjareninvesteringsplan (MIP) voor de inventaris is actueel.
D3-A2	Het inventarisbeheersplan wordt uitgewerkt en uitgevoerd.

Ambitie 2: Wij werken met efficiënte processen en systemen.

In lijn met de thema's 'Ontwikkeling van onze informatievoorzieningsfunctie', 'Een toekomstbestendig en betrouwbaar ICT-fundament' en 'Datagedreven werken' uit de iVisie, blijven wij investeren in en werken aan het continu verbeteren van onze processen, applicaties en systemen. Zo zorgen we ervoor dat we nu en in de toekomst beschikken over betrouwbare, veilige en weerbare informatievoorziening. Onze informatievoorziening is zodanig ingericht dat die onze dienstverlening voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen zo optimaal mogelijk ondersteunt.

ICT-organisatie

In 2025 is gestart met de inrichting van Applicatie Lifecycle Management en IT Servicemanagement binnen de afdeling Support. Ook is het ICT Portfoliomanagement verder vormgegeven. Dit stelt ons in staat om tijdig in te spelen op wijzigingen en updates die doorgevoerd moeten worden binnen onze systemen. In 2026 is de verdere implementatie en borging van deze processen een speerpunt.

Datagedreven werken en AI

De afgelopen jaren zijn er door verschillende afdelingen stappen gezet op het gebied van datagedreven werken. Zo is de monitor Koers Sociaal Domein ontwikkeld, is er een woningbouwmonitor en zijn er verschillende dataproducten ontwikkeld voor financiën. Daarnaast is er behoefte aan verdere (door)ontwikkeling van dataproducten. Gedacht moet worden aan de inzet van een monitoringsinstrument voor de programma's Leefbaarheid & Veiligheid en Preventie met Gezag, om inzicht te krijgen in het effect van maatregelen en voor verantwoording naar het Rijk voor inzet van SPUK-gelden. Ook is er behoefte om inzicht te krijgen in effecten van stedelijke ontwikkeling met behulp van een Digital Twin, bijvoorbeeld om inzicht te krijgen in parkeerdrukke. We hebben onvoldoende middelen beschikbaar om op dit onderwerp echt goed door te pakken. In 2025 is gestart met een aanbesteding gericht op een overeenkomst rond het beheer en onderhoud van het ontwikkelde dataplatform. In 2026 zal de bestaande dienstverlening verder geborgd worden binnen de organisatie en gaan we bepalen wat er op basis van de ambities in de organisatie verder nodig is om tot een passende data-organisatie te komen.

In 2025 zijn er workshops gegeven over de ontwikkeling, impact en gebruik van generatieve AI. Ook is er een toename in gebruik van Copilot. We hebben de vuistregels omtrent gebruik van AI omgezet in een richtlijn voor medewerkers en we werven een trainee voor Datagedreven Werken

en AI. In 2026 willen we de inzet van AI in ons dagelijks werk verder verkennen, waarbij we extra aandacht hebben voor ethisch en verantwoord gebruik.

Informatiebeheer

In 2024 is gestart met het thema 'Informatiebeheer in beweging'. Hierbij is een inhaalslag ingezet op de achterstand in de vernietiging van informatie, waarvan de bewaartermijn al geruime tijd is verstreken. Ook vindt een verschuiving in werkzaamheden plaats, waarbij de nadruk meer komt te liggen op het digitaal maken, beheren, bewaren en vernietigen van informatie. In 2025 is hier verder invulling aangegeven. In 2026 zal verder ingezet worden op het versneld inhalen van de (digitale en fysieke) vernietigingsachterstand en voeren we analyses uit bij de verschillende afdelingen om inzicht te krijgen in verbeterpunten die we moeten doorvoeren in het beheren van onze informatie.

Eind 2025 wordt de dienstverleningsovereenkomst met onze archiefdienst, Het Utrechts Archief, verlengd. Samen met hen is de pilot impactanalyse voor aansluiting op hun e-depot afgerond. Naar aanleiding van de conclusies uit deze pilot zullen de komende jaren worden gebruikt voor verdere digitalisering en het realiseren van de voorwaarden voor een dergelijke aansluiting. Ook wordt het retentiebeleid in SharePoint en Teams verder vormgegeven.

Naar verwachting zal op 1 juli 2026 de herziening van de Archiefwet ingaan. Belangrijke wijzigingen zijn o.a. dat overheidsorganisaties verplicht zijn om een archivaris aan te stellen en dat blijvend te bewaren informatie vanaf 2026 na 10 jaar moet worden overgebracht naar een archiefdienst. Ook voor niet-overgebrachte informatie gaan extra verplichtingen gelden om te zorgen dat digitale informatie langdurig toegankelijk en leesbaar blijft en, wanneer nodig, wordt vernietigd. In lijn met de Woo zijn extra beperkingsgronden opgenomen op basis waarvan overgebrachte, in principe openbare, informatie niet openbaar wordt gemaakt. Een overheidsorganisatie is dan wel verplicht dit besluit goed te onderbouwen en te publiceren. Onze lokale wet- en regelgeving, daterend uit 2015, moet in het licht van de nieuwe Archiefwet in 2026 mogelijk worden geactualiseerd.

Personele processen

Ten behoeve van de kwaliteitsverbetering en robuustheid van de personeels- en salarisadministratie is in 2025 gestart met een project om de processen verder te digitaliseren. Op deze manier zal de organisatie beter ontzorgd en gefaciliteerd kunnen worden.

Doelstelling(en):

1. Onze interne dienstverlening is professioneel, voorspelbaar en modern.
2. De informatie in de organisatie die we moeten bewaren is goed geordend, vindbaar en herbruikbaar. Informatie die niet bewaard dient te worden, wordt tijdig vernietigd.
3. We hebben een datavoorziening en -organisatie, waarbij we in staat zijn op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data inzicht te creëren en bij te sturen waar nodig.
4. We verkennen de inzet van ethische en verantwoorde inzet van AI (kunstmatige intelligentie) in ons dagelijks werk.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We implementeren de best practices en processtandaarden vanuit IT Servicemanagement bij centraal en decentraal beheer.
D1-A2	We stellen duidelijke kaders en instructies op voor inzet van Applicatie Lifecycle Management bij de aanschaf, het beheer en uitfasering van onze applicaties en ICT voorzieningen.
D1-A3	We borgen de afspraken en procedures voor uitvoer van ICT-portfoliomanagement in de organisatie.
D2-A1	We maken een inhaalslag op de te vernietigen (digitale) archieven.
D2-A2	We brengen per afdeling in beeld welke informatiestromen en informatiedragers er zijn en brengen, waar dit nog niet afdoende is geregeld, deze informatie gefaseerd onder beheer. Dit beheer, bewaren en tijdig vernietigen, is digitaal en vindt primair plaats daar waar deze informatie binnenkomt en/of wordt verwerkt.
D3-A1	We borgen het technisch beheer en onderhoud van ons dataplatform op basis van de raamovereenkomst met een externe dienstverlener.
D3-A2	We stellen een analyserapportage op voor structurele inrichting van de dataorganisatie binnen de gemeente Nieuwegein.
D4-A1	We voeren pilots uit om het gebruik van AI te beproeven in ons dagelijks werk.
D4-A2	We zetten data gedreven werken, en het toepassen van AI daarbij, ethisch en verantwoord in en stellen hiervoor een ethisch toetsingskader op.

Ambitie 3: Maatschappelijk verantwoorde, veilige en betrouwbare bedrijfsvoering.

Als gemeente hebben we een belangrijke voorbeeldfunctie waardoor een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering belangrijk is. Maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering betekent dat wij bij het uitvoeren van onze taken rekening houden met belangrijke maatschappelijke onderwerpen. Hiermee leveren wij ook vanuit bedrijfsvoering een bijdrage aan o.a. thema's als Social return en duurzaamheid. Evenals het ethisch gebruiken van informatie op basis van het manifest Digitaal Nieuwegein.

Op het vlak van inkoop (en aanbesteding) wordt dit specifiek gedaan doordat we de maatschappelijk relevante onderwerpen uit het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen toepassen. De SDG's (Sustainable Development Goals) zijn een belangrijke richtsnoer voor de doorontwikkeling van ons inkoopmanagement. Deze worden concreet gemaakt in de categorieplannen voor de betreffende inkopen.

We zien dat in het licht van een veilige en betrouwbare bedrijfsvoering het goed toepassen van contract- en leveranciersmanagement essentieel is. Dit is een organisatiebrede ontwikkeling die versteviging vraagt van de processen die wij in toenemende mate niet meer zelf beheren, maar waar wij wel zelf als gemeente verantwoordelijkheid dragen voor (informatie) veiligheid en betrouwbaarheid.

Als gemeentelijke organisatie verwerken we veel informatie. Het gaat daarbij ook om persoonsgegevens en gevoelige informatie. Als gemeente hebben we de wettelijke en morele plicht om deze informatie goed te beveiligen. Naar verwachting zal in 2026 de Cyberbeveiligingswet in werking treden. Deze wet brengt extra eisen met zich mee in relatie tot het beveiligen van informatie. Het gaat dan onder andere om de inzet van beveiligingsmaatregelen en het toepassen van risicomanagement.

In 2026 ligt het speerpunt op implementatie van de vereisten van de Cyberbeveiligingswet.

Daarnaast is belangrijk dat wij onze bedrijfscontinuïteit goed op orde hebben, zodat we goed voorbereid zijn op incidenten en problemen. In 2025 hebben wij een cybercrisisplan vastgesteld en in 2026 zullen we een cybercrisisoefening uitvoeren en de organisatie bewuster maken van het belang van mitigerende maatregelen binnen de organisatie in geval van incidenten en problemen zoals een stroomstoring.

Doelstelling(en):

1. De gemeente werkt via haar inkopen verder aan het stimuleren van de pijlers uit het Manifest Maatschappelijke Verantwoord Inkopen.
2. We gaan gefaseerd de komende jaren organisatiebreed contract- en leveranciersmanagement verder verstevigen.
3. We voldoen aan de minimale vereisten vanuit de Cyberbeveiligingswet.
4. We passen risicomanagement toe op het gebied van informatieveiligheid, om zo snel inzicht te hebben in de risico's die er zijn en de maatregelen die we hiervoor doorvoeren.
5. We zijn voorbereid op cyberincidenten en -crises.
6. We vernieuwen het strategisch informatiebeveiligingsbeleid.
7. We maken de organisatie bewuster van het belang van bedrijfscontinuïteit.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We stellen vernieuwde categorieplannen op waarin zowel Contract- en leveranciersmanagement (CLM) als de belangrijke onderwerpen uit het manifest MVOI worden vastgesteld.
D1-A2	Waar mogelijk maken we gebruik van de middelen en expertise binnen het team Duurzaamheid van de afdeling Ruimtelijk Domein en van de SROI-coördinator binnen de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling om de doelstellingen uit het manifest te bevorderen binnen aanbestedingen.
D2-A1	We gaan het plan en beleid dat rondom CLM is vastgesteld gefaseerd de komende jaren verder uitrollen binnen de organisatie.
D2-A2	We onderzoeken wat er nodig is binnen het functiehuis van de gemeente om CLM te operationaliseren.
D3-A1	We herijken het strategisch informatiebeveiligingsplan en brengen deze in lijn met de Cyberbeveiligingswet.
D3-A2	We implementeren de minimale vereisten op gebied van de Cyberbeveiligingswet.
D4-A1	We ontwikkelen en implementeren een risicoframework voor beheersing van de geconstateerde informatieveiligheidsrisico's.
D5-A1	We voeren een cybercrisisoefening uit met bestuur en de organisatie.

Ambitie 4: Onze medewerkers en onze opgaven zijn goed in balans.

Nieuwegein: groot genoeg voor ambities, klein genoeg om persoonlijk te blijven. Deze zin is geregeld terug te vinden in de advertenties voor de werving van personeel. Er gebeurt namelijk veel in onze stad. Op diverse terreinen zijn we volop in ontwikkeling. En dat is merkbaar voor de medewerkers, wat het werk dynamisch, interessant en uitdagend maakt. Van belang daarbij is om ook wat betreft werkgeverschap te blijven ontwikkelen en oog te blijven hebben voor de wendbaarheid van onze medewerkers. Komend jaar gaan we inhoudelijk door op de ingeslagen weg. De thema's vitaliteit en gezondheid, duurzame inzetbaarheid, diversiteit en inclusie en arbeidsmarktcommunicatie zijn geen losse projecten maar een vast onderdeel van de HRM agenda.

We zien een dalende trend in ons ziekteverzuim. Dat is fijn maar ook belangrijk en daarom blijft ook voor 2026 het voorkomen en terugdringen van verzuim ofwel het maximaliseren van de inzetbaarheid van een medewerker, een belangrijk speerpunt. Voorkomen is beter dan genezen.

Daarom hopen we met het in 2025 vastgestelde vitaliteitsbeleid preventief te voorkomen dat sprake is van (beïnvloedbaar) verzuim. Onze ambitie blijft gericht op een verzuimpercentage maximaal ter hoogte van het landelijk gemiddelde verzuimpercentage van middelgrote gemeenten (2024 6,2%).

De gemeente Nieuwegein is een aantrekkelijke werkgever. We willen, gezien de huidige arbeidsmarkt, dit graag behouden en benadrukken. De duurzame inzetbaarheid van medewerkers krijgt volop aandacht. Met onder andere het bieden van ontwikkelruimte, talentmanagement, loopbaanbegeleiding en interne doorstroommogelijkheden blijven we werken aan het boeien en binden van onze collega's. Op technisch personeel is sprake van voortdurende krapte op de arbeidsmarkt.

Technologische ontwikkelingen en werkmethoden ontwikkelen zich heel snel. Dit vraagt in 2026 om het accent leggen op de digitale vaardigheden van onze medewerkers. Dit vraagt allereerst om vaardigheden in beeld te brengen en gericht een ontwikkelplan op te stellen.

Wij vinden het belangrijk dat in onze werkomgeving iedereen zichzelf kan zijn, zich veilig voelt, mee kan doen en met respect wordt behandeld. Het maakt niet uit waar je geboren bent, waar je in gelooft en van wie je houdt. Het gaat om de meerwaarde die iemand heeft voor onze organisatie en wat diegene kan bijdragen aan de stad.

We willen dat de werkomgeving prettig, maar ook veilig is. Daarom blijven we scherp letten op de onderlinge omgangsvormen in de organisatie. En bieden we veiligheid waar dat nodig is. Ondermijning is een bekend maatschappelijk thema dat ook onze organisatie raakt. We vergroten de bewustwording bij medewerkers op het gebied van ondermijning.

Een betrouwbare en weerbare overheid is een thema dat in belang en urgentie toeneemt. De manier waarop inwoners en ondernemers omgaan met de gemeente verhardt. In toenemende mate is sprake van agressie in al zijn verschijningsvormen. Het herkennen van die verschijningsvormen en weten wat te doen is in toenemende mate belangrijk. Een communicatief vaardige medewerker die in een veilige omgeving kan werken is daarbij een belangrijke basis waar we aan werken. We hebben aandacht voor de effecten van de toenemende druk uit de samenleving op onze medewerkers. Voor de gezamenlijke Stadshuis omgeving lijnen we samen met de partners het samenspel van gastvrijheid en veiligheid verder uit.

We hebben een kadernota 2026 met een sluitend meerjarenperspectief maar die ook zichtbaar maakt dat er vanaf 2029 nog wel een financiële uitdaging is. Naast de taakstelling die is opgelegd op de organisatie. In 2026 werken wij aan het realiseren van die taakstelling. En ook is van belang dat wij de balans tussen ambities en personele inzet goed houden. Dat vraagt goed sturen op en monitoren van de werkdruk. Ook hier is sprake van een balans. Tussen flexibiliteit (verandervermogen, slagkracht) en stabiliteit (een voldoende robuuste basis van kennis en vaardigheden om onze bijdrage aan de Nieuwegeinse samenleving waar te maken).

Doelstelling(en):

1. We zorgen voor een veilige omgeving voor medewerkers en bezoekers in het Stadshuis.
2. Onze medewerkers zijn duurzaam inzetbaar.
3. We vergroten de weerbaarheid van onze collega's.

4. We houden de balans tussen ambities en personele inzet passend.

Activiteiten 2026	
D1-A1	We hebben in 2025 het Agressieprotocol geactualiseerd. Dit protocol is bedoeld voor onze eigen medewerkers. In 2026 gaan we visie en beleid opstellen in gezamenlijkheid met alle samenwerkingspartners van het Stadhuis.
D1-A2	We operationaliseren Visie en beleid door middel van een actieplan.
D1-A3	Het in 2025 opgestelde BHV-plan wordt aan alle medewerkers in het Stadhuis (gemeente en partners) gecommuniceerd en de procedures worden geoefend.
D2-A1	We brengen de digitale vaardigheden op functieniveau in beeld en stellen waar nodig per functie een passend ontwikkeltraject op.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Aantal werkprocessen verbeterd	2	2	2

Effectindicatoren

Type	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026
E	1	% medewerkers dat tevreden is met de eigen werkomgeving	nmb	75%	75%
E	2	Verzuimpercentage	6,6%	<6,5%	<6,2%
E	3	Vacatures welke zijn ontstaan na 1 januari 2024 en langer open staan dan 90 dagen	nmb	<8	n.v.t. (1)

1. Gebleken is dat deze indicator onvoldoende aansluit bij de bijbehorende ambities en doelstelling en hierdoor minder relevante informatie brengt.

Financiële toelichting

Product Bedrijfsvoering

In het product bedrijfsvoering staan budgetten die grotendeels zijn gekoppeld aan de going concerntaken voor de diverse onderdelen. Naast alle salariskosten en alle bijkomende kosten voor personeel zijn de kosten in verband met automatisering en facilitaire zaken, juridische kosten en communicatie kosten hier ondergebracht. Tenslotte zijn ook de gemeentelijke bijdrage voor de BGHU opgenomen.

De baten zijn de personeelsgerelateerde opbrengsten (detachering/uitlening/ziekengelden) en de doorbelastingen BGHU aan diverse beleidsterreinen.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Bedrijfsvoering				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	62.881	63.590	65.304	67.078	69.654
Baten	2.536	2.911	2.636	2.624	2.697
Saldo	60.344	60.680	62.668	64.453	66.957

De totale lasten van het programma Bedrijfsvoering bedragen in 2026 afgerond € 63,6 mln. en bestaan grotendeels uit salarissen (€ 54.3 mln.), uitvoeringskosten Support I&A/Facilitair (€ 6 mln.) en overige bedrijfsvoeringskosten (€ 3,2 mln.).

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat de lasten in 2026 met € 710.000 toenemen en de baten nemen toe met € 375.000. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen.

Ontwikkelingen Kadernota 2026, hogere lasten € 935.000

De ontwikkelingen uit de Kadernota 2026 leiden tot de volgende hogere lasten op deze onderdelen:

- aanbesteding salarisadministratie, incidentele kosten € 100.000
- aanbesteding financieel pakket, incidentele kosten € 485.000. Deze kosten worden gedekt uit de Algemene reserve. De reserveonttrekking is toegelicht bij het programma Algemene dekkingsmiddelen.
- verstevigen informatieveiligheid; implementatiebudget € 50.000 en structureel € 150.000
- ICT en ICT-visie; incidenteel implementatiebudget € 50.000 en structureel € 100.000.

Staf, lagere lasten € 905.000, hogere baten € 390.000

Ondanks de kostenstijgingen als gevolg van de nieuwe cao dalen de lasten op het onderdeel staf per saldo met € 905.000 ten opzichte van de begroting 2025. Dit is hoofdzakelijk een gevolg van de genomen ombuigingsmaatregelen uit het traject SMB op het gebied van Betere Buurten (€ 300.000) en de nog nader in te vullen taakstelling op de organisatie (€ 400.000). Het wordt getracht deze taakstelling in te vullen middels besparingen op inkoop (begrotingsbreed) of via andere efficiency-maatregelen.

De baten nemen toe door hogere inkomsten uit detacheringsvergoedingen.

Verder vindt er een verschuiving plaats van Stadstoezicht (programma Leefomgeving en veiligheid) naar dit product (lagere lasten van € 400.000). Dit hangt samen met de toerekening van personele inzet aan parkeertoezicht op straat. Met deze correctie worden de kosten op de juiste plaats verantwoord. Dit geldt eveneens voor de aangepaste doorberekeningen vanuit de onderdelen Omgevingswet, klimaatadaptatie en ruimtelijke kwaliteit (wonen en economie).

Kapitaallasten ICT, hogere lasten € 180.000

De afwijking betreft hogere kapitaallasten, doordat in 2025 de afschrijvingslasten eenmalig zijn verlaagd. Dit als gevolg van het later in gebruik nemen van diverse ICT-investeringen, omdat projecten langer doorlopen dan gepland. Dit geeft ten opzichte van 2025 hogere lasten van € 180.000.

Facilitair, hogere lasten € 95.000

De kosten Facilitaire zaken stijgen ten opzichte van 2025, voornamelijk als gevolg van gestegen abonnementskosten parkeren auto's vervoerspool (€ 41.000) en vervanging dienstfietsen (€ 12.000). Daarnaast zijn incidentele kosten voor de geplande aanbesteding voor facilitaire zaken en catering van € 40.000 verwerkt.

Licenties, hogere lasten € 240.000

De kosten van licenties zijn voornamelijk gestegen als gevolg van de in 2025 doorgevoerde migratie van het datacenter. Ten opzichte van 2025 zijn deze kosten nu voor een heel jaar begroot (€ 215.000). Daarnaast neemt het aantal licenties toe als gevolg van groei personeelsbestand en indexatie.

De overige verschillen op dit product zijn vanwege de omvang niet verder toegelicht.

Product Tractie

Binnen het product Tractie zijn budgetten opgenomen voor de operationele kosten van de voertuigen en werkplaats.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Tractie				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	938	1.053	1.183	1.185	1.136
Baten	34	35	36	36	37
Saldo	904	1.018	1.147	1.149	1.099

Ten opzichte van de begroting 2025 is te zien dat in 2026 de lasten met ruim € 80.000 toenemen. De baten blijven gelijk. Het verschil tussen deze jaren hangt hoofdzakelijk samen met de volgende onderdelen:

Op basis van de actuele doorrekening van de kapitaallasten is de begroting 2026 € 130.000 hoger dan de (aangepaste) begroting 2025. Dit wordt veroorzaakt door de aanschaf van 2 grote veegmachines in 2025 (start kapitaallasten vanaf 2026), waarbij de oude machines in 2025 al waren afgeschreven.

De begroting voor verzekeringskosten is € 60.000 naar beneden bijgesteld. Deze aanpassing is gebaseerd op de werkelijke kosten in 2025 en we willen een besparing realiseren door meer te sturen op het uitgangspunt om alleen voertuigen tot en met 3 jaar allrisk te verzekeren.

De overige verschillen op dit product zijn kleiner dan € 25.000 en worden verder niet toegelicht.

Thema Vastgoed

Ambitie 1: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is toekomstbestendig.

Het eigen maatschappelijk vastgoed moet optimaal aansluiten bij wat er zowel nu als in de toekomst op maatschappelijk gebied nodig is voor de stad.

Maatschappelijk vastgoed is een middel dat het realiseren van beleidsdoelstellingen ondersteunt. Zoals bijvoorbeeld de sportaccommodaties, het theater of de buurtpleinen. Omdat de maatschappij zich ontwikkelt wijzigen de behoeften van de stad. Om het maatschappelijk vastgoed optimaal te laten aansluiten bij die behoeften is het helpend om de huidige, maar ook de toekomstige behoeften in beeld te hebben. Ook door uitvoering te geven aan het programma Parels van de Wijken wordt dit vastgoed op een strategische wijze benaderd en ingezet voor de inwoners van Nieuwegein.

Doelstelling(en):

1. Het eigen maatschappelijk vastgoed moet optimaal aansluiten bij wat er zowel nu als in de toekomst op maatschappelijk gebied nodig is voor de stad.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Er wordt uitvoering gegeven aan de in 2025 vastgestelde Visie op maatschappelijk vastgoed.

Ambitie 2: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is duurzaam.

Het is de ambitie dat het maatschappelijk vastgoed van Nieuwegein in 2040 energieneutraal is. Gedurende de afgelopen jaren is gebleken dat het verduurzamen van ons vastgoed een complexe en omvangrijke opgave is. Afgelopen jaar is gefocust op het maken van een plan voor het verduurzamen van het Stadshuis, Theater De Kom en de gemeentewerf. Met de keuze voor deze gebouwen, waar volgens de eerder uitgevoerde onderzoeken relatief veel duurzaamheidswinst is te behalen, laten we zien dat wij als gemeente Nieuwegein werk maken van het verduurzamen van ons eigen vastgoed en daarmee ook het goede voorbeeld geven.

Doelstelling(en):

1. Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is in 2040 energieneutraal.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Het wordt duidelijk op welke wijze verder vorm wordt gegeven aan het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

Ambitie 3: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed van Nieuwegein is schoon, heel en veilig.

Om te zorgen dat het maatschappelijk vastgoed van Nieuwegein optimaal kan worden ingezet, is het nodig dat het goed wordt beheerd en onderhouden. Daarbij maakt Team Vastgoed gebruik van MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP). Hierdoor is in beeld wat er jaarlijks aan planmatig en groot onderhoud moet worden uitgevoerd. Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan opgesteld voor de werkzaamheden.

In 2026 wordt verder gewerkt aan het professionaliseren van het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Om strategischer op het beheer en onderhoud van het gemeentelijk

vastgoed te kunnen sturen is het advies om alle gemeentelijke gebouwen bij team Vastgoed onder te brengen. Als eerste stap zijn in 2025 alle gemeentelijke gebouwen geïnventariseerd. Op basis hiervan wordt verdere stappen voorbereid en gezet.

Doelstelling(en):

1. De Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) zijn actueel.
2. De Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) en de beheerplannen worden elke 4 jaar geactualiseerd.

Activiteiten 2026	
D1-A1	Op basis van het Meerjaren onderhoudsplan wordt jaarlijks een uitvoeringsplan vastgesteld.
D2-A1	De actualisering van de MJOP's en de beheerplannen wordt voorbereid.

Prestatie-indicatoren

Type	Amb.	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2024	Streef waarde 2025	Streef waarde 2026
P	1	1	Verduurzaming autopool	5	15%	20%
P	1	2	Verduurzaming vastgoed fase 2	25%	- (1)	- (1)

1. Zie de activiteit die hierbij hoort (D1-A1). Wij geven bij de begroting geen streefwaardes. Na de kadernota van volgend begrotingsjaar verwerken wij het nieuwe inzicht.

Financiële toelichting

Product Onderwijsgebouwen

Voor het onderdeel Onderwijsgebouwen zijn in de begroting de budgetten voor het gemeentelijk deel van de exploitatie van alle schoolgebouwen voor het primair en voortgezet onderwijs opgenomen. Hierin zijn naast de effecten van de bouw nieuwe scholen uit het programma Parels van de Wijken, ook inbegrepen de storting in onderhoudsvoorziening groot onderhoud en kapitaallasten vervangingsinvesteringen. De inkomsten bestaan uit huur van ruimten in scholen voor kinderdagverblijven en doorberekende onderhoudskosten aan de schoolbesturen.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Onderwijsgebouwen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	4.671	4.716	4.737	5.277	5.817
Baten	1.275	1.195	948	977	952
Saldo	3.396	3.520	3.789	4.299	4.866

De lasten van het product Onderwijsgebouwen stijgen met € 45.000, terwijl de baten dalen met € 80.000. Dit wordt verklaard door de volgende zaken, waarbij gelet op de hoeveelheid panden de afwijkingen per kostensoort worden vermeld.

Ontwikkelingen Parels van de Wijken

Een aantal ontwikkelingen voor het programma Parels van de Wijken zijn invloed op de ontwikkeling van de kapitaallasten.

Het krediet MFA Vreeswijk (Schipperkwartier) (rbs. 2017-286) was nog niet aangepast met de inflatiecorrectie (30%) van het raadsbesluit 2022-285. Dit betreft de periode 2017 tot en met 2023. Dit is alsnog verwerkt, hiermee stijgt het bedrag van € 7,4 mln. tot € 9,6 mln. Daarnaast zijn alle investeringsbedragen zoals vastgesteld bij raadsbesluit 2023-292, geïndexeerd met de gemeentelijke indexpercentages over de periode 2024 tot en met 2026, om in de pas te blijven lopen met de kostenstijgingen lonen en materialen. Het investeringsvolume stijgt daarmee van € 168 mln. naar €184 mln. Zie ook de tabel in hoofdstuk Investerings.

De stijging van de kredieten MFA Vreeswijk (Schipperkwartier) en definitieve huisvesting Rijnhuizen zijn verwerkt in de kapitaallasten 2026 - 2029. De effecten voor de overige scholen vanaf 2030 worden betrokken bij het Duurzaam Financieel Evenwicht.

De planning voor de realisatie van de vernieuwbouw scholen en sportaccommodaties is in overleg met de schoolbesturen aangepast vastgesteld. In de periode 2026 - 2029 is de realisatie en oplevering van de schoollocaties Rijnhuizen en Vreeswijk gepland.

Daarnaast is de planning verschoven voor de scholen Wijkersloot (2026 - 2031), Fokkesteeg (2025 - 2030), Zuilenstein (2027 - 2032), Batau Zuid (2027 -2032) en Anna van Rijn (2025- 2032). Wij verwijzen u naar de planning zoals gepresenteerd in de Avond van de Stad van 11 september 2025. Gedurende de bouwperiodes wordt rente begroot over de bouwkosten per jaar, de afschrijvingslasten ontstaan in het jaar na ingebruikname.

Kapitaallasten, lagere lasten € 32.000

De afschrijvingslasten nemen voor 2026 toe met € 263.000, omdat de school Doorslag Groenling in 2025 in gebruik is genomen. Daarnaast is de wijze van rentetoerekening aan investeringen is gewijzigd. Tot en met 2025 werd aan een meerjarige investering vanaf het 1e jaar volledig rente toegerekend. De rente wordt nu berekend over de verwachte uitgaven in een jaar, waarbij deze in het meerjarenperspectief cumulatief oplopen. Dit geeft een verschil van € 295.000. Per saldo geeft dit € 32.000 lagere lasten.

Huuropbrengsten en vergoedingen van schoolbesturen, lagere baten € 80.000

De huuropbrengsten voor Anna van Rijn dalen ten opzichte van 2025 met € 167.000, omdat het huurcontract tot medio 2026 is begroot. De verdere ontwikkelingen (verkoop) voor dit pand zullen in de 1e Technische wijziging 2026 worden verwerkt. Daarnaast is de huur voor het Gezondheidsplein De Roerdomp verwerkt (€ 56.000) en zijn de overige baten geïndexeerd (€ 31.000).

Indexaties, hogere lasten € 77.000

De overige budgetten zijn geïndexeerd en leiden tot hogere begrote lasten.

Product Stadshuis

Voor het onderdeel Stadshuis zijn in de begroting de budgetten voor de exploitatie (de eigenaren en gebruikerslasten) van het Stadshuis opgenomen. Hierin is ook begrepen de storting in onderhoudsvoorziening voor het benodigde groot onderhoud en kapitaallasten

vervangingsinvesteringen. De inkomsten bestaan uit verhuur en servicekosten van diverse partners. De verhuur van commerciële plint is begroot binnen het Grondbedrijf.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Stadshuis				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	4.280	4.476	4.311	4.470	4.494
Baten	1.409	1.531	1.538	1.571	1.624
Saldo	2.871	2.945	2.773	2.898	2.869

De lasten van het onderdeel Stadshuis stijgen met € 196.000, terwijl de baten stijgen met € 122.000. Dit wordt verklaard door de volgende oorzaken.

Kapitaallasten, hogere lasten € 133.000

De afwijking wordt grotendeels verklaard doordat het krediet van het vernieuwde Stadshuis (Atrium) wordt afgeschreven. Ten opzichte van 2025 geeft dit een verschil van € 68.000. Daarnaast zijn als gevolg van uitgevoerde vervangingsinvesteringen investeringen toegenomen met € 65.000.

Indexering overige kosten, hogere lasten € 65.000

De overige exploitatiebudgetten voor het Stadshuis zijn geïndexeerd en stijgen met € 65.000. De energiekosten zijn bijgesteld naar de verwachte realisatie over 2025. Hierdoor komt een bedrag van € 245.000 beschikbaar ter dekking van toegenomen bewakingskosten in het Stadshuis (Atrium).

Opbrengsten Stadshuis, hogere baten € 123.000

De huur- en servicekosten zijn overeenkomstig de uitgangspunten van het raadsbesluit 2021-405 verwerkt in de begroting, inclusief de opbrengsten kamerverhuur. In 2025 zijn deze opbrengsten verlaagd, omdat deze niet volledig werden gerealiseerd na de oplevering. Daarnaast zijn de huur- en servicebaten geïndexeerd.

Product Theater

Voor het onderdeel Theater zijn in de begroting de budgetten voor de exploitatie en de eigenarenlasten van het theater opgenomen. Hierin is ook begrepen de storting in onderhoudsvoorziening voor groot onderhoud en kapitaallasten vervangingsinvesteringen, evenals de (gesubsidieerde) huur van DE KOM.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Theater				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.281	1.304	1.283	1.324	1.319
Baten	1.844	1.937	2.008	2.073	2.142
Saldo	-563	-633	-725	-749	-823

De lasten en baten voor het product Theater zijn ten opzichte van 2025 € 24.000 hoger, respectievelijk € 94.000 hoger.

De hogere baten van € 59.000 zijn gevolg van de toegepaste indexering loon- en prijzen van de huur van het theater en het theatercafé. Daarnaast is de maatregel van de Sluitende Meerjarenbegroting "Verhogen inkomsten Vastgoed" als (herkenbare) post begroot € 35.000.

De stijging van de lasten is kleiner dan € 25.000 en wordt daarom niet toegelicht.

Product Overige accommodaties

Voor het onderdeel Overige accommodaties zijn in de begroting de budgetten voor de exploitatie van de overige gemeentelijke gebouwen, zoals gemeentewerf, museumwerf en buurtpleinen, e.d. opgenomen. Hierin is ook begrepen de storting in onderhoudsvoorziening voor het benodigde groot onderhoud en kapitaallasten vervangingsinvesteringen. De inkomsten bestaan uit verhuur aan diverse partners.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Overige accomodaties				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2.714	2.971	3.175	3.243	3.301
Baten	727	772	789	808	835
Saldo	1.987	2.198	2.387	2.435	2.466

De lasten van het product Overige accommodaties stijgen met € 256.000, en de baten stijgen met € 45.000. Dit wordt verklaard door de volgende zaken, waarbij gelet op de hoeveelheid panden de afwijkingen per kostensoort worden vermeld.

Huur, kapitaallasten en overige budgetten, hogere lasten € 256.000

De stijging van de lasten is grotendeels toe te schrijven aan de vanaf 2026 begrote huur voor Buurtplein Zuid (€ 105.000) en gestegen kapitaallasten van diverse (vervanging)investeringen uit het MIP 2024 en 2025, die in 2025 afgerond zullen worden (€ 85.000). Het resterende verschil betreft de indexering van de overige budgetten (€ 54.000).

Huur, hogere baten € 45.000

De huuropbrengsten zijn geïndexeerd op basis van de verwachte loon- en prijsstijging.

Product Sportaccommodaties

Voor het onderdeel Sportaccommodaties zijn in de begroting de budgetten voor de exploitatie van de sportvelden en sportgebouwen opgenomen. Hierin zijn naast de effecten van de bouw nieuwe sportvoorzieningen uit het programma Parels van de Wijken, ook begrepen de storting in onderhoudsvoorziening voor het benodigde groot onderhoud en kapitaallasten vervangingsinvesteringen. De inkomsten bestaan uit verhuur aan de diverse sportverenigingen.

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Sportaccommodaties				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	3.999	3.736	3.749	3.867	3.969
Baten	1.116	1.025	1.045	1.065	1.100
Saldo	2.882	2.711	2.704	2.803	2.870

De lasten van het product Sportaccommodaties dalen met € 263.000, terwijl de baten dalen met € 91.000. Dit wordt verklaard door de volgende zaken, waarbij gelet op de hoeveelheid panden de afwijkingen per kostensoort worden vermeld.

Kapitaallasten, hogere lasten € 52.000

De stijging van de kapitaallasten wordt grotendeels verklaard doordat de kapitaallasten na oplevering van de Sportzaal Doorslag-Groenling zijn begroot (€ 100.000). Zie ook de toelichting bij het product Onderwijs. Daarnaast is het resterende verschil voornamelijk toe te schrijven aan vrijval van afgeschreven activa diverse sportaccommodaties (Galecopperzoom € 25.000 en Parkhout € 34.000).

Parkhout incidentele kosten, lagere lasten € 337.000

Bij resultaatbestemming jaarrekening 2024 is een bedrag van € 336.000 voor dekking incidentele kosten in 2025 begroot. In 2025 zal dit naar verwachting geheel afgerond en besteed zijn.

Overige inkomsten, lagere baten € 91.000

In de 1e Technische wijziging 2025 zijn de baten van de Tijdelijke Sporthal incidenteel begroot. Voor 2026 kunnen deze pas worden bepaald in samenhang met de bezetting van Merwestein en het Veerhuis. Naar verwachting volgt deze aanpassing in de 1e Technische wijziging 2026. Voor nu geeft dit lagere baten van € 140.000.

De Specifieke Uitkering Sport BTW (SPUK-Sport) zal door het Rijk met 10% worden gekort. Vooruitlopend op de definitieve beschikking hiervan verlagen wij de inkomsten hiervan voor de sportaccommodaties (€ 14.000). Overigens wordt in deze regeling reeds een maximumbedrag toegekend, die is gebaseerd op de declaraties in de afgelopen jaren. De werkelijke (positieve of negatieve) afwijkingen worden bij de jaarrekening gepresenteerd.

Tenslotte levert de indexering op de inkomsten € 62.000 hogere baten op.

De resterende afwijkingen zijn een samenstel van diverse kleine onderdelen, die niet nader worden toegelicht.

Wat mag het kosten?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Bedrijfsvoering	61.559	63.819	64.644	66.487	68.263	70.790
Vastgoed	15.040	16.946	17.203	17.255	18.180	18.901
Totaal lasten	76.599	80.764	81.846	83.742	86.442	89.690
Bedrijfsvoering	3.407	2.570	2.946	2.672	2.660	2.734
Vastgoed	6.777	6.371	6.461	6.327	6.493	6.653
Totaal baten	10.184	8.941	9.407	8.999	9.154	9.387
Saldo van lasten en baten	66.416	71.823	72.440	74.743	77.289	80.303
Storting in reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	10	110	110	110	110
Totaal van het programma	66.416	71.813	72.330	74.633	77.179	80.193

Reserve Kapitaallasten Parkhout

Conform het raadsbesluit 2020-101 d.d. 28 mei 2020 wordt € 10.000 onttrokken voor dekking afschrijvingslasten kapitaallasten parkeerterrein SPZ Parkhout.

Reserve Scholen en maatschappelijk vastgoed

Om de programmakosten voor Parels van de Wijken te dekken wordt € 100.000 onttrokken aan de reserve.

2.7 Algemene dekkingsmiddelen

In dit programma worden de algemene dekkingsmiddelen behandeld. Dit zijn middelen die de gemeente ontvangt die vrij besteedbaar zijn. Dat in tegenstelling tot de opbrengsten die begroot worden op de programma's; de gelden die al gekoppeld zijn aan bepaalde doelen. In de meeste gevallen moeten die worden besteed aan het doel waarvoor deze zijn ontvangen.

Wat zijn algemene dekkingsmiddelen?

Volgens het besluit begroting en verantwoording (BBV) laten we de algemene dekkingsmiddelen in de gemeentelijke begroting en het jaarverslag apart zien. De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

Algemene uitkering

Gemeenten ontvangen verschillende geldstromen van het Rijk om hun taken uit te voeren. Een groot deel van dit geld komt uit het Gemeentefonds en wordt uitgekeerd in de vorm van de algemene uitkering. De overige geldstromen van het Rijk (bepaalde uitkeringen) worden verantwoord op de programma's waar deze betrekking op hebben.

Belastingen

Dit zijn de opbrengsten uit de gemeentelijke belastingen en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten voor taxaties, heffing en invordering.

Nog te besteden middelen

Dit betreft een aantal stelposten. Dit zijn financiële reserveringen die nog verwerkt moeten worden in de begroting op een later moment of bij de jaarrekening. Eén daarvan is de verplichte stelpost voor onvoorziene uitgaven. Ook voor andere doeleinden zijn stelposten gevormd, zoals kapitaallasten van toekomstige investeringen en bedragen voor prijsstijgingen die nog niet over de budgetten zijn verdeeld.

Treasury

Het onderdeel treasury gaat over de uitgaven en opbrengsten van de financiering van de gemeente. Hier wordt het renteresultaat van de gemeente verantwoord. Ook wordt hier de opbrengst (dividend) uit het aandelenbezit geboekt.

Reservemutaties

Volgens het BBV laten we de mutaties in de algemene- en bestemmingsreserves apart zien in de begroting. De mutaties in de reserves die horen bij een bepaald programma zijn opgenomen onder dat programma. Daardoor is er per programma een resultaat voor en na bestemming zichtbaar.

Wat mag het kosten en wat ontvangt de gemeente?

Thema	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemene dekkingsmiddelen	1.353	1.744	4.784	4.433	5.929	8.084
Totaal lasten	1.353	1.744	4.784	4.433	5.929	8.084
Algemene dekkingsmiddelen	155.830	172.398	180.778	184.481	188.275	196.992
Totaal baten	155.830	172.398	180.778	184.481	188.275	196.992
Saldo van lasten en baten	-154.477	-170.655	-175.994	-180.048	-182.346	-188.909
Storting in reserves	22.305	716	1.098	2.196	-	1.098
Onttrekking aan reserves	17.558	10.720	4.021	3.556	3.738	3.880
Totaal van het programma	-149.730	-180.659	-178.917	-181.408	-186.085	-191.690

Algemene uitkering

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Algemene uitkering				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	144.918	151.718	154.497	157.332	164.954
Saldo	-144.918	-151.718	-154.497	-157.332	-164.954

De algemene uitkering neemt ten opzichte van de begroting 2025 toe met ongeveer € 4,7 miljoen. De stijging van de algemene uitkering hangt enerzijds samen met de BBP-ontwikkeling (prijs en volume) en de maatstafontwikkeling, waaronder de groei van het aantal inwoners. Daarnaast worden structureel extra middelen ontvangen ter demping van een gedeelte van de terugval van het gemeentefonds. Op basis van het rapport van de commissie van Ark worden voor 2026 en 2027 extra middelen toegekend voor jeugdzorg. Vanaf 2028 vervallen deze extra middelen weer en wordt bovendien door het Rijk verwacht dat maatregelen op dit gebied van de jeugdzorg forse opbrengsten opleveren, met een lagere algemene uitkering als gevolg. Voor de jaren vanaf 2028 levert dit dus een extra financiële uitdaging op.

Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds verschenen. Vanwege de demissionaire status van het kabinet is die beleidsarm.

Ontwikkeling septembercirculaire 2025	2026	2027	2028	2029
Ontwikkeling indexering	-318	-427	-524	-635
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-	-107	-105	-106
Taakmutaties	529	269	135	121
Omzetting specifieke uitkeringen	1.898	57	57	57
Ontwikkeling algemene uitkering	2.109	-208	-437	-563

Ontwikkeling septembercirkulaire 2025	2026	2027	2028	2029
Ten laste van stelpost indexeringen	318	427	524	635
Ten gunste van stelpost taakmutaties	-529	-269	-135	-121
Omzetting specifieke uitkeringen	-1.904	-63	-63	-63
Saldo ontwikkeling septembercirkulaire	-6	-114	-112	-113

De algemene uitkering wordt naar beneden bijgesteld als gevolg van een lagere raming van het prijseffect van het Bruto binnenlands product (BBP), dat als maatstaf wordt gebruikt voor de indexering van het gemeentefonds. Dit kan worden opgevangen binnen de ruimte voor indexeringen die nog niet in de begroting was verdeeld. Dit leidt in 2029 tot een negatieve stelpost. Deze kan ingevuld worden door de budgetten voor 2029 aan te passen naar de nieuwe verwachting van de prijsstijging.

Vanaf 2027 ontstaat een budgettair effect door verlaging van de uitkeringsfactor, als gevolg van de ontwikkeling van de landelijke maatstaven voor de verdeling.

Daarnaast worden er bedragen toegevoegd voor verschillende taken. Deze bedragen worden in eerste instantie toegevoegd aan de stelpost taakmutaties, zie ook paragraaf 2.7.1.3. In de P&C-producten in 2026 doen wij voorstellen voor de bestemming van deze middelen.

In 2026 wordt de specifieke uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) overgeheveld naar het gemeentefonds (€ 1.841.000). Voor de jaren na 2026 wordt op een later moment besloten in welke vorm de gemeenten deze bijdrage ontvangen. Ook de specifieke uitkering Overheidsbrede dienstverlening wordt overgeheveld (€ 57.000). Deze bedragen blijven beschikbaar voor hetzelfde doel waarvoor ze eerder waren bestemd, echter is er een negatief effect op het saldo van ongeveer € 6.000 doordat er 10% wordt gekort op de specifieke uitkering Overheidsbrede dienstverlening.

Belastingen

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Belastingen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	900	798	819	839	860
Baten	26.267	28.390	29.417	30.367	31.392
Saldo	-25.366	-27.591	-28.598	-29.528	-30.532

Op dit product worden onder andere de lasten en baten van de gemeentelijke belastingen verwerkt. Een inhoudelijke toelichting op de belastingsoorten treft u aan in de paragraaf Lokale heffingen. Daarnaast wordt hier ook de vennootschapsbelasting (vpb) verantwoord, die de gemeente moet betalen als winst wordt gemaakt op ondernemersactiviteiten, zoals de grondexploitaties. Ook inkomsten uit straatparkeren is in deze paragraaf opgenomen.

Lasten

Vennootschapsbelasting, lagere lasten € 105.000

In tegenstelling tot eerdere jaren wordt de vpb-last voor 2026 op € 0 geraamd. In 2025 hebben de gemeente en de belastingdienst een vaststellingsovereenkomst over GREX City afgesloten (zie voor verdere toelichting de Jaarrekening 2024, paragraaf 3.4.2). Sinds de herziening van de GREX City in 2018 is er een oplopend verlies op de grondexploitatie City. Voor de vpb moeten de resultaten van de verschillende activiteiten bij elkaar opgeteld worden. Daarmee is het zeer waarschijnlijk dat een 'winst' bij de andere vpb-plichtige activiteiten wegvalt tegen het fiscale verlies van GREX City. De geraamde lasten worden hierdoor € 105.000 lager; dit betreft dus alle andere vpb-plichtige activiteiten dan de GREX.

Het resterende kleine verschil in de lasten betreft de indexatie van de kosten voor heffing en invordering van de onroerendezaakbelasting.

Baten

De baten nemen ten opzichte van de begroting 2025 toe met € 2.123.000. Dit is per belastingsoort als volgt opgebouwd.

Precariobelasting

De baten nemen met € 5.000 toe door indexatie van de tarieven. Daarnaast is de raming van de inkomsten met € 65.000 verhoogd op basis van de hogere opbrengst in de afgelopen jaren.

Onroerendezaakbelasting

De baten nemen met € 774.000 toe door indexatie van de tarieven met 3,2%. Daarnaast is er sprake van areaaluitbreiding door nieuwbouw. In het traject SMB is hiervoor een bedrag van € 350.000 opgenomen. Op basis van de verdere nieuwbouw wordt vanaf 2026 een extra opbrengst van € 500.000 verwacht.

Parkeerbelasting (straatparkeren)

De baten nemen met € 366.000 toe vanwege een verwachte stijging van het aantal bezoekers als gevolg van de ontwikkelingen in het stadscentrum (City), die naar verwachting in 2026 circa 5% hoger ligt dan in 2024. De begroting houdt rekening met deze gewijzigde bezoekersaantallen en is gecorrigeerd voor prijsindexatie. Zie ook de paragrafen 2.3.1.7.7 "product parkeren" en 3.7 "Parkeren".

Toeristenbelasting

De baten nemen met € 2.000 toe door indexatie van de tarieven. In het kader van het traject SMB worden de tarieven voor de toeristenbelasting verhoogd. Dit leidt in de begroting tot hogere baten van € 61.000.

Nog te besteden middelen

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Nog te besteden middelen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	1.787	1.793	1.957	3.742	6.950
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	1.787	1.793	1.957	3.742	6.950

Op dit onderdeel worden de stelposten in de begroting verantwoord. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

Overzicht stelposten (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stelpost Onvoorzien	35	35	35	35
Stelpost Bestaand beleid	598	1.197	2.450	4.316
Stelpost Taakmutaties algemene uitkering	866	573	425	367
Beschikbaar voor indexeringen	294	125	42	-415
Stelpost kapitaallasten MIP	0	28	790	2.540
Totaal stelposten	1.793	1.957	3.742	6.950

Stelpost Onvoorzien: dit is een bedrag van € 35.000 voor het opvangen van onvoorziene uitgaven.

Stelpost Bestaand beleid: Dit zijn de middelen die beschikbaar zijn voor 'De stad groeit mee', die nog niet zijn verdeeld over de programma's. Hierbij gaat het om de groei van de algemene uitkering die het gevolg is van de mate waarin de stad in de komende jaren sneller groeit dan het landelijk gemiddelde. Elk jaar wordt bij het opmaken van de Kadernota de hoogte hiervan bepaald op basis van de actuele prognoses op het gebied van inwonertallen, woningbouw en dergelijke.

Gedurende het jaar kunnen - binnen de vastgestelde criteria - voorstellen worden gedaan om deze middelen te benutten en toe te kennen aan begrotingsprogramma's. Op basis van aanwending bij de kadernota 2026 inclusief het traject SMB en de bestuursrapportage 2025 is de opbouw van deze stelpost als volgt:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
De stad groeit mee: Opbouw stelpost				
Groei o.g.v. omgevingsvisie en koers sociaal domein (60%)	330	730	1.331	2.367
Overige autonome groei (20%)	133	240	563	978
Mobiliteit (20%)	135	227	556	971
Stelpost De stad groeit mee na KN26 en BR25	598	1.197	2.450	4.316

Stelpost Taakmutaties algemene uitkering: Op deze stelpost worden de middelen geraamd die door middel van taakmutaties aan de algemene uitkering worden toegevoegd of onttrokken en nog niet op de betreffende producten zijn verwerkt. Op basis van de septembercirculaire neemt deze stelpost in 2026-2029 toe, zoals ook in paragraaf 2.7.1.1 is beschreven. Dit hangt samen met

onderstaande taakmutaties. Verwerking hiervan op de betreffende producten vindt plaats via toekomstige begrotingswijzigingen.

Taakmutaties septembercirculaire 2025	2026	2027	2028	2029
Wet integrale suïcidepreventie	37	39	40	42
Loon- en prijsbijstelling middelen jeugdhulp	81	68	70	72
Implementatie Participatiewet in balans	49	12	4	4
Participatie (IU)	111	119	-6	-7
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	19	19	15	0
Aanvullende middelen CDOKE	219	0	0	0
Overige taakmutaties	13	12	12	10
	529	269	135	121

Daarnaast zijn de middelen aangaande de taakmutatie 'versterking van de bibliotheekfunctie' (€ 195.000) in het kader van het traject SMB komen te vervallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Beschikbaar voor indexeringen: Op basis van de verwachte loon- en prijsontwikkeling is bij de Kadernota een inschatting gemaakt van het benodigde bedrag voor indexatie van de budgetten. Deze is ten dele aangewend om begrotingsbreed budgetten die onderhevig zijn inflatie te kunnen verhogen. Hierin is nog niet het volledig beschikbare bedrag benut, wat het mogelijk maakt om toekomstige prijsstijgingen (gedeeltelijk) op te vangen. Bij de septembercirculaire is deze naar beneden bijgesteld doordat de loon- en prijsontwikkeling minder groot is dan verwacht. Hierdoor ontstaat in 2029 een negatieve stelpost, dit wordt via de nieuwe indexatie in 2026 verwerkt via de budgetten.

Stelpost kapitaallasten MIP: Hierin is het bedrag opgenomen voor de kapitaallasten van de (vervangings)investeringen die in het meerjareninvesteringsplan (MIP) zijn opgenomen. Het gaat hierbij om toekomstige investeringen, waarover besluitvorming plaatsvindt bij de begroting van het desbetreffende jaar.

Treasury

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Treasury				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	-439	-21	571	96	436
Baten	1.092	550	448	457	529
Saldo	-1.531	-571	124	-361	-93

Lasten

Bij de lasten van het product Treasury wordt zowel de werkelijke rentelast (te denken aan rentelasten op leningen) gepresenteerd, maar ook de doorbelasting van deze kosten naar de producten (investeringen en het grondbedrijf). Beide onderdelen worden gesaldeerd weergegeven als last: de werkelijke rentelasten minus de door te belasten rente aan de investeringen.

De werkelijke verwachte te betalen rentelasten op langlopende leningen voor het jaar 2026 lopen, ten opzichte van de eerdere verwachtingen voor 2026, op van ongeveer 1,4 mln. naar 1,8 mln. Dit komt door de verwachte liquiditeitsprognose die aangeeft dat er vanaf 2026 nieuwe leningen nodig zijn.

Dit leidt nog niet tot een hogere door te belasten rente (de zogenaamde omslagrente) aan investeringen in 2026, dit percentage blijft vooralsnog staan op 0,5%.

Ten behoeve van deze omslagrente wordt de rentelasten nog gecorrigeerd voor interne doorbelastingen (onder andere het grondbedrijf) en voor rentebaten. Het resterende nettobedrag is de basis voor de toerekening van rente aan investeringen en producten. Het gepresenteerde saldo bij de lasten (€ -21.000) bestaat derhalve uit een klein verschil tussen de werkelijk te betalen rentelasten minus de aan toegerekende rente aan de investeringen.

Ondanks de SMB-maatregel om bij het maken van de liquiditeitsprognose uit te gaan van risicovollere inschattingen (verwachte besparing € 300.000) blijft de verwachte financieringsbehoefte groot. Zoals bovenstaand al vermeld zullen er eerder nieuwe leningen aangetrokken moeten worden, wat leidt tot een stijging van de rentelasten in 2026 en 2027. In 2028 is echter een voordeel te zien, doordat de nieuwe ramingen voor dat jaar lager uitvallen dan waarmee rekening werd gehouden. Dit hangt hoofdzakelijk samen met investeringen uit dat jaar, die later in de tijd worden gerealiseerd dan eerder verwacht.

Baten

De afgelopen jaren hadden we overschotten die werden gestald bij het rijk waarop we rente ontvingen. Vanaf 2026 verwachten we dat dit niet meer het geval is. Daarmee vallen dus rente-inkomsten weg. Daarnaast nemen de baten verder af door een correctie op de begrote doorbelasting van rente aan het grondbedrijf, die te hoog was begroot (€ 247.000).

Resultaatbestemming

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Resultaatbestemming				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	-504	2.214	1.086	1.253	-162
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	-504	2.214	1.086	1.253	-162

Ten opzichte van de Kadernota 2026 is het beginsaldo van de meerjarenbegroting verbeterd in de eerste jaren en laat door de genomen ombuigingsmaatregelen tot en met 2028 een positief saldo zien. Het perspectief voor het jaar 2029 is verslechterd en zelfs licht negatief, met name als gevolg van de ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering, kapitaallasten en treasury. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van het begrotingsresultaat sinds de stand van de Kadernota 2026 is aangegeven in het financieel perspectief (paragraaf 1.3).

Overige algemene dekkingsmiddelen

Hieronder vindt u de meerjarige ontwikkelingen ten opzichte van 2025

Product	Overige algemene dekkingsmiddelen				
	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	122	121	120	119	118
Saldo	-122	-121	-120	-119	-118

Baten

Dit bedrag betreft een budget dat jaarlijks wordt opgenomen voor het opvangen van dubieuze debiteuren. Daarnaast is hier een bedrag begroot voor verwachte aanvullende subsidies die nog niet zijn verdeeld naar een specifiek programma.

Product	Reservemutatie Algemene dekkingsmiddelen					
	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Storting	716	716	1.098	2.196	0	1.098
Onttrekking	10.720	10.720	4.021	3.556	3.738	3.880
Saldo	-10.005	-10.005	-2.923	-1.360	-3.738	-2.782

Algemene reserve: In 2026 is een onttrekking aan de algemene reserve á € 485.000 opgenomen ten behoeve van de aanbesteding en implementatie van een nieuw financieel pakket.

Reserve Betere buurten en Beheerplannen: Ten laste van deze reserve worden de (kapitaal)lasten voortvloeiend uit de onderdelen Betere Buurten (wonen en economie) en de beheerplannen (leefomgeving en veiligheid) gebracht. Er wordt hiervoor in 2026 een bedrag van € 1.098.000 in deze reserve gestort en een bedrag van € 634.000 onttrokken voor de lasten van Betere buurten en de gerealiseerde uitvoering van de beheerplannen.

Na 2026 wordt de onttrekking jaarlijks groter door de toenemende kapitaallasten als meer Betere buurten worden gerealiseerd en onderdelen van de beheerplannen zijn uitgevoerd. Daar staat deels tegenover dat de onttrekking aan deze reserve jaarlijks met € 325.000 wordt verlaagd als ingroeimodel om op termijn te komen tot een structurele dekking van de kapitaallasten.

Voor 2026 wordt daarnaast eenmalig een bedrag van € 130.000 onttrokken voor inspecties van het openbaar groen en de geluidsschermen langs de A.C. Verhoefweg, zoals aangegeven in de kadernota.

In onderstaande tabel is de onttrekking vanuit deze reserve per onderdeel gesplitst weergegeven.

Reservemutatie Betere Buurten en Beheerplannen (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Betere Buurten	409	915	968	1.045
Beheerplannen	420	1.203	1.685	2.120
Inspecties groen en geluidsschermen	130	0	0	0
Exploitatie (ingroeimodel)	-325	-650	-975	-1.300
Totale onttrekking	634	1.469	1.678	1.865

Reserve dekking kapitaallasten: Uit deze reserve worden de afschrijvingslasten van een aantal onderliggende investeringen onttrokken. In 2026 gaat het hierbij om een bedrag van € 2.096.000. Vanaf 2027 daalt de onttrekking, doordat één van de investeringen dan is afgeschreven.

Reserve Grondbedrijf: Het begrote resultaat van het grondbedrijf (grondexploitaties en resultaat beheer) bedraagt over 2026 € 45.000 negatief.

Doordat de inkomsten vanuit het pauselandchap Galecopperzoom (€ 75.000) en de huuropbrengsten (€ 685.000) ten gunste worden gebracht van respectievelijk de reserve bijdrage Merwedelijk en ontwikkeling Groot Merwede, en het begrotingssaldo, wordt er een bedrag van € 805.000 onttrokken aan de reserve Grondbedrijf.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

In deze paragraaf geven wij een overzicht van de geraamde inkomsten van de lokale heffingen en de beleidsuitgangspunten die wij hanteren voor de tarieven. Tevens wordt verduidelijkt hoe de tarieven tot stand komen, waarbij we het uitgangspunt hanteren dat de geraamde baten de lasten niet overstijgen. We schetsen het beeld van de lokale lastendruk en beschrijven het kwijtscheldingsbeleid.

In de raadsvergadering van december krijgt u jaarlijks het tarievenvoorstel aangeboden, met de daarbij behorende belastingverordeningen. Daarin krijgt u, in één overzicht, een beeld van de ontwikkelingen, lastendruk en tariefswijzigingen van de belangrijkste belastingen en rechten. Dat voorstel is de technische uitwerking van de beleidskeuzes die in deze begroting worden voorgesteld.

De raad heeft een grote vrijheid bij het vaststellen van belastingtarieven. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten echter niet hoger zijn dan de geraamde uitgaven voor de desbetreffende dienst, winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten, zoals een uittreksel van de burgerlijke stand of het behandelen van naturalisatieverzoeken gelden landelijke, wettelijk vastgelegde, tarieven. In een aantal gevallen, zoals bij de afgifte van paspoorten en rijbewijzen, gelden maximumtarieven.

Voor deze begroting is het algemene uitgangspunt dat voor de meeste belastingtarieven een inflatiecorrectie is toegepast van 3,2%. Voor de parkeerbelasting worden de uitgangspunten van de parkeerexploitatie gehanteerd (zie [paragraaf 3.7](#)).

Voor de heffingen en rechten is kostendekkendheid van 100% het uitgangspunt. Dat past bij de stelling dat de gebruiker (dan wel vervuiler) betaalt, waardoor hogere lasten niet worden afgewenteld op de overige burgers. Een stijging van het tarief hangt dus samen met de stijging van de lasten.

Onderstaande tabel geeft de opbrengsten uit de heffingen weer, indien van toepassing is rekening gehouden met de areaaluitbreiding.

Onderstaande tabel geeft de opbrengsten uit de heffingen weer.

Soort heffing	Bedragen x € 1.000,-	Programma / thema / product	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Aanpassing tarief (%)
Belastingen						
Onroerendezaakbelasting		Algemene dekkingsmiddelen	22.965	24.190	25.814	3,2% *)
Roerendezaakbelasting		Algemene dekkingsmiddelen	9	12	13	3,2% *)
Precariobelasting		Algemene dekkingsmiddelen	252	155	225	3,20%
Parkeerbelasting		Algemene dekkingsmiddelen	2.126	1.845	2.211	3,20%
Toeristenbelasting		Algemene dekkingsmiddelen	84	64	127	46,90%
		Subtotaal belastingen	25.436	26.266	28.390	

Soort heffing Bedragen x € 1.000,-	Programma / thema / product	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Aanpassing tarief (%)
Rechten					
Afvalstoffenheffing	Leefomgeving en veiligheid, huisvuil	9.909	10.344	11.904	10,00%
Rioolheffing	Leefomgeving en veiligheid, riolering	6.206	6.090	6.322	-0,60%
Begraafrechten	Leefomgeving en veiligheid, begraafplaatsen	415	339	478	3,20%
Leges Omgevingswet	Wonen en economie	4.257	2.179	2.700	3,20%
Overige leges	Diverse	1.172	1.241	1.409	3,20%
	Subtotaal leges	21.959	20.193	22.813	
Totaal		47.395	46.459	51.203	

*) betreft toename totale opbrengst begroting 2026 t.o.v. prognose 2025. Het tarief wordt hier nog van afgeleid.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB bestaat uit drie onderdelen: een heffing voor eigenaren van woningen, voor eigenaren van niet-woningen en voor gebruikers van niet-woningen. De heffing voor gebruikers van woningen is in 2006 afgeschaft. De OZB is het belangrijkste onderdeel van de gemeentelijk belastinginkomsten (ca. 8% van de totale baten van de gemeente).

De begrote opbrengst 2026 is gebaseerd op de prognose 2025 plus 3,2% inflatiecorrectie. Naast deze inflatiecorrectie is de raming van de inkomsten voor 2026 met € 350.000 verhoogd als gevolg van de areaaluitbreiding, zoals aangegeven in het traject SMB. Daarnaast wordt voor 2026 een verdere uitbreiding van het areaal voorzien als gevolg van nieuwbouw. Deze aanpassing van het areaal heeft geen effect op de hoogte van de aanslagen.

Elk jaar worden nieuwe taxatiewaarden gehanteerd, voor 2026 de waarden per 1 januari 2025. Op dit moment zijn de waardeontwikkelingen nog niet bekend, maar net als bij de vorige taxatierondes is het uitgangspunt dat de herwaardering op zich geen invloed mag hebben op de totale te realiseren belastingopbrengst. Ook de verhouding van de belastingdruk tussen woningen enerzijds en niet-woningen anderzijds zal hierdoor niet wijzigen. Als gevolg van de hertaxatie kan de aanslag per object, afhankelijk van de waardeontwikkeling, natuurlijk wél meer of minder afwijken van het gemiddelde stijgingspercentage van 3,2%.

Roerendezaakbelasting

Voor de roerendezaakbelasting worden dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de onroerendezaakbelasting. Voor 2026 is een inflatiecorrectie van 3,2% toegepast.

Precariobelasting

Het tarief wordt voor 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,2% (conform kadernota 2026).

Op basis van de gerealiseerde opbrengsten in 2023 en 2024 is de raming voor de begroting 2026 met € 63.000 opgehoogd naar € 225.000.

Parkeerbelasting

Het uurtarief voor de parkeerbelasting (het parkeren op straat) wordt in 2026 verhoogd met 3,2%, de indexatie zoals gemeld in de kadernota 2026. Een andere toelichting op de ontwikkeling van het straatparkeren is opgenomen in de paragraaf Parkeerexploitatie.

Toeristenbelasting

Uit het traject sluitende meerjarenbegroting (SMB) is in de kadernota 2026 de maatregel opgenomen om de opbrengst uit de toeristenbelasting te verhogen met € 60.000.

Het tarief zal hierdoor stijgen van € 1,92 per overnachting (2025) naar € 2,82. Dit is een stijging van bijna 50% en komt daarmee meer in lijn met vergelijkbare omliggende gemeenten. De stijging is overigens lager dan in de eerdere uitwerking van de SMB-maatregel is vermeld, omdat het aantal overnachtingen hoger is dan waar toen van uit is gegaan.

Leges Omgevingswet

De tarieven voor de dienstverlening binnen het omgevingsrecht (waaronder omgevingsvergunningen voor bouw, sloop en ruimtelijke procedures) hebben zich over een langere periode kostendekkend getoond. Jaarlijks fluctueren de opbrengsten én de lasten, met name afhankelijk van de grote bouwprojecten die zich per jaar aandienen. Bovendien strekken de lasten bij die grote bouwprojecten zich uit over meerdere jaren (toezicht tijdens de uitvoering), terwijl we de baten daarvan in één jaar ontvangen bij het verlenen van de vergunning. De reserve draagt bij aan de egalisatie van de baten en lasten.

De legesverordening is gebaseerd op het VNG-model aangevuld met lokaal maatwerk. We gaan uit van 100% kostendekking als gemiddelde over een periode van meerdere jaren.

De in 2024 beoogde stapsgewijze invoering van de Wkb is gestart met nieuwbouwwerkzaamheden met een laag risicoprofiel (gevolgklasse 1). Deze categorieën, waaronder bijvoorbeeld grondgebonden woningen vallen, komt weinig voor in Nieuwegein. Er is landelijke discussie over de Wkb als geheel maar vooral de invoering van de volgende Wkb-stappen is momenteel onzeker. We gaan er daarom vanuit dat het stelsel in 2026 niet wijzigt t.o.v. 2025.

Afvalstoffenheffing

Algemeen

De gemeente heeft de plicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Ter bestrijding van de daaraan verbonden kosten kan door de gemeente een afvalstoffenheffing worden ingesteld.

De afvalstoffenheffing is een retributie waarbij een directe relatie bestaat tussen de heffing en de gemeentelijke activiteit: De afvalstoffenheffing mag ten hoogste kostendekkend zijn. Het beleid van volledige kostendekking zetten wij ook in 2025 voort. Uitgangspunt hiervoor is dat alle directe kosten voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval hiervoor in aanmerking worden genomen. Daarnaast worden BTW, personele doorbelasting, overhead, kwijschelding, perceptiekosten BghU en straatvegen toegerekend. Dit betreft enerzijds kosten welke op andere taakvelden staan en anderzijds kosten (BTW) die extracomptabel worden toegerekend.

De kosten van overhead worden door middel van een opslag op de personele doorbelasting aan de tarieven toegerekend.

De gemeente hanteert een heffingssysteem met twee tarieven: enerzijds een (lager) tarief voor eenpersoonshuishoudens en anderzijds een (hoger) tarief voor meerpersoonshuishoudens, we passen dit toe omdat een deel van de kosten niet afhankelijk is van de omvang van het huishouden en een ander deel wel. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het verkrijgen van een extra afvalcontainer van 140 en/of 240 liter. Het tarief van een eenpersoonshuishouden bedraagt ongeveer 70% van het tarief voor een meerpersoonshuishouden.

Kostenontwikkeling

De lasten van de afvalstoffeninzameling stijgen met name door een hogere bijdrage aan de RMN, loon- en prijsontwikkeling en een hoger bedrag aan toe te rekenen BTW. Om tot een kostendekkend tarief te komen is voor 2026 een tariefverhoging van 10% noodzakelijk (3,2% reguliere indexatie zoals benoemd in de kadernota en 6,8 % extra om de toegenomen kosten te dekken). Daarbij is rekening gehouden met een onttrekking uit de voorziening van € 835.000. Op basis van de kostenontwikkeling zou het tarief met 18% moeten stijgen. Door gebruik te maken van de voorziening kunnen we de stijging beperken tot 10%.

Tarieven

Het tarief bedraagt in 2026 voor een meerpersoonshuishouden € 427 (2024 € 388) en voor een eenpersoonshuishouden € 297 (2024 € 270). Daarnaast worden voor aanvullende diensten - zoals het hebben van een extra container - aparte tarieven in rekening gebracht.

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke lasten worden toegerekend aan het tarief.

	Taakveld (bedragen in €)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
7.3	Afval directe kosten	9.291.600	9.527.000	9.790.300	10.023.100
7.3	Afval directe inkomsten	-38.600	-38.600	-38.700	-40.000
	Netto kosten	9.253.000	9.488.400	9.751.600	9.983.100
2.1	Verkeer en vervoer	419.682	513.586	530.749	529.594
6.3	Inkomensregelingen	579.100	590.600	608.300	622.600
0.4	Overhead	161.700	169.200	175.700	182.800
0.64	Belastingen overig	155.260	159.180	163.100	167.160
	Personele doorbelasting	221.250	232.400	242.100	252.800
	BTW	1.947.656	1.997.050	2.052.722	2.101.978
	Lasten totaal	12.737.648	13.150.415	13.524.271	13.840.033
	Opbrengst afvalstoffenheffing	-11.903.851	-13.148.851	-13.556.351	-13.921.351
	Mutatie voorziening	-833.797	-1.564	32.080	81.318
	Saldo	-	-	-	-
	Kostendekkendheid	93%	100%	100%	101%

Rioolheffing

Algemeen

Ter dekking van de kosten die de gemeente maakt voor de uitvoering van watertaken heft de gemeente rioolheffing. Er is voor 2024 -2027 een Gemeentelijk Riolering Plan (GRP) 2024-2027 opgesteld. De rioolheffing is een retributie waarbij een directe relatie bestaat tussen de heffing en de gemeentelijke activiteit. In dit geval betekent dit dat de belastingplichtige een heffing betaalt omdat het perceel waarvoor de heffing wordt berekend direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

De rioolheffing mag ten hoogste kostendekkend zijn. Uitgangspunt hiervoor is dat naast alle directe kosten die hiervoor in aanmerking worden genomen, ook indirecte kosten worden toegerekend. Zo worden BTW, personele inzet, overhead (opslagpercentage), kwijschelding, perceptiekosten BgHu en straatvegen toegerekend. Dit betreft enerzijds kosten welke op andere taakvelden staan en anderzijds kosten (BTW) welke extracomptabel worden toegerekend.

Vanuit het principe dat de vervuiler betaalt wordt de gebruiker van het perceel aangeslagen, niet de eigenaar. Er wordt een vastrecht geheven met daarnaast, bij een waterverbruik van jaarlijks meer dan 300 m³, een toeslag per m³ boven de 300m³. Dat betreft slechts enkele procenten van het totaal aantal aansluitingen. Om toch een eenvoudige differentiatie te kunnen aanbrengen bij de huishoudens wordt onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens, waarbij het tarief van een eenpersoonshuishouden ongeveer 70% bedraagt van het tarief voor een meerpersoonshuishouden.

Kostenontwikkeling

De effecten van de loon- en prijsbijstelling zijn verwerkt in de kostenontwikkeling. Daarnaast zijn de toe te rekenen kosten individueel gezien. Daar waar nodig zijn deze bijgesteld op basis van de meest actuele inzichten.

Bij de ontwikkeling van de opbrengsten is de prognose 2025 als uitgangspunt genomen. Daarnaast is rekening gehouden met areaaluitbreiding in de komende jaren op basis van de actuele woningplanning.

Om tot een kostendekkend tarief te komen daalt dit ten opzichte van 2025 met 0,6%. Voor de jaren 2027 en 2028 wordt uitgegaan van een stijging van respectievelijk 3,7% en 3,3%, conform de verwachte loon- en prijsstijging voor die jaren. Op basis van het huidige tariefmodel zou de stijging voor 2029 dan neerkomen op 3% (0,9% lager dan de kadernota 2026).

Voorziening rioolheffing

Het saldo van de voorziening is meegenomen in het model voor de tariefberekening van de rioolheffing. Deze voorziening is bedoeld ter egalisatie van het tarief. De prognose is dat het saldo van de voorziening per eind 2025 bijna € 1,9 miljoen zal zijn. Bij de hierboven genoemde tariefstijgingen voor 2027 en 2028 wordt een lagere kostendekkendheid voorzien dan 100%. In de begroting voor 2027 en 2028 is uitgegaan van een onttrekking uit de voorziening van respectievelijk € 114.000 en € 85.000. Vanaf 2029 is bovengenoemde tariefstijging wel weer 100% kostendekkend en is geen onttrekking nodig.

Tarieven

Voor 2026 bedraagt het tarief voor een meerpersoonshuishouden € 203,28 (2025 € 204,51) en voor een eenpersoonshuishouden € 142,27 (2025 € 143,13).

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke lasten worden toegerekend aan het tarief.

	Taakveld (bedragen in €)	2026	2027	2028	2029
7.2	Riool directe uitgaven	2.936.100	3.145.250	3.381.100	3.430.825
7.2	Riool directe inkomsten	-90.100	-92.000	-94.100	-97.300
	Netto kosten	2.846.000	3.053.250	3.287.000	3.333.525
2.1	Verkeer en vervoer	559.542	685.081	707.666	706.159
6.3	Inkomensregelingen	326.900	333.700	341.800	349.800
0.4	Overhead	672.500	706.200	735.400	768.000
0.64	Belastingen overig	155.260	159.180	163.100	167.160
	Personele doorbelasting	983.724	1.033.100	1.075.900	1.123.600
	Extracomptabel kap.lasten MIP	-	2.548	16.605	95.599
	Extracomptabele rente	114.398	176.587	158.947	193.657
	Tractie	42.217	43.445	56.619	56.293
	BTW	621.508	666.326	703.521	716.092
	Lasten totaal	6.322.049	6.859.417	7.246.557	7.509.884
	Opbrengst rioolheffing	-6.321.662	-6.745.762	-7.162.862	-7.520.462
	Mutatie voorziening	-387	-113.655	-83.695	10.578
	Saldo	-	-	-	-
	Kostendekkendheid	100%	98%	99%	100%

Begraafrechten

Er is geen tarievenegalisatievoorziening voor deze heffing. De voor- of nadelen komen direct ten gunste, dan wel ten laste, van de algemene middelen. Het tarief stijgt met een indexatie van 3,2%.

	Kostendekkend product begraven	Bedrag
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	387.765
0.4	Overhead	152.735
	Tractie	13.670
	Lasten totaal	554.170
	Opbrengst lijkbezorgingsrechten	447.700
	Saldo	106.470
	Kostendekkendheid	80,79%

Overige heffingen

Onder de overige heffingen De tarieven van de overige heffingen worden voor 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,2%.

Kwijtschelding

Kwijtschelding is mogelijk voor afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en roerende-zaakbelastingen. We hanteren voor kwijtschelding de ruimst mogelijke landelijke normen van de VNG. Daarbij maken we zoveel als mogelijk gebruik van automatische kwijtschelding.

Vergelijking met andere gemeenten

Regionale lastenontwikkeling

In de onderstaande tabel treft u een vergelijking aan van de Nieuwegeinse tarieven 2026 met die van de omliggende gemeenten (jaar 2025). Hieruit blijkt dat zowel de rioolheffing als de OZB (fors) onder het regionaal en landelijk gemiddelde lagen.

Ook het tarief voor de afvalstoffenheffing lag in 2025 onder het regionaal gemiddelde. Alleen het tarief voor meerpersoonshuishoudens was in 2025 hoger dan het landelijk gemiddelde. Voor eenpersoonshuishoudens was het tarief gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Overzicht tarieven woonlasten regiogemeenten

Gemeente	Afvalstoffenheffing		Rioolrecht		OZB	Totaal lokale lasten	
	1-persoons	meer-persoons	1-persoons	meer-persoons		1-persoons	meer-persoons
Tarief 2026							
Nieuwegein	297	427	142	203	369	808	999
Tarief 2025							
Nieuwegein	270	388	143	205	358	771	950
IJsselstein	280	540	276	276	341	897	1.156
Houten	201	342	107	181	502	810	1.026
Utrecht	313	477	254	254	548	1.115	1.280
Vijfheerenlanden	386	486	168	168	420	974	1.074
Lopik	280	332	240	327	665	1.185	1.324
Bunnik	260	463	278	278	783	1.321	1.524
Zeist	320	470	194	194	451	966	1.116
De Bilt	208	403	226	226	661	1.096	1.290
Woerden	262	323	315	315	596	1.173	1.234
Baarn	349	541	286	286	541	1.175	1.367
Soest	340	380	237	237	392	969	1.009
Stichtse Vecht	306	464	214	290	501	1.020	1.254
Gemiddeld 2025 regio	290	431	226	249	520	1.036	1.200
Gemiddeld 2025 landelijk	270	342	228	246	474	972	1.063

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

3.2. Financiering

In deze financieringsparagraaf behandelen wij de voornemens voor 2026 op het gebied van het treasurybeleid. Wij gaan onder andere in op de belangrijkste ontwikkelingen en de beleidsvoornemens, de interne rekenrente, de verwachte financieringsbehoefte, de stand van de leningenportefeuille en het risicoprofiel.

Wettelijk kader

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders die gesteld zijn in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de wet Houdbare overheidsfinanciering (wet Hof) .

In de Wet fido staat risicobeheersing en transparantie centraal. Risicobeheersing richt zich op renterisico's, kredietrisico's en valutarisico's (de laatste twee risico's zijn voor de gemeente Nieuwegein nauwelijks of niet van toepassing).

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Evenals het afgelopen jaar verwachten we voor de komende beleidsperiode grote investeringen, specifiek binnen het domein van de onderwijshuisvesting, en het beheer van de openbare ruimte. In ons meerjareninvesteringsprogramma hebben we dan ook rekening gehouden met deze toename. Om deze investeringen te kunnen financieren zullen wij leningen aan moeten trekken. De afgelopen periode is het werkelijke investeringsvolume achtergebleven bij de ramingen. Dit betekent dat er nog steeds geld bij de schatkist staat, maar de verwachting is wel dat we vanaf 2026 moeten gaan lenen om de investeringen te kunnen financieren. Voor de begroting betekent dit vanaf 2026 de rentelasten gaan stijgen.

De gemiddelde rente over de nu reeds aangetrokken langlopende geldleningen in 2026 bedraagt 0,87%. Dit is een daling ten opzichte van vorig jaar, omdat we nog steeds profiteren van leningen die we in het verleden goedkoop hebben kunnen aantrekken, en waartegen over leningen staan met hoge rente, die inmiddels zijn afgelost. Vanaf 2026 gaan we weer lenen. De marktrente is inmiddels weer naar 'normale' waarden (rond de 3,5%) opgelopen. Dit betekent de jaren daarna de gemiddelde rente weer gaat oplopen. Voor 2026 verwachten we een gemiddelde te betalen rente van 0,97%.

Ter afdekking van het risico van verder stijgende rentepercentages houden we in de begroting rekening met een oplopend rentepercentage voor het aantrekken van langlopende leningen. We gaan hier voorzichtigheidshalve uit van rente voor nieuwe langlopende leningen van 3,4% vanaf 2026 en oplopend naar 3,8%. Indien nodig maken we ook gebruik ook van leningen met een korte looptijd, de kasgeldleningen, of kiezen we voor het aantrekken van langlopende leningen met een uitgestelde storting. Dit uiteraard binnen de grenzen van de wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet.

In Nieuwegein hanteren we alleen totaalfinanciering, we maken géén gebruik van projectfinanciering (waarbij voor specifieke projecten expliciet financiering wordt aangetrokken en de rente daarvan rechtstreeks wordt toegerekend aan het betreffende project).

Interne rekenrente / omslagrente

Conform BBV werken we binnen Nieuwegein met een interne rekenrente (de omslagrente).

Dit houdt in dat de rente die we betalen over aangetrokken leningen worden doorbelast aan alle vaste activa en kostendekkende producten: de zogenaamde omslagrente. Deze omslagrente wordt berekend door de werkelijke rentelasten te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa, inclusief voorraad grond die integraal zijn gefinancierd. Dit rentepercentage is derhalve gekoppeld aan de werkelijke rentelasten, maar ligt altijd lager dan het gemiddelde percentage van de daadwerkelijk betaalde rente (0,97 %), aangezien er geen rente over de eigen financieringsmiddelen wordt toegerekend.

De omslagrente is voor 2026 berekend op 0,44%, dit wordt afgerond op 0,5%. Voor 2027 gaan we ook uit van 0,5%, vanaf 2028 stijgt dit naar 0,75%.

Renteschema

Conform vereisten van de BBV geven we in het renteschema de vergelijking weer tussen welke rentekosten werkelijk worden gemaakt (werkelijk betaald en ontvangen rente) en de rente die intern wordt doorbelast (naar de investeringen en interne verrekeningen met bijvoorbeeld het grondbedrijf). De afwijking tussen de werkelijk te betalen rente en de omslagrente komt naar voren in het renteschema. Het renteschema geeft dus de afwijking aan tussen de werkelijke betaalde (en ontvangen) rente en het bedrag dat als rente is doorbelast in de kapitaallasten. Het resterende verschil valt als resultaat vrij op het product treasury. Onderstaand het renteschema 2026 zoals door de commissie BBV is aanbevolen:

Renteschema 2026		
a+b	Externe rentelasten over kort en lange financiering minus externe rentebaten over korte en lange financiering	1.709
c	Rente doorberekend aan grondexploitatie	-200
d	Rente projectfinanciering	0
	Rente doorverstrekte leningen	-40
	Rente eigen vermogen	0
	Rente voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.468
e	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.656
f	Renteresultaat op het taakveld treasury	-188

Uit de tabel komt naar voren dat we meer rente toerekenen aan de investeringen, dan op grond van de werkelijke rentelasten vereist is. Dit komt door de verplichte wijze van toerekening van rentekosten aan de investeringen. Hierbij wordt een vast rentepercentage bepaald (in dit geval 0,5%) waarmee de boekwaarde van de investeringen wordt belast. Dit is een afgerond percentage: in de praktijk ligt dat percentage iets lager, te weten 0,44% maar conform BBV-regeling wordt dit afgerond.

Financieringsbehoefte en schuldpositie

Op basis van de huidige leningenportefeuille en deze meerjarenbegroting ontstaat onderstaande financieringsbehoefte. Hierbij wordt aangetekend dat één en ander mede afhankelijk is van het tempo van uitvoering van geplande investeringen.

Bedragen x € 1.000 per 31-12	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Omvang totale leningenportefeuille	178.000	178.000	163.000	187.000	200.000	215.000	227.000
Rentelasten	2.600	2.000	1.660	1.824	2.466	3.019	3.542
gemiddelde rentepercentage	1,54%	1,14%	1,02%	0,97%	1,23%	1,40%	1,56%

Op basis van die aannames groeit de schuldpositie de komende jaren van € 178 miljoen naar € 227 miljoen. Zie voor een toelichting van de financiële kengetallen de [paragraaf Weerstandsvermogen](#).

Risicoprofiel

Renterisico en kasgeld

Onder renterisico wordt verstaan de mate waarin het saldo van de rentelasten en de rentebaten verandert als gevolg van wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen.

Ter beheersing van het renterisico op kortlopende schulden is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Deze limiet (8,5% van het begrotingstotaal) is ingesteld om te voorkomen dat gemeenten te veel kort geld lenen, waardoor bij een sterke stijging van de rente de rentelasten ineens sterk zouden toenemen. Voor Nieuwegein bedraagt de kasgeldlimiet voor 2026 ongeveer € 25 miljoen. Deze limiet zal naar verwachting niet worden bereikt, de focus ligt op het afsluiten van langlopende leningen om het renterisico te beperken. In de begroting gaan we voorzichtigheidshalve ook uit van een minimaal bedrag aan kasgeldleningen.

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm beoogt een zodanige opbouw van de leningenportefeuille dat het renterisico als gevolg van renteaanpassing en herfinanciering van leningen wordt beperkt. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Dat betekent dat in enig jaar 20% van het begrotingstotaal mag worden vernieuwd (herfinanciering en/of renteherziening).

Voor Nieuwegein bedraagt deze norm in 2026 ruim € 58 miljoen, terwijl er de komende jaren slechts voor een bedrag € 5.000.000 in zowel 2028 als 2029 dient te worden afgelost. Ook voor de jaren erna kunnen we aan deze norm voldoen, omdat er bij de opbouw van de portefeuille al rekening is gehouden met voldoende spreiding in vervalddata.

Kredietrisico

De omvang van de portefeuille Lang belegde gelden van de gemeente zal in 2026 circa € 8 miljoen bedragen. De portefeuille bestaat grotendeels uit verstrekte startersleningen en daarnaast een lening aan een tweetal kleinere lokale instellingen uit oogpunt van maatschappelijk nut. De risico's op deze beleggingen zijn bijzonder laag. Ook op de eerstgenoemde, voor de startersleningen geldt namelijk ook de Nationale Hypotheekgarantie. Behoudens kleinere uitzettingen uit oogpunt van maatschappelijk nut mogen vanaf eind 2013 overtollige gelden alleen nog maar bij het Rijk of lagere overheden worden belegd. Het risico van dat laatste is natuurlijk minimaal. Daarnaast is er een kredietrisico op uitstaande overige vorderingen, we schatten dit risico laag is vanwege de genomen interne beheersingsmaatregelen.

Wet HOF

Het overheidssaldo of EMU-saldo is binnen de Europese Unie een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar hebben plaatsgevonden. Dit is de

wijze waarop de landen in de Eurozone hun EMU-saldo berekenen en waarover begrotingsafspraken zijn gemaakt (3%-norm). Het is wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van een stelsel van baten en lasten. Hierdoor zegt het EMU-saldo van één jaar relatief weinig, omdat de uitgaven voor investeringen bijvoorbeeld in één jaar leiden tot een uitgave, maar in de exploitatie via de kapitaallasten leiden tot meerjarige lasten. Ook gaan in dit saldo toevoegingen aan voorzieningen ten laste van het resultaat, maar wordt de feitelijke uitgave pas gedaan bij besteding van de voorziening.

	Begroting 2025 *	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Ontwikkeling EMU saldo					
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV Art 17c)	-9.460	-1.378	-468	-2.627	-2.989
Mutatie (im)materiele vaste activa	11.480	37.293	9.651	12.906	11.560
Mutatie voorzieningen	-424	-684	261	757	901
Mutatie voorraden en onderhandenwerk	267	-6.174	25	2.514	-5.131
Verwachte boekwinst verkoop effecten en mva	-	-	-	-	-
Berekend EMU saldo	1.863	29.057	9.469	13.550	4.341

* t/m Bestuursrapportage

3.3. Weerstandsvermogen, risicobeheersing & kengetallen

Voor een goed inzicht in onze financiële positie is het van belang om inzicht te krijgen in de potentiële mee- en tegenvallers (risico's) en in onze mogelijkheden om deze tegenvallers op te vangen (= de weerstandscapaciteit). Dit inzicht geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Naast het verkrijgen van inzicht in de financiële weerbaarheid, proberen wij met het uitvoeren van risicomanagement een voortschrijdend en structureel inzicht te krijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van de doelstellingen van de organisatie.

Voor de beoordeling van ons weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

- De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover wij (kunnen) beschikken om niet-begrote, onvoorziene kosten (risico's) te dekken.
- De risico's: risico's van materiële betekenis waarvoor geen maatregelen, in de vorm van bijvoorbeeld een verzekering of voorziening, zijn getroffen.

Tweemaal per jaar, bij de programmabegroting en bij de jaarstukken, actualiseren we onze risico's en beoordelen we in hoeverre ons weerstandsvermogen toereikend is. Dit doen we aan hand van de gestelde kaders uit de nota risicomanagement en weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit zoals deze volgt uit deze begroting zetten we af tegen de geactualiseerde en gekwantificeerde risico-inventarisatie per september 2025.

In vervolg op de jaarrekening 2024 hebben wij de risico's die verband houden met fraude en misbruik, of oneigenlijk gebruik toegevoegd aan de risico-inventarisatie. Dat vergroot het zicht op de risico's die we als gemeente lopen en biedt mogelijkheden hier gericht op te sturen en beheersmaatregelen te formuleren. Deze risico's werden in het verleden los geregistreerd. Door deze risico's nu ook centraal te registreren kunnen we gedurende het jaar hier scherper op sturen. Opname aan de complete risico-inventarisatie betekent dat de benodigde weerstandscapaciteit groter is geworden.

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op de beschikbare weerstandscapaciteit en de wijze waarop deze is berekend, de benodigde weerstandscapaciteit en het risicoprofiel waarop dit is gebaseerd en de relatie tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit. Tot slot gaan we in op een aantal financiële kengetallen. Deze zijn sinds enkele jaren verplicht en geven een beeld van de financiële positie van de gemeente en de wijze waarop deze zich in de loop der tijd ontwikkelt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit van de gemeente worden gerekend:

- De algemene reserves
- De onbenutte belastingcapaciteit OZB
- De begrotingsruimte

Algemene reserves

Onder onze algemene reserves verstaan we de algemene reserve en de reserve Grondbedrijf. De verwachte omvang van de algemene reserve per 1 januari 2026 bedraagt, op basis van voorliggende begrotingscijfers, € 16,5 miljoen. De verwachte omvang van de reserve grondbedrijf bedraagt € 35,6 miljoen.

De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de extra ruimte die we hebben om de belastinginkomsten te maximaliseren. In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgelegd dat we hiervoor de ruimte hanteren die er is ten opzichte van de artikel 12 normen voor een redelijk belastingpeil. Deze berekening wordt ook door veel andere gemeenten gehanteerd. Uit deze berekeningen blijkt in Nieuwegein een onbenutte belastingcapaciteit van ruim € 2,5 miljoen. Hierbij is de geraamde OZB-opbrengst voor 2026 afgezet tegen de opbrengst die verwacht mag worden in 2026 wanneer het redelijk peil uit de meicirculaire zou worden toegepast op de geschatte WOZ-waarden voor woningen en niet woningen (peildatum 1-1-2025). Ten opzichte van voorgaande P&C producten is er nu weer sprake van onbenutte capaciteit. Dit heeft mede te maken met de areaaluitbreiding en stijging van de WOZ-waarden in combinatie met de hogere stijging van het redelijk peil ten opzichte van de tariefstijging in Nieuwegein.

Begrotingsruimte

Het begrote resultaat van deze begroting is € 2,2 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Op grond van bovengenoemde uitgangspunten bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2026 naar verwachting € 56,8 miljoen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de risico's. Het totale ingeschatte maximale gevolg op basis van kansberekening van alle geïnventariseerde risico's bedraagt afgerond € 72,8 miljoen. Door de maximale gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen ontstaat een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen. Het is immers vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daarnaast zal niet ieder risico zich daadwerkelijk in de maximale omvang voordoen. Om deze overschatting van risico's te voorkomen is gebruik gemaakt van risicosimulatie (de Monte Carlo methode). In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgesteld dat voor de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van een risicosimulatie waarbij een zekerheidspercentage van 90% wordt gehanteerd. Uit de uitgevoerde risicosimulatie volgt dat met 90% zekerheid een bedrag van € 16,0 miljoen voldoende is om alle risico's van de gemeente te kunnen afdekken (de benodigde weerstandscapaciteit).

Risicoprofiel

Er zijn gemeentebreed vele risico's in beeld. Dit betreft niet alleen financiële risico's, maar ook bijvoorbeeld juridische, personele en imago-risico's. Daarnaast zijn risico's niet alleen negatief, er kunnen zich ook positieve risico's voordoen, oftewel kansen.

In onderstaande tabel presenteren wij alleen de belangrijkste financiële risico's voor wat betreft kans en gevolg. In de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit zijn uiteraard alle financiële risico's meegenomen.

De totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit berekend op basis van kansberekening, terwijl in het hieronder opgenomen staatje de maximale omvang van individuele risico's is opgenomen. Een vergelijking van deze bedragen is derhalve niet relevant.

Belangrijkste financiële risico's

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg
Risico's grondexploitatie*	divers	€ 29.200.000
Kostenontwikkelingen in sociaal domein in relatie tot aanvullende middelen vanuit het Rijk	50%	€ 5.250.000
Risicovoller ramen	20%	€ 2.500.000
Onzekerheden algemene uitkering uit het gemeentefonds verband houdend met de nieuwe verdeelsystematiek	50%	€ 1.800.000
Risico's personeel	50%	€ 800.000

* Dit betreft de uitkomst van de afzonderlijk voor deze exploitaties uitgevoerde inventarisatie en de daarop toegepaste risicosimulatie naar de stand van 1 september 2025.

Toelichting op de belangrijkste risico's:

De grootste risico's waar de gemeente Nieuwegein mee wordt geconfronteerd zijn al jaren min of meer dezelfde. De risico's in het grondbedrijf staan daarbij qua omvang op 1. We zien dat het mogelijke financiële gevolg de afgelopen periode is toegenomen als gevolg van de toenemende onzekerheden in de markt en economie. Hier is sinds kort ook het risico van netcongestie aan toegevoegd.

Wat betreft de kosten voor jeugdzorg en WMO blijven wij voor de komende jaren een risico zien. Dat heeft enerzijds te maken met de onzekerheid ten aanzien van de ontwikkeling van die kosten. Daar komt bij dat de ramingen neerwaarts zijn bijgesteld naar aanleiding van de aangenomen maatregelen uit het traject Sluitende meerjarenbegroting (SMB), waarvan nog moet blijken in hoeverre die optreden. En we hebben in de prognoses iets meer risico genomen ten aanzien van de onderliggende parameters.

Het risicovoller ramen is op meerdere terreinen toegepast. Ook bij het ramen van de te ontvangen BUIG-uitkering vanuit het Rijk, de Algemene Uitkering en de opbrengsten onroerendezaakbelasting varen we scherper aan de wind. Omdat het om forse bedragen gaat is het reëel om het risico dat te optimistisch is geraamd in deze paragraaf op te nemen.

Niet nieuw zijn de risico's die samenhangen met de middelen die vanuit het Rijk ontvangen worden. Inmiddels is wel duidelijk langs welke lijn de algemene uitkering wordt bepaald en hoe de omvang van het Gemeentefonds zich ontwikkelt. Nog niet duidelijk is hoe dit zich verhoudt tot de reguliere kostenontwikkeling binnen de gemeente. Met andere woorden komen we wel uit. Het risico op flinke mee- of tegenvallers binnen een begrotingsjaar is wel nagenoeg verdwenen. Verder is nog steeds onzeker hoe de nieuwe verdeelsystematiek voor Nieuwegein definitief uitpakt. Dat wij een nadeelgemeente zijn, dat is inmiddels wel zeker.

Tot slot benoemen wij de risico's op het terrein van personeel. Dit betreft het ziekteverzuim en de krapte op de arbeidsmarkt. In beide gevallen wel een risico dat kleiner lijkt te worden. Maar desalniettemin aandacht blijft vragen.

Ratio weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio voor het weerstandsvermogen.

Verwachte stand per 1 januari 2026

Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 56.800.000	= 3,5
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 16.000.000	

In de nota Risicomanagement is vastgelegd dat we streven naar een beschikbaar weerstandsvermogen dat tenminste ruim voldoende is. Dit betekent een ratio weerstandsvermogen boven de 1,4. De ratio weerstandsvermogen voor de begroting 2026 ligt hier fors boven. De ratio is nagenoeg iets lager dan die in de begroting 2025 (3,8). De stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit gaat vergezeld met een hoger risicoprofiel. Maar de mate waarin de gemeente in staat is om risico's op te vangen blijft min of meer gelijk.

Financiële kengetallen

Sinds 2015 is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een aantal financiële kengetallen voorgeschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen zijn bedoeld om inzicht te geven in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente. Hiermee krijgt de raad gemakkelijker inzicht in de financiële positie van de gemeente en in de baten en lasten. Deze kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in de beoordeling van de financiële positie kan betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven. De kengetallen leveren daarmee ook een bijdrage aan de kaderstellende en controlerende rol.

Hieronder presenteren wij de kengetallen van Nieuwegein over rekening 2022, begroting 2023 en begroting 2024 t/m 2027.

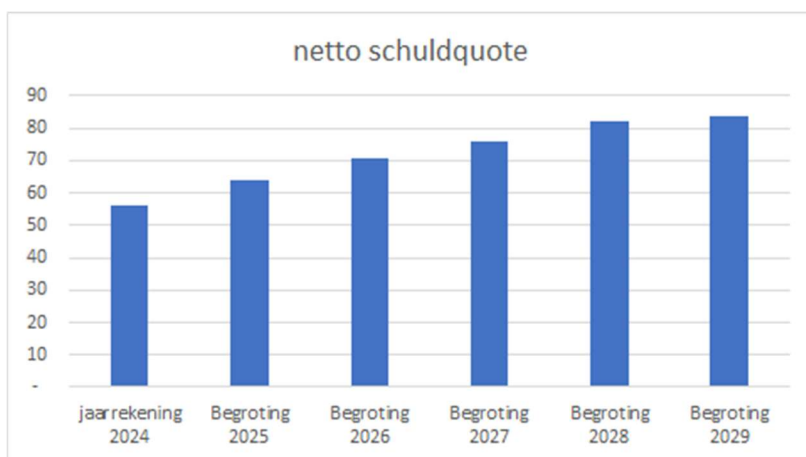
	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto Schuld quote	56	64	71	76	83	84
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60	70	77	82	89	90
Solvabiliteitsratio	32%	26%	28%	27%	26%	24%
Structurele exploitatuurruimte	0,90%	1,47%	0,20%	0,18%	-1,02%	-1,07%
Kengetal grondexploitatie	6,5	8,09	6,02	6,11	6,20	5,94
Belastingcapaciteit	86%	93%	95%	95%	95%	95%

Hieronder lichten wij de kengetallen toe.

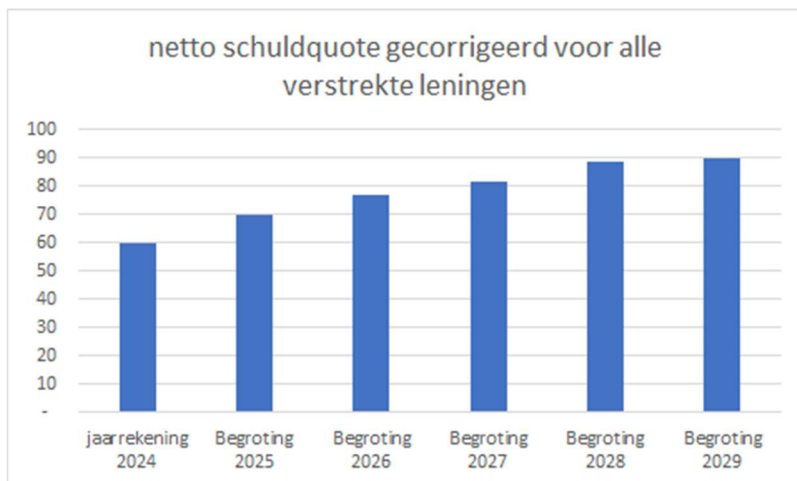
Netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (baten). Het geeft hiermee een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager de netto-schuldquote is, des te beter.

De komende jaren zien we door een toename van de investeringen, die deels worden gefinancierd door leningen, een oplopende schuldquote. Er sprake van een gemiddeld risicoprofiel als deze schuldquote ligt tussen 90% en 130%. Wij hebben voor de komende periode nog een gunstige ratio maar zien wel een stijgende trend, dit wordt vooral veroorzaakt door de komende investeringsopgave die we vanaf 2026 meer gaan financieren met leningen.

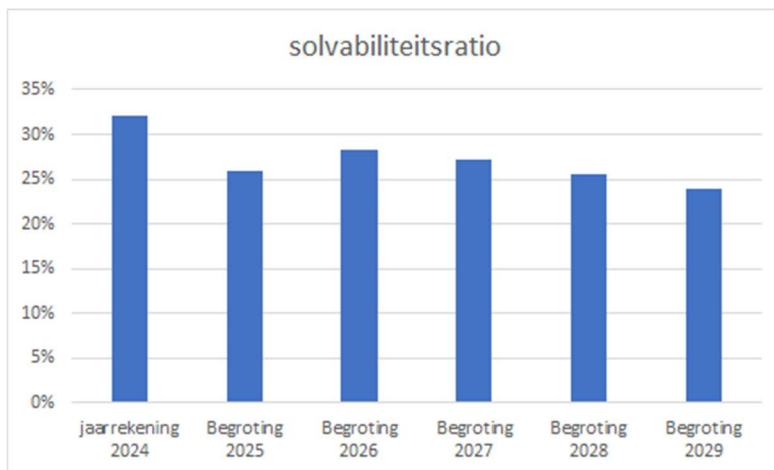
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

Solvabiliteitsratio

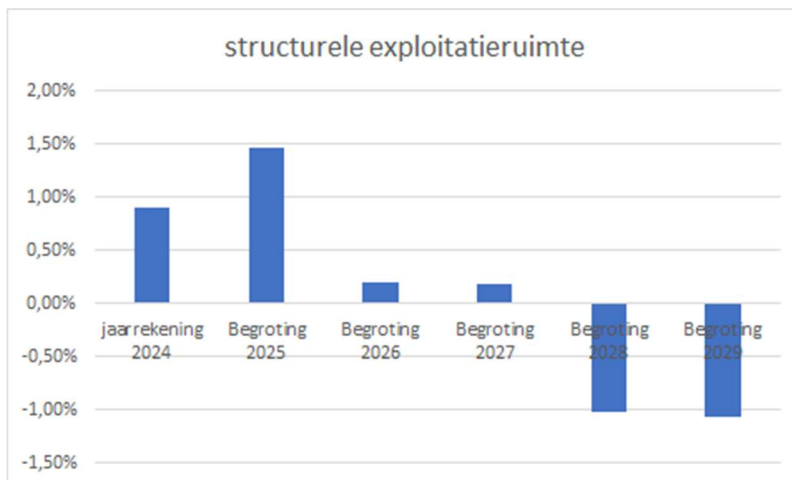
Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio is, des te beter.

Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De ratio daalt in de komende jaren, door de toename aan investeringen gekoppeld aan een afname van de reserves maar blijft nog boven de signaalwaarde.

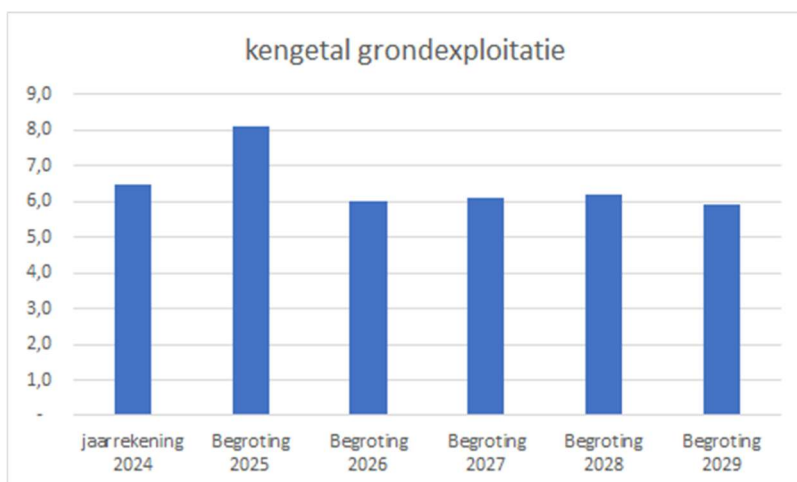
Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de verhouding tussen structurele baten en structurele lasten in vergelijking met de totale baten. Bij een positief getal zijn de structurele baten hoger dan de structurele lasten, verder geldt, hoe hoger dit kengetal is, des te beter. De jaren 2026 en 2027 laten nog een structureel overschot zien, de jaren daarna juist een tekort.

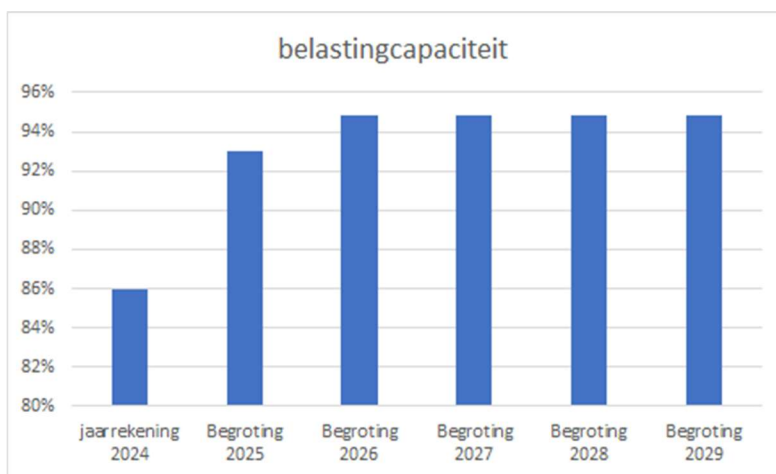
Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Bij dit kengetal geldt dat hoe lager deze is, des te minder risico we als gemeente lopen. We hebben nog steeds, ten opzichte van onze baten, weinig grondvoorraad. Hierdoor lopen we weinig risico.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Het kengetal belastingcapaciteit vergelijkt de woonlasten (OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing) van een gemiddeld gezin in Nieuwegein met landelijke cijfers. Deze landelijke cijfers zijn gebaseerd op gegevens over 2025. In vergelijking hiermee ligt onze belastingcapaciteit onder het gemiddelde in Nederland: onze tarieven in 2025 riolering, afval en OZB bedroegen 941 euro, het landelijke gemiddelde tarief voor 2025 bedraagt 1.053 euro. Ons tarief voor 2026 bedraagt 999 euro.

3.4. Onderhoud kapitaalgoederen

Nota kapitaalgoederen Openbaar Domein

In 2023 is de [Nota kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2024-2027](#) vastgesteld, met daarin een onderscheid tussen investeringen, groot onderhoud en klein onderhoud. De beheerplannen 2024-2027 vormen de basis van deze nota kapitaalgoederen. Deze beheerplannen zijn opgebouwd volgens de principes van asset management.

Concreet zijn in deze nota opgenomen: de kapitaalgoederen openbare ruimte voor zover in beheer bij de gemeente Nieuwegein. Het betreft de disciplines:

- Wegen
- Civiele kunstwerken
- Weg- en straatmeubilair
- Riolering en baggeren
- Openbaar groen
- Spelen en bewegen
- Verkeersregelininstallaties

Het onderdeel riolering wordt in deze actualisatie meegenomen in de vorm van het [Gemeentelijk Rioleringsplan 2024-2027 \(GRP\)](#). In het GRP bepalen wij de benodigde middelen, en deze vormen hiermee de basis voor de hoogte van de rioolheffing.

Voor openbare verlichting hebben we een uitzondering gemaakt. In 2024 is een notitie opgesteld met scenario's voor de exploitatie van de openbare verlichting 2025-2027. Dit is een eerste doorkijk met budget en wat er wordt verwacht (raadsinformatiebrief [2024-183](#)).

De gemeente Nieuwegein heeft ook kapitaalgoederen die geen onderdeel uitmaken van deze nota kapitaalgoederen Openbaar Domein. Deze worden niet vanuit de gelden voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte gefinancierd. Het betreft:

- Maatschappelijk vastgoed (verantwoordelijkheid afdeling Support)
- Parkeren (geregeld via parkeerexploitaties (PEX))
- Afval en grondstoffen (geregeld via Reinigingsdienst Midden Nederland (RMN))
- Tractie (vervanging van machines en auto's is geregeld via het meerjarig investeringsplan)

Kapitaalgoederen Openbaar Domein

Kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte (zoals wegen, groen, civiele kunstwerken (bijvoorbeeld: bruggen, tunnels), lichtmasten, verkeerslichten en speelvoorzieningen). Na aanleg vergt deze infrastructuur beheer en regelmatig onderhoud en dat kost geld. Het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is belangrijk omdat het publieke ruimte betreft en dus directe invloed heeft op de aantrekkelijkheid en veiligheid van het woon-, leef- en werkklimaat in de stad. De kapitaalgoederen vertegenwoordigen een substantieel deel van het gemeentekapitaal. Goed beheer en onderhoud van deze kapitaalgoederen is belangrijk. Zowel vanuit het oogpunt van de gebruikers als vanuit een financieel perspectief. Nieuwegein is inmiddels 54 jaar oud en is een mix van een ontwikkel- een beheergemeente. Deze mix maakt dat het beheer - en daarmee de uitstraling van de stad - een grotere invloed heeft gekregen op de identiteit van de Nieuwegein.

Financieel beheer onderhoud kapitaalgoederen

Met ingang van 2017 is op grond van het BBV een strikt onderscheid gemaakt tussen investeringen, groot onderhoud en regulier onderhoud. Waar voorheen grote investeringen nog uit een voorziening werden betaald en niet werden geactiveerd, is dit nu niet meer toegestaan. Investerings worden geactiveerd en leiden tot kapitaallasten in de begroting. Het reguliere (groot) onderhoud wordt betaald uit jaarlijkse exploitatiebudgetten. Indien de jaarlijkse (groot) onderhoudskosten per jaar sterk fluctueren, dan wordt hier een onderhoudsvoorziening voor getroffen met als doel het egaliseren van de kosten. Binnen het Openbaar Domein is er alleen voor onderhoud Civiele Kunstwerken nog een onderhoudsvoorziening aanwezig. Zie onderstaand onder het kopje "Onderhoudsvoorziening Civiele kunstwerken".

Voor een samenvatting van de opgave binnen de openbare ruimte voor de beheerperiode 2024-2027, uitgesplitst per beheerdomein, wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de [Nota kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2024-2027](#). Er wordt stilgestaan bij de ambitie, algemene functie, arealen, huidige kwaliteit, geplande beheer- en onderhoudsmaatregelen en financiën in de periode 2024-2027.

Voor gedetailleerdere financiële overzichten wordt verwezen naar hoofdstuk 5 van de [Nota kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2024-2027](#) en de (bijlagen in de) afzonderlijke beheerplannen. Per beheerplan zijn detailoverzichten opgesteld met de benodigde vervangings- en levensduurverlengende investeringen.

Totaal Vervangings- en levensduur verlengende investeringen voor de komende jaren op basis van de onderliggende beheerplannen.

Investerings :	Periode beheerplan				Doorkijk nieuwe periode beheerplannen			
bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Spelen en Bewegen	718	773	975	197	329	329	329	329
Openbaar Groen	923	923	923	923	923	923	923	923
Civiele kunstwerken*	1.031	943	390	341	603	603	603	603
Beschoeiingen	318	318	318	318	318	318	318	318
Vervangingsinvesteringen (40 jr)	2.680	1.137	301	0	1.096	1.096	1.096	1.096
Levensduurverlengende investeringen (20 jr)	3.513	3.699	5.781	4.839	4.384	4.384	4.384	4.384
Wegen	6.192	4.836	6.083	4.839	5.480	5.480	5.480	5.480
Weg- en straatmeubilair	334	334	334	334	334	334	334	334
Verkeersregelinstallaties (VRI)	956	785	0	0	0	0	187	131
Totaal investeringen (incl VAT kosten)**	10.473	8.912	9.024	6.952	7.987	7.987	8.173	8.118

* Exclusief al lopende projecten waarvoor huidige kredieten beschikbaar zijn, maar doorlopen naar 2024 en 2025.

** De VAT kosten zijn berekend als een vaste percentage (9,6%) van het investeringsbedrag (personele inzet voor voorbereiding, administratie en toezicht). Alleen over de investeringen voor Verkeersregelinstallaties worden geen VAT kosten berekend.

Totaal investeringen per jaar op basis van GRP:

Beheerplan	2024	2025	2026	2027
Investeringen (incl VAT kosten)	€ 2.214	€ 2.433	€ 2.039	€ 2.039

Onderhoudsvoorziening Civiele Kunstwerken.

Groot onderhoud doet zich als gevolg van slijtage en veroudering pas na een langere periode van gebruik voor. Het gaat hier om ingrijpende maatregelen die in de levensduur van een civiel kunstwerk maar een beperkt aantal keer voorkomen. Onderstaande tabel toont de kosten voor het groot onderhoud aan de civiele kunstwerken. Het saldo van de onderhoudsvoorziening Civiele Kunstwerken was per 1-1-2025 bijna € 1,2 miljoen.

Onderhoudsvoorziening Civiele kunstwerken	2026
Kunstwerkobjecttypes	€ 551.300
Liften/roltrappen	€ 22.400
Dotatie voorziening	€ -550.000
Mutatiesaldo voorziening begroting 2025	€ 23.400

Bron: Beheerplan Civiele kunstwerken 2024-2027

Kapitaalgoederen maatschappelijk vastgoed

In de Nota Kapitaalgoederen onderdeel gemeentelijk maatschappelijk vastgoed 2024 - 2027 is inzichtelijk gemaakt wat de kwaliteitsambities voor het maatschappelijk vastgoed zijn, welk beheer en onderhoud daarvoor moet worden uitgevoerd, en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. Hierin zijn nog niet de plannen voor de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed opgenomen. Voor het Stadhuis, Gemeentewerf en theater DE KOM worden plannen ontwikkeld voor vergaande verduurzaming, de financiële effecten daarvan zijn nog niet verwerkt in deze begroting. Deze voorstellen worden separaat aan de raad voorgelegd.

Overzicht maatschappelijk vastgoed

	Gemeentelijk vastgoed	Aantal gebouwen	Vloer-oppervlakte m2	Verzekerde herbouwwaarde (x € 1.000)
1	Stadhuis	1	12.529	58.720
2	Theater	1	7.500	32.730
3	Sportgebouwen	15	10.182	17.210
4	Schoolgebouwen*	26	48.327	32.850
5	Overigen gebouwen	24	12.030	23.240
	Totaal	67	90.568	164.750

* Van de 26 scholen zijn 7 schoolcomplexen en 3 vrijstaande schoolgebouwen eigendom van de gemeente. Bij de overige schoolgebouwen zijn de desbetreffende schoolbesturen juridisch eigenaar.

Vanuit de reguliere vastgoedexploitaties van het gemeentelijk vastgoed wordt ten behoeve van het onderhoud voor elk gebouw gedoteerd aan één van de 5 onderhoudsvoorzieningen:

	Kapitaalgoed / voorziening	Geplande uitgaven groot onderhoud 2026	Geplande investerings 2026	Dotatie 2026
1	Stadshuis	391.900	1.590.700	146.700
2	Theater	93.900	653.100	152.300
3	Sportgebouwen en sportvelden	324.300	1.313.900	538.000
4	Schoolgebouwen buurtpleinen	255.900	0	208.600
5	Overige gebouwen	706.700	0	453.300
6	Verduurzaming	0	0	61.800
	Totaal	1.772.700	3.557.000	1.560.700

De dotaties zijn gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Voor elk gebouw is een MJOP op basis van conditiemeting conform NEN2767 opgesteld. De jaarlijkse dotaties zijn het gemiddelde bedrag per jaar van de totale onderhoudskosten over 10 jaar van elk gebouw.

De vervangingsinvesteringen zijn opgenomen in het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) 2024.

In detail zijn deze opgenomen in hoofdstuk 4.7 Overzicht investeringen.

Kapitaalgoed	Beleidskader / looptijd	Kwaliteitsniveau / ambitie
Representatieve en relatief jonge gebouwen: • Stadshuis • Theater De Kom • Brede School De Lotus • Gemeentewerf • Brandweerkazerne-Z	Nota Kapitaalgoederen 2024-2027 onderdeel gemeentelijk maatschappelijk vastgoed MJOP's voor periode 2024 t/m 2033	Ten minste conditie 2 cf. NEN2767 (de kwaliteit is goed of beter)
Overige gebouwen	Nota Kapitaalgoederen 2024-2027 onderdeel gemeentelijk maatschappelijk vastgoed MJOP's voor periode 2024 t/m 2033	Ten minste conditie 3 cf. NEN2767 (de kwaliteit is redelijk of beter)

Financiële consequenties en vertaling naar de begroting

De onderhoudsvoorzieningen zijn gevormd om de kosten voor het groot (planmatig) technisch onderhoud van het vastgoed door de jaren heen te kunnen egaliseren. Voor elk gebouw is er een MJOP met een planhorizon van 10 jaar. Bij de berekening van de dotaties is met de niet-verrekenbare BTW en een gemiddelde (cumulatieve) prijsindex rekening gehouden. Alle geplande vervangingen met een investeringswaarde van meer dan € 25.000 zijn conform de voorschriften van het BBV geactiveerd in de jaarschijven van het MIP 2024 – 2027 en zitten niet in de onderhoudsvoorzieningen.

De MJOP's en de geactiveerde vervangingen zijn geïntegreerd in het Beheerplan Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed 2024-2027, dat conform de Nota Kapitaalgoederen onderdeel gemeentelijke maatschappelijk vastgoed 2024-2027 elke 4 jaar geactualiseerd ter vaststelling aan de raad zal worden aangeboden.

3.5 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het gemeentelijke beleid met betrekking tot verbonden partijen is vastgelegd in de nota verbonden partijen, die in 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld. In 2025 actualiseren wij deze nota en bieden wij in de raad van december aan u aan.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording zijn bij de programma's de beleidsinformatie en beleidsrisico's van de verbonden partijen opgenomen. In deze paragraaf is een totaaloverzicht van de verbonden partijen opgenomen, uitgesplitst in 4 categorieën: gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen, coöperaties en vennootschappen en overige verbonden partijen. Na het totaaloverzicht wordt de informatie per verbonden partij getoond.

Samenvattend overzicht van verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)
GGD regio Utrecht (GGDrU)
Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) / Omgevingsdienst Utrecht (ODU)
Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)
Coöperaties en Vennootschappen
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Coöperatie Parkeerservice UA
N.V. Sportinrichtingen Nieuwegein
Vitens
Stedin
Stichtingen & verenigingen
Stichting Beschut Werk Lekstroom (WerkwIJSS)
Overige verbonden partijen
Geen

Verbonden partij	Programma	Type	Financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1	Eigen vermogen 31/12	Vreemd vermogen 1/1	Vreemd vermogen 31/12	Risico's	Verwacht resultaat
Afval Verwijdering Utrecht (AVU)	Leefomgeving en Veiligheid	Gemeenschappelijke regeling	€ 2.893.285	€ 100.000	€ 0	€ 14.000.000	€ 15.333.000	Laag	€ 0
Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	Bedrijfsvoering	Gemeenschappelijke regeling	€ 1.070.000	€ 877.625	€ 756.870	€ 7.339.343	€ 7.339.343	Middel	€ 0
Coöperatie ParkeerService UA	Leefomgeving en Veiligheid	Coöperatie	€ 1.156.000	€ 2.807.000	€ 2.807.000	€ 7.006.000	Nnb	Laag	€ 0
GGD regio Utrecht (GGDrU)	VEKOB	Gemeenschappelijke regeling	€ 3.432.680	€ 2.738.000	€ 2.800.000	€ 29.734.000	€ 27.464.000	Middel	€ 62.000
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Algemene dekkingsmiddelen	Naamloze vennootschap	n.v.t.	4,712 mln.	4,777 mln.	110.819 mln.	123.614 mln.	Laag	Nog niet bekend
Omgevingsdienst Utrecht (ODU)	Wonen en Economie	Gemeenschappelijke regeling	€ 683.500	€ 0	€ 1.208.000	€ 0	€ 15.289.000	Hoog	€ 0
Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)	Vrije tijd	Gemeenschappelijke regeling	€307.001	€ 3.629.477	€ 3.858.539	€ 7.474.494	€ 9.100.308	Hoog	€ 38.953
Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)	Leefomgeving en Veiligheid	Gemeenschappelijke regeling	Geen	€ 1.522.000	€ 0	€ 6.504.000	€ 0	Hoog	Nog niet bekend
Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)	Leefomgeving en Veiligheid	Gemeenschappelijke regeling	€ 8.970.000	€ 417.000	€ 233.000	€ 33.851.100	€ 34.636.000	Middel	€ 200.000
Stedin	Algemene dekkingsmiddelen	Naamloze vennootschap	n.v.t.	€ 3.221 mln.	€ 3.370 mln.	€ 5.063 mln.	€ 5.704 mln.	Laag	Nog niet bekend
Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Leefomgeving en Veiligheid	Gemeenschappelijke regeling	€ 4.718.000	€ 30.288.000	€ 29.361.000	€ 69.631.000	€ 75.308.000	Middel	€ 0,-
Verbindion (N.V. Sportinrichtingen Nieuwegein)	Vrije tijd	Naamloze vennootschap	€ 1.288.341	€ 10.371.748	€ 10.151.804	€ 9.631.607	€ 19.682.249	Middel	Nog niet bekend
Vitens N.V.	Algemene dekkingsmiddelen	Naamloze vennootschap	n.v.t.	649,5 mln	677,7 mln	1.446,6 mln	1.559,7 mln	Laag	Nog niet bekend
Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)	VEKOB	Gemeenschappelijke regeling	€ 37.312.776	0		€ 5.015.000	€ 6.254.000	Laag	€ 0
WerkwIJSS	VEKOB	Stichting	€ 301.843	€ 120.917	€ 120917	0	0	Laag	Nog niet bekend

Detailoverzicht verbonden partijen

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)			
Vestigingsplaats	Soest		
Doel	Organisatie en regeling van transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval.		
Betrokkenen	Alle gemeenten in de provincie Utrecht		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Engelen.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 100.000	Eind: € 0
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 14.000.000	Eind: € 15.333.000
Geprognostiseerde bijdrage	De bijdrage Nieuwegein aan AVU in 2026 is begroot op €2.893.285. De begroting van de AVU is onderdeel van de RMN-begroting en hier dus in opgenomen. Verrekening vindt plaats via de bijdrage aan RMN.		
Prognose resultaat	€ 0		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bijdragen. De deelnemende gemeenten dragen naar evenredigheid bij voor wat betreft zeggenschap en financiële risico's. Als belangrijkste risico's zijn gedefinieerd: * Indien gemeenten taken of delen van taken weghalen kan overcapaciteit aan productiemiddelen en boventalligheid van personeel ontstaan en onderdekking van de algemene kosten. * De complexiteit van Europese aanbestedingen zorgt voor een groot tijdsbeslag op de inkopers en vergt een hoge mate van deskundigheid van de inkopers. Dit brengt risico mee van te lange doorlooptijden en geen optimale vertaling van de behoefte naar het programma van eisen. * Door de groei van de organisatie en de technische snelle ontwikkeling van IT systemen ontstaat het risico dat IT systemen niet goed op elkaar aansluiten en werkzaamheden inefficiënt worden uitgevoerd en de beheerskosten toenemen. * Met name bij het aflopen van contracten maar ook als gevolg van marktontwikkelingen en veranderde hoeveelheden kunnen er schommelingen ontstaan in de kosten per afvalstroom.		
Ontwikkelingen	* Vanaf 2027 zijn er diverse gemeenten binnen AVU verband waarvan het contract met hun inzamelaar afloopt. Deze gemeentes zoeken onderzoeken nu welke optie voor hen geschikt is: aansluiting bij een publieke inzamelaar zelf een eigen dienst op richten. AVU begeleidt dit proces.		

Belastingsamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Doel	Het efficiënt uitvoeren van het heffen van gemeentelijke belastingen, de wet waardering uitvoering onroerende zaken en het beheer en uitvoering van vastgoedinformatie		
Betrokkenen	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en de gemeenten Utrecht, de Bilt, Bunnik, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrechtse Heuvelrug, Zeist en Stichtse Vecht		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het Bestuur vertegenwoordigd door wethouder E. Eggengoor.		
Juridische vorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 877.625	Eind: € 756.870
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 7.339.343	Eind: € 7.339.343
Geprognostiseerde bijdrage	Nieuwegein is een van de 10 deelnemers in de verbonden partij. De bijdrage van Nieuwegein aan BghU voor 2026 is begroot op € 1.070.000.		
Prognose resultaat	€ 0		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	BghU heeft niet te maken met noemenswaardige risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die niet opgevangen konden worden binnen de reguliere exploitatie.		
Ontwikkelingen	De dienstverlening van de BghU staat al enige tijd onder druk. Er is bijna 2 jaar geleden een stuurgroep (vertegenwoordiging vanuit bestuur) opgericht om samen met het bestuur en de organisatie zich te buigen over de ervaren uitdagingen met betrekking tot de dienstverlening en kwaliteitsnormen. De uitvoering van het verbeterplan zal in 2025 afgerond worden. De bestuurlijke lijn is gericht op behoud van de stuurgroep tot de volgende gemeentelijke verkiezingsperiode. Door stijging van het aantal objecten en verdergaande wet- en regelgeving is een formatie-uitbreiding in de begroting opgenomen van 8 fte. De continuïteit en het verbeteren van de dienstverlening aan onze inwoners, waarmee ook wordt toegewerkt naar een positief oordeel ('voldoende') van de waarderingskamer, heeft prioriteit.		

Coöperatie ParkeerService UA			
Vestigingsplaats	Amersfoort		
Doel	Ondersteunen van gemeenten bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid.		
Betrokkenen	-		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt als lid tijdens de ALV vertegenwoordigd door wethouder E. Eggengoor. Daarnaast bestaat er een RvC, bestaande uit vijf onafhankelijke leden. Een directeur-bestuurder verzorgt de dagelijkse leiding.		
Juridische vorm	Coöperatie UA		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2025	Begin: € 2.807.000	Eind: € 2.807.000
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2025	Begin: € 7.006.000	Eind: Nnb
Geprognostiseerde bijdrage	De verwachte bijdrage voor de uitvoeringsovereenkomst in 2024 bedraagt € 1.156.000		
Prognose resultaat	Nihil		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Omdat de coöperatie Uitgezonderd Aansprakelijk is (UA), is er onder normale omstandigheden geen extern risico bovenop het reguliere risico van de parkeerexploitatie, waarvoor reeds bij de bepaling van het weerstandsvermogen van de gemeente rekening is gehouden. Hierin zijn ook beheersmaatregelen opgenomen. Bij uitreding van een lid van de coöperatie bestaat het risico dat de indirecte kosten per lid stijgen. Het risico hierop wordt binnen de huidige omstandigheden als zeer klein geschat. Toetreding van nieuwe leden ligt meer in de lijn der verwachting. In dat geval dalen de indirecte kosten. Een beheersmaatregel is niet van toepassing. De beheersmaatregelen voor de andere risico kunnen gezien worden als toereikend. De kans dat deze risico's zich gelijktijdig manifesteren, is nihil.		
Ontwikkelingen			

GGD regio Utrecht (GGDrU)			
Vestigingsplaats	Zeist		
Doel	Het uitvoeren van de in de Wet Publieke gezondheid beschreven taken		
Betrokkenen	26 gemeenten in de Provincie Utrecht		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het Algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder M. Schouten.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 2.738.000	Eind: € 2.800.000
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 29.734.000	Eind: € 27.464.000
Geprognostiseerde bijdrage	€ 3.432.680		
Prognose resultaat	€ 62.000		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	De GGDrU heeft een bestuurlijk traject doorlopen voor de begroting 2026, met als resultaat een inhoudelijke doorontwikkeling met een financiële taakstelling. Het doel hiervan is een toekomstbestendige GGDrU. Tevens is het amendement aangenomen van de subregio Zuid Oost Utrecht (ZOU) voor meer scherpste en focus op de rol en dienstverlening, die passend is voor de inhoudelijke en financiële opgaven van de gemeenten. Ook is besloten om gemeenten ruimte te bieden om te bezuinigen op het individuele maatwerk. De effecten daarvan zijn verwerkt in de begroting van de GGDrU.		
Ontwikkelingen	Het is een landelijke trend dat de publieke gezondheidszorg onder druk staat: de bevolking groeit, gezondheidsvraagstukken worden complexer van aard en er is een groot tekort aan gezondheidszorgprofessionals. Enerzijds vragen de maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen om een duurzaam integraal preventieve aanpak en een stevige positionering van de GGDrU, anderzijds moeten we rekening houden met de financiële situatie van gemeenten en waar nodig bestuurlijke keuzes in het takenpakket maken om stijgende kosten op te vangen. De GGDrU werkt continu aan verbetering van de dienstverlening, waarbij (wettelijke) ontwikkelingen worden vertaald en gemeenten tijdig worden betrokken.		

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Vestigingsplaats	Den Haag		
Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang en verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden.		
Betrokkenen	Staat der Nederlanden, Provincies, gemeenten en een hoogheemraadschap.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouders van BNG Bank zijn uitsluitend overheden. De helft van de aandelen is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De Nederlandse Staat is houder van de andere helft van de aandelen.		
Juridische vorm	N.V.		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: 4,712 mln.	Eind: 4,777 mln.
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: 110.819 mln.	Eind: 123.614 mln.
Geprognostiseerde bijdrage	De gemeente bezit 0,144% van de aandelen.		
Prognose resultaat	Resultaat 2024: 241 mln, dividend 120 mln; voor Nieuwegein ongeveer 173.000 euro. Cijfers 2025 en 2026 zijn nog niet bekend.		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Dividenduitkering kan jaarlijks fluctueren. Kredietrisico: Aangezien BNG Bank zich richt op het Nederlandse publieke domein, is het concentratierisico voor de bank relatief hoog en inherent aan haar bedrijfsmodel.		
Ontwikkelingen	De volatiliteit op de financiële markten zal naar verwachting groot blijven. Dat maakt het doen van voorspellingen over het verwachte nettoresultaat voor de toekomst niet verantwoord. Daarmee is de hoogte van de winstuitkering voor gemeente voor de komende jaren ook onzeker.		

Omgevingsdienst Utrecht (ODU)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Doel	Het afhandelen van meldingen, verlenen van vergunningen en toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid.		
Betrokkenen	Provincie Utrecht en de 26 Utrechtse gemeenten		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging gemeente in algemeen en dagelijks bestuur is nog niet bekend.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 0	Eind: € 1.208.000
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 0	Eind: € 15.289.000
Geprognostiseerde bijdrage	Bijdrage aan de ODU in 2026 bedraagt € 683.500.		
Prognose resultaat	Geprognosticeerd resultaat 2026 is € 0		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	1. Verandering van wet- en regelgeving 2. Personele capaciteit, ziekteverzuim en personele frictiekosten 3. Achterblijvende productiviteit		
Ontwikkelingen	Bouwen aan één sterke organisatie Productie blijven realiseren Harmonisatie van werkprocessen en systemen Verankering van de robuustheidscriteria		

Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Doel	Ontwikkeling, beheer en toezicht van regionale recreatieterreinen en routestructuren voor wandelen, fietsen, varen en paardrijden in de gemeenten die deelnemen aan het recreatieschap. Het recreatieschap is opgedeeld in 2 gebieden: SGL-A en SGL-B met ieder een eigen administratie. Nieuwegein maakt deel uit van SGL-A.		
Betrokkenen	Provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht, de Bilt, Houten, Nieuwegein, IJsselstein, Woerden, Stichtse Vecht, Lopik en De Ronde Venen		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur door wethouder J. van Engelen en in het algemeen bestuur door wethouder E. Eggengoor.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 3.629.477	Eind: € 3.858.539
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 7.474.494	Eind: € 9.100.308
Geprognostiseerde bijdrage	€ 307.001		
Prognose resultaat	€ 38.953		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Weerstandsvermogen Het weerstandsvermogen staat onder druk door een structureel tekort en het aanspreken van reserves. Dit beperkt het herstel van de weerstandsratio. Structureel tekort Tot en met 2029 is sprake van een structureel tekort van € 2 miljoen per jaar. In 2026 wordt dit deels incidenteel gedekt. Na bijstelling resteert een structureel tekort van € 219.000 per jaar, waarvoor een bezuinigingstaakstelling geldt. Vanaf 2027 wordt dit tekort gedekt via administratieve maatregelen, zoals het aantrekken van vreemd vermogen en het uitstellen van investeringen en onderhoud. Deelnemersbijdrage Een verhoging van de deelnemersbijdrage is waarschijnlijk door: • inflatie; • stijgende kosten voor beheer en onderhoud; • onzekerheid over kosten sociaal plan na 6 jaar. Vooruitblik De begrotingswijziging 2025 moet duidelijk maken welke structurele besparingen en aanvullende inkomsten mogelijk zijn. Structurele dekking blijft een aandachtspunt.		
Ontwikkelingen	Uitvoering door StaatsBosbeheer (SBB) krijgt steeds meer vorm en inhoud, waardoor de doelstellingen van het recreatieschap kunnen worden gerealiseerd en het inzicht in de financiële positie verbetert.		

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Doel	Het afhandelen van meldingen, verlenen van vergunningen en toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid.		
Betrokkenen	Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder M. Schouten.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 1.522.000	Eind: € 0
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 6.504.000	Eind: € 0
Geprognostiseerde bijdrage	Geen bijdrage in 2026 (zie ODU (Omgevingsdienst Utrecht)).		
Prognose resultaat	Voor 2026 volgt resultaat uit de liquidatie van de GR.		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Financiële liquidatie van GR.		
Ontwikkelingen	Financiële liquidatie en opheffing van GR.		

Reinigingsbedrijf Midden Nederland (RMN)			
Vestigingsplaats	Soest		
Doel	Het realiseren van een effectieve, efficiënte en kwalitatief hoogwaardig en klantvriendelijke uitvoering van afvalbeheer.		
Betrokkenen	Baarn, Bunnik, Nieuwegein, Soest, IJsselstein, Zeist		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. van Engelen.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 417.000	Eind: € 233.000
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 33.851.100	Eind: € 34.636.000
Geprognostiseerde bijdrage	De bijdrage voor 2026 aan RMN is begroot op € 8.970.000		
Prognose resultaat	€ 200.000		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	De deelnemende gemeenten dragen naar evenredigheid bij voor wat betreft zeggenschap en financiële risico's. Als belangrijkste risico's zijn gedefinieerd: * Indien gemeenten taken of delen van taken weghalen kan overcapaciteit aan productiemiddelen en boventalligheid van personeel ontstaan en onderdekking van de algemene kosten. * De complexiteit van Europese aanbestedingen zorgt voor een groot tijdsbeslag op de inkopers en vergt een hoge mate van deskundigheid van de inkopers. Dit brengt risico mee van te lange doorlooptijden en geen optimale vertaling van de behoefte naar het programma van eisen. * Door de groei van de organisatie en de technische snelle ontwikkeling van IT systemen ontstaat het risico dat IT systemen niet goed op elkaar aansluiten en werkzaamheden inefficiënt worden uitgevoerd en de beheerskosten toenemen. * Na afloop van de contractduur kunnen als gevolg van marktomstandigheden grote schommelingen ontstaan in de tarieven van de verwerkingsstromen.		
Ontwikkelingen	* Gemeente Nieuwegein werkt nauw samen met RMN om het grondstoffeninzamelplan 2021-2024 te implementeren. Dit plan wordt verlengd met 2 jaar en zal dus in 2026 ook nog van kracht zijn. * De ontwikkeling van de organisatie blijft aandacht vragen. * Vanaf 2027 zijn er diverse gemeenten binnen de regio waarvan het contract met hun inzamelaar afloopt. Deze gemeentes onderzoeken nu welke optie voor hen geschikt is: aansluiting bij een publieke inzamelaar zelf een eigen dienst op richten. Dit betekent dat misschien ook gemeentes willen toetreden tot RMN.		

Stedin			
Vestigingsplaats	Rotterdam		
Doel	Stedin is verantwoordelijk voor ontwikkeling, aanleg, beheer, onderhoud en management van energienetten. Stedin is de netbeheerder in het grootste deel van Zuid-Holland, en de provincies Utrecht en Zeeland. Zij zorgt ervoor dat 2,3 mln. huishoudens en zakelijke klanten dagelijks over energie beschikken om te wonen, werken en ondernemen.		
Betrokkenen	Stedin Holding N.V. heeft 61 Nederlandse gemeenten waaronder de gemeente Nieuwegein plus de provincies Zeeland en Utrecht en de Staat der Nederlanden als aandeelhouders		
Bestuurlijk belang	Gemeenten, Provincies en het Rijk zijn aandeelhouder in Stedin.		
Juridische vorm	Naamloze vennootschap		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: € 3.221 mln.	Eind: € 3.370 mln.
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: € 5.063 mln.	Eind: € 5.704 mln.
Geprognostiseerde bijdrage	Gemeente Nieuwegein bezit 1.279 van de aandelen Stedin dat is 0,02%		
Prognose resultaat	2026 nog niet bekend		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	De investeringen in netcapaciteit zullen in de komende jaren drukken op de financiële ratio's van Stedin. Stedin is financieel gezond gewaardeerd (credit rating A-; stable outlook) en in staat om deze investeringen op te vangen. Bij tegenvallende resultaten kan mogelijk een dividendrisico ontstaan voor de aandeelhouders.		
Ontwikkelingen	In de komende jaren zijn veel investeringen in de netcapaciteit voor het elektriciteitsnet nodig. Dit is van invloed op Stedin in haar hoedanigheden als bedrijf, werkgever, maatschappelijk partner en opdrachtnemer. De volle Stedin-dochter Netverder zal naar verwachting als integraal warmtebedrijf een rol gaan spelen als ontwikkelaar en beheerder van warmtenetten.		

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)			
Vestigingsplaats	Utrecht		
Doel	Uitvoeren van taken op het terrein van de risicobeheersing en de voorbereiding op rampen en crises, uitvoeren van brandweerzorg (bestrijding en preventie) en uitvoeren van geneeskundige hulpverleningsorganisatie (GHOR).		
Betrokkenen	Alle 26 gemeenten in de Provincie Utrecht. De politie Midden-Nederland is met een convenant verbonden aan de Veiligheidsregio		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door burgemeester M. van Beukering-Huijbregts. Sinds december 2024 neemt onze burgemeester ook plaats in het DB van de VRU		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 30.288.000	Eind: € 29.361.000
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 69.631.000	Eind: € 75.308.000
Geprognostiseerde bijdrage	De gemeentelijke bijdrage over 2026 is begroot op € 4.718.000		
Prognose resultaat	Het begrote resultaat 2026 is € 0,-		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	1. Toekomstscenario's 2. Loon en prijsontwikkelingen. 3. Onvoorziene omstandigheden		
Ontwikkelingen	- Onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de waterongevallenbestrijding. - Analyse naar de maatschappelijke en financiële kosten en baten van de AED-taak. - Verkenning doorbelasten dienstverlening ambulancezorg. - Verkenning doorbelasten dienstverlening liftopsluitingen. - Verkennen samenwerkingsmogelijkheden.		

Verbindion (N.V. Sportinrichtingen Nieuwegein)			
Vestigingsplaats	Nieuwegein		
Doel	Beheren en exploiteren van sport- en evenementencomplex Merwestein en het uitvoeren van sport- en beweegactiviteiten door buurtsportcoaches		
Betrokkenen	Gemeente Nieuwegein, Merwestein en SportID		
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt vertegenwoordigd door burgemeester M. van Beukering – Huijbregts, namens aandeelhouder. Wethouder J. van Engelen namens het college (vanuit zijn rol als portefeuillehouder Sport).		
Juridische vorm	N.V. De gemeente is 100% aandeelhouder van de N.V. Sportinrichtingen Nieuwegein NV, totaal gestort aandelenkapitaal, inclusief gecumuleerde mutaties € 11.282.263.		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: € 10.371.748	Eind: € 10.151.804
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2024	Begin: € 9.631.607	Eind: € 19.682.249
Geprognostiseerde bijdrage	Omvang DVO 2025 € 1.288.341 (Begroting 2026 volgt in december 2025)		
Prognose resultaat	NNB		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	De gemeente heeft een garantie afgegeven voor de lening van de revitalisatie van Merwestein van € 50. mln. Bij een mogelijke verslechterende exploitatie en financiële positie kan de gemeente aangesproken. Wij schatten dit risico als licht.		
Ontwikkelingen	De N.V. Sportinrichtingen Nieuwegein is bezig met de vernieuwing van sport- en evenementencomplex Merwestein. Dit heeft een grote impact de komende jaren. De oplevering wordt in september 2026 verwacht.		

Vitens N.V.			
Vestigingsplaats	Zwolle		
Doel	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.		
Betrokkenen			
Bestuurlijk belang	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders.		
Juridische vorm	N.V.		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2023	Begin: 649,5 mln	Eind: 677,7 mln
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2023	Begin: 1.446,6 mln	Eind: 1.559,7 mln
Geprognoseerde bijdrage	Gemeente Nieuwegein bezit 1,060% van de aandelen Vitens.		
Prognose resultaat	Nog niet bekend.		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Vitens keert sinds 2020 geen dividend uit om zo de financiële positie te versterken.		
Ontwikkelingen			

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)			
Vestigingsplaats	Nieuwegein		
Doel	Effectieve uitvoering en het bieden van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het gebied van werk, inkomensvoorziening en inkomensondersteuning.		
Betrokkenen	Gemeenten Nieuwegein, Houten, Lopik en IJsselstein.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt vertegenwoordigd in het dagelijks en algemeen bestuur door wethouder E. Eggengoor. Wethouder G. Bamberg vertegenwoordigt de gemeente Nieuwegein eveneens in het algemeen bestuur.		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Eigen vermogen	Boekjaar: 0	Begin: 0	
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2025	Begin: € 5.015.000	Eind: € 6.254.000
Geprognostiseerde bijdrage	€ 37.312.776		
Prognose resultaat	€ 0		
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	Bezuiniging parallel aan autonome kostenstijging. In overeenstemming met de Participatiewet en door het gunstige economische klimaat wordt het klantenbestand van WIL steeds complexer: de instroom van mensen met een beperking en/of complexe problematiek stijgt, terwijl de mensen die werkfit zijn reeds aan het werk zijn. We zien de uitvoeringskosten van WIL ook stijgen door de prijsindexering. Deze taakstelling/voorwaarde geldt overigens niet voor onvermijdelijke, autonome kostenstijgingen: reeds in 2023 zagen we de kosten structureel flink stijgen i.v.m. cao en prijsindexering en in 2024 liepen ze verder op door m.n. de regelingskosten. Omvang bijstandshuishoudens stabiel. Hoewel de verwachting is dat het aantal bijstandshuishoudens gaat stijgen krachtens de participatiewet, constateren we dat de omvang van het bestand de laatste jaren varieert rond de 1%, afwisselend stijgend en dalend. Maatregelen om bereik minima te verhogen Reeds jaren willen de raden in Lekstroom een beter bereik van de minima om de bestaanszekerheid van de inwoners te borgen. In 2023-2025 gaan we wederom aan de slag met WIL om het bereik te vergroten. Naar verwachting gaat dit lukken, met als resultaat dat de kosten voor Inkomensondersteuning (minimaregelingen) zullen stijgen. Deze trend heeft zich inmiddels al ingezet. Maatregelen t.b.v. uitstroom uit de uitkering. De instroom in de bijstand van mensen met complexe problematiek is onderdeel van de participatiewet. Het gaat om mensen met psychische problematiek, arbeidsbeperking en/of met complexe problematiek; deze groepen stromen minder snel uit. Om verdere stagnatie in de uitstroom te voorkomen gaan we samen met WIL en WerkwIJS een extra slag maken om deze groep beter te ondersteunen naar participatie en dan met name naar betaald werk.		

Ontwikkelingen	Maatregelen t.b.v. uitstroom uit de uitkering. De instroom in de bijstand van mensen met complexe problematiek is onderdeel van de participatiewet. Het gaat om mensen met psychische problematiek, arbeidsbeperking en/of met complexe problematiek; deze groepen stromen minder snel uit. Om verdere stagnatie in de uitstroom te voorkomen is samen met WIL en WerkwIJS gestart met het traject SILW (Sociale Infrastructuur Lekstroom Werk) om een extra slag maken om deze groep beter te ondersteunen naar participatie en betaald werk.
----------------	--

WerkwIJSS			
Vestigingsplaats	IJsselstein		
Doel	De stichting Beschut Werk Lekstroom (handelend onder de naam WerkwIJSS) heeft ten doel het organiseren van beschutte werkplekken voor personen met een arbeidsbeperking dan wel een achterstand tot de arbeidsmarkt, alsmede al hetgeen met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.		
Betrokkenen			
Bestuurlijk belang	De gemeente Nieuwegein wordt vertegenwoordigd in de raad van commissarissen door wethouder E. Eggengoor.		
Juridische vorm	Stichting		
Eigen vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: € 120.917	Eind: € 120917
Vreemd vermogen	Boekjaar: 2026	Begin: 0	Eind: 0
Geprognostiseerde bijdrage	€ 301.843		
Prognose resultaat			
Risico's voor de financiële positie gemeente Nieuwegein	De kosten per werkplek stijgen elk jaar met een krimpende Wsw doelgroep en een langzaam groeiende doelgroep Nieuw Beschut.		
Ontwikkelingen	WerkwIJSS moet op termijn weg van de huidige locatie. Een nieuwe locatie wordt gezocht.		

3.6 Grondbeleid

In deze paragraaf Grondbeleid gaan wij in op het te hanteren grondbeleid, de uitvoering van dit beleid per plangebied en de financiële positie van het Grondbedrijf.

Nota Grondbeleid

Conform de vastgestelde Nota Grondbeleid zijn achtereenvolgens de context, het situationeel grondbeleid en de financiën & organisatie beschreven. Samengevat kunnen we zeggen dat:

- Het de ambitie is om de kwaliteit van de voorzieningen in de stad op peil te houden en om blijvend een prettige leefomgeving te creëren voor de diverse bevolkingsgroepen in een veranderende wereld. Het realiseren van deze ambitie speelt zich af in een stedelijk bebouwde omgeving. Uitleggebieden zijn immers niet meer voorradig. Galecopperzoom vormt daarop een uitzondering, echter kan deze locatie pas na 2030 gerealiseerd worden;
- Samen met de stad (inwoners, ondernemers) getracht zal moeten worden een ontwikkeling tot stand te brengen waarbij de diverse belangen zorgvuldig zijn afgewogen;
- Het Grondbeleid een middel is om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van onder andere volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, duurzaamheid, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken;
- We het principe hanteren van 'situationeel grondbeleid': er zal per situatie maatwerk worden toegepast over het te voeren grondbeleid. Dit is afhankelijk van de geformuleerde doelstellingen, de prioriteit die de gemeente aan een ontwikkeling geeft, de financiële consequenties en de risico's die gelopen worden;
- De Gemeente Nieuwegein altijd een financieel solide grondbeleid gevoerd heeft. Dit heeft ervoor gezorgd dat zij de economische crisis goed heeft doorstaan. Deze succesvolle lijn wordt voortgezet met deze nota grondbeleid. Aangezien het Grondbedrijf in principe zijn eigen broek moet ophouden is een solide reservepositie van belang;
- Het vertrekpunt voor grondprijsbepaling is dat deze marktconform is, objectief bepaald, transparant en geschoond is van subsidies of premies;
- De gemeenteraad de kaders van het te voeren grondbeleid aangeeft. Het college voert het door de gemeenteraad vastgestelde grondbeleid uit. Het Grondbedrijf richt zich op de realisatie en uitvoering van het grondbeleid.

Huidige situatie

De projecten Deventerschans, Lekboulevard en City (Binnenstad) zijn in volle gang. In deze gebieden is sprake van actieve grondexploitaties. Daarnaast zijn nieuwe projecten gestart, zoals de Zeepfabriek.

Grondtransacties en grondruilen waarvoor geen grondexploitatie is vastgesteld en die groter zijn dan normale snippergroen transacties worden verantwoord bij complex 1 van het Grondbedrijf. De begroting is hierop aangepast. Het resultaat van deze transacties landt in het jaarlijkse resultaat van het Grondbedrijf, het wordt niet geactiveerd op de balans.

In het kader van de Sluitende Meerjaren Begroting (SMB) is besloten om de structurele netto huurinkomsten van het Grondbedrijf van circa € 600.000 per jaar niet langer ten gunste te laten komen aan het Grondbedrijf, maar aan de algemene dienst. Dit levert een voordeel op voor het begrotingssaldo, ten koste van een lagere storting in de Reserve Grondbedrijf.

Groot Merwede (o.a. Galecopperzoom)

Regionaal werken we binnen U16 samen binnen het Integraal Ruimtelijk Perspectief en Programma (REP). Met onze buurgemeenten werken we samen in de gebiedsallianties 'Groot Merwede en Rijnenburg' en 'Zuidwest' aan gemeentegrens overstijgende ruimtelijke opgaven. In de Mirt-verkenning OV & Wonen werken we toe naar een verbeterde HOV-verbinding in Nieuwegein.

In Nieuwegein hebben we actuele visies voor City en Rijnhuizen, hebben we een woningbouwprogramma en de omgevingsvisie waarin we de ruimtelijke opgaven zijn gebundeld. In de richtinggevende uitspraken van de omgevingsvisie is Groot Merwede opgenomen als de Nieuwegeinse ontwikkellocatie voor de lange termijn. Mede op basis van de omgevingsvisie wordt in 2025 gewerkt aan het koersdocument Groot Merwede waarin uitwerking van de Nieuwegeinse agenda voor Groot Merwede een plek krijgt. Hierbij is ook de stad betrokken.

Het tot ontwikkeling brengen van zo'n complexe binnenstedelijke locatie vraagt een intensief traject waarin we én invulling moeten geven aan onze uitgangspunten: goede mobiliteitsoplossing voor heel Nieuwegein, aanvullend woningbouwprogramma, komen tot een gezonde leefomgeving en invulling parklandschap Laagraven én in samenwerking met mede-overheden en andere stakeholders de planontwikkeling van dit gebied vormgeven

Tot en met 2025 waren er middelen beschikbaar voor het programma Groot Merwede op basis van de programmabegroting 2025. In de kadernota 2026 is een tweetal besluiten aangekondigd, 1) het koersdocument en 2) de financiële vertaling om de uitgangspunten van het koersdocument te vertalen naar de gebiedsontwikkeling in de planfase.

De besluitvorming ligt in najaar 2025 voor, maar om begin 2026 ook door te kunnen met de voorbereidingen en andere activiteiten wordt in de begroting alvast een werkbudget opgevoerd van € 600.000 ten laste gebracht van complex 1 van het grondbedrijf (een stijging van € 200.000). Dit omvat de externe personeel- en advieskosten om strategische kennis en kunde in te schakelen op het gebied van onder meer mobiliteit, gezond stedelijk leven en gebiedsontwikkeling. Het verhogen van het werkbudget met € 200.000 is noodzakelijk aangezien we met Groot Merwede richting de gebiedsontwikkeling gaan van de Nieuwegeinse deelgebieden. Zo komen er ook meer lasten bij ons te liggen in plaats van bij de regiopartners. Waar we voorheen veel konden meeliften met regionale onderzoeken en de bijdrage van partners in de regio, hebben we nu belang bij opdrachtgeverschap in gezamenlijke onderzoeken en om eigenstandig onderzoeken uit te zetten voor de Nieuwegeinse deelgebieden. Met als doel om ons als Nieuwegein goed te positioneren in het regionale en landelijke traject om tot een invulling van dit gebied te komen.

Financiële positie Grondbedrijf

Bij de Jaarstukken Grondbedrijf 2024 is de financiële positie van het Grondbedrijf per 1-1-2025 als volgt samengevat:

Financiële positie Grondbedrijf	
Reserve Grondbedrijf per 1-1-2024 na resultaatbestemming	32,78
Begroot jaarresultaat 2024	1,15
Onttrekking t.b.v. Merwedelijk over 2023	-0,08
Onttrekking t.b.v. Merwedelijk over 2024	-0,08
Verrekening VPB	0,26
Reserve voor resultaatbestemming	34,00
Werkelijk resultaat 2024 t.o.v. begroot	1,72
Werkelijk resultaat huur t.b.v. Merwedelijk	-0,01
Reserve Grondbedrijf per 1-1-2025 na resultaatbestemming	35,71

Voor een nadere specificatie en onderbouwing van de genoemde bedragen verwijzen we naar de Jaarstukken Grondbedrijf met geheime bijlagen (raadsstuk 2025-153).

Het is gebruikelijk dat een Grondbedrijf een reserve heeft te weten de Reserve Grondbedrijf. In het algemeen geldt dat deze als buffer functioneert tussen de inspanningen/risico's verbonden aan de grondexploitaties en de Algemene Reserve van de gemeente Nieuwegein. Achterliggende gedachte hierbij is om de gemeentebegroting niet te belasten met de financiële uitkomsten/risico's van de grondexploitaties. Uit deze reserve kunnen voorzieningen worden gevormd voor (nieuwe) verlieslatende complexen of kunnen oplopende tekorten van verlieslatende grondexploitaties worden opgevangen. Deze zullen dan (met onmiddellijke ingang) afgedekt moeten worden door een toevoeging aan de reeds gevormde voorziening.

Ook dient de reserve om de risico's af te dekken. In alle grondexploitaties loopt de gemeente in meer of minder mate risico's. Dit kunnen tegenvallende of onvoorziene kosten zijn, lager dan geraamde grondopbrengsten, langere doorlooptijden e.d..

Naast vastgestelde grondexploitaties bestaan er ook locaties die mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen, maar waarvan dit nog niet vast staat. Voorbereidende kosten zijn daarbij noodzakelijk om te onderzoeken in hoeverre een ontwikkeling haalbaar is. Dit kan via een voorbereidingskrediet, vooruitlopend op een mogelijke grondexploitatie, of via een budget rechtstreeks ten laste van de reserve Grondbedrijf. Hiermee is het mogelijk om budgetten te bewaken en te borgen dat de reserve Grondbedrijf enkel wordt aangewend voor projecten ten behoeve van grondexploitaties en faciliterend grondbeleid.

De reserve van het Grondbedrijf is per 1-1-2025 positief € 35,71 miljoen. De verwachte voordelige resultaten lopende grondexploitaties (winstgevend) mogen we, gelet op de voorschriften, niet nemen (in de algemene reserve verwerken) maar wel gebruiken om de risico's te dekken.

Voor de verliesgevende grondexploitaties zijn per 1-1-2025 de volgende voorzieningen gevormd:

Complex	1-1-2024	1-1-2025	Mutatie
23 Lekboulevard	2,65	1,90	-0,75
26 Blokhoeve	5,10	5,07	-0,04
31 Deventerschans	1,15	1,26	0,11
36 P-terrein tramhalte Wiersdijk	0,70	0,79	0,09
37 City	26,83	27,22	0,39
41 Rijnhuizen Noord	1,70	1,70	0,00
46 Kindcentrum	0,47	0,47	0,00
47 Mondriaanlaan	0,53	0,54	0,01
48 Politiebureau	0,18	0,13	-0,05
Subtotaal	39,31	39,08	-0,23
02 Galecopperzoom (MVA)	15,23	15,23	0,00
38 Mooi Rijnhuizen	2,36	2,36	0,00
Totaal	56,90	56,67	-0,23

Met deze voorzieningen zijn alle voorgerecalculeerde verliezen afgedekt.

De te verwachte resultaten worden per complex weergegeven in de onderstaande tabel, zowel het nominale resultaat, het resultaat op eindwaarde als het contante resultaat.

Complex	Kosten nominaal	Opbrengsten nominaal	Resultaat nominaal	Resultaat eindwaarde	Resultaat contant
Voorraad in exploitatie genomen gronden					
22 Het Klooster	104,30	119,02	14,73	15,68	12,90
23 Lekboulevard	13,38	11,68	-1,71	-1,78	-1,90
26 Blokhoeve	61,55	56,64	-4,91	-5,37	-5,07
31 Deventerschans	1,75	0,50	-1,26	-1,28	-1,26
36 Parkeerterrein Wiersdijk	1,91	1,14	-0,78	-0,82	-0,79
37 City	86,13	59,52	-26,61	-28,06	-27,22
41 Rijnhuizen Noord	9,44	8,06	-1,38	-1,50	-1,70
44 Altrecht	0,81	2,89	2,08	2,09	2,90
46 Kindcentrum Vreeswijk	5,99	5,69	-0,29	-0,36	-0,47
47 Mondriaanlaan	1,66	1,13	-0,53	-0,53	-0,54
48 Politiebureau	1,55	1,44	-0,11	-0,13	-0,13
51 Zeepfabriek	9,73	11,22	1,49	1,56	1,20
Overlopende passiva					
26b Blok West	0,22	1,98	1,77	1,82	1,63
38 Mooi Rijnhuizen	29,32	27,08	-2,24	-3,45	-2,36
Totaal	327,73	307,98	-19,74	-22,11	-23,62

Bij de actualisatie van de grondexploitaties is de parameter voor de kostenstijging 2% en voor de opbrengstenstijging 1% gehanteerd.

3.7 Parkeerexploitatie

De parkeervoorzieningen betreffen het garageparkeren, het straatparkeren en het fietsparkeren. De parkeerexploitatie geeft een overzicht van de verwachte kosten voor (het realiseren van) de parkeervoorzieningen en de toekomstige inkomsten. Aan de kostenkant zijn naast de kosten voor (het realiseren van) de parkeervoorzieningen ook de jaarlijkse kosten voor beheer, onderhoud en toezicht meegenomen. De inkomsten bestaan uit opbrengsten vanuit verhuur, abonnementen en kortparkeerders.

Ontwikkelingen:

De gebieden City en haar omgeving (Zeepfabriek, Rijnhuizen, etc.) zijn volop in ontwikkeling. Vanuit de duurzaamheidsambities wordt voor deze gebieden sterk ingestoken op bereikbaarheid met de fiets. Een inzet op fietsbereikbaarheid betekent ook dat er meer vraag gaat komen naar fietsparkeerplaatsen. In voorgaande jaren zijn dan ook in de begroting reserveringen gemaakt voor het uitbreiden van de gemeentelijke capaciteit aan bewaakte fietsenstallingen. Op grond van onderzoeken is gebleken dat er bij het OV-knooppunt City behoefte is aan een extra bewaakte fietsenstalling met circa 400 plekken. Daarnaast dient de bestaande fietsenstalling De Fietspomp te worden verplaatst en vergroot. De verplaatsing is nodig om de stalling direct aan te laten sluiten op het aankomstplein en de doorfietsroute. De capaciteit van deze stalling wordt daarmee met circa 250 stallingplekken uitgebreid naar totaal circa 750 plekken. In totaal komen er naast de huidige 1.000 fietsparkeerplaatsen 650 plekken bij. De kosten van de aanpassing en uitbreiding van het fiets parkeren wordt geraamd op totaal € 6.145.000 waarvan totaal € 1.640.000 kan worden gedekt uit subsidie bijdragen van de Provincie Utrecht. De aanvullende kosten voor de exploitatie van de nieuwe fietsenstalling bij het OV-knooppunt zijn meegenomen.

In 2026 zal geïnvesteerd worden in het vernieuwen van de parkeerautomaten op straat. Door de steeds verdere ontwikkeling en verschuiving van betalen bij de automaat naar betalen via mobiele parkeerapps zal het aantal automaten worden verminderd. Verder zullen papieren tickets niet meer nodig zijn en zal de mogelijkheden om met contant geld te betalen verdwijnen. Betalen met een bankpas bij de automaat blijft mogelijk. In het kader van de vergroening zullen de automaten voor de stroomvoorziening waar mogelijk worden voorzien van zonnepanelen.

Er zal een nieuw parkeerroute-informatiesysteem komen, waarbij voor de bezoekers van de binnenstad het direct duidelijk is waar beschikbare parkeerplaatsen zijn en worden daar vervolgens soepel naartoe geleid.

Financiën:

Opbrengsten: In 2025 zijn de inkomsten uit garageparkeren in de eerste 5 maanden met circa 30% gestegen ten opzichte van 2024, en bij het onderdeel straatparkeren met 40%. Voor de periode juni t/m december 2025 wordt, op basis van extrapolatie, een verdere stijging van gemiddeld 15% verwacht. De omzetgroei wordt verklaard door drie factoren:

- Een toenemend gebruik door bezoekers van het St. Antonius ziekenhuis (15% garageparkeren, 25% straatparkeren);
- De doorgevoerde tariefstijging in 2025 (10%);
- de effecten van de gebiedsontwikkelingen in City (5%).

Voor 2026 hanteren wij als uitgangspunt de gerealiseerde inkomsten van 2024. Deze zijn gecorrigeerd voor de extra opbrengsten van de bezoekers voor het St. Antonius ziekenhuis en

vervolgens doorvertaald met tariefstijging van 10% in 2025 en verwachte extra bezoekersaantallen van 5%. Tot slot is indexatie voor 2026 toegepast (3,2%). Op basis hiervan wordt voor 2026 een structurele groei van de inkomsten uit garage- en straatparkeren verwacht, waarop de begroting is aangepast.

Kosten: De parkeerexploitatie is in 2024 opnieuw opgesteld voor de meerjarenbegroting 2025. Bij de actualisatie van 2025 is geconstateerd dat enkele posten niet juist waren ingeschat of niet waren meegenomen. Dat is in deze begroting gecorrigeerd.

Resultaat: De verwachting laat een nog gunstiger beeld zien dan in de kadernota 2026 vermeld is en dat de resultaten in de komende jaren positief zullen blijven. Vanaf 2029 zal het resultaat dalen als gevolg van de kapitaallasten op het onderdeel fietsparkeren (zie eerdergenoemde ontwikkelingen).

Om de aanloopverliezen van de parkeerexploitatie op te vangen heeft de gemeente in totaliteit € 17,2 mln. in de reserve Parkeren gestort. De hoogte van de reserve per 1 januari 2026 is op basis van de huidige begroting 2025 € 1,6 miljoen. Per saldo resteert daarmee afgerond € 15,6 miljoen van het aanloopverlies. Met het verwachte resultaat in 2026 (€ 552.000) lopen we het aanloopverlies verder in van afgerond € 15,6 mln. naar € 15 mln.

Aanvullend stellen we voor om de huidige reserve Parkeren aan te houden om eventuele tegenvallers op te vangen rondom de ontwikkelingen van fietsparkeren. Denk hierbij aan verwachte subsidies die mogelijk niet worden verstrekt of onvoorziene kosten.

Parkeerexploitatie				
* €1000	2026	2027	2028	2029
<i>Inkomsten</i>				
parkeergarages	5.049	5.236	5.408	5.592
straatparkeren	2.211	2.293	2.368	2.449
fietsenstallingen	81	83	86	86
totaal parkeerexploitatie	7.340	7.612	7.863	8.127
<i>Kosten</i>				
exploitatie en beheer	3.661	3.789	3.892	3.981
onderhoudsvoorziening	1.089	1.089	1.089	1.089
kapitaalslasten afschrijvingen	1.496	1.515	1.627	1.719
kapitaalslasten rente	279	273	397	415
renteopslag	264	398	345	452
totaal parkeerexploitatie	6.788	7.064	7.351	7.655
saldo baten en lasten	552	548	512	472

3.8 Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering zijn de kaders opgenomen rondom (interne) beheersing en controle, toezicht en verantwoording. We benoemen de minimale voorwaarden vanuit de toezichthouders maar ontwikkelen en benoemen hierbij ook onze eigen ambitie.

Rechtmatigheidsverantwoording

Per 2023 is de wetswijziging rondom de rechtmatigheidsverantwoording ingegaan. Het College legt hierbij middels een verklaring in de paragraaf Bedrijfsvoering verantwoording af over het rechtmatig handelen. Dit betreft een financiële verantwoording over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties.

Deze rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit een toetsing op:

- Begrotingsrechtmatigheid (overschrijding van de lasten per programma),
- Voorwaardencriterium (toetsing aan de wet- en regelgeving) en
- Misbruik en oneigenlijk gebruik (is er sprake van fraude of het misbruiken van regelingen).

Begrotingsrechtmatigheid (inclusief kredietoverschrijdingen) bewaken we gedurende het jaar. Met de 1e en 2e nota technische wijzigingen voorkomen we waar mogelijk dat er in de jaarrekening geen begrotingsonrechtmatigheden of kredietoverschrijdingen zijn. Het voorwaardencriterium en het M&O criterium wordt geborgd aan de hand van bestaande procedures en ingerichte interne controlemaatregelen. Daarnaast zijn in de financiële beheersverordening ook afspraken opgenomen tussen college en raad over welke afwijkingen als 'acceptabel' worden gezien.

Controletoleranties

Door wijziging van het BBV is de verantwoordingsgrens voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid aangepast.

In het najaar van 2025 is hiervoor de financiële beheersverordening geactualiseerd, hierin zijn spelregels rondom rechtmatigheidsverantwoording vastgelegd:

- De verantwoordingsgrens voor rechtmatigheidsafwijkingen is vastgesteld op 2 procent van de totale lasten (exclusief toevoegingen aan de reserves).
- Er geldt een rapporteringsgrens van € 100.000.

De rapportage over rechtmatigheid (fouten en onduidelijkheden) vindt plaats in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening. Hierbij wordt de huidige rapportagetolerantie aangehouden, waarbij rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden groter dan € 100.000 worden toegelicht door het College. In deze paragraaf wordt tevens ingegaan op de acties voortkomend uit eventuele rechtmatigheidsfouten, teneinde deze fouten in de toekomst te voorkomen.

Niet-financiële onrechtmatigheden

De commissie BBV adviseert in de recente notitie Kadernota Rechtmatigheid 2022 om de niet-financiële onrechtmatigheden in het verband met het niet naleven van bepalingen in de wet fido en bijbehorende regelingen op te nemen in deze paragraaf Bedrijfsvoering. Dit nemen wij over, daarnaast wordt jaarlijks in de paragraaf financiering ook ingegaan op wet fido. Als laatste adviseert de Commissie BBV om geconstateerde fraude uit de eigen organisatie in deze paragraaf toe te lichten. Dit komt jaarlijks terug aan de hand van een frauderisico-inventarisatie.

Ambitie

De afgelopen jaren hebben we de invoering van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording gebruikt als een goede basis naar de doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. De basis voor een verantwoording over de rechtmatigheid valt of staat met de naleving van de vastgestelde procedures, werkwijzen en wet- en regelgeving, waarbij het integraal werken een onderdeel is.

Overhead

Conform BBV regelgeving bepaalt de gemeente de overhead jaarlijks bij de begroting. De overhead betreft alle personeelslasten die geen directe bijdrage leveren aan het primaire proces (ondersteunende functies, waaronder leidinggevend), en daarnaast apparaatskosten (onder andere huisvesting, kosten van ICT en dergelijke). De overhead is onder andere van belang bij het bepalen van kosten voor gemeentelijke heffingen (overhead mag worden doorberekend in het tarief) en bij overige kostprijsberekening van producten of diensten. In 2023 heeft de commissie BBV haar notitie overhead geactualiseerd. Wij hebben de daarin opgenomen wijzigingen meegenomen.

De overhead wordt in de begroting apart zichtbaar gemaakt in het overzicht van baten en lasten.

Uitgangspunten:

De gemeente hanteert voor de overhead de volgende uitgangspunten:

- Jaarlijks wordt bij de begroting bepaald welke functies onder het primaire proces vallen en welke tot de overhead worden gerekend.
- Er wordt een gedifferentieerd uurtarief gehanteerd waarin het deel overhead zichtbaar is.
- De berekening van de opslag voor overhead wordt bepaald door de verhouding tussen de overhead (salaris en apparaatskosten) en de salariskosten van het primaire proces.
- Overhead wordt toegerekend aan afvalstoffenheffing en rioolheffing volgens bovenstaande berekening.
- Overhead wordt toegerekend aan het grondbedrijf via het integrale uurtarief
- Overhead wordt niet toegerekend aan programma's en investeringen.

Fiscaal in control

Als gemeente Nieuwegein willen wij een fiscaal beleid dat meebeweegt met het realiseren van de maatschappelijk doelen die door de gemeente zijn afgesproken. De gemeente doet dit binnen de fiscale wet- en regelgeving en is in staat, zowel intern als extern, hier tijdig, juist en volledig verantwoording over af te leggen. Binnen de kaders van het maatschappelijk doel en de wet- en regelgeving streven wij naar een zo gunstig mogelijk onderbouwd fiscaal resultaat. Vanuit de middelen die in de begroting 2021 beschikbaar zijn gesteld, is de personele capaciteit op fiscaal terrein uitgebreid.

Bovengenoemde doelstelling realiseren wij met de volgende maatregelen:

1. Wij hanteren een zuivere interpretatie van de wet- en regelgeving, die operationeel praktisch en proportioneel uitvoerbaar is.
2. De gemeente staat voor een rechtvaardige belastingheffing. Wat moet worden betaald, betaalt de gemeente tijdig, maar niet meer dan noodzakelijk.
3. De gemeente neemt – in het kader van het maatschappelijk belang – bij dossiers een eigen standpunt in, binnen de kaders van de wet. Dit standpunt dient een logische redeneerlijn te kennen en een goede fiscaal juridische onderbouwing. Deze werkwijze kent een gecalculeerd risico maar borgt dat de gemeente een verdedigbaar besluit neemt.

4. De gemeente werkt opgavegericht en kijkt van buiten naar binnen. De fiscaliteit is daarbij dienend, maar tevens een randvoorwaarde. Het raadplegen van een intern of extern fiscaal specialist voor tactische en strategische plannen is daarom vanuit het opgavegericht werken verplicht.
5. Fiscale basiskennis wordt binnen de formatie op- en uitgebouwd. Voor grote, over het algemeen gemeente overstijgende en maatschappelijke relevante projecten, vraagt de gemeente extern fiscaal advies;
6. Iedereen die is betrokken bij het fiscale proces of die verantwoordelijk is voor de fiscaliteit heeft een proactieve houding. Dit uit zich in een hoog signaleringsniveau, het mogen en kunnen aanspreken van collega's, het mogen en durven aangeven van het 'niet-weten' en doen wat is beloofd en is afgesproken;
7. Fiscale dilemma's en afwegingen worden transparant besproken binnen en met het management. Het management voert hierop actief beleid en moedigt medewerkers aan dit te doen. In de organisatie zijn rollen en verantwoordelijkheden belegd die eraan moeten bijdragen dat risico's optimaal worden teruggebracht. Ter inbedding van het fiscale bewustzijn is sinds 2022 een werk- en stuurgroep structuur ingericht, zoals aanbevolen in het rapport van de rekenkamercommissie uit 2020.

Tax Control Framework (TCF)

Het TCF bevat beheer- en controleplannen op de verschillende fiscale terreinen en de wijze waarop het fiscale advies in de organisatie wordt geborgd. Hiermee geven wij het handelingskader handen en voeten. Deze plannen dragen eraan bij dat de gemeente kan voldoen aan haar compliance-verplichting, zoals deze is opgedragen door de wetgever. Bij volledig door- en uitvoeren en toepassen van het TCF worden de fiscale risico's voor de gemeente Nieuwegein transparant gemaakt en zo veel als mogelijk beperkt.

Activiteiten 2026

Eén van de uitgangspunten in het TCF is voortdurend verbeteren, door het analyseren van fouten. Daarom zijn de meeste activiteiten ook benoemd in eerdere begrotingen:

- Toetsen van de B&W- en Raadsvoorstellen op fiscale consequenties.
- In 2026 wordt de fiscale beleidsnota herzien, ge-update.
- Uitvoeren controleplannen voor de drie belastingen (btw, vpb en loonheffing).
- Op basis van een fiscale risicoanalyse uitvoeren van verbetertrajecten (btw, vpb, loonheffing).
- Centrale archivering van de ingenomen standpunten en controle-activiteiten voor alle drie belastingen (btw, vpb en loonheffing).
- Verbreding van de kennis in de organisatie op fiscaal terrein en het up-to-date houden van het kennisniveau van de fiscaal medewerkers.
- Via de P&C documenten (paragraaf bedrijfsvoering) structureel met de raad in gesprek zijn over fiscaliteit en het bijbehorende risicoprofiel.

Toezichtinformatie

De Wet revitalisering generiek toezicht (Wet Rgt) heeft tot doel het interbestuurlijk toezicht van de verschillende bestuurslagen te verbeteren. Het uitgangspunt van de wet is dat het interbestuurlijk toezicht is verschoven van verticaal toezicht naar horizontale verantwoording: van verantwoording van gemeente naar rijk of provincie (verticaal) werken we toe naar een verantwoording van college aan de raad (horizontaal). De gemeenteraad is derhalve primair verantwoordelijk om toezicht te houden op het college omtrent medebewindstaken. Het verticale toezicht, door provincie of rijk, blijft bestaan, maar zal meer op de achtergrond worden uitgevoerd. Voor de provincie is dit

vastgelegd in het [Beleidskader](#) interbestuurlijk toezicht provincie Utrecht 2025-2028 van de provincie Utrecht. Voor het rijk ligt dit vast in diverse wetgeving per medebewindstaak.

De provincie hanteert een stoplichtenmodel:

Kleur	Beoordeling taakuitvoering	Intensiteit toezicht	Financieel Toezicht
Groen (trede 1)	Voldoet	Vermindering toezicht	Repressief toezicht
Geel (trede 2)	Verbetering nodig	Regulier toezicht	n.v.t.
Oranje (trede 3)	Structureel verbetering nodig	Actief toezicht – verbeterplan vereist	n.v.t.
Rood (treden 4,5,6)	Voldoet niet	Juridische interventie	Preventief toezicht

Voor 2026 streven we voor alle domeinen naar een oordeel groen of geel (bij financieel toezicht: groen oordeel).

U wordt over deze interbestuurlijke toezichttaken geïnformeerd aan de hand van jaarlijkse verantwoordingen. In de jaarrekening vermelden we de status van de rapportages.

Rijk als toezichthouder

Het rijk is verticaal toezichthouder op de volgende thema's: Informatieveiligheid, AVG, Wet Kinderopvang, Leerlingenvervoer, Leerplicht, Wet Publieke gezondheid, Drank- en horecawet, Stadstoezicht en Wet Veiligheidsregio's. Hieronder gaan we nader in op de onderwerpen informatieveiligheid en AVG.

Digitale weerbaarheid en toezicht

De digitale transitie stelt steeds hogere eisen aan veiligheid, transparantie en controle. De gemeente Nieuwegein staat onder toezicht van het Rijk op het gebied van informatieveiligheid, privacy en archivering. Daarnaast stellen Europese en nationale wetgevers nieuwe verplichtingen aan onze informatiehuishouding, digitale infrastructuur en interne processen.

Verplichtingen vanuit wet- en regelgeving

In 2026 treedt naar verwachting de Cyberbeveiligingswet (CBW) in werking. Deze wet verplicht ons tot het aantoonbaar beheersen van digitale risico's, het uitvoeren van structureel risicomanagement en het treffen van maatregelen binnen de gehele keten van leveranciers en partners. Ook de NIS2-richtlijn, die vanuit Europa aanvullende eisen stelt op het gebied van cybersecurity, raakt de gemeentelijke organisatie. Beide kaders maken digitale weerbaarheid tot een expliciete verantwoordelijkheid van het bestuur.

Daarnaast gelden blijvende verplichtingen vanuit onder andere de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Voor het beheer van digitale informatie treedt eveneens in 2026 een herziene Archiefwet in werking, met nieuwe eisen rondom overdracht en toegankelijkheid.

De inzet van kunstmatige intelligentie (AI) binnen gemeentelijke processen wordt onderworpen aan de komende AI-verordening, waarin ethiek, transparantie en uitlegbaarheid centraal staan. Ook hier geldt een toetsingsverplichting bij toepassingen die impact hebben op inwoners.

Monitoring, audits en verantwoording

De gemeente meet de voortgang op het gebied van informatieveiligheid en privacy aan de hand van landelijke standaarden. Zo gebruiken we de tussentijdse analyse op basis van de BIO en de AVG Borging van VNG Realisatie. Daarnaast nemen we jaarlijks deel aan het ENSIA-auditstelsel. Deze verplichte audits, onder andere voor het gebruik van DigiD, Suwinet en basisregistraties, worden gerapporteerd aan het ministerie én aan de gemeenteraad, als onderdeel van de reguliere P&C-cyclus.

Datalekken worden geregistreerd in een openbaar register op de gemeentelijke website, en gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) waar nodig.

Bewustwording en gedrag

Digitale veiligheid begint bij menselijk handelen. De meeste incidenten ontstaan niet door technische fouten, maar door menselijk gedrag. Daarom investeren we structureel in bewustwording en kennisvergroting. Via een interne communicatiecampagne, leergangen en het netwerk van privacyambassadeurs versterken we de digitale weerbaarheid van medewerkers, management en bestuur.

Voorbereid op incidenten

We bereiden ons actief voor op mogelijke digitale crises, zoals gijzelsoftware of verstoringen in vitale processen. Door te oefenen en scenario's uit te werken, versterken we onze paraatheid en reactievermogen. Daarnaast richten we systemen zo in dat toegang tot gevoelige gegevens beperkt blijft tot wie ze nodig heeft.

Regionale samenwerking

Digitale veiligheid houdt niet op bij de grenzen van de organisatie. Samen met de Lekstroomgemeenten, gemeente Zeist, WIL en Veiligheidsregio delen we kennis en capaciteit. Deze samenwerking draagt bij aan de gezamenlijke versterking van onze informatiebeveiliging en privacymaatregelen. We hebben een gezamenlijke functionaris gegevensbescherming en stemmen regionaal af over beleid en uitvoering.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De optelsom van wet- en regelgeving, maatschappelijke afhankelijkheid en toenemend toezicht maakt duidelijk dat digitale veiligheid geen technische aangelegenheid meer is. Het is een essentiële randvoorwaarde voor rechtmatig, betrouwbaar en toekomstgericht handelen. Nieuwegein kiest er daarom voor om niet alleen te voldoen aan wettelijke eisen, maar ook om richtinggevend te zijn in zorgvuldige, veilige en transparante digitale dienstverlening.

Vanuit de gemeente Nieuwegein volgen we deze ontwikkeling nauwgezet, zodat we tijdig weten wanneer we welke wet of richtlijn hebben te implementeren en we hier de impact van kunnen bepalen voor de inwoners, ondernemers en de ambtelijke organisatie. We zullen daarbij, in VNG verband, extra scherp letten op passende financiering vanuit het Rijk en/of Europese Unie.

Ontwikkelingen vanuit wet- en regelgeving

De periode 2020 tot en met 2030 is door de Europese Unie (EU) aangemerkt als 'Digitaal Decennium' (Digital Decade). Het uiteindelijk doel van deze periode is om de rechten van burgers en bedrijven te beschermen waar nodig en mee te blijven gaan met de digitale ontwikkelingen wereldwijd. Zo is er verschillende regelgeving geïmplementeerd en in voorbereiding om dit qua beleid verder vorm te geven. Denk aan de Digital Markets Act om de macht van grote 'tech-bedrijven' te beperken of de Wet implementatie open datarichtlijn, die het aanbod van overheidsdata voor hergebruik vergroot en verbetert.

Daarnaast worden er verschillende eisen neergelegd voor de verdere vormgeving van digitale dienstverlening door overheden. Zo is de ambitie om in 2030 binnen de EU alle overheidsdiensten ook via een digitaal kanaal aan te bieden en af te handelen. In Nederland wordt dit apart geregeld met de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer die in 2026 ingaat. Vanuit de EU zijn er verschillende regelingen die de gemeente raken. Om de digitale toegang, identificatie en ondertekening binnen de EU voor burgers gelijk te trekken moeten overheden de richtlijnen volgen vanuit thema's als de Single Digital Gateway, elektronische identiteit en elektronisch ondertekenen. Ook zullen we de komende jaren delen van de informatie die we verwerken en beheren, actief openbaar moeten maken conform de Wet open overheid.

Vanuit de gemeente Nieuwegein volgen we deze ontwikkeling nauwgezet, zodat we tijdig weten wanneer we welke wet of richtlijn hebben te implementeren en we hier de impact van kunnen bepalen voor de inwoners, ondernemers en de ambtelijke organisatie. We zullen daarbij, in VNG verband, extra scherp letten op passende financiering vanuit het Rijk en/of Europese Unie.

E= Effectindicator P = Prestatie-indicator

Typ e	Nr.	Omschrijving	Realisatie 2023	Streefwaard e 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaard e 2026
P	2	Algemeen - Voldaan aan normen landelijke ENSIA stelsel (Suwinet en DigiD audits)	Volledig	Volledig	Volledig	Volledig
P	3	Algemeen - Implementatie IBD-baseline *	73%	75%	75%	75%

College-onderzoeken

Op grond van artikel 213a van de Gemeentewet onderzoekt het College periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur en deelt de resultaten hiervan met de Raad. Het College maakt jaarlijks een onderzoeksplan. Het doel van deze onderzoeken is de mate van interne beheersing van de gemeentelijke organisatie te meten en waar mogelijk te verbeteren.

Geplande onderwerpen voor 2026 zijn:

- Evaluatie van het dienstverleningsconcept
- toepassing en werking van de mandaatregeling

Onderstaand een overzicht van de eerder uitgevoerde en lopende onderzoeken in het kader van artikel 213a Gemeentewet doelmatigheid en doeltreffendheid.

Jaar	Onderwerp	Indeling
2021	Onderwijshuisvesting	Doeltreffendheid
2021	Cliënttevredenheidsonderzoek Geynwijs	Doeltreffendheid
2021	Ruimtelijke procedures	Doelmatigheid
2022	Evaluatie informatie aanpak meldingen openbare ruimte	Doeltreffendheid
2022	Monitor Sociale Kracht	Doeltreffendheid
2023	Geynwijs Cliëntonderzoek	Doeltreffendheid
2024	Parkeerregulering (onderzoek naar deze effecten en de kaders voor de uitbreiding van parkeerregulering in de gehele stad).	Doeltreffendheid
2024	Onderzoek naar de doeltreffendheid van subsidieverlening (doel/effect), naar aanleiding van de gestelde vragen in de kaderraad.	Doeltreffendheid
2025	Monitor Sociale Kracht	Doeltreffendheid
2025	Evaluatie Participatiebeleid	Doeltreffendheid

3.9 Wet Open overheid

De Wet Open Overheid (WOO) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. De WOO heeft als doel de besluitvormingsprocessen van overheidsorganen transparanter te maken. Met de komst van deze wet zijn de eisen aangescherpt, zoals een afhandeltermijn van vier weken, met een maximale verdaging van 2 weken voor de afhandeling van verzoeken. Ook de onderbouwing en gedane zoekslag naar documenten moet ruimer geformuleerd worden. Inmiddels is er jurisprudentie met betrekking tot de afwijzing van documenten op grond van persoonlijke beleidsopvattingen en moet er een deugdelijke motiveringsgrond zijn om tot een afwijzing van verstrekking te komen.

Ons beleid is om met de implementatie van de wet in fases toe te werken naar actieve openbaarheid.

Naast de afhandeling van WOO-informatieverzoeken zetten we ook in 2026 de implementatie van de wet voort, waarbij we het opgestelde plan van aanpak volgen. We focussen hierbij op bewustwording met betrekking tot actieve openbaarmaking, op de inrichting van nieuwe werkprocessen organisatiebreed en het schrijven van de beleidsregels. Een van de uitgangspunten van de WOO is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij ons niet nieuw. Jaarlijks worden stappen gezet, mede onder invloed van zaakgericht werken en digitalisering. Wij zijn gestart om per WOO-categorie te kijken wat er nodig is en wat er verwacht wordt van de organisatie. Dit zal in 2026 verder uitgerold worden. Ook blijven we leren en ontwikkelen door het volgen van relevante cursussen en trainingen. We voldoen aan de vereisten voor wat betreft fase 1 van actieve openbaarheid, aan de vereiste van fase 2 wordt gewerkt.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten

Programma	Jaarrekening 2024			Begroting 2025 (t/m Bestuursrapportage, excl. resultaatbestemming)		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en Dienstverlening	1.823	5.276	-3.454	1.596	5.109	-3.514
Wonen en Economie	30.371	28.290	2.081	34.174	38.232	-4.059
Leefomgeving en Veiligheid	25.991	36.466	-10.475	25.485	39.136	-13.651
Vrije tijd	669	8.943	-8.274	565	9.723	-9.158
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	38.688	105.909	-67.221	33.716	111.354	-77.638
Bedrijfsvoering (excl. overhead)	8.886	50.408	-41.523	7.391	54.084	-46.693
Algemene dekkingsmiddelen (excl. Vpb)	165.510	1.564	163.947	172.398	2.142	170.256
Subtotaal programma's	271.938	236.858	35.080	275.324	259.782	15.543
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkering	138.491	-	138.491	144.918	-	144.918
Belastingen	25.444	752	24.693	26.267	795	25.471
Treasury	1.575	710	866	1.092	-439	1.531
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	102	-102	122	1.892	-1.770
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	165.510	1.564	163.947	172.398	2.247	170.151
Overhead	1.298	26.191	-24.893	1.550	26.343	-24.793
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-211	211	-	105	-105
Saldo van baten en lasten	273.236	262.838	10.398	276.874	286.230	-9.355
Toevoeging / onttrekking aan reserves						
Wonen en Economie	9.222	3.628	5.594	592	735	-143
Leefomgeving en Veiligheid	11	492	-481	-	325	-325
Vrije tijd	-	-	-	46	-	46
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	427	1.511	-1.084	954	147	807
Bedrijfsvoering	-	-	-	10	-	10
Algemene dekkingsmiddelen	17.558	22.305	-4.747	9.172	716	8.457
Subtotaal mutaties reserves	27.218	27.936	-718	10.774	1.922	8.852
Resultaat	300.454	290.774	9.680	287.648	288.152	-504

Programma	Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en Dienstverlening	1.811	4.945	-3.134	1.943	4.888	-2.945
Wonen en Economie	42.136	48.163	-6.027	36.372	40.392	-4.020
Leefomgeving en Veiligheid	26.594	40.494	-13.899	27.211	41.882	-14.671
Vrije tijd	548	10.389	-9.841	557	10.823	-10.267
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	33.882	108.127	-74.244	31.308	106.264	-74.956
Bedrijfsvoering (excl. overhead)	7.807	56.037	-48.230	7.392	57.193	-49.802
Algemene dekkingsmiddelen (excl. Vpb)	180.778	2.571	178.208	184.481	3.347	181.134
Subtotaal programma's	293.557	270.726	22.831	289.263	264.790	24.473
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkering	151.718	-	151.718	154.497	-	154.497
Belastingen	28.390	798	27.591	29.417	819	28.598
Treasury	550	-21	571	448	571	-124
Overige algemene dekkingsmiddelen	121	1.793	-1.673	120	1.957	-1.837
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	180.778	2.571	178.208	184.481	3.347	181.134
Overhead	1.600	25.809	-24.210	1.607	26.549	-24.941
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	0	-	-	0
Saldo van baten en lasten	295.157	296.535	-1.378	290.870	291.339	-468
Toevoeging / onttrekking aan reserves						
Wonen en Economie	455	75	380	147	75	72
Leefomgeving en Veiligheid	-	-	0	-	-	0
Vrije tijd	-	-	0	-	-	0
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	180	-	180	12	-	12
Bedrijfsvoering	110	-	110	110	-	110
Algemene dekkingsmiddelen	4.021	1.098	2.923	3.556	2.196	1.360
Subtotaal mutaties reserves	4.765	1.173	3.592	3.825	2.271	1.554
Resultaat	299.922	297.708	2.214	294.695	293.610	1.086

Programma	Begroting 2028			Begroting 2029		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en Dienstverlening	2.005	4.958	-2.953	2.073	5.047	-2.974
Wonen en Economie	27.773	31.885	-4.112	29.193	33.411	-4.219
Leefomgeving en Veiligheid	28.168	43.862	-15.694	29.036	44.703	-15.667
Vrije tijd	668	11.297	-10.630	679	11.626	-10.947
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	30.546	106.095	-75.548	31.454	109.080	-77.625
Bedrijfsvoering (excl. overhead)	7.511	59.092	-51.581	7.689	61.530	-53.841
Algemene dekkingsmiddelen (excl. Vpb)	188.275	4.677	183.599	196.992	8.246	188.746
Subtotaal programma's	284.947	261.865	23.081	297.117	273.643	23.474
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkering	157.332	-	157.332	164.954	-	164.954
Belastingen	30.367	839	29.528	31.392	860	30.532
Treasury	457	96	361	529	436	93
Overige algemene dekkingsmiddelen	119	3.742	-3.623	118	6.950	-6.832
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	188.275	4.677	183.599	196.992	8.246	188.746
Overhead	1.643	27.351	-25.708	1.698	28.161	-26.463
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	286.589	289.216	-2.627	298.815	301.804	-2.989
Toevoeging / onttrekking aan reserves						
Wonen en Economie	94	75	19	-3	75	-78
Leefomgeving en Veiligheid	-	-	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-	-	-
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	12	-	12	12	-	12
Bedrijfsvoering	110	-	110	110	-	110
Algemene dekkingsmiddelen	3.738	-	3.738	3.880	1.098	2.782
Subtotaal mutaties reserves	3.954	75	3.879	3.999	1.173	2.826
Resultaat	290.544	289.291	1.253	302.814	302.977	-162

4.2 Overzicht reservemutaties

	Boekwaarde 1-1-2026	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2026	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2026	Vermindering ter dekking van afschrijving 2026	Boekwaarde 31-12-2026	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2027	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2027	Vermindering ter dekking van afschrijving 2027	Boekwaarde 31-12-2027
A. Algemene reserve									
Algemene reserve	16.547		485		16.062		160		15.902
Reserve grondbedrijf	35.644		805		34.838		605		34.233
Totaal rubriek A. Algemene reserve	52.191		1.290		50.901		765		50.135
B1. Bestemmingsreserve									
Reserve dekking kapitaallasten	23.111			2.096	21.015			1.587	19.427
Reserve kunst en cultuur binnenstad	359				359				359
Reserve ISV gelden	37				37				37
Reserve maatregelen luchtkwaliteit	16				16				16
Reserve parkeren	1.651				1.651				1.651
Reserve startersleningen	140		8		132		8		125
Reserve Cultuurvisie	1				1				1
Reserve scholen en maatschappelijk vastgoed	774		100		674		100		574
Reserve uitvoering programma Woonwijs	328		168		161				161
Reserve Opvang verhoogde instroom statushouders	1.770		12		1.758		12		1.746
Reserve Omgevingswet	2.805		447		2.358		139		2.218
Reserve dekking kapitaallasten Parkhout	202			10	192			10	182
Reserve Opvang Vluchtelingen	7.440				7.440				7.440

	Boekwaarde 1-1-2026	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2026	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2026	Vermindering ter dekking van afschrijving 2026	Boekwaarde 31-12-2026	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2027	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2027	Vermindering ter dekking van afschrijving 2027	Boekwaarde 31-12-2027
Reserve bijdrage Merwedelijk en ontwikkelingen Groot Merwede	3.595	75			3.670	75			3.745
Reserve Bestrijding Energiearmoede	458				458				458
Reserve Verevening sociale woningbouw	1.000				1.000				1.000
Reserve Betere buurten en beheerplannen	15.910	1.098	634		16.374	2.196	1.204		17.367
Reserve Transitie warmte en energie	920				920				920
Totaal rubriek B1. Bestemmingsreserve	60.517	1.173	1.369	2.106	58.215	2.271	1.462	1.597	57.427
Totaal	112.708	1.173	2.659	2.106	109.116	2.271	2.228	1.597	107.562

	Boekwaarde 1-1-2028	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2028	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2028	Vermindering ter dekking van afschrijving 2028	Boekwaarde 31-12-2028	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2029	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2029	Vermindering ter dekking van afschrijving 2029	Boekwaarde 31-12-2029
A. Algemene reserve									
Algemene reserve	15.902				15.902				15.902
Reserve grondbedrijf	34.233		619		33.614		684		32.930
Totaal rubriek A. Algemene reserve	50.135		619		49.516		684		48.832
B1. Bestemmingsreserve									
Reserve dekking kapitaallasten	19.427			1.587	17.840			1.587	16.253
Reserve kunst en cultuur binnenstad	359				359				359
Reserve ISV gelden	37				37				37
Reserve maatregelen luchtkwaliteit	16				16				16
Reserve parkeren	1.651				1.651				1.651
Reserve startersleningen	125		8		117		8		109
Reserve Cultuurvisie	1				1				1
Reserve scholen en maatschappelijk vastgoed	574		100		474		100		374
Reserve uitvoering programma Woonwijken	161				161				161
Reserve Opvang verhoogde instroom statushouders	1.746		12		1.734		12		1.722
Reserve Omgevingswet	2.218		86		2.132		-10		2.142
Reserve dekking kapitaallasten Parkhout	182			10	172			10	162
Reserve Opvang Vluchtelingen	7.440				7.440				7.440
Reserve bijdrage Merwedelijn en ontwikkelingen Groot Merwede	3.745	75			3.820	75			3.895
Reserve Bestrijding Energiarmoede	458				458				458
Reserve Verevening sociale woningbouw	1.000				1.000				1.000

	Boekwaarde 1-1-2028	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2028	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2028	Vermindering ter dekking van afschrijving 2028	Boekwaarde 31-12-2028	Toevoeging ten laste van de exploitatie of andere reserves 2029	Onttrekking ten gunste van de exploitatie 2029	Vermindering ter dekking van afschrijving 2029	Boekwaarde 31-12-2029
Reserve Betere buurten en beheerplannen	17.367		1.532		15.834	1.098	1.608		15.324
Reserve Transitie warmte en energie	920				920				920
Totaal rubriek B1. Bestemmingsreserve	57.427	75	1.738	1.597	54.166	1.173	1.717	1.597	52.025
Totaal	107.562	75	2.357	1.597	103.683	1.173	2.402	1.597	100.857

Overzicht Algemene reserve

Naam	Algemene reserve
Doel	De algemene reserve dient ter afdekking van het risico van onvoorziene financiële tegenvallers en nadelige begrotingssaldi. Om die reden dient zij volledig vrij besteedbaar te zijn (geen inkomensfunctie). Als onderdeel van de weerstandscapaciteit dient de algemene reserve vrij aanwendbaar te zijn voor het opvangen van jaarrekeningtekorten en het afdekken van risico's in algemene zin waarvoor geen bestemmingsreserves zijn gevormd.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Begroting, jaarrekening

Overzicht Algemene reserve Grondbedrijf

Naam	Algemene reserve Grondbedrijf
Doel	De reserve grondbedrijf maakt het mogelijk om de risico's van het grondbeleid op te vangen binnen deze reserve, zonder een beroep te doen op de overige middelen uit de begroting. Om die reden dient zij volledig vrij besteedbaar te zijn (geen inkomensfunctie).
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Begroting, uitgaven en inkomsten grondexploitaties.

Overzicht Bestemmingsreserve

Naam	Reserve bestrijding energiearmoede
Doel	Het doel is om kosten voor bestrijding van energiearmoede te dekken.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	De besteding van de middelen uit het Plan van aanpak Energiearmoede 2023 - 2025 voor bestrijding energiearmoede is jaaroverstijgend. Niet bestede middelen zullen ten gunste worden gebracht van de reserve, ter dekking van kosten in latere jaren.
Voeding	Niet bestede middelen uit de exploitatie energiearmoede

Naam	Reserve Betere Buurten en beheerplannen
Doel	Dekking van een deel van de kapitaallasten van investeringen voor Betere buurten en de uitvoering van de beheerplannen openbaar domein.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Deze reserve is een samenvoeging van de reserve Betere buurten en de reserve Nota kapitaalgoederen, die in 2024 is geëffectueerd. De bestaande storting (vanuit de begroting voor Betere buurten) en onttrekkingen (voor kapitaallasten van Betere buurten en de uitvoering van de beheerplannen) blijven in stand. Zodra nieuwe beheerplannen worden opgesteld, wordt gekeken of de jaarlijkse onttrekking moet worden aangepast aan de benodigde middelen voor Betere buurten en de uitvoering van de beheerplannen.
Voeding	Storting vanuit de begroting

Naam	Reserve bijdrage Merwedelij en ontwikkelingen Groot Merwede
------	---

Doel	Doel van deze reserve is om een bedrag te sparen voor de Nieuwegeinse bijdrage in een regionaal bod aan het Rijk, ter hoogte van € 15 miljoen ter cofinanciering van de Merwedelijn.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	In deze reserve wordt 50% van de mogelijke positieve rekeningresultaten gestort en ook de inkomsten uit de (tijdelijke) huurinkomsten van het pauzelandchap Galecopperzoom en extra OZB-opbrengsten uit nieuwbouw van woningen in City en Rijnhuizen. Naar verwachting dient het toegezegde bedrag van € 15 miljoen rond 2035 beschikbaar te zijn. Binnen de reserve grondbedrijf labelen wij tegelijkertijd het resterende bedrag, dat nog in deze reserve ontbreekt, zodat indien noodzakelijk de bijdrage ook eerder voldaan kan worden.
Voeding	50% van een voordelig jaarresultaat en tijdelijke inkomsten verhuur Galecopperzoom.

Naam	Reserve cultuurvisie
Doel	Deze reserve is ingesteld op 24 september 2015 door het vaststellen van de visie op Cultuur en Maatschappij 2015 - 2020.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Geen reguliere stortingen.

Naam	Reserve dekking kapitaallasten
Doel	Deze reserve is ingesteld met het doel de structurele lasten die voortvloeien uit investeringen (kapitaallasten) te dekken voor de looptijd van de betreffende investering. Dit geldt voor een aantal investeringen die vooraf zijn aangegeven. Met ingang van 2017 kunnen, conform de notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV alleen afschrijvingslasten worden onttrokken aan deze reserve.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Aan de reserve worden de afschrijvingslasten van de onderliggende investeringen onttrokken. Doordat deze in de komende jaren volledig worden afgeschreven, dalen de onttrekkingen in het meerjarenperspectief.
Voeding	Er is geen voeding meer.

Naam	Reserve Dekking Kapitaallasten Sportpark Parkhout
Doel	Als gevolg van het per 1 januari 2017 gewijzigde "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)" is het niet mogelijk om de door het grondbedrijf begrote bijdrage uit de GREX van Wiersdijk in mindering te brengen op de investering. Wel is het mogelijk om deze bijdrage om te zetten in een reserve waaruit jaarlijks de afschrijvingslasten worden gedekt. Daarom zal de nog beschikbare bijdrage ad € 212.000 uit de GREX van Wiersdijk gestort worden in een te vormen reserve "dekking kapitaallasten Parkhout". Hieruit kunnen gedurende 20 jaar afschrijvingslasten van € 10.000 worden gedekt voor de kapitaallasten van het nog aan te leggen parkeerterrein.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	De jaarlijkse onttrekkingen van € 10.000 zijn begroot vanaf 2025.
Voeding	Bijdrage GREX Wiersdijk

Naam	Reserve ISV gelden
Doel	De reserve Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) is ingesteld voor projecten met een duurzaam maatschappelijk karakter.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Er is geen voeding meer.

Naam	Reserve kunst en cultuur binnenstad
Doel	Deze reserve is geormerkt om invulling te geven aan Motie 120 'Kunst verrijkt de Binnenstad'.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Er is geen voeding meer.

Naam	Reserve maatregelen luchtkwaliteit
Doel	Ter verbetering van de luchtkwaliteit binnen Nieuwegein, is er een actieplan luchtkwaliteit opgesteld. Daarin staan maatregelen genoemd die de luchtkwaliteit moeten verbeteren(kapitaallasten walstroomvoorziening).
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve Omgevingswet
Doel	De reserve is ingesteld om de baten en lasten te matchen met de daadwerkelijke inzet en inkomsten uit leges voor omgevingsvergunningen.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve opvang verhoogde instroom statushouders
Doel	Het doel is om kosten voor statushouders en inburgering te dekken.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve parkeren
Doel	De reserve is ingesteld om de aanloopverliezen van de parkeerexploitatie af te dekken.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Met ingang van 2026 wordt het jaarlijks resultaat (positief of negatief) niet meer verrekend met deze bestemmingsreserve, maar ten gunste/laste gebracht van het begrotingsresultaat. De huidige reserve wordt voorlopig in stand gehouden om tegenvallers op dit gebied op te kunnen vangen.
Voeding	Er is geen voeding meer.

Naam	Reserve scholen en maatschappelijk vastgoed
Doel	Bij de jaarrekening 2014 is besloten de voorziening IHPO (Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs) om te zetten in een bestemmingsreserve Scholen en maatschappelijk vastgoed omdat het onderhoud van de buitenkant van de scholen niet langer een gemeentelijke taak is.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve startersleningen
Doel	Sinds 2009 wordt door de gemeente Nieuwegein (met enkele onderbrekingen) de starterslening aangeboden aan de inwoners van Nieuwegein in de leeftijd van 18 tot 30 jaar. Met deze startersleningen maken we wonen in Nieuwegein mogelijk voor starters die in Nieuwegein willen blijven wonen.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Deze leningen zijn ondergebracht bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) en de hoofdsommen hiervan zijn veelal afgedekt via de Nationale Hypotheek Garantie. De onttrekkingen aan deze reserve dienen ter dekking van het renteresultaat en de beheersvergoeding.
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve uitvoering programma Woonwifs
Doel	In 2016 is besloten om vanuit de ontvangen ISV-gelden en vanuit de reserve Urgentieprogramma 1600 woningen in totaal € 800.000,- toe te voegen aan de Reserve Woonwifs. De reserve wordt ingezet om impulsen aan de woningmarkt te geven.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Reserve verevening sociale woningbouw
Doel	De reserve is ingesteld om meer sociale woningbouw te realiseren middels afdrachten of bijdragen aan de reserve bij woningbouwprojecten die afwijken van de vastgestelde beleidsregels.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Aan de reserve wordt toegevoegd/onttrokken gedurende het begrotingsjaar afhankelijk van de te realiseren woningbouwprojecten.
Voeding	Eenmalige voeding van € 1.000.000 in 2023, daarna middels stortingen bij woningbouwprojecten.

4.3 Overzicht voorzieningenmutaties

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2026	Toevoeging 2026	Vrijval 2026	Aanwending 2026	Boekwaarde 31-12-2026	Toevoeging 2027	Vrijval 2027	Aanwending 2027	Boekwaarde 31-12-2027
Voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44-1a en 44-1b)									
Voorziening wethouderspensioenen	5.295	153			5.447	153			5.600
Voorziening verlofsparen	1.258				1.258				1.258
	6.553	153			6.705	153			6.858
Ter egalisering van kosten (BBV art. 44-1c)									
Voorziening onderhoud sportaccomodaties	508	491		319	681	342		280	743
Voorziening onderhoud overige accommodaties	1.621	490		707	1.404	490		328	1.565
Voorziening onderhoud civieltechnische werken	1.111	550		573	1.087	550		614	1.024
Voorziening groot onderhoud sportvelden	280	43		5	317	43		106	255
Voorziening groot onderhoud stadshuis	838	147		392	593	147		29	711
Voorziening groot onderhoud theater	382	152		94	441	152		480	113
Voorziening onderhoud parkeergarages binnenstad	2.264	1.089		888	2.464	1.089		763	2.790
Voorziening onderhoud schoolgebouwen en buurtpleinen	799	209		256	752	209		260	701
Voorziening Verduurzaming Vastgoed	371	62			433	62			494
	8.174	3.232		3.234	8.172	3.083		2.859	8.396
Voor middelen van derden waardoor de bestemming gebonden is (BBV art. 44-2)									
Voorziening rioolrechten	1.805				1.805		114		1.691
Voorziening afvalstoffen	923		834		90	54	55		88
Voorziening Premie Reparatie WW	139				139				139
	2.867		834		2.033	54	169		1.918
Grondbedrijf									
Voorziening grondbedrijf	6.841				6.841				6.841
	6.841				6.841				6.841
Totaal	24.435	3.385	834	3.234	23.751	3.290	169	2.859	24.012

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1-2028	Toevoeging 2028	Vrijval 2028	Aanwending 2028	Boekwaarde 31-12-2028	Toevoeging 2029	Vrijval 2029	Aanwending 2029	Boekwaarde 31-12-2029
Voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44-1a en 44-1b)									
Voorziening wethouderspensioenen	5.600	153			5.752	153			5.905
Voorziening verlofsparen	1.258				1.258				1.258
	6.858	153			7.010	153			7.163
Ter egalisering van kosten (BBV art. 44-1c)									
Voorziening onderhoud sportaccomodaties	743	342		235	851	342		235	958
Voorziening onderhoud overige accomodaties	1.565	490		318	1.737	490		318	1.908
Voorziening onderhoud civieltechnische werken	1.024	550		614	960	550		614	896
Voorziening groot onderhoud sportvelden	255	43		57	241	43		57	227
Voorziening groot onderhoud stadshuis	711	147		29	829	147		29	947
Voorziening groot onderhoud theater	113	152		116	149	152		116	185
Voorziening onderhoud parkeergarages binnenstad	2.790	1.089		795	3.083	1.089		795	3.377
Voorziening onderhoud schoolgebouwen en buurtpleinen	701	209		263	646	209		263	592
Voorziening Verduurzaming Vastgoed	494	62			556	62			618
	8.396	3.083		2.427	9.052	3.083		2.427	9.709
Voor middelen van derden waardoor de bestemming gebonden is (BBV art. 44-2)									
Voorziening rioolrechten	1.691		84		1.607		-11		1.618
Voorziening afvalstoffen	88	32			120	81			202
Voorziening Premie Reparatie WW	139				139				139
	1.918	32	84		1.866	81	-11		1.958
Grondbedrijf									
Voorziening grondbedrijf	6.841				6.841				6.841
	6.841				6.841				6.841
Totaal	24.012	3.268	84	2.427	24.769	3.317	-11	2.427	25.670

Overzicht Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Naam	Voorziening wethouderspensioenen
Doel	Deze voorziening is ingesteld voor het beperken van de financiële risico's van waardeoverdracht, ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen van de pensioenen voor gewezen wethouders. Jaarlijks wordt berekend wat de stand van de voorziening moet zijn.
Ontwikkelingen in begrotingsjaar(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting.

Naam	Voorziening verlofsparen
Doel	Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. De voorziening is ingesteld voor gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren die in de toekomst tot uitbetaling of vervroegde uitdiensttreding kunnen leiden. Jaarlijks wordt berekend wat de stand van de voorziening moet zijn.
Ontwikkelingen in begrotingsjaar(en)	
Voeding	Reguliere begroting

Overzicht Voorzieningen ter egalisering van kosten

Naam	Voorziening groot onderhoud sportvelden
Doel	De cultuurtechnische werkzaamheden op de sportparken onderscheiden zich in dagelijks-, groot- en najaarsonderhoud en renovaties/vervangingen. Deze voorziening is bedoeld om planmatig noodzakelijke vervangingen op de gemeentelijke sportparken uit te kunnen voeren zoals veldrenovaties, verhardingen (klinker, asfalt en tegel), hekwerken, beregeningspompen, beregeningsleidingen en overige inrichtingen (doelen, hoekvlaggen en afvalbakken). De onderbouwing voor dit planmatige onderhoud vormt het meerjarig onderhoudsplan.
Ontwikkelingen in begrotingsjaar(en)	In het beheerplan is onderscheid gemaakt voor groot onderhoud (voorziening) en investeringen (MIP). De totale uitgaven zijn in het beheerplan per accommodatie zoveel mogelijk gesplitst opgenomen. Jaarlijks wordt bepaald of het onderhoud noodzakelijk is. Dat kan tot fluctuaties leiden in enig jaar.
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening groot onderhoud stadshuis
Doel	Deze voorziening is ingesteld voor het gelijkmatig verdelen van de onderhoudskosten van het stadshuis.
Ontwikkelingen in begrotingsjaar(en)	In het beheerplan is onderscheid gemaakt voor groot onderhoud (voorziening) en investeringen (MIP). Jaarlijks wordt bepaald of het onderhoud noodzakelijk is. Dat kan tot fluctuaties leiden in enig jaar.
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening groot onderhoud theater
Doel	Deze voorziening is ingesteld voor het gelijkmatig verdelen van de onderhoudskosten van het theater.

Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	In het beheerplan is onderscheid gemaakt voor groot onderhoud (voorziening) en investeringen (MIP). Jaarlijks wordt bepaald of het onderhoud noodzakelijk is. Dat kan tot fluctuaties leiden in enig jaar.
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening onderhoud civieltechnische werken
Doel	De voorziening is ingesteld voor het gelijkmatig verdelen van de onderhoudskosten civiele kunstwerken.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening groot onderhoud overige accommodaties
Doel	Het gelijkmatig verdelen van de onderhoudskosten van de overige gemeentelijke accommodaties, zoals de gemeentewerf, steunposten, gebouwen natuurkwartier, Museumwerf, buurthuizen, gebouwen voor kinderopvang.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	In het beheerplan is onderscheid gemaakt voor groot onderhoud (voorziening) en investeringen (MIP). De totale uitgaven zijn in het beheerplan per accommodatie zoveel mogelijk gesplitst opgenomen. Jaarlijks wordt bepaald of het onderhoud noodzakelijk is. Dat kan tot fluctuaties leiden in enig jaar.
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening onderhoud parkeergarages binnenstad
Doel	Het gelijkmatig verdelen van de onderhoudsposten van de verschillende parkeergarages in de Binnenstad. De basis hiervoor vormt het meerjarig onderhoudsplan dat is opgesteld voor de periode 2012 - 2051. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op het onderhoud in de eerste 20 jaren. Hiervoor is gekozen omdat er daarna zeer groot onderhoud plaatsvindt en de onderhoudsbegroting voor de jaren daarna, als gevolg van nieuwe technische inzichten, waarschijnlijk behoorlijk wijzigt.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Regulier begroting, beheerplannen.

Naam	Voorziening onderhoud schoolgebouwen en buurtpleinen
Doel	Deze voorziening is ingesteld voor het gelijkmatig verdelen van de onderhoudskosten van het onderhoud schoolgebouwen en buurtpleinen.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.

Naam	Voorziening onderhoud sportaccommodaties
Doel	Deze voorziening is bedoeld om bovenmatige schommelingen in de jaarlijkse onderhoudskosten van de sportaccommodaties voor binnensport op te vangen. Door het instellen van deze voorziening is de jaarlijkse storting van een bedrag in deze voorziening vanuit het programma Vrije tijd
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	In het beheerplan is onderscheid gemaakt voor groot onderhoud (voorziening) en investeringen (MIP). De totale uitgaven zijn in het beheerplan per accommodatie zoveel mogelijk gesplitst opgenomen. Jaarlijks wordt bepaald of het onderhoud noodzakelijk is. Dat kan tot fluctuaties leiden in enig jaar.

Voeding	Reguliere begroting, vaststelling beheerplannen.
---------	--

Naam	Voorziening verduurzaming vastgoed
Doel	De voorziening is ingesteld voor het verduurzamen gemeentelijk vastgoed. In dit raadsbesluit is opgenomen dat er vanuit de vastgoedexploitatie budget voor vervanging van LED verlichting om te komen tot besparingen op de energierekening.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	De Voorziening Verduurzaming heeft betrekking op alle gemeentelijke accommodaties, en is een verbijzondering van de reguliere voorzieningen. Deze is bestemd om toekomstige uitgaven c.q. planvorming voor verduurzaming Vastgoed te dekken.
Voeding	Reguliere begroting, beheerplannen.

Overzicht Voorzieningen voor middelen derden waardoor de bestemming gebonden is

Naam	Voorziening afvalstoffen
Doel	Deze voorziening is ingesteld ter voorkoming van jaarlijkse schommelingen in de tarieven afvalstoffenheffing.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting, jaarrekening.

Naam	Voorziening rioolrechten
Doel	Deze voorziening is ingesteld ter voorkoming van jaarlijkse schommelingen in de tarieven rioolheffing.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting, jaarrekening.

Naam	Voorziening premie reparatie WW
Doel	De opbouw en de maximale duur van de WW-uitkering zijn per 1 januari 2016 verkort door wijzigingen in de Wet werk en zekerheid. In de Cao Gemeenten 2016 -2017 is afgesproken om deze versoberingen van de WW te repareren. Deze reparatie krijgt vorm door het invoeren van een WW reparatie-uitkering. Gereserveerde gelden voor dit doel worden in de voorziening gedoteerd.
Ontwikkelingen in begrotingsja(a)r(en)	Geen
Voeding	Reguliere begroting, jaarrekening.

4.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Materieel evenwicht van de begroting houdt in dat de structurele lasten met structurele baten zijn gedekt. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de incidentele baten en lasten die in de (meerjaren)begroting 2026 zijn opgenomen.

Incidenteel begrotingssaldo	Programma	Product	2026	2027	2028	2029
Baten	Wonen en Economie	Grondzaken	-37.499	-30.521	-22.019	-23.425
		Duurzaamheid	-420	-1.822	-1.822	-1.822
		Ruimtelijke ontwikkeling wonen	-134	-	-	-
	Leefomgeving en Veiligheid	Huisvuil	-834	-55	-	-
		Riolering	-0	-125	-84	11
		Veiligheid	-656	-	-	-
	Vrije tijd	Sport	-335	-335	-335	-335
	Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	Gezondheid	-2.406	-483	-483	-483
		Onderwijs	-2.299	-2.341	-2.347	-2.400
		Welzijn en deelname	-3.968	-3.898	-3.073	-3.073
	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	-441	-52	-	-
	Algemene Dekkingsmiddelen	Algemene uitkering	-2.786	-	-	-
		Treasury	-100	-	-	-
Totaal	Baten		-51.878	-39.633	-30.162	-31.527
Lasten	Bestuur en Dienstverlening	Bestuur	69	-	-	-
		Burgerzaken	70	-	-	-
	Wonen en Economie	Grondzaken	37.499	30.521	22.019	23.425
		Duurzaamheid	2.261	1.822	1.822	1.822
		Ruimtelijke ontwikkeling wonen	818	459	465	471
	Leefomgeving en Veiligheid	Begraafplaatsen	85	-	-	-
		Civieltechnische werken	50	-	-	-

Incidenteel begrotingssaldo	Programma	Product	2026	2027	2028	2029
		Openbaar groen	80	-	-	-
		Riolering	100	62	-	-
		Veiligheid	656	-	-	-
	Vrije tijd	Sport	335	335	335	335
		Toerisme en recreatie	30	-	-	-
	Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	Gezondheid	2.407	483	483	483
		Onderwijs	2.310	2.341	2.347	2.400
		Welzijn en deelname	4.639	4.298	3.173	3.173
		Armoedebeleid	9	-	-	-
		Maatwerkvoorziening 18-	-	-	-930	-930
		Maatwerkvoorziening 18+	750	-	-	-
	Bedrijfsvoering	Bedrijfsvoering	-725	-1.512	-1.672	-1.672
Totaal	Lasten		51.444	38.809	28.042	29.507
	Reserves	Onttrekking	-2.659	-2.228	-2.357	-2.402
		Storting	1.173	2.271	75	1.173
Saldo reserve mutaties	Saldo reserve mutaties		-1.486	43	-2.282	-1.229
Saldo incidentele baten en lasten			-1.920	-781	-4.403	-3.249

Structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo van baten en lasten	-1.372	-461	-2.619	-2.981
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	3.623	1.586	3.912	2.859
Begroot resultaat na reservemutaties	2.251	1.125	1.293	-122
Incidentele baten en lasten (incl. incidentele reservemutaties)	-1.920	-781	-4.403	-3.249
Structureel begrotingssaldo	331	344	-3.110	-3.371

De begroting 2026 laat een structureel voordelig saldo zien van € 331.000. Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is dit opgebouwd uit € 51,9 mln. aan incidentele baten, € 51,4 aan incidentele lasten en een begrotingssaldo van € 2,3 mln. Vanaf 2028 slaat dit om in een fors structureel nadelig saldo.

Om het structureel saldo van de begroting bepalen worden de incidentele effecten in mindering gebracht op het saldo van de begroting als geheel. Dat saldo loopt in de komende jaren terug.

Verschillen tussen incidentele baten en lasten ontstaan op een aantal onderdelen. Op hoofdonderdelen zijn de effecten daarvan per saldo als volgt (bedragen x € 1.000):

	2026	2027	2028	2029
Incidentele posten begroting	2.611	859	-365	-359
Grondzaken	-	-	-	-
Specifieke uitkeringen	-	-	-	-
Inzet voorzieningen bij tarieven	-834	-119	-84	11
Doorbelasting beleidsvelden	-1.166	-1.564	-1.672	-1.672
Algemene dekkingsmiddelen	-1.045	-	-	-
Effect inzet reserves	-1.486	43	-2.282	-1.229
Totaal incidentele effecten	-1.920	-781	-4.403	-3.249
Saldo begroting 2026	2.251	1.125	1.293	-122
Structureel saldo begroting	331	344	-3.110	-3.371

Toelichting:

- In de begroting 2026 is per saldo € 2,6 mln. opgenomen aan incidentele lasten waar geen specifieke baten tegenover staan en die daarmee gedekt worden uit de structurele algemene dekkingsmiddelen. In latere jaren zijn veel minder incidentele budgetten opgenomen. Voor 2028 en 2029 wordt het saldo negatief als gevolg van onduidelijkheid over de toekomstige jeugdzorgmiddelen.
- Voor de onderdelen Grondzaken en specifieke uitkeringen zijn de incidentele lasten in de begroting gelijk aan de incidentele baten, waardoor deze geen invloed hebben op het structurele saldo.
- Door de incidentele inzet van voorzieningen bij kostendekkende tarieven wordt voor € 834.000 aan structurele lasten incidenteel gedekt. In latere jaren zijn hiervoor lagere bedragen voorzien.

- Voor een bedrag van € 1,2 mln. worden structurele lasten van personeel gedekt door toerekening aan incidentele projecten. Door het wegvallen van incidentele baten in latere jaren, neemt dit bedrag in het perspectief toe.
- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in principe structureel, maar kan soms incidentele onderdelen bevatten. In 2026 is dit het geval voor € 1,0 mln. Hier staan ook incidentele posten tegenover aan de lastenkant. Daarnaast is ook een klein incidenteel effect op de treasury meegerekend.
- Mutaties in reserves zijn, vanwege de eindigheid van reserves, incidenteel met uitzondering van dekkingsreserves voor kapitaallasten. In de begroting 2026 gaat het hierbij per saldo om een bedrag van € 1,5 mln. Deze fluctueert sterk in het perspectief door de keuze om de storting in de reserve Betere buurten en beheerplannen van 2028 te verschuiven naar 2027.

4.5 Geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000							
Geprognosticeerde balans	31-12 2023	31-12 2024	31-12 2025	31-12 2026	31-12 2027	31-12 2028	31-12 2029
Activa							
<u>Immateriële activa</u>	3.314	5.141	5.141	5.141	5.141	5.141	5.141
<u>Vaste activa</u>							
Materiële vaste activa	256.554	277.622	283.722	321.015	330.666	343.572	355.132
Financiële vaste activa	21.232	24.673	24.673	24.673	24.673	24.673	24.673
Totaal vaste activa	281.100	307.436	313.536	350.829	360.480	373.386	384.946
<u>Vlottende activa</u>							
Onderhanden werk	17.814	17.763	17.763	17.763	17.763	17.763	17.763
Vorderingen	74.655	59.278	37.000	20.763	17.500	14.000	13.500
Liquide middelen	547	559	400	400	400	400	400
Voorraden	0	0	0	0		0	0
Overlopende activa	9.402	5.844	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal vlottende activa	102.418	83.444	60.163	43.926	40.663	37.163	36.663
Totaal activa	383.518	390.880	373.699	394.755	401.143	410.549	421.609
Passiva							
<u>Vaste Passiva</u>							
Eigen vermogen	113.366	123.765	112.708	109.116	107.562	103.683	100.857
Begrotingssaldo		0	-504	2.214	1.086	1.253	-162
totaal eigen vermogen	113.366	123.765	112.204	111.330	108.648	104.936	100.695
Voorziening grondbedrijf	12.645	6.841	6.841	6.841	6.841	6.841	6.841
Voorzieningen overig	17.607	18.213	17.594	16.910	17.171	17.928	18.829
Totaal Voorzieningen	30.252	25.054	24.435	23.751	24.012	24.769	25.670
langlopende leningen	178.500	178.500	163.500	187.500	200.500	215.500	227.500
Waarborgsommen	408	442	442	442	442	442	442
Totaal vaste passiva	322.526	327.761	300.581	323.023	333.602	345.647	354.307
<u>Vlottende passiva</u>							
Overlopende passiva	40.781	39.742	53.118	51.732	47.541	44.902	47.302
Leningen < 1 jaar	20.210	23.378	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Overige							
Totaal vlottende passiva	60.991	63.120	73.118	71.732	67.541	64.902	67.302
Totaal passiva	383.517	390.881	373.699	394.755	401.143	410.549	421.609

4.6 Begrotingscijfers per taakveld

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
Begrotingscijfers per taakveld 2026		Lasten	Baten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	3.801	-	-3.801
0.2	Burgerzaken	3.257	1.703	-1.554
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-
0.4	Overhead	25.809	2.597	-28.096
0.5	Treasury	18	550	532
0.61	OZB woningen	-	18.903	18.903
0.62	OZB niet-woningen	-	6.910	6.910
0.63	Parkeerbelasting	-	2.211	2.211
0.64	Belastingen overig	1.907	1.348	-560
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	10	151.718	151.709
0.8	Overige baten en lasten	1.793	121	-1.673
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	10	-	-10
0.10	Mutatie reserves	1.173	4.765	3.592
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
	0. Bestuur en ondersteuning	37.778	190.825	148.163
1. Veiligheid				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	5.120	180	-4.941
1.2	Openbare orde en veiligheid	4.258	868	-3.365
	1. Veiligheid	9.378	1.047	-8.306
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1	Verkeer en vervoer	12.059	822	-10.736
2.2	Parkeren	6.629	5.130	-1.499
2.3	Recreatieve havens	50	30	-20
2.4	Economische havens en waterwegen	105	-	-105
2.5	Openbaar vervoer	156	44	-112
	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	18.998	6.025	-12.472
3. Economie				
3.1	Economische ontwikkeling	284	-	-284
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.260	4.971	-289

(Bedragen x € 1.000)				
Begrotingscijfers per taakveld 2026		Lasten	Baten	Saldo
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	330	14	-316
3.4	Economische promotie	189	127	-62
	3. Economie	6.063	5.112	-951
4. Onderwijs				
4.1	Openbaar basisonderwijs	57	-	-57
4.2	Onderwijshuisvesting	5.621	1.195	-4.426
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7.732	4.923	-2.809
	4. Onderwijs	13.409	6.118	-7.291
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.1	Sportbeleid en activering	972	335	-637
5.2	Sportaccommodaties	6.057	1.178	-4.879
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5.439	1.937	-3.502
5.4	Musea	484	-	-484
5.5	Cultureel erfgoed	299	119	-180
5.6	Media	2.525	-	-2.525
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.083	72	-8.848
	5. Sport, cultuur en recreatie	24.859	3.641	-21.055
6. Sociaal domein				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	14.039	5.023	-9.016
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-	-	-
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	-	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	6.543	-	-6.543
6.3	Inkomensregelingen	37.963	22.449	-15.514
6.4	WSW en beschut werk	7.972	784	-3.608
6.5	Arbeidsparticipatie	1.717	-	-1.717
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	3.678	12	-3.667
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	7.516	408	-7.109
6.712	Begeleiding (WMO)	4.295	-	-4.295
6.713	Dagbesteding (WMO)	2.135	-	-2.135
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.425	1.328	-97
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-	-	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	16.837	-	-16.837

(Bedragen x € 1.000)				
Begrotingscijfers per taakveld 2026		Lasten	Baten	Saldo
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	7.526	-	-7.526
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	823	-	-823
6.791	PGB WMO	483	-	-483
6.792	PGB Jeugd	301	-	-301
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-
6.821	Jeugdbescherming	3.659	-	-3.659
6.822	Jeugdreclassering	-	-	-
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	-	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	-
	6. Sociaal domein	116.912	30.004	-83.328
7. Volksgezondheid en milieu				
7.1	Volksgezondheid	4.037	242	-3.796
7.2	Riolering	4.904	6.412	1.521
7.3	Afval	10.218	12.776	2.671
7.4	Milieubeheer	3.592	154	-3.439
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	680	448	-194
	7. Volksgezondheid en milieu	23.432	20.031	-3.237
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1	Ruimtelijke ordening	3.116	237	-2.880
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	33.921	33.590	-331
8.3	Wonen en bouwen	9.840	3.290	-6.099
	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	46.878	37.117	-9.310
Totaal taakvelden		297.708	299.922	2.214

4.7 Investerings

4.7.1 Overzicht Meerjarig InvesteringsPlan (MIP) 2026

Omschrijving Investerings 2026	Totaal Krediet	Afschr. Termijn	Jaar van (verwacht) gereedkomen
Programma Leefomgeving en Veiligheid	12.900.600		
Vervanging groen - regulier/bestekken	922.800	40	2027
Speelvoorzieningen	975.400	20	2027
Vervangingsinvesteringen wegen	301.400	40	2027
Levensduurverlengende investering wegen	5.917.300	20	2027
Fietspad Mendes da Costalaan (**)	257.500	40	2026
Fietspad Nedereindseweg - Oost (**)	-	40	2026
Openbare verlichting - vervanging masten	78.800	40	2026
Openbare verlichting - vervanging armaturen	693.000	20	2026
VRI-roadblock Liesbosch	43.000	20	2026
VRI-roadblock Stadsplein	43.000	20	2026
Bewegwijzering	169.900	25	2027
Bebording	65.800	25	2027
Straatmeubilair	98.600	25	2027
Civieltechnische bouwwerken (tunnels)	197.300	20	2027
Civieltechnische bouwwerken (licht belaste bruggen)	29.600	25	2027
Civieltechnische bouwwerken (beweegbare bruggen)	133.700	25	2027
Civieltechnische bouwwerken (keerconstructies)	29.600	25	2027
Beschoeiing	303.900	25	2026
Diverse rioolvervangingen (50 jaar)	767.200	50	2027
Diverse rioolvervangingen (20 jaar)	164.400	20	2027
Investerings hemelwaterafvoer (50 jaar)	876.800	50	2027
Investerings hemelwaterafvoer (20 jaar)	115.100	20	2027
Investering grondwaterafvoer	115.100	50	2027
Nieuwe ticketautomaten op straat	401.400	10	2026
Parkeerverwijssysteem	200.000	15	2026
Programma Bedrijfsvoering	20.991.269		
ICT workspace 2026 (Devices: laptops, telefoons en tablets)	328.800	3	2026
ICT middelen en projectkosten (oa aanbesteding applicaties)	219.200	5	2026
Vervangen AV-middelen	25.000	8	2026
BHV Communicatiemiddelen 2026	25.000	5	2026
P6-Hoogwerker Bomenploeg	250.000	10	2026
POOL7-Poolvoertuig tbv stadshuis	35.000	8	2026
V7 - Veegmachine klein 100% elektrisch	300.000	6	2026
S5-Prullenbakken/veegdienst/gladheidsbestrijding	50.000	8	2026
S6-Prullenbakken/veegdienst/gladheidsbestrijding	50.000	8	2026
MFA Wijkersloot Gymzaal (*)	4.648.051	40	2030
MFA Wijkersloot Onderwijs (*)	11.375.318	40	2030

Omschrijving Investerings 2026	Totaal Krediet	Afschr. Termijn	Jaar van (verwacht) gereedkomen
Sport/toplaagrenovatie kunstgras kurkinfill veld 301 Sp. Galecop	683.300	10	2026
Sport/toplaagrenovatie kunstgras kurkinfill veld 308 Sp. Galecop	630.600	10	2026
Theater/Interieur vervangen kitafdichtingen	104.000	15	2026
Theater/Vervangen ledverlichting (zuidgevel)	549.100	15	2026
Herstraten schoolpleinen 2026/T.b.v. Parels voor de Wijken	61.400	25	2026
Hekwerken 2026/T.b.v. Parels voor de wijken	65.800	25	2026
Stadshuis/Groot onderhoud Beheerplan 2026	569.900	15	2026
Stadshuis Klimaatregelininstallatie vervanging	940.400	15	2026
Stadshuis/Vloerafwerking tapijt raadszaal	80.400	15	2026
Programma Bestuur en Dienstverlening	40.000		
Devices Raadsleden 2026	40.000	3	2026
Programma Wonen en Economie	2.877.000		
Betere buurt 2026 (Centrale As: buurt nog te benoemen)	2.877.000	40	2028
Totaal investeringen 2026	36.808.869		

(*) De bedragen van de kredieten zijn geïndexeerd. Zoals afgesproken.

(**) Voor de fietsstraat Mendes da Costalaan bedraagt de totale investering € 1.030.000. Hiervan wordt 75% door subsidies gedekt, waardoor de netto investering voor de gemeente € 257.500 bedraagt.

Voor de fietsstraat Nedereindseweg-Oost is de totale investering € 1.250.000. Deze wordt volledig (100%) door subsidie bekostigd, waardoor er geen netto investering is en geen kapitaallasten voor de gemeente zijn.

Investeringsraming grondexploitaties 2026 per gebied	
Het Klooster	
Bouw- en woonrijpmaken entreegebied en wrm sectie 4	200.000
Nutsvoorzieningen	100.000
Archeologie	200.000
Stelpost / onvoorzien	200.000
	700.000
Lekboulevard	
Bouw en woonrijpmaken lotusplantsoen, middenblok, nijenmonde	900.000
Stelpost / onvoorzien	200.000
	1.100.000
Blokhoeve	
Bouw- en woonrijpmaken	200.000
Stelpost / onvoorzien	200.000
	400.000
Blok West	
Bouw- en woonrijpmaken, plankosten, stelpost, onvoorzien	100.000
	100.000
Deventerschans	
Bouw- en woonrijpmaken	300.000
Stelpost / onvoorzien	100.000
	400.000

Parkeerterrein tramhalte Wiersdijk	
Bouwrijpmaken	500.000
Stelpost / onvoorzien	100.000
	600.000
Binnenstad (herijkt)	
Verwervingen, Bouw- en woonrijpmaken, plan en VAT	15.500.000
Stelpost / onvoorzien	4.000.000
	19.500.000
Mooi Rijnhuizen	
Bouw- en woonrijpmaken	7.000.000
Stelpost / onvoorzien	500.000
	7.500.000
Rijnhuizen Noord	
Verplaatsing Hockey	1.200.000
Stelpost / onvoorzien	300.000
	1.500.000
Altrecht locatie	
Bouw- en woonrijpmaken	300.000
Stelpost / onvoorzien	200.000
	500.000
Kindcentrum Vreeswijk	
Stelpost / onvoorzien	200.000
	200.000
Mondriaanlaan	
Bouw- en woonrijpmaken	200.000
Stelpost / onvoorzien	100.000
	300.000
Politiebureau	
Bouw- en woonrijpmaken	1.200.000
Stelpost / onvoorzien	100.000
	1.300.000
Zeepfabriek	
Stelpost / onvoorzien	200.000
	200.000
Onvoorzien / afronding	200.000
Totaal	34.500.000

4.7.2 Overzicht investeringen voorgaande jaren nieuwe besluitvorming

Reeds beschikbaar gestelde kredieten	Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025	Jaar van (verwachte) oplevering
Wonen en Economie		10.655.179	9.257.700	
Regio Deal Muntenbuurt (Betere Buurten) 2020	3. meerjarig	1.589.679	599.528	2026
Kerkveld (Betere Buurten) 2020	3. meerjarig	1.528.500	1.305.464	2027
Gebouwendriften (betere buurten) - MIP 2022	3. meerjarig	3.800.000	3.740.284	2026
Betere buurt 2024 Zuilenstein fase 1 - MIP 2024	3. meerjarig	2.877.000	2.863.589	2026
Klimaatadaptatie 2024 - 2026	3. meerjarig	860.000	748.835	2026
Leefomgeving en Veiligheid		36.267.379	33.114.638	
Vervanging kunstwanden (stadshuis) - MIP 2020	1. langer 2 jaar	65.800	65.800	2026
Ondergrondse fietsenstal. tramhalte City -MIP2021	1. langer 2 jaar	3.102.900	3.096.420	2027
Fietsroute IJsselstein-nieuwegein-utrecht -MIP2021	1. langer 2 jaar	1.554.315	1.313.165	2026
VRI 108 - MIP 2021	1. langer 2 jaar	204.000	201.823	2026
Aanschaf etagerekken - MIP 2021	1. langer 2 jaar	258.800	258.800	2027
Verkeersmaatregelen MFA Doorslag/Groenling (2021)	1. langer 2 jaar	387.400	387.400	2026
VRI 608 - MIP 2022	1. langer 2 jaar	97.000	97.000	2026
VRI 603 - MIP 2022	1. langer 2 jaar	168.000	168.000	2026
Speelvoorzieningen - MIP 2023	1. langer 2 jaar	532.700	310.341	2026
Vervanging kademuur Vreeswijk-MIP 2023	1. langer 2 jaar	1.000.000	1.000.000	2026
Civieltechnische bouw (geluidschermen) - MIP 2024	1. langer 2 jaar	115.000	115.000	2026
Civieltechnische bouw licht belaste brug -MIP 2024	1. langer 2 jaar	555.000	379.877	2026
Hemelwaterafvoer (20 jaar) - MIP 2024	1. langer 2 jaar	115.100	115.100	2026
Doorfietsroute IJsselst.-Utrecht meerkst-MIP 2024	1. langer 2 jaar	1.553.000	1.553.000	2026
Speelvoorzieningen - MIP 2024	1. langer 2 jaar	717.900	425.244	2026

Reeds beschikbaar gestelde kredieten	Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025	Jaar van (verwachte) oplevering
Vervangen opst. dierenweides 2021-2025 - MIP 2024	1. langer 2 jaar	32.500	21.211	2026
Vervanging groen - MIP 2024	1. langer 2 jaar	827.800	455.261	2026
VRI - 104 - MIP 2024	1. langer 2 jaar	186.500	161.500	2026
VRI - 508 - MIP 2024	1. langer 2 jaar	199.000	199.000	2026
Lantaarnpalen Herenstraat (Berap 2024)	1. langer 2 jaar	115.000	115.000	2026
Civieltechnische bouwwerken (tunnels) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	199.500	199.500	2026
Civieltechnische bouwwerken (geluidsch) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	34.000	34.000	2026
Civieltechn.bouw licht belaste brug - MIP 2025	2. korter 2 jaar	96.400	96.400	2026
Civieltechnische bouw beweegbare bruggen -MIP 2025	2. korter 2 jaar	486.600	486.600	2026
Civieltechnische bouw keerconstructies - MIP 2025	2. korter 2 jaar	126.000	126.000	2026
Vervanging groen - MIP 2025	2. korter 2 jaar	922.800	922.800	2026
Vervangen opst. dierenweides 2021-2025 - MIP 2025	2. korter 2 jaar	35.100	35.100	2026
Beschoeiing - MIP 2025	2. korter 2 jaar	317.800	50.274	2026
Diverse rioolvervangingen (50 jaar) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	82.200	16.079	2026
Diverse rioolvervangingen (20 jaar) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	339.800	336.514	2026
Investerings hemelwaterafvoer(50 jaar) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	261.944	261.944	2026
Investerings hemelwaterafvoer(20 jaar) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	334.300	334.300	2026
Investering grondwaterafvoer - MIP 2025	2. korter 2 jaar	115.100	92.471	2026
Speelvoorzieningen -MIP 2025	2. korter 2 jaar	772.700	704.334	2026
Vervangingsinvesteringen wegen - MIP 2025	2. korter 2 jaar	1.137.100	1.132.238	2026
Levensduurverlengende investering wegen - MIP 2025	2. korter 2 jaar	3.699.000	3.638.521	2026
Bewegwijzering - MIP 2025	2. korter 2 jaar	115.100	13.500	2026
Bebording - MIP 2025	2. korter 2 jaar	65.800	36.265	2026
Straatmeubilair - MIP 2025	2. korter 2 jaar	153.400	83.894	2026
Verv.module straatparkeren naar 4G - MIP 2025	2. korter 2 jaar	70.000	67.588	2026

Reeds beschikbaar gestelde kredieten	Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025	Jaar van (verwachte) oplevering
Verv.parkeermanagementsys. parkeergar. - MIP 2025	2. korter 2 jaar	696.300	691.476	2027
Doorfietsroute Ht-Ngein-Ut Lage Weide-Kadernota 24	2. korter 2 jaar	93.000	51.438	2026
Fietspad Buizerdlaan/Wijkerslootweg - KDN 2025	2. korter 2 jaar	440.000	440.000	2026
Kruising Plettenburgerbaan/Martinbaan - KDN 2025	2. korter 2 jaar	1.770.500	1.770.500	2026
BB Muntenbuurt wegen 2025	2. korter 2 jaar	2.331.199	1.591.480	2026
BB Muntenbuurt - Groen 2025	2. korter 2 jaar	1.089.770	818.457	2026
BB Muntenbuurt - Spelen 2025	2. korter 2 jaar	82.807	79.061	2026
BB Muntenbuurt - Openbare Verlichting 2025	2. korter 2 jaar	134.253	127.750	2026
BB Muntenbuurt - Straatmeubilair 2025	2. korter 2 jaar	73.991	45.459	2026
Riolering Doorslag N-O (BURAP 2025) *	2. korter 2 jaar	3.507.200	3.507.200	2027
BB Kerkveld - Wegen (Berap 2025) *	2. korter 2 jaar	3.425.000	3.413.555	2026
BB Kerkveld - Groen (Berap 2025) *	2. korter 2 jaar	725.000	725.000	2026
BB Kerkveld - Openbare Verlichting (Berap 2025) *	2. korter 2 jaar	30.000	30.000	2026
BB Kerkveld - Spelen (Berap 2025) *	2. korter 2 jaar	20.000	20.000	2026
Upgraden groen tussengebied Wiersdijk (BERAP 2025) *	2. korter 2 jaar	696.000	696.000	2026
Vrije tijd		1.244.000	1.244.000	
Realisatie Evenemententerrein Park Oudegein (2024)	2. korter 2 jaar	1.244.000	1.244.000	2027
Bedrijfsvoering		100.243.081	98.064.452	
ZS-V1 (zoutstrooier-veegmachine) - MIP 2021	1. langer 2 jaar	31.000	31.000	2026
Dakveiligheidsvoorzieningen Gem. vastgoed- MIP2022	1. langer 2 jaar	131.500	129.340	2027
Huisvesting scouting Vreeswijk (2022)	1. langer 2 jaar	1.099.372	1.036.446	2026
SNP A1 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	13.000	13.000	2026
SNP A2 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	13.000	13.000	2026
SNP O2 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	8.000	8.000	2026
SNP O3 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	8.000	8.000	2026

Reeds beschikbaar gestelde kredieten	Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025	Jaar van (verwachte) oplevering
SNP P4 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	10.023	10.023	2026
SNP S7 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	8.000	8.000	2026
PERS1 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	35.000	35.000	2026
ZS A2 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	40.000	40.000	2026
ZS O6 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	35.000	35.000	2026
ZS O3 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	35.000	35.000	2026
ZS P4 - MIP 2023	1. langer 2 jaar	35.000	35.000	2026
Investerings Hekwerken - MIP 2023	1. langer 2 jaar	374.800	374.800	2028
Stadshuis: Installaties vervangen GBS - MIP 2023	1. langer 2 jaar	410.000	-10.798	2026
Vastgoedinformatiesysteem - MIP 2023	1. langer 2 jaar	197.000	197.000	2028
Verv. Citroën Berlingo schoonmaak MIP - 2023	1. langer 2 jaar	45.000	45.000	2026
Beheerplan/Investerings Hekwerken-MIP 2024	1. langer 2 jaar	233.000	233.000	2028
Stadshuis/Verv. naregelkringen veldap 6e-MIP 2024	1. langer 2 jaar	109.000	7.555	2026
Stadshuis/Verv. naregelkringen veldap BG-MIP 2024	1. langer 2 jaar	48.000	2.260	2026
Verbouwing Buurthuis-Doorslag-MIP 2024	1. langer 2 jaar	318.000	318.000	2026
Theater/Verv. meettechniek 1e omloopwiel-MIP 2024	1. langer 2 jaar	58.000	58.000	2026
Theater/Verv. Regelelektronica/driver-MIP 2024	1. langer 2 jaar	40.000	40.000	2026
Huisvesting scouting Vreeswijk installaties (2024)	1. langer 2 jaar	585.568	544.383	2026
Huisvesting scouting Vreeswijk Zonnepanelen (2024)	1. langer 2 jaar	115.060	57.991	2026
Toegangscontrole Stadshuis (2024)	1. langer 2 jaar	61.400	61.400	2026
Ontwikkelkrediet Verduurzaming Vastgoed (2TW 2024)	1. langer 2 jaar	113.258	113.258	2028
ICT middelen en projectkosten - MIP 2025	2. korter 2 jaar	274.000	258.294	2026
S8-Prullenbakken/veegdienst - MIP 2025	2. korter 2 jaar	60.000	60.000	2026
S9-Prullenbakken/veegdienst - MIP 2025	2. korter 2 jaar	55.000	55.000	2026
SN-Bomenploeg - MIP 2025	2. korter 2 jaar	45.000	45.000	2026

Reeds beschikbaar gestelde kredieten	Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025	Jaar van (verwachte) oplevering
BAG software 2025 - MIP 2025	2. korter 2 jaar	208.200	208.200	2026
Fort Vreeswijk geb G(verv.verwarmingsins)-MIP 2025	2. korter 2 jaar	77.600	73.395	2026
Theater/Ver.Groot onderhoud Beheerplan -MIP 2025	2. korter 2 jaar	702.900	633.475	2026
Hospice installatie (rbs 2023-17) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	427.000	427.000	2026
Hospice Casco (rbs 2023-17) - MIP 2025	2. korter 2 jaar	2.100.400	1.735.900	2026
Sportzaal Vreeswijk Gebouw (2018)	3. meerjarig	1.642.980	1.642.980	2028
Sportzaal Vreeswijk Grond (2018)	3. meerjarig	119.000	119.000	2028
Sportzaal Vreeswijk Installaties (2020)	3. meerjarig	692.620	692.620	2028
Sportzaal Vreeswijk Inventaris (2020)	3. meerjarig	55.000	55.000	2028
MFA Vreeswijk Gebouw (2018)	3. meerjarig	3.265.320	2.556.496	2028
MFA Vreeswijk Grond (2019)	3. meerjarig	380.000	380.000	2028
MFA Vreeswijk Installaties (2019)	3. meerjarig	1.295.380	1.295.380	2028
MFA Batau Noord Onderwijs-MIP 2024	3. meerjarig	14.255.000	14.254.213	2030
MFA Batau Zuid Onderwijs-MIP 2024	3. meerjarig	13.362.000	13.361.213	2032
MFA Batau Zuid Gymzaal-MIP 2024	3. meerjarig	2.344.000	2.344.000	2032
Anna van Rijn Onderwijs-MIP 2024	3. meerjarig	30.201.000	30.127.353	2031
Anna van Rijn Gymzaal-MIP 2024	3. meerjarig	6.473.000	6.473.000	2031
MFA Rijnhuizen Onderwijs - MIP 2025	3. meerjarig	12.624.900	12.418.016	2027
MFA Rijnhuizen Gymzaal - MIP 2025	3. meerjarig	1.252.800	1.252.800	2027
Anna van Rijn Tijdelijke huisvesting - MIP 2025	3. meerjarig	4.120.000	4.117.459	2028
Restantbedrag eerder beschikbaar gestelde investeringen		148.409.639	141.680.791	

Termijn	Krediet	Restantbedrag op 15-09-2025
1. langer 2 jaar	15.997.696	13.917.600
2. korter 2 jaar	29.673.764	27.415.961
3. meerjarig	102.738.179	100.347.230
Totaal	148.409.639	141.680.791

In bovenstaande tabellen is weergegeven welke eerder vastgestelde investeringskredieten nog actief zijn in 2026 en verder. Hierin valt op dat van de oorspronkelijk vastgestelde kredieten er nog veel resteert per medio september 2025. Dit hangt enerzijds samen met vertragingen in de uitvoering, anderzijds geldt dat een deel van deze investeringen nog in de voorbereidende fase zit, wat samengaat met een lagere besteding tot op heden. Het geplande jaar van oplevering is bij deze investeringen vaak ook later.

De kredieten zijn opgedeeld in 3 categorieën, deze zijn onderstaand toegelicht.

Categorie 1 - Langer dan 2 jaar: Dit zijn investeringskredieten die in 2025 meer dan 2 jaar actief zijn.

Categorie 2 - Korter dan 2 jaar: Deze investeringskredieten zijn bij de begroting 2025 of gedurende 2025 beschikbaar gesteld en dus in 2026 minder dan 2 jaar actief.

Categorie 3 - Meerjarig: Dit betreft investeringskredieten die tot en met een expliciete termijn zijn vastgesteld, bijvoorbeeld klimaatadaptatie 2024-2026 en scholen van het programma Parels van de wijken. Voor de scholen geldt dat deze bedragen niet zijn geïndexeerd.

In 2022 heeft de gemeente Nieuwegein een vernieuwd investerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. Een van de bepalingen in dit beleid is dat kredieten die twee jaar na toekenning nog niet volledig zijn benut, worden afgesloten.

Met deze begroting verzoeken wij u om de investeringen met termijn langer dan 2 jaar (categorie 1), opnieuw vast te stellen, aangezien deze investeringen ondanks het verstrijken van de tweejaarstermijn, vanaf 2026 alsnog moeten worden uitgevoerd. Deze kredieten zijn oorspronkelijk toegewezen voor een specifiek doel, dat alleen kan worden gerealiseerd door verdere uitvoering van de werkzaamheden in 2026.

Het hier vermelde restantbedrag betreft het resterende saldo per 15 september 2025. Aangezien de bedragen dagelijks wijzigen, betreft dit een momentopname en kan het uiteindelijke bedrag dat begin 2026 resteert, lager zijn dan momenteel aangegeven.

** Krediet is beschikbaar gesteld bij de Bestuursrapportage 2025 en wordt overgezet naar boekjaar 2026.*

4.7.3 Investerings Parel van de Wijken

In onderstaande tabel zijn de investeringsbedragen en het verwachte jaar van oplevering opgenomen die samenhangen met het programma Parel van de Wijken. Hierbij zijn de oorspronkelijke bedragen uit het raadsbesluit van 2 november 2023 (nr. 2023-292) geïndexeerd naar het prijspeil van 1 januari 2026, om in de pas te blijven met de prijsontwikkeling. Voorgesteld wordt om de geïndexeerde kredieten vast te stellen.

Investering	Investeringsbedrag conform raadsbesluit	Afschr. Termijn	Jaar van (verwachte) oplevering	Totaal CEP 2024 - 2026
Batau Noord Kindcentrum	€ 14.255.000	40	2030	€ 15.790.745
Batau Zuid Kindcentrum	€ 13.362.000	40	2032	€ 14.801.539
Batau Zuid Sport	€ 2.344.000	40	2032	€ 2.596.528
Zuilenstein Kindcentrum	€ 21.186.000	40	2032	€ 23.468.448
Zuilenstein Sport	€ 2.837.000	40	2032	€ 3.142.641
Wijkersloot Kindcentrum	€ 10.269.000	40	2031	€ 11.375.318
Wijkersloot Sport	€ 4.196.000	40	2031	€ 4.648.051
Anna van Rijn School	€ 30.201.000	40	2031	€ 33.454.668
Anna van Rijn Sport	€ 6.473.000	40	2031	€ 7.170.361
Rijnhuizen Kindcentrum	€ 12.624.900	40	2027	€ 13.985.028
Rijnhuizen Sport	€ 1.252.800	40	2027	€ 1.387.769
Fokkesteeg Kindcentrum	€ 12.397.000	40	2030	€ 13.732.576
Fokkesteeg Sport	€ 2.738.000	40	2030	€ 3.032.975
Zandveld Kindcentrum + Sport	€ 8.544.900	40	2033	€ 9.465.474
Schipperskwartier Kindcentrum + Sport	€ 9.687.200	40	2028	€ 10.730.839
Doorslag Kindcentrum + Sport (*)	€ 16.431.100	40	2025	€ 15.390.800
Totaal beschikbare investeringen	€ 168.798.900			€ 184.173.758

(*) Krediet is verlaagd in verband met DUMAVA-subsidie van € 1.040.300,-

4.7.4 Tabel afschrijvingstermijnen

Indeling	Activum	Afschrijvings termijn in jaren
Immateriële vaste activa		
	Bijdrage aan activa in eigendom van derden	40
	Kosten verbonden aan geldleningen	5
	Kosten van onderzoek	5
Materiële vaste activa		
Woonruimten en bedrijfsgebouwen:	Gronden en terreinen	N.v.t.
	Nieuwbouw gebouwen (theater)	50
	Nieuwbouw gebouwen (casco, bij onderwijs en sport volledige investering)	40
	Bouwkundige aanpassingen en verbouwingen	20
	Noodlokalen onderwijs	8
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:	Reconstructie rioleringen, bergbezinkbassins	40
	Reconstructie rioleringen (afhankelijk van locatie)	50
	Reconstructie drainage	25
	Overige reconstructies rioleringen	20
	Bruggen	40
	Houten bruggen en vlonders	25
	Beschoeiingen	25
	Overige grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20
Wegen:	Wegen – aanleg en vervanging	40
	Wegen – levensduur verlengend	20
	Fiets- en voetpaden – betonuitvoering	40
	Fiets- en voetpaden – levensduur verlengend	20
	Openbare verlichting – lichtmasten	40
	Openbare verlichting – armaturen	20
Vervoermiddelen:	Voertuigen	10
	Hoogwerker	10
	Kleine vervoermiddelen	8
	Fietsen	5

Machines, apparaten en installaties:	Verkeersregelinstallaties	20
	Heftrucks	15
	Luchtbehandeling en klimaatinstallaties	15
	Overige installaties	15
	Laadpalen	15
	Apparatuur, bekabeling, installatie parkeerregulering	10
	Materiaal boomonderhoud (o.a. versnipperaar)	10
	Luchtbevochtigers en overige nieuwe installaties (nieuwe techniek)	10
	Geluids- en opnameapparatuur	8
	Sneeuwplougen, rijdende wegafzettingen	8
	Maai- en veegmachines	6
	Telefoons, laptops en iPads	3
	Telecommunicatieapparatuur	5
	WKO (Warmtekoude-opslag)	25-35
Overige materiële vaste activa:	Hardware automatisering	5
	Software: specifieke applicaties	5
	Diverse materialen, kleding en uitrusting	5
	Software (anders dan specifieke applicaties)	4
	Aanleg en uitbreiding sportparken	50
	Onderlaag kunstgrasvelden	40
	Vervanging sportvloeren	25
	Reconstructie sportvelden, kunstgrasvelden, sportinventaris, eerste inrichting	15
	Toplaag kunstgrasvelden	10
	Zonnepanelen	25
	Batterijen opslag energie	15
	Onderwijs/onderwijsleerpakket	15
	Inventaris en meubilair	10 - 15
	Kunstwerken zonder cultuur-historische waarde	25
	Straatmeubilair, bewegwijzering en bebording	25
	Cocons afvalinzameling hoogbouw	25
	Beheerssystemen rioolgemaal	25
	Speelvoorzieningen	20

Openbaar groen	(Her)inrichting openbaar groen	40
	(Vervanging) bomen	25
	<i>Waaronder:</i>	
	- Bosplantsoen	50
	- Sierheesters	30
	- Hagen	30
	- Rozen	20
	- Vaste planten	20
	- Gazon/recreatief gras	40
	- Bermen en ruw gras	50
	- Boom 3e grootte	30
	- Boom 2e grootte	50
	- Boom 1e grootte	70
	- Bos	n.v.t.

5. Overige gegevens

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de kerngegevens van onze gemeente en de landelijke set prestatie-indicatoren die verplicht zijn volgens het BBV.

5.2 Kerngegevens

	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bestuurlijk			
Aantal raadsleden	33	33	33
Aantal wethouders	4	4	4
Commissieleden (niet-raadsleden)	18	16	14
Financieel (x € 1.000)			
Totale programmabaten	273.236	272.315	295.157
Totale programmalasten	262.838	272.404	296.535
Reservemutaties:			
• Onttrekkingen	27.218	3.645	4.765
• Stortingen	27.936	1.598	1.173
Resultaat	9.680	1.958	2.214
Sociaal			
Aantal inwoners	65.961	67.280	68.004
Aantal bijstandsgerechtigden (BUIG)	1.187	1.233	1.180
Totaal aantal leerlingen:	9.759	10.171	9.712
• openbaar basisonderwijs	1.237	1.293	1.272
• bijzonder basisonderwijs	3.605	3.533	3.649
• voortgezet onderwijs	4.699	5.125	4.573
• speciaal basisonderwijs	218	220	218
Totaal aantal scholen:	20	24	24
• scholen basisonderwijs	16	20	20
• scholen voortgezet onderwijs	3	3	3
• scholen speciaal basisonderwijs	1	1	1
• scholen voortgezet onderwijs LWOO	0	0	0
Fysiek			
Aantal woonruimten	31.295	30.728	31.905
Aantal 'niet-woningen' conform OZB	3.618	3.441	3.755
Oppervlakte gemeente in hectare (incl. water)	2.565	2.565	2.565
Aantal arbeidsplaatsen (fulltimers en parttimers)	50.800	52.000	51.000
Aantal bedrijfsvestigingen	7.800	7.600	7.800
Aantal m ² kantoren	313.000	315.000	300.000
• waarvan beschikbaar (m ²)	25.000	30.730	21.000

5.3 Landelijke basisset indicatoren

	Basisset indicatoren	Nederland	Nieuwegein	Eenheid
1	Formatie	niet bekend	9,0 (2025)	Fte per 1.000 inwoners
2	Bezetting	10,2 (2024)	8,7 (2025)	Fte per 1.000 inwoners
3	Apparaatskosten	niet bekend	972 (2025)	Kosten per inwoner
4	Externe inhuur	17,5% (2024)	20,1% (2024)	% ten opzichte van de loonsom
5	Overhead	niet bekend	9,0% (2025)	% van totale lasten
6	Verwijzingen Halt	9 (2024)	12 (2024)	Aantal per 1.000 jongeren 12-17 jaar
7	Winkeldiefstallen	2,2 (2024)	3,6 (2024)	Aantal per 1.000 inwoners
8	Geweldsmisdrijven	4,3 (2024)	4,3 (2024)	Aantal per 1.000 inwoners
9	Diefstallen uit woning	1,2 (2024)	1,7 (2024)	Aantal per 1.000 inwoners
10	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	5,7 (2024)	6,7 (2024)	Aantal per 1.000 inwoners
11	Funcziemenging	54,2 (2023)	62,5 (2023)	% bedrijfsvestigingen t.o.v. woningen
12	Vestigingen (van bedrijven)	181,8 (2023)	181,8 (2023)	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd van 15-65 jaar
13	Absoluut verzuim	6,7 (2024)	5,5 (2024)	Aantal per 1.000 leerlingen
14	Relatief verzuim	28 (2024)	33 (2024)	Aantal per 1.000 leerlingen
15	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,3 (2024)	2,6 (2024)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs 12-23 jaar
16	Niet sporters	42,5 (2024)	44,5 (2024)	% bevolking van 19 jaar en ouder
17	Banen	836 (2023)	1.226 (2023)	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd van 15-64 jaar
18	Jongeren met een delict voor de rechter	1% (2023)	1% (2023)	% 12-21 jaar
19	Kinderen in uitkeringsgezinnen	6 (2023)	6 (2023)	% kinderen tot 18 jaar
20	Netto arbeidsparticipatie	73,2 (2024)	73,0 (2024)	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking
21	Werkloze jongeren	2% (2023)	2% (2023)	% 16-22 jaar
22	Personen met een bijstandsuitkering	343,6 (2024)	306,1 (2024)	Aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder
23	Lopende re-integratievoorzieningen	191,5 (2023)	272,9 (2023)	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar
24	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdhulp	13,7 (2024)	14,4 (2024)	% van alle jongeren tot 18 jaar
25	Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming	1,0 (2024)	1,2 (2024)	in % totaal jeugdzorg trajecten

26	Jongeren (12-23 jaar) met jeugdreclassering	0,4 (2024)	0,3 (2024)	% van alle jongeren van 12 tot 23
27	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	720 (2024)	540 (2024)	Aantal per 10.000 inwoners
28	Omvang huishoudelijk restafval	148 (2024)	206 (2024)	Kg/inwoner
29	Hernieuwbare elektriciteit	32,5 (2022)	25,6 (2022)	In %
30	Gemiddelde WOZ waarde	398 (2025)	385 (2025)	x € 1.000
31	Nieuw gebouwde woningen	8,4 (2024)	18,3 (2024)	Aantal per 1.000 woningen
32	Demografische druk	70,7 (2025)	71,4 (2025)	% personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot personen van 20 tot 65 jaar.
33	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	957 (2025)	771 (2025)	In €
34	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1.050 (2025)	950 (2025)	In €

Bijlage: Voortgang ombuigingen

In onderstaande tabellen is een overzicht opgenomen van de getroffen ombuigingsmaatregelen in het kader van het Traject Sluitende Meerjarenbegroting (SMB) bij zowel de begroting 2025, als bij de kadernota 2026. De voortgang is alleen gerapporteerd over de reeds besloten maatregelen uit 2025, deze is gelijk aan de stand bij de bestuursrapportage 2025. Voor de bij de kadernota 2026 nieuw genomen maatregel geldt dat hier in volgende P&C producten over zal worden gerapporteerd.

Stand: Bestuursrapportage 2025		Bedrag 2026
Bedrag is verwerkt in begroting, taak is aangepast. Bedrag wordt daarmee behaald.	groen	€ 3.012.270
Bedrag is verwerkt in begroting, budget is aangepast. Bedrag wordt naar verwachting behaald.	blauw	€ 953.000
Nieuwe maatregel, budget is bijgesteld. Nog geen voortgang te rapporteren	wit	€ 4.630.000
Bedrag is verwerkt in begroting, budget is aangepast. Onzeker of bedrag kan worden behaald.	oranje	€ -
Maatregel kan niet worden uitgevoerd. Bedrag wordt naar verwachting niet behaald.	rood	€ -
	Totaal	€ 8.595.270

[illegible]

Onderwerp	Oorsprong	2026	2027	2028	2029	Toelichting
Sportstimulering, buurtsportcoaches	Begroting 2025	25.000	25.000	25.000	25.000	Inzet op dit onderdeel is verlaagd met ingang van 2025; bedrag wordt daardoor gerealiseerd.
Vrijval extra middelen versterken bibliotheek	Kadernota 2026	195.000	195.000	195.000	195.000	
efficiënter uitvoeren sportstimulering	Kadernota 2026	40.000	40.000	40.000	40.000	
cultuureducatie	Kadernota 2026	59.000	59.000	59.000	59.000	
Programma VEKOB						
Facilitaire kosten sociaal domein	Begroting 2025	45.000	45.000	45.000	45.000	Budget is taakstellend verlaagd in de begroting 2025. Op dit moment gaan wij er van uit dat binnen deze verlaagde budgetten wordt gebleven in 2025.
Peuterbudget	Begroting 2025	15.000	15.000	15.000	15.000	Budget is taakstellend verlaagd in de begroting 2025. Op dit moment gaan wij er van uit dat binnen deze verlaagde budgetten wordt gebleven in 2025.
leerlingenvervoer pilot e-bikes	Kadernota 2026	32.000	32.000	32.000	32.000	
SAVE Midden Nederland	Kadernota 2026	85.000	85.000	85.000	85.000	
WMO - IB	Kadernota 2026	495.000	750.000	1.005.000	1.005.000	
WMO - HO	Kadernota 2026	450.000	450.000	1.243.000	1.243.000	
taskforce Jeugd	Kadernota 2026	824.000	1.268.000	1.268.000	1.268.000	
Programma Bedrijfsvoering						
Betere Buurten personeel	Kadernota 2026	300.000	300.000	300.000	300.000	
taakstelling op de organisatie	Kadernota 2026	400.000	600.000	800.000	800.000	
Doorbelasten elektrakosten aan sportverenigingen	Kadernota 2026	29.000	29.000	29.000	29.000	
Programma Algemene dekkingsmiddelen en technische maatregelen						
Ingroeivariant Betere Buurten en Beheerplannen uitstellen	Begroting 2025	325.000	325.000	325.000	325.000	Doorgevoerd, verwerkt in begroting 2025
Externe subsidies	Begroting 2025	150.000	150.000	150.000	150.000	Bedrag moet in 2025 worden ontvangen door middel van subsidies. Op dit moment gaan wij er vanuit dat dit kan worden gehaald.

Onderwerp	Oorsprong	2026	2027	2028	2029	Toelichting
Mutaties voorzieningen	Begroting 2025	150.000	150.000	150.000	150.000	Lagere stortingen zijn verwerkt in begroting 2025. Bij gelijkblijvende omstandigheden is bij de jaarrekening 2025 geen aanpassing nodig.
Structurele onderuitputting (analyse afgelopen jaarrekeningen)	Begroting 2025	593.000	593.000	593.000	593.000	Betreffende budgetten zijn taakstellend verlaagd in de begroting 2025. Op dit moment gaan wij er van uit dat binnen deze verlaagde budgetten wordt gebleven in 2025.
Onroerendzaakbelasting	Begroting 2025	1.474.900	1.532.100	1.596.400	1.596.400	Doorgevoerd, verwerkt in tarieven voor 2025
Maximaal benutten reclamecontract	Kadernota 2026	20.000	20.000	20.000	20.000	
Verhogen tarieven toeristenbelasting	Kadernota 2026	60.000	60.000	60.000	60.000	
Herijken investeringsprogramma	Kadernota 2026	250.000	250.000	250.000	250.000	
Deels benutten middelen "De stad groeit mee"	Kadernota 2026	-	-	286.000	494.000	
Risicovoller ramen	Kadernota 2026	250.000	250.000	250.000	250.000	
Treasury	Kadernota 2026	-	300.000	300.000	-	Bedrag wordt in 2027 mogelijk niet gehaald vanwege eerder aan te trekken leningen
Inzetten positieve resultaten parkeerexploitatie	Kadernota 2026	417.000	362.000	219.000	254.000	
Verschuiven dotatie aan reserve (BBB)	Kadernota 2026	-	-1.098.000	1.098.000	-	
Inkomsten grondbedrijf	Kadernota 2026	600.000	600.000	600.000	600.000	
Totaal maatregelen		8.595.270	8.644.330	12.492.390	11.337.390	